

Автор на бестселъра *Примамката на сатана*

ДЖОН БИВИЪР

НАГРАДАТА ЗА ПОЧИТТА

Да отключим силата на тази
забравена добродетел

С включен диск с материали
Наградата за почитта

Скъпи приятелю,

Въпреки че почитта е почти изчезнала добродетел в съвременното ни ежедневие, тя все още има силата да ни разчувства и вдъхновява. Хората се възхищават и аплодират почитта, заложената в сюжетите на някои от съвременните стойностни филми, и все пак къде можем да открием този тъй важен ключ към пълнотата на Божия план за живота ни днес?

Почитта носи със себе си големи награди; награди, които Бог желае да ти даде. Едно свежо прозрение за този до голяма степен забравен идеал ще ти помогне да приемеш всичко, което Той е предвидил и планирал за живота ти.

Когато започнеш да разбираш, да възприемаш и да практикуваш почитта, ще отключиш Божията ценностна система и ще се доближиш до сърцето на Бога – който е в основата на всичко почитаемо.

Насърчавам те да изучаваш и да споделяш с другите мултимедийните ресурси по тази тема от MessengerX.com.

Изпълни живота си с действие, събуди величието в себе си!

Заедно с теб.

Джон Бивийър
JohnBevere@ymail.com

MESSENGER
INTERNATIONAL
MessengerInternational.org

Наградата за почитта няма да остави във вас никакви въпроси относно огромната важност в Божиите очи на това качество, което би трябвало да преизпълва сърцата ни като християни.

- ДЖОЙС МАЙЪР

След като прочетем *Наградата за почитта*, няма как да не изпитаме уважение към самия автор, Джон Бивиър, като библейски учител с невероятно проникновение и даровит писател. Джон утвърждава почитта като сърдечна нагласа, повежда читателя на пътешествие, което обхваща широка гама от взаимоотношения и вдъхновява всеки от нас да живее по начин, който отразява този важен духовен принцип, носещ със себе си щедра награда.

- БРАЙЪН ХЮСТЪН

Когато за пръв път прочетох *Наградата за почитта*, усетих, че съм се натъкнала на класически шедьовър, който би могъл да окаже огромно въздействие върху църкви, бракове, семейства и бизнеси. Това е ключът, който отключва повишение, благоволение и успех в този и в идния живот. Това безспорно е най-силната книга на Джон Бивиър до момента.

- ДЖЕНТЕЗЕН ФРАНКЛИН

ДЖОН БИВИЪР

НАГРАДАТА ЗА ПОЧИТТА

ДЖОН БИВИЪР

НАГРАДАТА ЗА ПОЧИТТА

Да отключим силата на тази
забравена добродетел

Honor's Reward, (bulgarian), by John P. Bevere
© 2021 Messenger International

MessengerInternational.org
Originally published in English as *Honor's Reward*
ISBN 978-1-937558-22-2 (paperback edition)
ISBN 978-1-937558-23-9 (electronic edition)

Additional resources in bulgarian are available for free download
and video streaming at MessengerX.com and on the MessengerXapp

To contact the author: JohnBevere@ymail.com
This book is a gift from Messenger International and is NOT FOR SALE

Printed in Bulgaria

Наградата за почитта, от Джон Бивер
© 2022 Messenger International MessengerInternational.org

Първоначално издадена на английски като Honor's Reward
ISBN 978-1-937558-22-2 (издание с меки корици)
ISBN 978-1-937558-23-9 (електронно издание)

Издава ИК „Игъл“
ISBN: 978-619-7424-50-8
Гр. Силистра, 2022,

Наградата за почитта, първо издание на български език

Преводачи: Антония Попова, Нели Чешмеджиева
Редактор: Любомир Добрев
Коректор: Николай Марков

Допълнителни ресурси на български език можете да свалите безплатно
на: **MessengerX.com** и на приложението **MessengerX app**
За връзка с автора: JohnBevere@ymail.com

Тази книга е подарък от *Messenger International*
и се РАЗПРОСТРАНЯВА БЕЗПЛАТНО!

Отпечатано в ИК “ИГЪЛ”, България

App Store е търговска марка на *Apple Inc.*, регистрирана в САЩ и други страни. *Google play* и логото на *Google play* са търговски марки на *Google LLC*.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Награди 1
2. Частична награда или лишаване от награда 13
3. Пълна награда 23
4. Не е важно какъв точно е лидерът 35
5. Власт 47
6. Сурова власт 63
7. Показване на почит към гражданските лидери 75
8. Показване на почит към социалните лидери 93
9. Показване на почит към авторитети в семейството 105
10. Показване на почит към църковните лидери 125
11. Двойна почит 145
12. Показване на почит към онези, с които сме
равнопоставени 169
13. Показване на почит към онези, които са поверени
на наша грижа 185
14. Почит в дома - децата 203
15. Почит в дома - съпругата 219
16. Почитайте всички 235
17. Почит към Бога 245
- Приложение 262

НАГРАДИ

Почит. При все че през двадесет и първи век това е една почти изгубена добродетел, тя все още има силата да ни разчувства. Във филмите проявата на почит извиква сълзи в очите ни при вида на куража и жертвоготовността, на които сме свидетели. Ако се вгледате в най-великите блокбастъри на всички времена, ще откриете, че почитта е дълбоко заложена в сюжетите им. Аплодираме тази добродетел от зрителската скамейка, но къде е почитта в ежедневието ни? Идеята тя да бъде част от нормалното ни съществуване е станала чужда на нашето поколение.

Искам да видя как почитта се възвръща сред Божиите синове и дъщери. Тя е най-важният ключ към Божиите благословения, поради което врагът на душите ни прави всичко възможно, за да ни лиши от истинската ѝ сила. Почитта носи със себе си големи награди; награди, които Бог иска да получите. Почитта има силата значително да подобри живота ви.

Предстои ви да предприемете пътуване, което ще ви доближи до сърцето на Бога, който е в основата на всичко почитаемо. Моля се тези проникновени истини дълбоко да докоснат живота ви и да доведат до реална промяна. Много хора научават тези уроци едва на по-късен етап в живота си. Ето защо апостол Йоан настойчиво предупреждава:

Бъдете бдителни към себе си, да не изгубите онова, което сте изработили, но да получите пълна награда (2 Йоан 8).

Йоан е старец с близо век изживян живот зад гърба си, когато пише тези думи (*Clarke's Commentary*, Abingdon Press (1977) - Accordance 6.6). Той ни предоставя нелеко придобитото си прозрение, което да ни е от полза днес. Йоан има привилегията да е сред мъжете и жените, които са живели дълго и честито. Това е дестинация, до която достигаш, след като си бил верен на призванието в живота си, позиция на увереност и сила, нещо, което аз наричам *помазание да бъдеш дядо или баба*. И когато такива хора говорят, мъдрите слушат.

През годините съм имал щастието да се срещна с няколко такива мъже и жени. Това са посланици, които достойно са изживели живота си и са навлезли в онзи етап, в който могат да погледнат назад с мъдрост. Такива опитни ветерани развиват някои общи качества, три от които ще обсъдим тук. Първо, те инстинктивно разпознават кое е най-същественото. Не говорят празни приказки и не си губят времето с маловажни неща. Второ, умеят да кажат много със съвсем малко думи. Трето, думите, които подбират, имат тежест. Тяхната донякъде оскъдна комуникация съдържа по-голям заряд отколкото същите думи, изречени от някой, който не е вървял толкова достойно, или толкова дълго, по пътищата на живота. След срещите си с тях аз месеци наред съм размишлявал само върху едно или две изречения на тези опитни ветерани.

В светлината на тези размишления, можем да предположим, че апостол Йоан е казал много. В интерес на истината, аз години наред съм размишлявал върху тези вдъхновени думи, като откровението ми върху тях продължава да нараства. Всъщност цели две книги бяха написани под вдъхновението на неговите думи: тази, която държите в ръцете си, и *Движен от вечността*. Нека да разгледаме неговото наставление фраза по фраза.

Не губете наследството си

Той започва така: **Бъдете бдителни към себе си.** Йоан насърчава всеки от нас да внимава, да изследва себе си и да се пази. Думите му звучат настойчиво, тъй като онова, което предстои да съобщи, не бива да се приема лековато, а трябва да бъде удостоено със специално внимание.

Нужно е да проявяваме особена бдителност, за да не изгубим нещата, за които сме се трудили. Това звучи някак отрезвяващо... можем да изгубим онова, което сме постигнали с упорит труд. Представете си как един фермер полага сериозни усилия, за да разчисти нивата си. Труди се под жаркото слънце, за да се отърве от камъните и коренищата, които биха попречили на плодородието на почвата. След като приключи с разчистването, той започва да оре и да обработва земята, за да може да засади своето семе. След сеитбата фермерът се старае да поддържа идеални условия за израстването на посевите, като ги тори, плев и полива. Растенията започват да се развиват и усилията на фермера не секват докато защитава полето от епидемии и щети. Но точно няколко седмици преди жътвата, го наляга умора и той се отказва. Цялото му досегашно старание се обезсмисля и реколтата е пропиляна заради проявената от него небрежност. Или може би е надвиснала буря, той е видял предупредителните знаци, но не си е направил труда да реагира и допуснатата грешка му е струвала реколтата. Само каква загуба на време, пари, труд и ресурси заради някакво разколебаване в решаващия момент!

Ами бизнесменът, който години наред се е трудил упорито, за да изгради компанията си, само за да я изгуби накрая заради няколко неправилни решения? Резултатът отново е трагичен. И в двата случая положените извънредни усилия се обезсмислят за миг заради неправилен избор.

Ето защо Словото постоянно ни насърчава да завър-

шим добре: **Този, който устои докрай** (Матей 10:22; 24:13; Марк 13:13), **Защото ние участваме в Христос, ако удържим твърдо докрай** първоначалната си увереност (Евреи 3:14) и отново: **Който победи и който пази Моите дела докрай** (Откровение 2:26, наклоненият шрифт в горните цитати е добавен от автора) и списъкът продължава. Християнството не е спринт, а бягане за издръжливост. Ето защо от значение е не как започваме състезанието, а как ще го приключим. Това как ще приключим се определя от избора, който правим, а той често зависи от навиците, които сме си създали с течение на времето.

Съдбовни моменти в живота

Веднъж с един от синовете ми се оказахме в спорна ситуация. Той искаше да направи нещо, което аз не одобрявах. Той беше наясно с моята позиция, но според мен беше достатъчно голям да прецени нещата сам и да вземе окончателното решение.

Мина известно време и аз разбрах, че е решил да постъпи не така, както го бях посъветвал. По-късно седнахме, за да обсъдим ситуацията. Аз му казах: „Ти направи своя избор, но аз искам да се възползвам от възможността, за да ти дам един урок. Чуй следната истинска история:

“Имаше един млад цар на име Ровоам. Скоро след като той пое управлението, поданиците му отправиха към него следния въпрос: “Баща ти направи живота ни тежък с многото си изисквания. Ако облекчиш нашия товар, ние бихме ти служили на драго сърце.” Царят каза на хората да се върнат след няколко дни, за да чуят решението му. Съветниците на баща му му казаха: **Ако искаш да послужиш на тези хора, зачитай нуждите им и проявявай състрадание, помагай им да разрешават проблемите си и в крайна сметка, те ще бъдат готови на всичко за теб** (3 Царе 12:7, Message).

“Това беше добър и мъдър съвет, но младият цар от-

хвърли наставленията им и се обърна към своите връстници. Те му казаха: “Баща ти постъпваше с нас много строго; облекчи товара ни”: “Малкият ми пръст ще бъде по-дебел от бащиния ми кръст. Мислите, че животът при баща ми е бил тежък, още нищо не сте видели. Баща ми ви е наказвал с бичове, аз ще ви пребивам с вериги!” (ст. 10-11, Message).

„Младият цар Ровоам се вслуша в съвета на приятелите си, което доведе до трагични последствия. Царството, което неговият баща Соломон бе градил, се раздели и десет от дванадесетте израилеви племена трайно се отцепиха под удара на железния му юмрук, откъснал пет шести от царството. Той цял живот щеше да плаща скъпо заради един неправилен избор.”

Обърнах се към сина си: „Нека да видим какво се случи. Може би години наред принц Ровоам и неговите приятели тайничко са се присмивали или дори презрително са отхвърляли наставленията на баща му Соломон и неговите старейшини. Вероятно докато са се черпели с вино в царските покои, те са се подсмиввали и са поклаждали неодобрително глави за онова, което са считали за глупави и отживели съвети. В главата на Ровоам може би са се въртели суетни мисли: *Ще си кротувам докато все още съм принц, но когато стана цар, няма да слушам тези глупави старци.* Докато беше принц, склонността му да пренебрегва и да гледа лековато на мъдрите съвети на старейшините не му струваше почти нищо. Ровоам не разбираше, че жребият е хвърлен и един ден той ще постъпи глупаво, считайки себе си за мъдър. Когато настъпи съдбовният момент в неговия живот, той не разполагаше с нужните критерии, за да отсъди трезво.”

Продължих: “В живота на всеки от нас настъпват подобни *съдбовни моменти*. Те са нещо като изпити с отворени учебници, но ние разбираме, че сме били подложени

на изпит едва след като той приключи. Сине, ти реши да не се вслушаш в съвета ми и този път това не ти струваше нищо. Но ще дойде ден, когато в живота ти ще настъпи съдбовен момент. Ако вече си си изградил навика да се вслушваш в мъдри съвети, няма да ти е трудно да последваш правилния пример и наградата ти ще бъде голяма.”

Нека да отместим поглед от случката с моя син и да се спрем на още един пример. Израилтяните не бяха свикнали да се съобразяват с Божието слово. Бог ги освободи от плен, но те постоянно се оплакваха и постъпваха непокорно. Понякога имаше някакви минимални последици за това им държание, а друг път сякаш напълно им се развиваше. Но, в целия този процес, се утвърждаваше модел на поведение. В крайна сметка, настъпи *съдбовният момент* в живота им. Дванайсет съгледвачи бяха изпратени в Ханаан, за да проверят земята, която Бог бе отредил за тях. Съгледвачите се върнаха с мрачни и негативни новини и цялото събрание започна да им приглася, оплаквайки се както преди, но този път това им струваше скъпо. Нямахше да влязат в Обещаната земя и щяха да се скитат до края на живота си. За миг изгубиха всичко, за което се бяха трудили, за да притежават. Загубата им бе невъзвратима. Въпреки че Бог им беше обещал земята, те никога нямаше да я наследят, също както Ровоам загуби десетте племена, което нямаше да се промени през остатъка от живота му и поколения напред.

Тук се крие важен урок за млади и за стари: не е достатъчно просто да се покоряваме на Бога; нужно е да усетим сърцето Му. Едва тогава ще доловим мъдростта зад Неговите заповеди и няма да гледаме на тях само като на ограничения или закони. Младият принц Ровоам така и не усети сърдечната нагласа на баща си и на неговите старейшини. По-възрастното поколение израилтяни не успя да осъзнае напълно какво Бог върши и колко благосклонен е към тях, и загуби всичко.

Нека сега да погледнем и другата страна на монетата. В Словото има примери за това как определени хора успяваха да надзърнат в Божието сърце и да развият модели на мъдро вземане на решения. Когато настъпваха тези неподозирани *съдбовни моменти* в живота им, те реагираха правилно и получаваха големи награди.

Най-простият начин да не загубим онова, за което сме се трудили, е да развием модели на поведение, при които постоянно да зачитаме Божия съвет. Всеки ден се изправяме пред множество възможности за вземане на решения. Ще дойде ден, когато ще се обърнем назад и ще разберем кои от тях са били съдбовни, но ако сме развили богоугодни модели на поведение, ние ще продължаваме да следваме примера, който ни се дава, и по-късно ще получим своята награда.

Награди

Това ни насочва към следващата истина, която Йоан разкрива, и за улеснение ще разгледаме целия стих: **Бъдете бдителни към себе си, да не изгубите онова, което сте изработили, но да получите пълна награда.**

Той *възнаграждава* (Евреи 11:6).

Тази истина трябва да се утвърди дълбоко в сърцата ни. Всъщност Бог обича да възнаграждава. Как се представи Той на Аврам? **След тези събития Господното слово дойде на Аврам във видение и каза: Не бой се, Авраме; Аз съм твой щит, наградата ти е много голяма** (Битие 15:1, наклоненият шрифт е добавен от автора).

Той каза: **Аз съм твоята... твърде голяма награда** (буквален превод от английски – б. пр.). Леле, само какъв начин да представиш Себе Си, особено ако си Всемогъщият Бог! Същото отеква в Псалм 19:9-11: **Отсъжденията Господни са истинни и без изключение справедливи... в опазването им има голяма награда** (наклоненият шрифт е добавен от автора). В Псалм 57:2 четем: **Ще ви-**

кам към Всевишния Бог, към Бога, Който действа за мене и ме **възнаграждава** [Който осъществява целите си за мен и със сигурност ги изпълнява]! (буквален превод от Amplified Bible, Classic edition (AMPC), наклоненият шрифт е добавен от автора).

Бог обича да възнаграждава Своите деца! Като баща на четирима сина, аз съм изпитал част от тази наслада. Радвам се да виждам как очите им светват от благодарност, когато вкусят удовлетворението от някое мъдро взето решение, за което са били възнаградени. Но също така съм разбрал, че не е разумно да се възнаграждава лошото поведение. Ако бъдат възнаграждавани онези, които не го заслужават, или които не са си го извоювали, се руши силата на стимулирането – а стимулирането е нещо добро. Моите момчета знаят, че ги обичам, но с годините са се научили да правят разлика между моята любов и удовлетворението ми. Бог дълбоко обича всеки от нас и любовта Му е съвършена. Но това не значи непременно, че няма да има моменти, когато Той не е напълно доволен от нашите действия и предпочитания. Бог възнаграждава онези, от които е доволен, а това са хората, които се вслушват в съветите Му.

Обърнете внимание на думите на Йоан: **За да получим пълна награда.** Докато размишлявах върху този стих, думата *пълна* оживя в съзнанието ми. Помислих си: щом има пълна награда, значи може да има частична награда и дори вариант, в който изобщо да няма награда. (Нека да не забравяме, че в случая не говорим за спасението, а за награди). След като продължих да размишлявам, стигнах до заключението, че Йоан има предвид две ситуации. Първата е свързана с Христовото съдилище. Павел заявява: **Но имаме дръзновение и предпочитаме по-скоро да се отделим от тялото си и да се преселим при Господа** (2 Коринтяни 5:8).

Веднага разбихме, че Павел не говори за цялото чо-

вечество, понеже когато невярващият се отдели от тялото си, той не се преселва при Господа, а по-скоро отива в ада. Това може да звучи твърде рязко, но е самата истина. Исус не дойде в нашия свят, за да го осъди – точно обратното, Той дойде, за да го спаси. Светът беше вече осъден заради Адам, който ни предаде на вечна смърт (Йоан 3:17-18). Само онези, които приемат Исус, поверявайки Му изцяло живота си, ще се преселят при Господа, когато се отделят от земните си тела. Павел продължава да говори на вярващите:

**Затова и ревностно се стараем да Му бъдем
угодни, било когато живеем в тяло, било ко-
гато го напускаме. Защото всички трябва да
застанем открити пред Христовия съд, за да
получи всеки според каквото е правил в тяло-
то – било добро или зло (2 Коринтяни 5:9-10).**

Всеки вярващ ще се изправи пред Христовото съдилище. В този ден всеки от нас ще получи според онова, което е вършил през краткото време, прекарано на земята. Според *Good News Translation*: *“Всеки от нас ще получи онова, което заслужава.”* Греховете ни няма да бъдат осъдени, тъй като Христовата кръв премахна вечното наказание за греха. По-скоро ще получим награди, или ще претърпим загуба, за онова, което сме правили като вярващи. Нашите дела, думи, мисли и дори мотивите ни ще бъдат изпитани в светлината на Неговото слово. Временните неща, върху които градим живота си, ще изгорят, което ще доведе до вероятна загуба, докато вечните ще ни донесат нетленни награди (1 Коринтяни 3:14-15).

Разликата между претърпяната загуба и наградите ще варира от това всичко, което имаме, да изгори, а ние да се спасим, но като през огън - до висотата на царуването с Исус Христос за вечни векове (1 Коринтяни 3:15; Откровение 3:21). Това определено е доста голям диапазон.

Първото е пример за ситуация „без награда“; второто е пример за ситуация „с награда“, а частичната награда се пада някъде между тях.

Тези решения от Христовото съдилище се наричат „вечни присъди“ (Евреи 6:1-2), което означава, че никога няма да има промени, поправки и изменения в тези постановления. Ето защо можем да заключим, че приемането на Христовия кръст или неприемането определя къде ще прекараме вечността; но начинът, по който живеем след това като вярващи, определя как ще я прекараме.

Ето защо е желателно старателно да проучим онова, което Словото казва за вечните присъди и награди. Това познание се причислява към основните начала на Христовите учения. В основното училище основата се полага с помощта на най-важните образователни елементи като четене, писане, смятане и т.н. Представете ли си да се озовете в прогимназията или колежа, без да можете да четете, да пишете, да събирате или изваждате? Това би било невъзможно. И все пак твърде много вярващи се опитват да градят християнския си живот, без да имат това елементарно познание за Христовото учение. Сериозността на тази дилема ме тласна да напиша *Движен от вечността*, където задълбочено се разисква въпросният проблем, и аз я препоръчвам като съпътстващо четиво към настоящото послание.

Този живот

Както разбрахме, богоугодните модели на поведение съдържат обещание за награда при Христовото съдилище, но те могат да ни донесат благословения и в този живот. Ето какво четем в Словото: **Благочестието е за всичко полезно, понеже има в себе си обещанието и за сегашния, и за бъдещия живот** (1 Тимотей 4:8, наклоненият шрифт е добавен от автора).

Нашият Отец желае да ни възнагради не само тогава,

но и сега, щом следваме Неговите наставления. Писано е: **На праведния се въздава на земята** (Притчи 11:31). Не само на небето, но и в този живот. И отново: **На праведните ще се въздаде добро** (Притчи 13:21). Яков недвусмислено заявява: **Не се заблуждавайте, любезни мои братя! Всяко дадено добро и всеки съвършен дар е отгоре и слиза от Отец** (Яков 1:16-17).

Доброто идва от Бога. Не му приписвайте онова, което е вредно и пагубно; Той дарява добро. Неговото желание е да ви възнагради със Своите благословения (блага) тук и сега. Неговите награди не предизвикват отрицателни реакции. Писано е: **Благословиението от Господа обогатява и не носи скръб със себе си** (Притчи 10:22). И отново: **Верният човек ще получи богата награда** (Притчи 28:20, буквален превод от NLT). Богата награда означава пълна награда.

След като продължих да размишлявам върху думите на апостол Йоан, си казах: При условие че в бъдещия живот има варианти за пълна и частична награда, както и за лишаване от награда, то съвсем логично е това да се отнася и за настоящия живот. Можем да открием подобни примери, ако се вгледаме в живота на Исус. Докато беше на тази земя сред хората, някои получаваха частична награда, други не получаваха нищо, а трети придобиваха пълна награда. Нека да разгледаме по един пример за всеки от случаите, като си вадим изводи за моделите на поведение, за да разберем какво Той желае за нас.

ЧАСТИЧНА НАГРАДА ИЛИ ЛИШАВАНЕ ОТ НАГРАДА

Назарет беше в трепетно очакване на обещаното идване на Месията; хората се намираха в състояние на повишена бдителност, понеже това бе времето, когато се очакваше Той да се яви. Нещо подобно се наблюдава сред християните днес, тъй като повечето знаят, че живеем във времето преди Второто Му пришествие. Исус казва, че ще разпознаем сезона или поколението, но не и точния ден и час. Ето защо не бива да ни учудва фактът, че евреите бяха наясно с времето на Христовото първо идване. Даниил бе определил времевата рамка в своите писания (Даниил 9:24-26), а познавачите на закона казаха на мъдреците къде да намерят детето Исус (Матей 2:4). Гражданите на Назарет знаеха, че е дошло уреченото време, но когато Месията се яви сред тях, реакцията им бе озадачаваща:

И не можеше да извърши там никакво велико дело, освен когато положи ръце на неколцина болни и ги изцели (Марк 6:5, наклоненият шрифт е добавен от автора).

Обърнете внимание на думите: *не можеше да извърши там никакво велико дело*. Преди няколко години, докато четях горния стих, тази фраза ме стресна. Помислих си: чакай малко – не се казва „Нямаше да извърши никакво велико дело“, а е уточнено: *Не можеше да извърши там*

никакво велико дело. Ако ставаше въпрос за първото, не бих се замислил много, понеже би ставало въпрос за волята на Исус. Но “не можеше да извърши” означава, че Той не въздържа нищо; по-скоро беше възпрепятстван. Тази подробност се изтъква и изяснява и в други преводи; в *Amplified Bible, Classic Edition* се казва: *Той не беше в състояние да извърши...*

Тогава въпросът е: Защо Исус не можеше да извърши никакво велико дело в Назарет? Какво Го възпираше? Той извършваше големи чудеса в другите градове; слепи проглеждаха, глухи прочуваха, недъгави прохождаха и мъртви биваха възкресявани. И това е само част от онова, което е описано. Неведнъж в евангелията се казва, че Той лекуваше всякаква болест и немощ. Каква беше разликата? Защо в този град бяха изцелени само неколцина болни? Отговорът се крие в думите на назаряните от предходните стихове:

Откъде има Този всичко това? И каква е тази мъдрост, която Му е дадена, и какви са тези велики дела, извършени от ръцете Му? Този не е ли дърводелецът, син на Мария и брат на Яков и Йосия, на Юда и Симон? И сестрите Му не са ли тук, между нас? И те се съблазниха в Него. А Исус им каза: Никой пророк не е без *почит* освен в своята родина, между своите сродници и своя дом (Марк 6:2-4, наклоненият шрифт е добавен от автора).

Какво се случва? Нека да видим. Исус се върна в града, където бе отраснал, и се присъедини към хората, които се събираха, за да почетат Съботата. Цялата общност беше в синагогата. Тогава внезапно Исус се изправи и започна да чете следния пасаж: **Духът на Господа е на Мен, защото ме е помазал** (Лука 4:18).

Множеството знаеше какво ще последва – думите им

бяха добре познати. Бяха слушали този пасаж от Исаия неведнъж; това бе една от основните пророчески книги, в които се говореше за идването на Месията. Би било същото, ако днес някой се изправеше и започнеше да чете Проповедта на планината или Господната молитва; щяхме да знаем какво предстои да чуем.

Исус продължи: **... да благовестявам на сиромасите... да проглася освобождение на пленниците и проглеждаме на слепите, да пусна на свобода угнетените, да проглася благоприятната Господна година** (ст. 18-19).

При което в умовете на присъстващите се надигна един въпрос: защо този неквалифициран млад човек от местните чете от Писанията, а не техният опитен равин? Но внезапно бомбата избухна, когато Той сгъна свитъка и заяви: **Днес се изпълни това писание пред вас** (ст. 21) – с други думи: „Аз съм Месията.” След което започна да им разказва за великите и мощни дела, извършени в другите градове, и завърши със силно пророческо послание.

Какво? Шегуваше ли се с тях? Правилно ли бяха чули? Действително ли беше казал, че Той е този, за когото е пророкувал Исаия? Колко абсурдно! Абсолютно безумие! В пълно неверие, хората започнаха да говорят помежду си: „Та това е Исус! Какво, за Бога, върши? Какви ги говори?”

Представям си как някоя от майките е казала: „Това не е възможно! Той беше в класа на сина ми за изучаване на Тората!”

Стъписана, друга е добавила: „Със семейството му сме съседи. Той си играеше с Вениамин!”

Други може да са имали и по-пресни спомени: „Той направи масата, на която се храним всяка вечер! Изработи столовете ни! Той е синът на дърводелеца. Как така казва: ‘Духът на Господа е върху Мене’? За кого се смята?”

Днес бихме възразили: „Той играеше футбол със сина ми!” Или: „Той кара часове по математика с дъщеря ми!”

Те си бяха изградили собствени представи за това как

ще се появи Месията, основаващи се на Стария завет. Ето още един познат цитат от Исая:

Защото ни се роди Дете, Син ни се даде; и управлението ще бъде на рамото Му... Управлението Му и мирът непрестанно ще се увеличават на Давидовия престол и на неговото царство... отсега и довека (Исая 9:6-7)

Тези граждани очакваха да се появи някакъв велик цар, който да притежава божествена мъдрост и да бъде мощен завоевател. Той бързо би ги освободил от римското потисничество и би ги утвърдил като водеща нация; би се възцарил на Давидовия престол и би управлявал до вечни векове. Но когато Исус се появи като един от тях – човек, който бе учил в техните училища, който се бе смял по техните улици, бе правел техните мебели, а сега се движеше сред мафиоти (бирници) и проститутки, те бяха заслепени. Не можеха да проумеят какво се случва. „Чакай малко! – не можеха да си намерят място те. – Очаквахме Месията да се появи по по-различен начин!” Жителите на този град не можеха да разберат, че трябваше да минат няколко хиляди години между изявлението: „Синът ни се даде” и изпълнението и физическото проявление на „Управлението Му и мирът непрестанно ще се увеличават... отсега и довека.”

Този случай, наред с други подобни на много места в Словото, разкрива една трудна за осмисляне истина: *често Бог ни изпраща онова, от което се нуждаем, в опаковка, която не е по вкуса ни.* Защо? За да ни даде да разберем, че Той е Бог, който действа според суверенната Си воля. Не бива да търсим отговорите само с главите си; нужно е да се стремим към Него и онова, което Той има за нас, със сърцата си. Не можем да разтълкуваме Словото с ограничените си човешки разбирания на интелектуално ниво. Нужен ни е полъхът на Божия Дух. Единствено Той дава мъдър съвет и правилна насока.

Рязък контраст

Бих искал да ви дам още един пример в тази връзка. Фарисеите също бяха настроени за един могъщ, победоносен Месия – герой, който да освободи Божия народ от римското потисничество. Тези водачи с нетърпение очакваха Неговото идване, като вярваха, че те ще станат Негови подвластници в това ново царство, установено в Ерусалим. Ето защо, когато Исус се появи на сцената като съвсем обикновен човек от Галилея, те Му се подиграваха. Той не отговаряше на образа и на техния Месия.

Един от многото разпити, на които Исус бе подложен, е описан така: **А Исус, когато бе запитан от фарисеите кога ще дойде Божието царство, им отговори: Божието царство не идва така, че да се забелязва; нито ще кажат: Ето, тук е!, или: Там е! Защото, ето, Божието царство е вътре във вас** (Лука 17:20-21).

Отново тези фарисеи имаха предвид пророчеството на Исаия за земното царство на Месията. Те също търсеха Месия въз основа на човешкото тълкуване на Словото, вместо да се доверят на водителството на Божия Дух. Не познаваха Бога със сърцата си, но се ръководеха от собствените си размишления.

За разлика от това, нека се спрем на един друг човек, който също очакваше Месията. Името му беше Симеон. Евангелието на Лука ни казва, че той беше:

... праведен и благочестив и чакаше утехата на Израил; и *Святият Дух* беше на него. На него беше открито от Святия Дух, че няма да види смърт, докато не види Господния Помазаник. И по внушението на Духа той дойде в храма; и когато родителите внесоха Детенцето Исус, за да направят за Него по разпоредбата на закона, той Го взе на ръцете си и благослови Бога... (Лука 2:25-28 - наклоненият шрифт е добавен от автора).

Като кулминация на онова, което Симеон изрече за Исус, той обяви това трийсетдневно бебе за Месията. Ето какво буди най-голям интерес. Виждаме човек, който разпознава Месията, когато Той е едва на един месец, докато цял Назарат, редом с фарисеите, не могат да Го познаят и Му се подиграват, когато вече е надхвърлил трийсетте и извършва чудеса и знамения, каквито никое човешко същество не е правило! Защо? Както вече казахме, Бог е Дух и онези, които искат да познаят Него и пътищата Му, трябва да го направят чрез Неговия Дух, който разкрива истината. Налице е съществена разлика между Симеон и останалите, която предстои да разгледаме. Това откровение ще ни даде разбиране защо толкова много хора не получават своето пълно наследство от Бога.

Почит

Като начало, нека отново да видим как Исус описа отклика на родния Си град спрямо Неговото служение. Той каза: **Никой пророк не е без *почит* освен в своята родина, между своите сродници и своя дом** (Марк 6:4, наклоненият шрифт е добавен от автора).

Ключовата дума тук е *почит*. Те не Го почетоха.

Гръцката дума за „почит“ е *тиме* (което се произнася „ти-ме“). Изследвал съм доста задълбочено тази дума и думите пряко свързани с нея. Ровил съм се в множество гръцки речници, коментари и други книги, посветени на изучаването на оригиналния гръцки. Също така съм водил сериозни разговори с двама мъже, свободно владеещи гръцки. Единият живее в Гърция (в семейството му вече има четвърто поколение служители); другият е Божи служител, който живее във Великобритания. Определенията, които ще представя малко по-долу, комбинират информацията, която съм получил от тези източници.

Най-простото и буквално определение на *тиме* (почит) е „оценяване“. Когато някой грък чуе думата *тиме*, той я

свързва с нещо стойностно, ценно, с тежест, като златото. Само помислете – не съхранявате златото в чекмеджето за дрънкулки; по-скоро му отреждате почтено място. Други определения за почит са признателност, уважение, благосклонност, респект.

Понякога, за да разберете дадена дума по-добре, е необходимо да погледнете нейната противоположност. Антонимът на думата *почитам* е “незачитам”. Гръцката дума е *atimia*. Ето някои от нейните значения: *не показвам уважение или не ценя; третирам като обикновен, елементарен или низш*. Когато говорите за незачитане на някой грък, той си представя нещо обикновено, леко и нетрайно, като парата. По-силна форма на незачитането е да се отнесат с теб срамно или дори да те унижат.

След проучването, което направих в гръцки речници и коментари, установих, че почитта може да се прояви чрез действие, дума или дори мисъл. Но при всички случаи истинската почит идва от сърцето. Ето защо Бог казва: **Понеже този народ се приближават до Мене с устата си и Ме почитат с устните си, но са отстранили сърцето си далеч от Мен и благоволението им към Мен е по човешки поучения** (Исая 29:13, наклоненият шрифт е добавен от автора).

Обърнете внимание, Бог казва: „благоволението им е към Мен” („страхът им към мен” – букв. превод, б. пр.). Истинската почит се поражда в сърце, което благоговейно се бои от Бога. Това е нещо важно, което ще разискваме в някои от следващите глави.

Исус казва, че жителите на Назарет не са проявили почит към Него. Те не са Го зачели като ценен и специален. Не са Го разпознали като Онзи, Когото Бог е изпратил, за да извърши волята Му. По-скоро са гледали на Него като на обикновен човек, някакво си местно момче. Ето защо те получиха само частична награда. Исус не успя да извърши сред тях никакви велики дела. Не се случи нищо

значимо – може би неколцина бяха изцелени от главоболие, артрит или болки в гърба.

Само си представете. Исус – Божи Син и Човешки Син, изпълнен с Духа без мярка – бе изпратен да изцелява болните и угнетяваните от дявола. Той обаче не можа да изпълни мисията Си не защото не бе Божията воля всички в този град да бъдат изцелени, а понеже хората там Го ограничиха, като не Му отдадоха почит. Отнесоха се към Него като към най-обикновен местен жител. Поради което получиха незначителна частична награда (само неколцина болни бяха изцелени).

Лишаване от награда

В евангелията е описан и друг случай, при който Исус е в една къща и поучава множество учители и познавачи на Писанията. Тези служители са дошли от най-различни градове в Галиея и Юдея, за да Го слушат. Ето какво четем: **И Господната сила беше с Него да изцелява** (да ги изцелява – букв. превод, бел. пр.) (Лука 5:17, наклоненият шрифт е добавен от автора).

Обърнете внимание на думата “ги” – тя определено се отнася за присъстващите. Нека ви споделя една истина: Бог никога не пропилява нищо. О, да, спомнете си за времето, когато Той нахрани четирите хиляди, а после и петте хиляди. И в двата случая Исус даде стриктни нареждания да се съберат всички остатъци, за да не се похаби нищо. Той събра онова, което много от нас биха хвърлили в кошчето за отпадъци. Можете да откриете как Бог действа по същия начин навсякъде в Словото. Той никога не пропилява нищо.

Така че, щом Божията сила беше там, за да изцелява фарисеите и законоучителите, това означава, че поне един от тях, а по всяка вероятност и повече, се нуждаеше от изцеление. Казвам го въз основа на собствения си опит. Нека да насочим поглед към настоящето. Съберете някол-

костотин души в една зала и при такава голяма група поне десетина души, та и много повече, ще имат някакви физически проблеми. Божията сила е там, за да ги изцели всичките, но няма нито един изцелен.

По-късно няколко души доведоха своя парализиран приятел на носилка. След като не успяха да си пробият път през насъбралото се множество и да влязат през вратата, те опитаха нещо друго. Вместо да се откажат, тези хора се качиха на покрива, разместиха керемидите и спуснаха паралитика право в краката на Исус. При което четем: **И Той, като видя вярата им, каза: Човече, прощават ти се греховете. Тогава книжниците и фарисеите започнаха да разискват думите Му, като казваха: Кой е Този, Който богохулства? Кой може да прощава грехове освен един Бог?** (ст. 20-21).

Според написаното от Лука, фарисеите *започнаха да разискват думите Му, като казваха...* . Нека да се спрем на ситуацията малко по-задълбочено. Дали тези водачи си шушукаха с онези, които седяха най-близо до тях? Дали се събираха на групички, за да коментират думите на Исус? За да си изясним нещата, е добре да погледнем разказа на Матей. Той пише, че те „си казваха” (9:3, наклоненият шрифт е добавен от мен). Виждаме, че тези учители проявяваха неуважение към Исус само в мислите си. Казваха си. Не изричаха на глас срамни, критични или унизителни думи, но по-скоро проявяваха вътрешна опозиция. Марк също пише, че те „размишляваха в сърцата си” (2:6). Чуйте как Исус реагира на техните размишления:

Исус, като разбра веднага с духа Си, че така размишляват в себе си, им каза: Защо размишлявате това в сърцата си? Кое е по-лесно – да кажа на паралитика: Прощават ти се греховете, или да кажа: Стани, вдигни постелката си и ходи? Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава

грехове (каза на паралистика): На тебе казвам: Стани, вдигни постелката си и си иди у дома (Марк 2:8-11).

Паралитикът веднага стана, вдигна постелката си и излезе от сградата пред очите на всички Божии служители. Библията казва, че тези водачи и учители **всички се зачудиха и славеха Бога, и казваха: Никога не сме виждали такова нещо** (ст. 12).

Всички те се зачудиха, но никой от тях не бе изцелен, въпреки че Божията сила първоначално бе слязла там, за да ги изцели! Те не получиха награда, понеже не почетоха Исус с мислите си! В тази ситуация не ставаше въпрос за техните действия или думи, а за неизречените им мисли. Не забравяйте, почитта или незачитането могат да се проявят чрез действия, думи или мисли, но истинската почит идва от сърцето. Мислите са важни!

Много от тези водачи вече си бяха изградили стил на поведение, с който не зачитаха Исус. Бяха подхождали към Него с присмех и презрение и много пъти се опитваха публично да Го посрамят. На едно място пише: **И книжниците и фарисеите Го наблюдаваха... за да могат да Го обвинят** (Лука 6:7). А другаде четем: **И като Го наблюдаваха, пратиха съгледвачи, които се преструваха, че са праведни, за да уловят някоя Негова дума** (20:20). Това са само няколко от многобройните примери. Както виждате, тези хора не само че не отдадоха почит на Исус, но и Го унижиха.

Жителите на Назарет не Го почетоха и получиха малка или частична награда. Религиозните водачи проявиха незачитане към Исус в мислите си и не получиха никаква награда. Нека сега да поговорим за тези, които получиха пълна награда и да видим дали това е свързано с принципа на почитта.

ПЪЛНА НАГРАДА

Някъде в началото на Своего служение Исус влезе в Капернаум, където веднага се натъкна на един римски офицер, по-точно стотник. Той Го помоли да изцели неговия парализиран слуга, който бе подложен на ужасни мъки. Исус се съгласи: **Ще дойда и ще го изцеля** (Матей 8:7). Стотникът отговори: **Господи, не съм достоен да влезеш под покрива ми** (ст. 8, наклоненият шрифт е добавен от мен).

Чакай малко, какво ще рече „не съм достоен“? Завоевателят се обръща към един от завладените! Рим беше окупираше израелската нация. Защо тогава този римски офицер каза на един еврейски дърводелец: „Не съм достоен да влезеш в моя дом“? Все едно един полковник от морската пехота на САЩ да заяви на някой иракски водопроводчик: „Аз не съм достоен да вляза в дома ти.“ Виждале ли с каква почит този човек се обръща към Исус? Римският офицер знаеше кой в действителност е този дърводелец. Отнесе се към него като към важна особа и Му показа дължимото уважение. След което добави: **... но кажи само една дума и слугата ми ще оздравее. Защото и аз съм подвластен човек и имам подчинени войници; и казвам на един: Иди!, и той отива; и на друг: Ела!, и той идва; а на слугата си: Направи това!, и той го прави** (ст. 8, 9).

Нека най-напред да поговорим за позицията или ранга на този офицер. В един римски легион имаше шест хиляди войници, като за целия легион отговаряше един командир.

Към шестхилядния легион функционираха шейсет стотници, подвластни на командира, и всеки от тях отговаряше за сто войници.

Този стотник обясни на Исус как и защо онова, за което го бе помолил, ще се случи. Войниците го уважаваха и му се подчиняваха, понеже самият той почиташе своя главнокомандаващ офицер, като признаваше неговия авторитет. Радваше се на подкрепата на главнокомандващия, който от своя страна се ползваше с подкрепата на Рим. С две думи, искаше да каже: „Аз имам власт, понеже проявявам почит към своята страна и към началниците си, като зачитам тяхната власт. Затова е необходимо да кажа само една дума и моите подчинени незабавно изпълняват заповедите ми.” Казано още по-просто: „Аз притежавам власт, понеже и аз съм подвластен.”

Обърнете внимание на израза: **И аз**. Веднага става ясно, че той причислява Исус към констатацията си. Разбрал е, че Исусовата власт също произтича от факта, че самият Той е подвластен (пояснение: в евангелията Исус често говори за подчинението Си към Отец). Изумителното е, че този римски воин разпознаваше Божията власт, дадена на Исус, поради което знаеше, че Исус упражнява в невидимия духовен свят власт, така както той си служи с власт във военната област. Ето защо бе наясно, че е необходима само една заповед и немоощта щеше да се подчини. За него това бе същото като бързото подчинение на неговите подвластни на заповедите му. Ето как реагира Христос:

Исус, като чу това, почуди се и каза на онези, които вървяха след Него: Истина ви казвам, дори в Израил не съм намерил толкова вяра (ст. 10).

Само какво твърдение! Исус заявява, че този римски офицер има повече вяра от Йоан Кръстител! Помислете

само. Исус „откри“ Йоан Кръстител в Израел. Но това не е всичко; този офицер имаше повече вяра от Исусовата майка Мария. Исус заяви, че не е виждал по-голяма вяра от неговата през повече от трийсетте години, през които бе живял в Израел... а Исус никога не преувеличава! Усещат ли значимостта на Неговите думи? Стана така, че един римски гражданин и офицер от въоръжените сили, окупирани Израел, спечели наградата за най-голяма вяра.

Аз съм човек на вярата и надявам се, вие също, понеже без вяра не е възможно да угодим на Бога (Евреи 11:6). Както пише в Словото: **Вярата е от слушане, а слушането – от Христовото слово** (Римляни 8:17). Бих се обзаложил, че Йоан Кръстител бе много по-добре запознат със Словото от този римски офицер, който обаче имаше по-голяма вяра от него. Също така предполагам (и по всяка вероятност съм прав), че Мария, майката на Исус, дванадесетте апостоли и много други хора в Израел, с които Исус се срещаше, също бяха слушали Божието слово повече от този римски офицер, но никой от тях не можеше да се мери по вяра с него. Какво правеше вярата му толкова силна? Комбинацията между почитта, която той показва на Исус, и неговото разбиране за властта и покорството му към нея (Лука 17:5-10 показва, че вярата не идва само от слушане на Божието слово, но и чрез зачитането на властта и съобразяването с нея).

Този човек получи своята пълна награда, понеже показва почит и разбиране по отношение на властта. Зачитането му на властта говореше за уважителност. Така че в основата на неговата мотивация стоеше почитта.

Една жена, която не би приела отказ

В седмата глава от евангелието на Марк виждаме как една гъркиня, сирофиникиянка по произход, отива при Исус за помощ. Словото говори как тя не престава да Го моли да избави дъщеря ѝ от някакъв демон. Това ни под-

сказва, че Исус не е откликнал на молбата ѝ първия, втория и вероятно още няколко пъти. Напълно възможно е Той дори да не я е погледнал. Но тя продължава да настоява. Проявява непоколебима настойчивост и най-накрая получава отговор: **А Исус ѝ каза: Остави да се наситят децата; защото не е прилично да се вземе хлябът на децата и да се даде на кученцата** (ст. 27).

Както и да го въртим и да го сучем, Исус я нарече куче! Радвам се, че тази жена не беше американка. Иначе Исус можеше да “изяде калая”. Вероятно тя щеше да му се нахвърли: „Какво?! Наричаш ме куче? Що за служител си ти? Как се осмеляваш да ме обиждаш по такъв начин. Моля Те за помощ и получавам такова отношение? Нима това не е расистко? Понеже аз съм гъркиня, а Ти си юдеин, си въобразяваш, че имаш правото да ме наричаш куче! Какво безобразие! Седиш си тук с твоите хора и пренебрегваш една жена в нужда, която вика към Теб да помогнеш на дъщеря ѝ. Къде е любовта, за която проповядваш? О, разбирам, сега наоколо няма тълпа, пред която да се показваш – тук сте само Ти и Твоите хора – затова показваш истинското си лице. Лицемер такъв, аз бях дотук... тръгвам си.”

Тя щеше да се развилнее и дъщеря ѝ нямаше да бъде изцелена. Щеше да си тръгне без никаква награда. Но тази жена не постъпи така. Вместо това отвърна на Неговата забележка, като така и спечели наградата: **А тя Му отговори: Така е, Господи, но и кученцата под трапезата ядат от трохите, които падат от децата** (ст. 28-29).

Мога да си представя как Исус се усмихва и поклаща глава, възхищавайки се на вярата на тази езичница. Как би могъл да я отпрати? Казва ѝ, че демонът, който е измъчвал дъщеря ѝ, си е отишъл и майката се прибира у дома си, за да открие, че дъщеря ѝ е освободена!

Ако беше пасивна или докачлива, тази жена би загубила всяка надежда за награда. Тя знаеше кой е Исус и неколкократно изрази почитта си към Него първо със своята

настойчивост, а после - като не Го наруга и не се отказа дори когато привидно към нея се бяха отнесли обидно и пренебрежително. Заради решимостта си, тя получи пълна награда.

Интересно е да отбележим, че и в двата примера за невероятна вяра става въпрос за езичници, хора извън завета с Авраам. Един стотник и една гъркиня накараха Исус да се удиви на вярата им. Те просто бяха наясно с принципи, които често се подминават днес... наред отчаянието си, те не престанаха да показват почит, при което и двамата получиха пълна награда.

Принципът на почитта

Ако прелистите евангелията, ще откриете и други примери за получаване на частична и пълна награда, както и за лишаване от награда. Всеки от случаите отразява по уникален начин степента на отдаване на почит. При някои ясно се вижда, че липсва дължимото уважение; при други е налице искрено и дълбоко почитание, докато при трети се забелязва явно незачитане на авторитета на Исус. Дори в конкретните пасаж да не се говори директно за почитта, все пак е налице моделът или принципът; става въпрос за духовен закон, тъй като Бог казва:

Защото онези, които славят (*почитат*) Мене, тях ще прославя (*почита*) и аз, а онези, които Ме презират, ще бъдат презрени (1 Царе 2:30).

Почитта е ключов елемент за получаване на небесни благословения. Бих определил горния стих като „принципа на почитта”. Онези, които почитат Бога, ще бъдат почетени. Това е начинът. Всеки, който почиташе Исус, получаваше благословение според степента на отдадената почит. Само се замислете... не просто че един син и една дъщеря бяха изцелени, но ние до ден-дневен приветстваме техния избор и вярата им!

Този принцип се откроява особено ярко точно преди Страстната седмица. Исус беше в дома на Симон прокажения във Витания. Докато седеше на трапезата, една жена се приближи до него, държейки в ръцете си алабастрен съд с миро от скъпоценен нард. Цената на това миро се равняваше на едногодишната заплата на един обикновен работещ човек. След като изми краката на Исус със сълзите си, тя ги изсуши с косата си, а после счупи съда и изля благоуханното масло върху главата на Исус.

Тази жена почете Исус, като Го помаза щедро, но не всички се зарадваха на стореното от нея: **А имаше някои, които негодуваха и говореха помежду си: Защо така се прахоса мирото? Защото това миро можеше да се продаде за повече от триста динария и парите да се раздадат на сиромасите. И негодуваха против нея** (Марк 14:4-5).

Извън конкретния контекст, съображенията им изглеждаха доста рационални и дори изразяваха загриженост – как християните трябва да мислят за бедните. Но те пропускаха голямата картина. Нещо се случи в онзи момент. Беше възникнала възможност да почетат Бога на небето и на земята, почитайки Неговия Син Исус. Чуйте острата забележка на Господаря:

Оставете я. Защо ѝ досаждате? Тя извърши добро и красиво нещо за Мене [похвално и благородно]. Защото сиромасите всякога са между вас и когато искате, можете да им направите добро; но Аз не винаги съм между вас. Тя извърши това, което можеше... Истина ви казвам: Където и да се проповядва Благата вест (Евангелието) по целия свят, ще се разказва за неин спомен и за това, което тя направи (Марк 14:6-9, Разширената Библия).

Леле, чухте ли само как Той я похвали? Мнозина извършваха велики дела по времето на Исус, но никой от тях не беше почетен по такъв начин и в такава степен. Исус пророкува, че стореното от нея добро и достойно дело ще бъде хвалено навсякъде, докъдето се разпростре Евангелието не само в тогавашния период, но и в идните поколения за вечни времена!

Нейното желание беше да отдаде почит на Господаря, но изливането на скъпоценното масло я постави в позиция, в която Господарят почете нея. Принципът за отдаване на почит винаги ще бъде в сила и ще си остане валиден. Бог казва: **Защото онези, които славят (почитат) Мене, тях ще прославя (почита) и Аз, а онези, които Ме презират, ще бъдат презрени** (1 Царе 2:30, наклоненият шрифт е добавен от мен). Обърнете внимание, че онези, които не Го почитат, ще бъдат сметени за нищожни. Горният превод обаче използва думата *презрени*, която се определя като „усещането, че някой е недостоеен за нечие внимание или уважение”. Онези, които не почитат Бога, не се ползват с Неговото внимание. Това би могло да означава незачитане на техните нужди и молитви.

Чуйте какво казва Исус: **Който приеме онзи, когото Аз пращам, Мене приема; и който приема Мене, приема Този, Който Ме е пратил** (Йоан 13:20). В контекста на Неговите думи, да приемеш някого означава да го почетеш. „Който приема Мене, приема Този, Който Ме е пратил.” Ето защо Той недвусмислено заявява: **Който не почита Сина, не почита Отец, Който Го е пратил** (Йоан 5:23).

Онези, които почитаха Исус, всъщност, без да осъзнават, почитаха и Отец. Исус каза: **От човеци слава не приемам** (Йоан 5:41); в сърцето Си и ума Си Той отдаваше цялата слава на Отец. Исус все още не бе се прославил. След прославянето Му Отец издаде постановления от рода на: **И поклонете се на Него всички Божии ангели** (Евреи 1:6) **и Твоят престол, о, Боже, е до вечни векове; и скиптъ-**

рът на Твоето царство е скиптър на правота (Евреи 1:8; също така вижте Филипяни 2:8-10). Веднъж прославен, Му се покланяха така, както се покланяха на Отец.

Но докато ходеше по земята, Исус живееше и служеше като Човешкия Син. Филипяни 2:6-7, според Разширената Библия, гласи: **Който, въпреки че по същество бе едно с Бога и във формата на Бог... лиши Себе Си [от всички привилегии и полагащото му се положение], за да приеме образ на слуга (роб), като стана подобен на хората и се роди като човешко същество.** Затова, като Човек, в сърцето Си Той постоянно насочваше цялата почит, която хората Му отдаваха, към Отец. Ето защо непрестанно даваше на изцелените от Него хора наставления от рода на: **Гледай да не кажеш това на никого; но за свидетелство на тях иди да се покажеш на свещеника и принеси дара, който Моисей е заповядал** (Матей 8:4). А на друго място четем: **А Исус им заръча строго: Внимавайте никой да не узнае това** (Матей 9:30), като подобни примери можем да открием на много места в евангелията.

Докато беше тук, Исус беше свързката на Отец със земята; ето защо хората можеха да изразят почитта си към Отец по осезаем начин, почитайки Неговия Син. По тази причина не бе порицана безименната жена, която почете Исус Сина със скъпоценното си масло. Той не смърмряше онези, които му показваха почит, а по-скоро ги хвалеше, че са осъществили тази връзка с Отец. Нужно е да разберем, че Той не търсеше почит за Себе Си, но утвърждаваше принципа на почитта за тези, при които бе изпратен.

Изливането на почит

През седмицата, когато щеше да бъде разпънат, Исус направи следното впечатляващо изявление относно това как Неговото служение ще продължи дори след заминаването Му:

... и ви казвам, няма да Ме видите, докато не кажете: Благословен, Който иде в Господното име (Лука 13:35).

С други думи: „Няма да Ме видите докато не разпознаете онези, които ви изпращам, като заявите: “Благословен, Който идва в Господното име.” Или, казано другояче: „Няма да ме забележите или видите отново докато не почетете онези, които изпращам в Мое име.” Размислете върху това. Исус казва, че ще изяви Себе Си, когато благославяме или почитаме онези, които Той изпраща. Защо? Отговорът се съдържа в други части от Словото. Ето едно подобно изявление: **Истина, истина ви казвам: Който приеме (почете) онзи, когото Аз пращам, Мене приема (почита); и който приема (почита) Мене, приема (почита) Този, Който Ме е пратил** (Йоан 13:20, думите в скоби са добавени от автора).

В светлината на всичко това, чуйте какво още каза Исус относно прилагането на принципа на почитта в ежедневието:

Който приема вас, Мене приема; и който приема Мене, приема Този, Който Ме е пратил. Който приема пророк в името на пророк, награда на пророк ще получи; и който приема праведник в името на праведник, награда на праведник ще получи. И който напои един от тези, малките, само с чаша студена вода, в името на ученик, истина ви казвам, никак няма да изгуби наградата си (Матей 10:40-42).

Без да променям смисъла, бих заменил думите *приема* и *напои* с *почита* навсякъде в този пасаж.

„Който почита вас, Мене *почита*; и който *почита* Мене, *почита* Този, Който Ме е пратил. Който почита пророк в името на пророк, награда на пророк ще получи; и който

почита праведник в името на праведник, награда на праведник ще получи. И който *почете* един от тези, малките, само с чаша студена вода, в името на ученик, истина ви казвам, никак няма да изгуби наградата си.”

За да добием по-ясна представа за какво става въпрос, е нужно да разясним два важни въпроса, засегнати в тези стихове. Първо, в Божието царство съществува структура на властта. Тя започва от Отец и слиза към Исус, Този, Когото Той изпрати, като Му повери цялата власт. След възкресението Си, Исус заяви: **Даде Ми се всяка власт на небето и на земята** (Матей 28:18). Той е Главата на Църквата и един ден ще върне Царството в ръцете на Своя Отец, след като всяко непокорство е било положено под краката Му (1 Коринтяни 15:24-26).

Следващо място във веригата на властта в Царството заема „пророкът”. Да не забравяме, че Исус говореше на хора, които не разполагаха с новозаветните писания. Те не си служеха с нашата терминология и подходи и затова Той им говореше по разбираем за тях начин.

Пророците в Стария завет изпълняваха функцията на Божии говорители (Изход 4:16; 7:1). Евреи 1:1-2 го потвърждава: **Бог, Който много пъти и по много начини е говорил в миналото на нашите предци чрез пророците, в тези последни дни Той ни говори чрез Сина**. А другаде в Новия завет се казва как след като Исус бе възкресен от мъртвите и се възнесе на небесата, **Той даде едни да бъдат апостоли, други пророци, други пък благовестители, а други пастири и учители** (Ефесяни 4:11).

Ако Исус говореше на нас днес, Той вероятно би се изразил по следния начин: „Този, който почита апостол, награда на апостол ще получи; този, който почита пастор в име на пастор, награда на пастор ще получи” – като същото важи за пророците, евангелизаторите и учителите.

В Матей 10 Исус насочва вниманието ни от отдаването

на почит на пророка (или хората в лидерска позиция) към почитта към праведника и завършва с почитането на „малките“. Така Той засяга всички основни позиции и структури на властта, с които вярващите влизат в съприкосновение – стоящите над нас в йерархията на властта, хората, с които сме равнопоставени и най-накрая онези, за които сме отговорни или спрямо които упражняваме делегирана власт. Всяко човешко същество, с което се срещаме, спада към една от тези категории.

Това ни довежда до втория важен въпрос. Ако почитаме висшестоящите... получаваме награда. Ако се отнасяме уважително с онези, които са на нашето ниво (с равните на нас)... получаваме награда. И най-накрая, ако почитаме онези, които са ни поверени, или спрямо които сме в позиция на авторитет... също получаваме награда. Припомнете си парафразата: „Няма да Ме видите докато не разпознаете онези, които ви изпращам.“ Ако свържем това със стиховете в Матей, ще открием, че всяко от тези три нива е съпътствано с изумителна небесна награда. Също така въпросните награди винаги ще съдържат по-голямо откровение и проникновение относно същността на Исус. Такъв ще бъде нашият основен фокус до края на книгата.

НЕ Е ВАЖНО КАКЪВ ТОЧНО Е ЛИДЕРЪТ

В първите три глави се спряхме на доста библейски стихове, за да изтъкнем съществената връзка между почитта и Божиите благословения. Нека набързо да си припомним – апостол Йоан ни наставлява да се стараем да живеем така, че да получим пълна награда. След като говори за „пълна награда“, значи трябва да има частична награда или лишаване от награда. В служението на Исус сме свидетели на това как някои получаваха пълна, други - частична, а трети бяха лишавани от награда; и всичко това се определяше от начина, по който те Го приемаха (почитаха).

Малко преди заминаването си, Исус заяви: *„Няма да Ме видите, докато не почетете Онзи, Който иде в Господното име“* (авторова парафраза на Лука 13:35). Той също така изтъква, че ако почитаме някой лидер, ще получим наградата, която Бог е предвидил да даде чрез този лидер; същото важи по отношение на тези, с които сме в равнопоставено положение, както и на нашите подчинени. Най-напред ще се спрем на хората в позиция на власт, а останалите нива ще разгледаме в някоя от следващите глави.

Примери от нашето съвремие

Лично аз познавам много велики служители, които непрестанно пътуват и проповядват Евангелието. Някои от тях особено се отличават. Първо бих изтъкнал едно се-

мейство, работещо в екип – Т.Л. и Дейзи Озборн. Докато пиша тези редове и двамата вече са извървели земния си път и са получили своята вечна награда на Небето. В средата на 80-те Лиза и аз неведнъж сме имали привилегията да им служим. По онова време служех в църква с осем хиляди членове; работата ми бе да поемам грижата за всички гост-говорители. Семейство Озборн ни гостуваха неколkokратно, при което успяхме да прекараме доста време заедно. Сближихме се и често си пишехме и разговаряхме по телефона. На два пъти той ми изпрати кашони със свои дрехи; носехме един и същ размер. Той беше, и все още е, един от моите герои във вратата.

По онова време двамата с Дейзи вече бяха довели милиони души до спасение. И по-точно, според статистиката, повече от петдесет милиона души са дошли при Исус чрез тяхното служение. Това не се бе случило по телевизията, а чрез евангелизации на открито по целия свят. Повечето от тях обаче се бяха състояли в Африка. Някъде между 50 000 и 250 000 са присъствали на тези служби. На всяка от тях са се отваряли очите на няколко слепци. Напълно слепи хора са си тръгвали зрящи! Но това е само върхът на айсберга. Отпушвали са се стотици глухи уши; десетки са били изцелявани от неизлечими болести; много сака-ти хора, които са били завеждани на евангелизациите на носилки, са си тръгвали ходещи, с носилките в ръка. Брат Озборн е написал доста книги, в които говори за впечатляващите изцеления, случили се по време на евангелизациите на открито, особено в Африка.

Една от най-вълнуващите истории, които са споделяли с нас, е за някаква жена, която отишла при Дейзи между службите по време на евангелизация в Африка. В ръцете си държала мъртво бебе. То било изцяло загърнато с одеяло, дори лицето му. Майката го подала на Дейзи и чрез преводача отправила към нея молба да се помоли бебето ѝ да оживее. Дейзи поела вързопа с детското трупче

и започнала да изрича простичка молитва. В следващия момент тя усетила раздвижване и чула кашляне и кихане изпод одеялото. Отметнала краищата му и оттам я гледало малкото момченце – живо.

Тогава Дейзи отново загърнала детето и го върнала на майка му. Майката повдигнала края на одеялото и когато видяла лицето му, избухнала в радостни възгласи.

Това озадачило Дейзи. Тя се зачудила защо майката не реагирала, когато чула бебето да кашля и да киха докато било в ръцете ѝ. Защо едва след като повдигнала края на одеялото и видяла лицето му, тя дала израз на своята радост?

Затова Дейзи попитала майката чрез преводача. Получила следния отговор: „Бебето ми се роди само с едно око. Беше с деформации; на мястото на другото око имаше само празна ямка. Когато го погледнах сега, детето ми ме гледаше с две прекрасни очи!”

Има още толкова много изумителни истории за мощните дела, извършени от тях в името на Исус Христос, нашия възкръснал Спасител.

Имам и един друг приятел, който провежда множество евангелизации в Африка, по-специално в Етиопия и Судан. На службите му присъстват между 50 000 и 200 000 души. Там също се случват стотици чудеса, при които очи се отварят и уши се отпушват. Куци прохождат, множество болести се изцеляват и тумори се смалават и изчезват.

Преди няколко години той ми разказа една невероятна история. В африканския район, където провеждал евангелизация, живеел човек, известен като „човека маймуна”. Бил дотолкова демонично обладан, че никой не можел да го укроти. Разхождал се гол, живеел по дърветата и ходел на ръце и крака. Кожата на ръцете му била загрубяла като тази на краката.

Някои загрижени местни жители го усмирили и го завели на службата. Моят приятел ми каза: „Джон, тъкмо

проповядвах на едно голямо множество, когато изведнъж видях някакъв човек да лети във въздуха – повече от два метра – и после да пада на земята. Не се движеше. Помислих си, че е мъртъв. На другия ден той се изправи на платформата, изтупан в костюм, и свидетелства как Бог го е освободил; беше “човекът маймуна”.

След случката броят на присъстващите нараснал от десетки хиляди на стотици хиляди, тъй като всички в района познавали „човека маймуна“. Масите искали да чуят Божието слово, което освободило този затворник от демоничните сили.

Бих могъл да споделя многобройни истории на мъже и жени, които са свидетели на подобни мощни дела, особено в Африка. На практика обаче става така, че същите тези служители се завръщат в Америка или в други страни от Запада; същият човек, същото послание, същото помазание, същият стил на служение, но по време на службите стават само няколко изцеления от главоболие, гръбначни изкривявания или артрит. Защо? Всичко се върти около почитта! Някои от приятелите ми, за които говоря, се радват на изключителна почит в онези страни. На тях гледат като на мъже и жени, изпратени от Бога, и ги почитат като царски особи.

„Ти си Божият човек, нали?“

Няколко пъти аз също съм служил в Африка – в страни като Кения, Зимбабве, Ангола и др. Често направо се чувствам неудобно от начина, по който ме посрещат (не в негативен смисъл, а точно обратното). Отнасят се към мен като към крал. Настаняват ме в хубави хотели и аз знам, че за тях това представлява голямо финансово усилие. Не ми позволяват да нося нищо, дори и библията си. Поднасят ми възможно най-хубавата храна и ми изпращат най-подбраните си хора, които да ми служат. Спомням си как веднъж, след като бях служил на няколко

хиляди души, ме заведоха в стая с климатик (почти никой от присъстващите не се бе радвал на подобно удобство). Една жена, заобиколена от още няколко други жени, които бяха изпратени, за да ми служат, се приближи и коленичи пред мен със сведена глава. Държеше голям леген, а друга носеше кана с вода, с която да измие ръцете ми. След като ми измиха ръцете, друга извади хавлия и ги избърса. Даваха най-доброто от себе си, за да ме почитат. Когато жената коленичи пред мен, аз се почувствах неудобно. Помислих си: И сам мога да си измия ръцете; не е нужно да го правиш. Тогава усетих как Святият Дух категорично ме предупреждава: „Не си и помисляй да им откажеш. Остави ги да ти послужат.” Съществува разлика между почит и поклонение. Цяла вечност ще се покланяме единствено на нашия Бог, Господ и Цар. Но никога не ще престанем да отдаваме дължимата почит на тези, на които се полага. Такъв е редът в Божието царство.

Спомням си как през 90-те години имах привилегията да говоря на лидерския състав на един много известен апостол. Църквите, които този човек надзирава, наброяват над пет милиона души. Тези църкви са в осемнайсет различни нации в африканския континент. Всеки февруари той събира шестте хиляди главни пастири (помощник пастирите на са включени) и кани лидери от Америка и други континенти да присъстват и да говорят на неговите пастири. За цялото десетилетие на 90-те години не си спомням много други случаи, в които да съм служил под толкова силно помазание. Буквално проповядвах като човек, дошъл от друг свят. Божието присъствие беше зашеметяващо. В паузите между службите ми служеха по гореспоменатия начин.

След като жената се отдалечи, лидерът ме погледна и каза: „Знаеш ли коя е жената, която току-що направи това за теб? Тя оглавява Централното разузнавателно управление за цялата нация.”

Изпаднах в шок. След като дойдох на себе си, колебливо изрекох: „И ми послужи по този начин?“ Не можех да повярвам, че някой от такъв ранг би се снижил да направи нещо подобно за мен. За мен би било чест да седя в нейното присъствие, а да не говорим да бъда обгрижван от нея.

Този велик апостол ме погледна озадачено: „Не си ли ти Божият човек?“ Помислих си: Ние американците просто не можем да схванем това.

Как се посреща един вестител

Вече повече от трийсет и пет години аз пътувам и проповядвам Божието слово. Постоянно забелязвам как службите минават с най-голямо въздействие и чудеса в развиващите се страни, затворите и военните бази. Защо? Защото в повечето случаи те показват почит и зачитат авторитетите. И обратното, най-трудно се служи в християнски гимназии и църкви, които не уважават властта.

Спомням си как когато направих това откритие, то нямаше нищо общо с мен като служител, а по-скоро с приемането от страна на хората. Трябваше да говоря в една църква в югоизточната част на Съединените щати. В същия район се намираше и най-строго охраняваният затвор в страната с капацитет да поеме около хиляда и петстотин души. Главният пастир на църквата беше помощник-капелан в същия затвор. Попита ме дали бих искал да говоря на затворниците в неделя сутрин. Службата започваше в 8 часа сутринта, а тази в църквата – чак в 11, така че имаме достатъчно време да присъстваме и на двете. С радост приех поканата.

Над сто затворници присъстваха на неделната служба. Хвалението бе невероятно; мъжете пееха с цяло сърце. Сетих се, че това е строго охраняван затвор с максимална степен на сигурност чак в края на службата, когато попитах един от затворниците на колко години е осъден. Този

човек имаше толкова ясен поглед и жизнерадостно изражение; мислех си, че ще ми каже: „Две-три години.“

Той ме погледна съвсем спокойно и смирено и заяви: „Господине, тук съм с три доживотни присъди.“ Аз, естествено, бях в пълен шок. Той се отнасяше към мен с изключително уважение. Същото усетих и от страна на останалите затворници. Те бяха впечатлени от факта, че служител от друг град бе отделил от времето си, за да отиде и да им говори за Исус. Показаха ми невероятна почит. Начина, по който ме посрещнаха, предизвика в мен дълбоко смирение.

Щом онази сутрин взех микрофона в ръцете си, аз веднага започнах да поучавам и да проповядвам като човек, дошъл от друг свят. Имаше толкова силно помазание и бях изпълнен с такава енергия, че тичах напред-назад като футболен треньор, който подготвя отбора си за участие в шампионат. Мъжете надаваха въодушевени възгласи; атмосферата бе наелектризирана!

Аз говорих около час, а после Божият Дух слезе над събранието и през следващия час и половина започнаха да се случват невероятни неща. Хора се спасяваха, изпълваха се със Святия Дух, получаваха изцеление и биваха призовавани в служение.

Човекът, който ме придружаваше и асистираше по време на пътуването, се изправи в края на службата, взе микрофона и през сълзи заяви: „Ако живееш наоколо, щях да стана част от тази църква.“ Надигна се бурен възглас; хората ликуваха.

Тръгнахме си от затвора в 10:30. С пастира и моя асистент бяхме страшно заредени. Изпълнени с трепетно очакване, си говорехме за страхотната служба, която ни очаква в църквата на пастира. Аз казах: „Службата ще бъде много хубава след онова, което току-що преживяхме.“ Бях сигурен, че когато пристигнем, славата, която почива върху нас, ще се прехвърли към събранието.

Никога няма да забравя онова, което последва. Когато влязох на оная служба, думите едва излизаха от устата ми. Атмосферата беше много тежка и потискаща и това се отразяваше на проповядването ми. Не преставах да си мисля: Какво става тук – преди по-малко от два часа аз говорех и служех като човек от друг свят. Какво се случва? Не можех да разбера. Не бях в състояние да се насиля и да направя нещата да се случат. Задушавах се. Имаше бариера пред помазанието. По онова време не бях наясно с принципа на почитта. Тепърва се учех. Сега искам всички да знаят!

Но случилото се в затвора не бе всичко – нека сега да видим какво последва. Шестнайсет години по-късно ме поканиха да говоря в една голяма църква в Омаха, Небраска. Там ме очакваше неподозирана радост. На първата служба в църквата открих, че човекът, който се занимаваше с озвучителната система и работеше изцяло за църквата, беше същият, който бе водил неделното хваление в църквата в затвора. Бях едновременно шокиран и въодушевен. Попитах го: „Как излезе на свобода? Нали имаше три доживотни присъди без право на освобождаване под гаранция?”

Той продължи да ми описва чудото на своето освобождаване, което ще се въздържа да споделя тук, тъй като е твърде дълго. Само ще кажа, че ми показва пророческото слово, което съм освободил към него в средата на нашата служба преди шестнайсет години – когато Божият Дух се движеше сред онези мъже. Службата в затвора беше заснета на касета, благодарение на което той бе успял да си запише казаното. През всички тези години го бе съхранявал в дневника си. Подаде ми дневника и аз започнах да чета какво съм му казал в затвора преди години. Думите ми гласяха, че Бог ще го издигне в служение за царството, изискващо пълното му посвещение, като служението му между четирите стени на затвора е само подготовка за по-

късното му служение навън. Бях изрекъл това, преди да разбера, че е осъден на три доживотни присъди. Много се радвам, че не бях наясно със ситуацията по време на службата; би ми било трудно да изрека подобно нещо, ако знаех колко тежка е присъдата му. Това показва с каква мощ Бог се е движел по време на службата в затвора, а няма и час по-късно, в църквата, атмосферата бе натегната и потискаща. Едва можех да проповядвам. В онзи ден разбрах, че причината не е в мен, а в начина, по който съм приет, като вестител на Бога. Затворниците ми бяха показали почит, уважение и зачитане. С езика на тялото си членовете на църквата ми бяха казали: „Чували сме това и преди. Слушали сме много гост-говорители; какво по-различно имаш да ни кажеш?“ Огромната разлика в онова, което последва, произтича от една дума – почит.

Да покажеш почит, когато са те обидили

Бих искал да приведа още някои примери от Словото, че това няма почти нищо общо със служителя, но с начина, по който са го приели. В Стария завет се говори за един човек на име Елкана. Той имаше две съпруги – Анна и Фенина (Толкова се радвам, че вече няма многоженство. Много ми харесва да съм женен само за една жена).

Фенина имаше деца, а Анна - не; тя беше безплодна. В онези дни жените засвидетелстваха своята любов към съпрузите си, като им раждаха деца, особено момчета. Защо? Понеже беше много важно да се продължи потомството на мъжа. Всяка година семейството пътуваше до Сило, за да принесе жертва на Господа. Фенина не преставаше да ражда деца, докато Анна нямаше кого да представи пред Бога. Това засрамваше Анна, като при това трябваше да търпи и подигравките на Фенина. В Словото четем: **А съперницата ѝ я дразнеше много, за да я направи да тъжи** (1 Царе 1:6). Можете ли да си представите тежките обиди на Фенина: “Хей, момиче, кой обича

нашия съпруг? Виж колко деца съм му дала. А ти – къде са твоите деца? Каква жена си ти – не си и на половина жена. Презира ли те съпругът ни в спалнята? За непривлекателна ли те намира? Той със сигурност обича мен.” И така - безспир.

Най-накрая, една година Анна не издържа. Реши да отиде в скенията и да намери утеха в Господното присъствие далеч от съперницата си. Тя се чувстваше нещастна и горчиво плачеше докато се молеше на Бога.

Анна говореше от сърцето си; устните ѝ се движеха, но не излизаха никакви думи. Тя отправяше просба към Бога - ако Той отвореше утробата ѝ и ѝ дадеше дете, тя би върнала детето на Господа за остатък от живота му и завинаги. В същото време Илий, първосвещеникът, седеше наблизко и видя как се държи тя. Помисли си, че е пияна и ѝ каза: **Хей, жено, докога ще си пияна? Остави се от това твое вино** (1 Царе 1:13-14). За пореден път се радвам, че Анна не беше американка. Ако беше така, тя щеше да проглуши ушите на Илий. По всяка вероятност щеше много да се ядоса и да си каже: Що за пастир е този? Аз изливам сърцето си пред Господа и постя, а той ме обвинява, че съм пияна. Не може да бъде, не съм чула правилно. Само си въобразявам, че го е казал, нали? Но не, той наистина каза всичко това. Колко жестоко, недуховно, нетактично. Какъв глупак! Как е възможно да бъде водач на тази църква? Този човек заслужава да бъде поставен на място, уволнен, изхвърлен от служение!

После би могла да изтърси: Пияна ли ме нарече токущо? Аз постя и изливам сърцето си пред Бога във връзка с нужда в живота ми, а ти ме обвиняваш, че съм се напила. Нима не можеш да разбереш кога някой искрено търси Бога? Що за пастир си? Що за църква е това? Ще кажа на съпруга си и си тръгваме. Ще отидем в църквата в другия край на улицата! Ако беше реагирала така, Анна щеше да загуби своята награда. Никога нямаше да има дете и

сигурно щеше да е изпълнена с огорчение към Господа. Един ден щеше да си отиде от тоя свят с думите: „Господ не отговаря на молитвите. Постих и се молих усърдно, но Бог не ми отговори.”

Но не се случи така. Чуйте как тя се обърна към лидера, който я оскърби: **Не е така, господарю мой, аз съм жена пренаскърбена в духа си. Не съм пила нито вино, нито сикера, а излях душата си пред Господа. Не смятай слугинята си за лоша жена** (1 Царе 1:15-16). Виждате с каква голяма почит се отнесе тя към него. Най-напред се обърна към него с „господарю мой”. А себе си нарече негова „слугиня”. Говореше му с изключително уважение. Почете го. Тогава Илий й каза: **Иди си с мир; и Израилевият Бог нека изпълни прощението, което си отправила към Него** (ст. 17).

През следващите три месеца Анна забременя и в рамките на една година се роди Самуил. Той щеше да донесе съживление в Израел. Онова, за което Анна бе копняла и се молила години наред, се сбъдна едва когато тя показва почит на свещеника, който я бе наскърбил. Но това не е всичко. По-късно Бог каза за същия този свещеник: **Предупредих го, че съд ще дойде върху семейството му завинаги, понеже синовете му богохулстват, а той не ги възспира. Затова се заклех, че греховете на Илий и на синовете му никога не ще бъдат простени** (2:13-14, буквален превод от NLT).

Определено не бихте искали Бог да каже нещо подобно за вас и за семейството ви. Никаква прошка до века! И все пак Бог благослови Анна, понеже бе показала почит към същия човек. Не беше от значение какво Илий е сторил – важното бе как Анна се е отнесла към този, под чийто авторитет се намира. Ако почитаме хората, които заемат позиция на власт спрямо нас, ние получаваме наградата, която Бог ни дава чрез тяхната позиция.

ВЛАСТ

Преди да продължим да обсъждаме каква е наградата на пророка или на лидера, трябва най-напред да поговорим за важността или стойността на властта. Щом тази истина се утвърди в сърцата ни, ние можем по-искрено и по-истински да почитаме хората около нас.

Припомнете си значението на понятието *чест*; то е: „да цениш нещо, да го определяш като стойностно и значимо“. Ако обектът на почитта е човек в позиция на власт - тема, на която ще се спрем в следващите няколко глави - почитта съдържа идеята за респект и дори благоговение. Речникът на Уебстър (1828) определя *почитам* като: „уважавам, зачитам; отнасям се почитателно и покорно и изпълнявам съответните задължения“. Това определение ни показва как покорството към властта е аспект на истинската почит.

Ако твърдим, че почитаме властта, но не проявяваме към нея покорство и подчинение, мамим себе си. Да почиташ властта означава да се покоряваш на властта; не-покорството е проява на незачитане. Спомнете си как постъпи римският офицер; той беше човек, който разпозна, зачете и се покори на властта. Това беше част от неговото същество; стори го от сърце. По този начин той оказа голяма почит на Исус и получи пълна награда.

Четири подразделения на властта

Лесно е да не проявиш нужното уважение или изцяло да пренебрегнеш делегираната от царството власт, ако нямаш правилното разбиране за нея, особено в днешното

общество. Нашите сърца трябва да бъдат утвърдени в истината. Кратко и ясно ни се казва:

Всеки човек да се подчинява на властите, които са над него; защото няма власт, която да не е от Бога, и колкото власти има, те са определени от Бога. Затова който се противи на властта, противи се на Божията наредба (Римляни 13:1-2).

Преди всичко забележете, че това не е някакъв препоръчителен коментар. Не е съвет, а заповед. Също така обърнете внимание на израза „всеки човек“. Това означава, че няма изключения. Всеки, който призовава името на Исус, трябва да се вслуша в това наставление.

Кои са тези „власти, които са над него“? Конкретно в този пасаж Павел има предвид обществени или държавни органи. Но тези думи на наставление се отнасят не само за държавните лидери, а и за всички други области на делегирана власт.

Новият завет говори за четири подразделения на делегираната власт: гражданска, църковна, семейна и обществена. Под обществена имам предвид работодатели, началници, учители, треньори и т. н. Новият завет не ни дава специфични насоки за всяка от областите; в повечето случаи съветът се отнася до всички видове делегирани власти.

Споменете си как когато говори за начина, по който трябва да приемаме пророк в име на пророк, Исус казва същото за праведника и най-накрая за един от тях малките. Както вече споменахме, тук виждаме трите нива, на които се намират човешките същества от обкръжението ни: нашите лидери, хората, с които сме равнопоставени и онези, които са поверени на нашите грижи. По отношение на лидерите, въпреки че говори за „пророк“, което е пряко свързано с църковната власт, принципите се простират до всички сфери на властта. Следните стихове го потвърждават:

По същата причина плащате и данъци, понеже властите работят за Бога, когато изпълняват задълженията си. Тогава плащайте онава, което им дължите; плащайте им вашите лични и имуществени данъци и *показвайте уважение и почит към всички тях* (Римляни 13:6-7 (буквален превод от GNT).

Гражданските власти са назначени от Бога и работят за Него. Като ги почитаме, ние почитаме Онзи, Който ги е назначил; Бог в замяна ще почете нас. В сила е принципът на почитта.

Ето какво четем относно социалните авторитети:

Които са слуги под игото на робството, нека смятат господарите си достойни за *всяка почит* (1 Тимотей 6:1).

Приложено към съвременния контекст, това би звучало така: „Които са наети като служители, нека смятат работодателите си или началниците си достойни за всяка почит.” Или пък: „Които се обучават като студенти, да смятат преподавателите си достойни за всяка почит.” Би било същото за ръководителите и членовете на екипи, за спортисти и треньори и за всякакъв друг вид взаимоотношения, включващи подчинение на някого. Относно авторитетите в семейството четем:

***Почитай баща си и майка си (което е първата заповед с обещание), за да ти бъде добре и да живееш много години на земята* (Ефесяни 6:2-3).**

Заповедта за показване на почит към родителите е обвързана с награда. Ще се спрем на това малко по-късно. И най-накрая, по отношение на авторитетите в църквата се каза:

Скъпи братя и сестри, *почитайте* онези, които са ваши лидери в Господното дело. Те работят усърдно между вас и ви предупреждават за всичко, което е нередно. Зачитайте ги и ги обичайте от все сърце (1 Солунци 5:12-13 - буквален превод от NLT, наклоненият шрифт е добавен от автора).

Има и други стихове, свързани с всяка от областите на власт, на които ще се спрем по-късно. Важното е да разберем, че Бог ни казва да почитаме всеки авторитет, на когото е делегирана власт, при което влиза в сила принципът на почитта. Ние ще бъдем възнаградени; дали ще получим пълна или частична награда, зависи от степента, в която сме почели дадената власт.

Царство

Не бива да забравяме, че Божието царство е царство в истинския смисъл на думата. В него са налице рангове, ред и делегирана власт. Гдини наред не преставам да повтарям, че докато проповядвам Евангелието по целия свят, на всеки континент (с изключение на Антарктика), съм установил, че Божиите неща достигат най-трудно до хората от западния свят. Защо? Отговорът е много прост.

Ние се опитваме да разберем принципите на Царството, като прилагаме демократичен начин на мислене.

Божието царство не се основава на законите на демокрацията. Затова, ако се опитваме да се доближим до Бога с демократичен начин на мислене, това няма как да се случи. Няма как да се ползваме от защитата на Неговия авторитет и можем лесно да бъдем заблудени. Дали затова Исус каза, че мнозина в нашето поколение ще бъдат измамени? Днес повече от всякога ние не зачитаме властта в нашата култура; по-алармиращото обаче е, че това не се случва само в обществото, но и сред вярващите.

Също така не бива да забравяме, че всяка законна власт е от Бога и е дадена, за да се грижи за нашата защита, благоденствие и мир.

Този западен начин на мислене е в основата на повечето църковни разцепления и на оттеглянето на хората от църквата, за да си създадат домашна църква. Тези вярващи не желаят да се подчиняват на властта, утвърдена от самия Исус Христос. Може да възразите: *Но, Джон, китайската църква съществува под формата на домашни църкви*. Да, така е, но те са били принудени да го направят, понеже не са могли да провеждат публични събирания. Освен това съблюдават изключително стриктно принципите на Божието слово. Съществува невероятна йерархична структура.

Преди години бях поканен на среща с петима лидери на нелегалната църква в Китай. Тези мъже отговаряха за живота на десетки милиони хора. Това са водещите лидери на нелегалната църква. Те са изключително организирани – нашето служение изпрати близо половин милион книги на техните църкви и за няколко дни всички книги бяха раздадени. Те имат структура, съответстваща на библейския принцип за властта.

Много от нароилите се църкви в Америка не са устроени така. Липсва им новозаветният тип управление и подотчетност.

Не бива да забравяме, че Църквата бе основана от Исус, а не от човек. (А Църквата винаги е била несъвършена – само прочетете посланията на Павел). В книгата Деяния можете да видите как вярващите имаха общи събирания и също така се срещаха по домовете. Добре е да имаме домашни събирания, но трябва да бъдем ръководени от зрели лидери, на които да сме подотчетни.

Моля да ме разберете правилно – аз не се обявявам срещу домашните събирания. По света има много домашни църкви, изпълнени с живот. Но тези църкви възприемат себе си като част от по-голямото Тяло Христово. Не

се изолират, понеже са били разочаровани, наранени или неразбрани.

Лесно е да забравим, че Църквата е единствената организация, която съществува предимно за своите нечленове. Ние сме я превърнали в поредната жертва на собственото си консуматорство, но нейното предназначение никога не е било да бъде едно от многото места, осигуряващи ни комфорт. Предназначението на Църквата е да ни поставя рамо до рамо с хора, в това число лидери, които предизвикват нашето статукво и ни тласкат напред към едно удивително пътешествие с Бога.

Всяка законна власт е от Бога

Нека си припомним, че според словото в Римляни, всеки от нас трябва да се покорява на властите, които са над него. Защо? Защото **няма власт, която да не е от Бога** (13:1). Всяка законна власт във вселената води началото си от Божия престол. Ако действително сте родени от Духа на Бога, вие ще разпознавате и ще зачитате властта. Дори може да се каже, че този, който не зачита властта, не е дете на Бога. Когато се срещнеш с Бога, ти се срещаш с властта, понеже Бог и Неговата власт са неразривно свързани. Няма значение дали някой е изрекъл молитвата на грешника и всяка седмица ходи на църква. Този, в чието сърце няма почит, не е истински светия.

Може да попитате: „Джон, как може толкова дръзко да заявиш подобно нещо?“ Исус казва, че ще познаем истинските вярващи по плодовете им, а не по това, че са изrekli някаква шаблонна молитва. Този, който истински познава и обича Бога, разпознава Неговата власт, тъй като да познаваш Бога означава да познаваш властта.

По-нататък в Римляни Павел заявява: **Колкото власти има, те са определени от Бога** (13:1). Забелязвате ли как не се казва, че властите са избрани или подбрани от хората? Не, сам Бог ги определя. Всъщност думата, преведе-

на като *определени* в горния стих, е гръцката дума *тасо*, която означава „да назнача, да ръкоположа, да поставя“. Тази дума по никакъв начин не загатва за нещо „случайно“. Става въпрос за директно назначение. Тъй като Бог е определил всички власти, ние отхвърляме Властта, стояща зад тях, ако не ги зачитаме или отказваме да им се подчиняваме. Съзнателно или не, се противим на Божията наредба или управление. Когато се противопоставяме на Божията делегирана власт, ние се противопоставяме на самия Бог. Ето защо апостолът пише: **Който се противи на властта, противи се на Божията наредба** (13:2).

Спомням си момента, в който за първи път осъзнах тази истина. През 1992 г. Бил Клинтън бе избран за президент на Съединените щати. Бях депресиран и гневен в продължение на три дни. След което Святият Дух ми даде да разбера, че никой не встъпва в дадена длъжност без Неговото знание. В резултат на това откровение, аз промених отношението си към президента Клинтън и критичността ми бе заменена с почит, молитва и благодарение към Бога за него. Бог ни казва чрез апостол Павел: **Увещавам преди всичко да отправяте молби, молитви, прошения, благодарения за... всички, които са високоставени, за да имаме тих и спокоен живот в пълно благочестие и сериозност** (1 Тимотей 2:1-2).

Обърнете внимание как тихият и спокоен живот е вързан с проявяването на почит към властта. Това е една от наградите, които Бог дава на онези, които почитат властта. Ако ние като вярващи не почитаме хората на власт, ще си навлечем проблеми.

Съществуват два вида преследване. Единият е заслужен; другият е заради правдата. Апостол Петър говори и за двата; относно първия той заявява: **Няма особена добродетел в това да понасяш заслужено наказание** (1 Петрово 2:20, буквален превод от MSG). С две думи, ако вършим зло, ще бъдем наказани за това. Или, казано още

по-просто, ако в огледалото за задно виждане видиш да присветват червена и синя светлина, след като си минал на знак „стоп”, не обвиняваш дявола. Защо? Точно за това Бог е поставил властите: **Защото властите не плашат хората, които вършат добро, но плашат онези, които вършат зло. Затова вършете онова, което ви казват, и всичко ще бъде наред** (Римляни 13:3, букв. превод от NLT). Ето че не е никак трудно да избегнете преследване, предизвикано от собствените ви действия; просто се покорявайте на властта и няма да имате проблеми.

Другият вид преследване е заради правдата – когато властта ни наказва дори когато в онова, което сме извършили, няма нищо нередно. Петър представя нещата така: **Ако обаче се отнасят с вас зле въпреки доброто ви поведение, но вие продължавате да сте добри слуги, това е важно за Бога. Призовани сте към такъв живот - живот, какъвто Исус водеше** (1 Петрово 2:2-21, буквален превод от MSG).

Когато се отнасят с нас несправедливо, но ние продължаваме да сме добри работници, студенти, граждани, църковни членове и т.н., показваме висша степен на почит. Без страха от Бога в сърцата си, не бихме могли да продължим да тачим онези, които са ни онеправдали.

Вместо да се вслушат в тези думи, мнозина днес възразяват: „Аз съм свободен. Аз съм християнин. Живея в свободна страна – няма защо да се съобразявам с тези небивалици!” Да, свободни сте, но също така не забравяйте какво гласи Божието слово: **Защото вие, братя, към свобода бяхте призовани; само не превръщайте свободата в разпуснатост на плътта** (Галатяни 5:13). Призовани сме да реагираме по правилен начин на несправедливото отношение. По-нататък Петър казва: **Защото и за това сте призовани [то е неразделна част от вашето призвание]. Понеже и Христос пострада за вас, оставяйки ви [Своя личен] пример, за да вървите по Него-**

вите стъпки (1 Петрово 2:21, букв. превод от АМРС).

Какъв беше примерът на Исус? Той беше наказан от властта като престъпник, въпреки че не бе извършил нищо нередно. Това повдига вечния въпрос: Трябва ли да се покоряваме на нечестивите власти и дори да ги почитаме особено когато ни онеправдават?

Нечестива власт?

Много хора са възразявали: „Но, Джон, има токова жестокости и дори нечестиви власти. Да не искаш да кажеш, че и те са поставени от Бога? Нима трябва да им се покоряваме? Няма ли изключения към това правило?”

Така е. Има много власти, които са зли, тиранични и несправедливи; самото Слово говори за доста такива. Но не бива да забравяме какво гласи Божието слово. Казва се, че всяка власт е от Бога, а не че всяка власт е богоугодна.

Когато вдъхнови авторите на Новия завет да инструктират Неговите деца да се покоряват на властта, Бог знаеше, че ще има нечестиви власти. В интерес на истината, в Словото вече бяха описани доста нечестиви власти. Погледнете Фараона. Той се отнасяше жестоко с потомците на Авраам, Божия заветен народ. Потискаше ги, биеше ги и дори изби децата им.

Откъде Фараона получи своята власт? Според Словото, Бог му каза: **Аз те издигнах** (Изход 9:16). Павел заявява същото в едно от своите послания (Римляни 9:17), а една истина се потвърждава чрез двама свидетели (Йоан 8:17). Несъмнено Бог, а не човекът или дяволът, бе издигнал и поставил Фараона на позицията му на власт. Това кореспондира с твърдението: **Колкото власти има, те са определени от Бога** (Римляни 13:1).

Погледнете Навуходоносор, царя на Вавилон. Той унищожи Юда, като разграби храма и повечето от домовете на Божиите хора. В крайна сметка, създаде империя, обхващаща целия познат свят. Навуходоносор дотолкова се

отклони от Божиите пътища, че по време на управлението си изпадна в лудост и бе изгонен измежду хората. Живееше сред зверовете на полето и ядеше трева като говедата; тялото му се мокреше от утринната роса докато космите му не пораснаха като перата на орел, а ноктите му не станаха като ноктите на птица (Даниил 4:33). И все пак Бог недвусмислено каза за този човек: **Ето, ще пратя и ще взема слугата Си, вавилонския цар Навуходоносор, и ще поставя престола му** (Еремия 43:10, наклоненият шрифт е добавен от автора). Бог го нарича „слугата ми”, понеже „колкото власти има, те са определени от Бога”.

Погледнете цар Саул. Чувал съм много хора да казват: „Саул беше избран от хората, а Давид – от Бога.” Това е доста погрешно твърдение, което не съответства на казаното в Божието слово. Подобни неоснователни твърдения могат да навредят на Божиите хора, понеже подтекстът им е, че някои законни власти могат да бъдат поставени от хората, а не от Бога. Това кара хората да не отдават почит и да не се покоряват на някои власти, вследствие на което вредят на самите себе си. Чуйте какво сам Бог казва за този нестабилен, луд и неблагочестив лидер: **Разкаях се, че поставих Саул за цар, понеже той престана да Ме следва и не изпълнява повеленията Ми** (1 Царе 15:11).

Обърнете внимание какво казва Бог: **Аз поставих Саул за цар**. Бог избра Саул, не хората. Това отново е свързано с твърдението: **Колкото власти има, те са определени от Бога**.

Давид, единственият човек в Библията, наречен „човек по Божието сърце”, бе поставен под авторитета на Саул. И това стана, след като Бог се разкая, че е издигнал Саул за цар. Стана така неслучайно - Бог изпълняваше Своя план.

В началото Саул се отнасяше към Давид мило и благосклонно, докато той обслужваше неговите интереси. Но когато се породил съмнение, че Давид е заплаха за сигурността на Саул, Саул побесня от ревност и се опитваше да го

погуби, при което се наложи Давид да бяга за живота си.

През следващите четиринайсет години Давид трябваше да живее в пещери, пустини и други уединени места, та дори и в чужда земя. Само си представете. От шестнайсет до трийсетгодишна възраст Давид не можеше да се прибере у дома си, нито дори да навести близките си. Беше отлъчен от собственото си семейство и приятелите си от детинство. Вече не можеше да се вижда с най-добрия си приятел Йонатан, понеже така щеше да се изложи на риск, като стане уязвим за посегателствата на Саул над живота му. Всичко, на което се бе радвал в младостта си: всички ценни неща, удобства, места за удоволствие и забавление от детството, му бяха отнети за четиринадесет години само заради лидера, под чието ръководство Бог го беше поставил. Как Бог би могъл да причини подобно нещо на човека по Неговото сърце?

Дори след като Бог се разкая, че беше издигнал Саул, Давид продължаваше да почита царя и да му се покорява. Неведнъж доказваше невинността си пред Саул, който обаче не преставаше да го преследва, за да го убие. След няколко години в изгнание, Давид имаше шанс да сложи край на кошмара, причиняван от неговия лидер. В пустинята Енгади той можеше съвсем спокойно да убие Саул. Царят и неговата армия свалиха оръжията си в една пещера в Енгади, без да знаят, че Давид и мъжете му са тежко въоръжени и се крият в задната част на пещерата. Хората на Давид го насърчаваха да убие Саул; те дори изопачиха Господното слово, за да го убедят да го направи: **Ето деня, за който Господ ти каза: Аз ще предам неприятеля ти в ръката ти и ще постъпиш с него, както ти се вижда за добре** (1 Царе 24:4).

Те един вид го умоляваха: „Давиде, цар Саул е ненормален – унищожава нацията ни, избива невинни семейства и свещеници. Великият пророк Самуил помаза теб да бъдеш следващият лидер на Израел; Бог го изговори. Ако ти не го

убиеш пръв, той ще те убие. Това е самозащита; всеки съд би го одобрил и би те намерил за невинен!” Това бе прекрасен аргумент и не бе необходимо да споменават очевидно: че Сауловите неоснователни обвинения и атаки срещу Давид вгорчаваха както неговия, така и техния живот.

Давид не се поддаде на техния натиск, но пък му хрумна една идея. Щеше веднъж завинаги да докаже своята невинност на Саул, като отреже края на мантията му. Ако Саул получише доказателство, че Давид е имал възможност да го убие, но е възпрял себе си и своите мъже, то Саул вече не би се притеснявал, че Давид би узурпирал властта му, и би престанал да го преследва, за да го убие.

Словото казва, че след като отрязва края на мантията на своя лидер, Давид изпита вътрешно притеснение и съвестта му го изобличи. Бе постъпил непочтително към своя цар. Как бе могъл да направи подобно нещо? Той бързо се осъзна и строго заръча на хората си: **Престанете да говорите небивалици. Няма да атакуваме Саул. Той е моят цар и се моля да не даде Бог да направя нещо, с което да навредя на Неговия избраник** (ст. 6, 7 - буквален превод от CEV).

Но тъй като така и така беше отрязал края на царската мантия, Давид реши все пак да докаже невинността си. Той извика от разстояние към своя лидер: **И Давид каза на Саул: Защо слушаш думите на хора, които казват: Ето, Давид иска злото ти? Ето, днес очите ти виждат как Господ те предаде в ръката ми този ден в пещерата. И някои предложиха да те убия; но аз те пожалих, защото си казах: Не искам да вдигна ръка против господаря си, защото е Господният помазаник. Видж още, татко мой, виж, полата на мантията ти е в ръката ми; и от това, че отрязях полата на мантията ти, но не те убих, разбери и виж, че няма нито злоба, нито престъпление в ръката ми и че не съм съгрешил против тебе, при все че ти ме преследваш, за да отнемеш живота**

ми. Господ нека съди между мен и теб и Господ нека ми въздаде за теб; обаче моята ръка няма да се вдигне против тебе (1 Царе 24:9-12).

Ако имаше нужда от въздаяние, каквото определено бе необходимо, Давид се уповаваше на Бога да го извърши. Той, от своя страна, проявяваше единствено почит към Саул. Дори нарече човека, който бе вгорчил живота му, „татко мой“.

Саул, изумен от добрината на Давид, извика към него в отговор: **Ти си по-праведен от мене, защото ти ми се отплати с добро, а аз ти мислех злото (ст. 17).** След което Саул се отдалечи с хората си.

Най-големият изпит за Давид, свързан с проява на почит

Бихте си помислили, че Саул ще остави Давид на мира, след като той доказа своята невинност. Но това нямаше как да се случи при този жесток лидер. Малко по-късно Саул разбра, че Давид се крие на хълма Хакил. Тогава той отново взе три хиляди от израилевите най-отбрани воители и се спусна да преследва Давид, за да го унищожи.

Представяте ли си колко съкрушен трябва да се е чувствал Давид? Неотдавна е доказал невинността си пред Саул, а сега Саул продължава да търси смъртта му. Това определено доказваше нещо, което Давид се надяваше да не е вярно: неговият лидер беше хладнокръвен убиец. Това би разярило мнозина. *Аз почетех своя лидер, като пожалих живота му, при все че можех лесно да го отнема в самозащита – а ето какво получавам в отплата.* Мнозина биха се подиграли: „Сега наистина ще си платиш!“

Скоро Давид разбра, че дълбок сън от Господа е паднал върху цялата армия (1 Царе 26:12). Той попита мъжете си, кой би искал да се промъкне в лагера на Саул. Появи се идеалният кандидат – Ависей, по-малкият брат на Йоав (това бяха братя, жадни за кръв).

И така, Давид и Ависей отидоха до лагера на Саулова-та армия през нощта. Саул бе дълбоко заспал в средата на лагера до Авенир. Ависей каза на Давид: **Бог предаде днес врага ти в ръката ти. Нека го прониза с копие до земята с един удар и няма да повтори** (ст. 8).

Мога да си представя как Давид се е поколебал как да реагира. Вероятно си е мислил: *Мога за миг да сложа край на този мой кошмар, който понасям не само аз, но и хората ми и моят скъп народ. Ето, един от моите приближени, който винаги ми е бил предан, предлага да направи най-логичното не само за себе си, но и за всичките ми последователи. Тези верни мъже биха искали да видят семействата си отново. Защо да съм верен на Саул, а не на хората си? Саул ме излъга. Срина репутацията ми, като каза на народа, че съм предател. Лиши ме от привилегиите ми като син в бащиния ми дом и като гражданин на Израел. Отне съпругата ми и я даде на друг мъж (1 Царе 25:44). Отне ми всичко, което имам.*

Мислите му са прекъснати от гласа на човека, който му е бил изключително верен и му е посветил живота си – Ависей: „Давиде, какво правиш? Защо се колебаеш и не ми заповядваш да убия това чудовище?”

Представям си го как продължава: „Не ми казвай, че си готов да се откажеш. Доказал си невинността си неведнъж. Спомняш ли си какво стана в пещерата Ен Гади? Той беше в ръцете ти, а ти пожали живота му. Доказа по категоричен начин лоялността си към него, а той продължава да те преследва, за да те убие. Това е самозащита; всеки съд би те оправдал.”

Никакъв отговор.

Виждам как Ависей започва да губи търпение. „Давиде, ти беше ли помазан от великия пророк Самуил за следващ цар на Израел? Ти си този, който трябва да избави народа от този нечестив цар. Не си ли спомняш как той най-хладнокръвно изби осемдесетте и пет свещеници в Ноб, наред

с жените и децата им, само защото ни бяха предложили хляб (1 Царе 22)? Той е долен убиец!” Най-накрая Ависей изстрелва: „Давиде, защо според теб Бог изпрати дълбок сън на цялата тази армия? Направи го, за да можеш ти да избавиш народа ни от този нечестив цар!”

Давид претегли съвета на своя верен приятел. Колкото и логично да звучеше, той се разминаваше с Господните наставления. Затова Давид не се вслуша в думите на Ависей и се отърси от собствените си мисли за самозащита, след което категорично нареди: **Не го погубвай; защото кой може да вдигне ръка против Господния помазаник и да бъде невинен? Давид каза още: Бъди уверен, както си уверен в живота на Господа, че Господ ще го порази. Или денят му ще дойде и ще умре, или ще влезе в сражение и ще загине. Да не ми даде Господ да вдигна ръка против Господния помазаник!** (1 Царе 26:9-11). Давид възпря своя слуга и двамата си тръгнаха от лагера.

Защо Бог изпрати дълбок сън върху армията? За да изпита сърцето на Давид. Да провери дали той ще остане човек по Божието сърце или ще заприлича на Саул и ще вземе нещата в свои ръце. Дали щеше да се отнесе непочтително към Бога, незначитайки този, когото Той е помазал? Това беше съдбовен момент за Давид.

Давид почете царя дори след като царят бе направил всичко по силите си за да го съсипе. Наградата щеше да надвишава очакванията на Давид. Понеже вижте какво каза Бог за човека, който се отнесе с респект и уважение към своя нечестив лидер:

Намерих слугата Си Давид; със свялото Си миро го помазах. Ръката Ми ще го поддържа и мишцата Ми ще го укрепява. Неприятелят няма да го изнудва, нито предаденият на нечестие ще го наскърби. Но Аз ще съкруша пред него противниците му и ще поразя онези, които го мразят. А верността Ми и милост-

та Ми ще бъдат с него... За едно нещо се заклех в светостта Си и няма да излъжа Давид, че потомството му ще трае довека и престолът му – като слънцето пред Мене, като луна-та, която е утвърдена довека и е вярна свидетелка на небето (Псалм 89:20-24; 35-37).

Давид не се хвана за жестокостта на Саул, но съзря властта, която почиваше върху царя. Давид живееше според принципа на честта – щом почиташе този, когото Бог бе поставил над него, значи почиташе самия Бог. А щом почиташе Бога, Бог щеше да почете него. Бих казал, че горният пасаж разкрива невероятната чест, с която Бог удостои Давид. Действително голяма награда!

Скоро след този инцидент Бог осъди Саул – филистимците го убиха по време на битка. Щом Давид чу вестта за неговата смърт, той написа жалейна песен за Саул и Йонатан, на която научи всички жители на Юда. Той почете своя лидер дори след като лидерът бе осъден.

Спряхме се само на няколко библейски примера, които ясно показват, че законната власт се дава от Бога, а не от човек или някакви демонични сили. В хода на цялата човешка история Бог е издигал всеки лидер, без значение дали поведението му е било добро или жестоко. Той или тя са били ръкополагани с определена цел, никога случайно. Бих искал отново да повторя непогрешимото Божие слово: **Колкото власти има, те са определени от Бога.**

Ако лидерът е нечестив, неговата власт е от Бога, но не и жестокото поведение. Лидерът ще отговаря пред Бога, но междувременно онези, които са под неговото управление, ще бъдат подложени на изпит – подобно на Давид. Ако му покажат почит, ще бъдат щедро възнаградени.

Вече видяхме, че всяка власт е от Бога. В следващата глава ще продължим да размишляваме върху въпроса: *Длъжни ли сме да се покоряваме на властта, ако тя е жестока или дори нечестива?*

СУРОВА ВЛАСТ

Впредходната глава дадохме примери от Словото как Бог е поставил всички законни власти, дори суровите. Как един добър Бог може да издигне в позиция на власт жестоки хора? Отговорът е прост: всяка власт идва от Бога, но Бог не е в основата на жестокостта. Човекът сам е отговорен за собствените си безскрупулни действия. Припомнете си следната истина: *всяка власт е от Бога, но не всяка власт е богоугодна.*

Сега трябва да се спрем на един друг вековен въпрос. Трябва ли да се покоряваме на жестоките власти, които се отнасят зле с нас? Можем да открием отговора в живота на Давид. Той ни дава пример как Божията воля за нас е да се покоряваме на властта дори когато тя е неблагоприятна. Но нека да направим още една стъпка напред и да чуем директно за какво става въпрос. За целта ще погледнем едно от посланията на апостол Петър:

Слуги (служители, ученици, граждани, църковни членове и т.н), **покорявайте се на господарите си** (работодателите, началниците, учителите, църковните лидери, гражданските власти) **с пълен страх, не само на добрите и кротките, но и на опърничавите** (1 Петрово 2:18, думите в скоби са на автора).

Страхотно е да имаме добри и мили лидери и те са важни за нашето развитие и израстване. Но Петър не говори само за онези, които са *добри и мили*, но специално

набляга, че трябва да се покоряваме на *опърничавите*.

Обърнете внимание на думите „с пълен страх“. Тук се крие тайната на онова, което той нарежда. Не забравяйте, че истинската почит произтича от сърцето и е израз на страха от Бога. Ние американците сме склонни да се обръщаме към властите със следното отношение: „Ти трябва да заслужиш моето уважение, преди да започна да те почитам и да ти се покорявам.“ Но, както се изразява пророк Исаия, страхът от Господа не съди според каквото гледа с очите си, нито решава според каквото чува в ушите си, но отсъжда справедливо (Исаия 11:3). Ето защо страхът от Господа в сърцето на човека го тласка да каже на своя лидер: „Наясно съм, че властта, която почива върху теб, ти е дадена от Бога. Затова ти вече имаш моето уважение и почит. Няма защо да ги печелиш, понеже аз почитам твоята позиция, не поведението ти.“

Отново обърнете внимание на края на заповедта: ... **не само на добрите и кротките, но и на опърничавите**. Един ден, докато размишлявах върху този стих, си казах: *Чакай малко. Опърничавите? Може би тази версия на превода е доста крайна. Ще проверя как е в гръцкия текст.*

Най-напред отворих речника на *Тайър*; открих, че гръцката дума, преведена като „опърничав“, е *сколиос*. Тази дума е дефинирана като „нечестен, извратен, нечестив, несправедлив и дързък“. Сkochих като ужилен от стола си. Казах си: *Та тук е още по-зле! Трябва нещо да ми е убягнало. Ще проверя в друг източник* – като се надявах да намеря удовлетворение. Тогава направих справка с *Речника на Вайн* – друг експерт по гръцки новозаветни думи. Той дефинира тази дума като „тиранични или несправедливи господари (лидери)“.

Продължих да търся. Установих, че другите преводи са даже по-сурови от *NKJV. New Century Version* гласи: **Не само на тези, които са добри и благи, но и на нечестните**. *Contemporary English Version* заявява: **Постъпвай**

така не само към онези, които са благи и грижовни, но и към жестоките. В *New American Standard Bible* е използвана думата „безразсъдни“.

Тогава да си зададем въпроса: „Да не би Бог да е насилник на деца?“ Не, в никакъв случай! Той е най-добрият баща на света. Той не просто дава любов; Той е любов. В такъв случай нека да разсъдим: моят любящ небесен баща казва на мен, Неговото дете, да се покорявам на някакъв опърничав, жесток, нечестен, извратен, тираничен, несправедлив и непочтен лидер? И то не просто го изисква от мен, но ми го заповядва? Съществуват много причини за това, но бихме могли да направим следното обобщение: *за моя полза*.

Покорството ни към тези лидери ни донася полза в три отношения. Първо, ако към нас са се отнесли несправедливо, готовността ни да се покорим поставя нашия случай в ръцете на Бога, който отсъжда справедливо (1 Петрово 2:21-23). Ако вземем нещата в свои ръце, Бог се оттегля и ни оставя сами – тогава не сме за завиждане. В повечето случаи, когато става въпрос за отношението ни към властта, ние ще сме в неизгодната позиция. Случайно може и да спечелим битката, но в духа ни ще остане рана или горчив корен, които ще се изявят по-късно и ще започнат да ни притесняват или дори ще ни осквернят.

Второ, Петър ни казва, че когато отвърщаме с почит или благословение, щом към нас се отнасят несправедливо, се случва следното: **Не връщайте зло за зло или хула за хула, а напротив, благославяйте** (показвайте почит); **понеже към това бяхте призвани, за да наследите благословение** (1 Петрово 3:9, думите в скоби са добавени от автора).

Призовани сме да реагираме на несправедливото отношение, като почитаме (ценим, покоряваме се и благославяме) онези, които се отнасят зле с нас. Защо е необходимо да го правим? За да бъдем достойни да получим

благословение (награда). Затова, ако някой се отнася с вас несправедливо, особено ако е човек в позиция на власт, можете само да се радвате, понеже ви очаква награда!

Награда под формата на повишение

Искам да споделя история, която съм описал в една от предишните си малки книжки. Тя е пример за това как Бог ни възнаграждава, когато почитаме онези, които ни служат.

Имам близък приятел - пастир, на име Ал Брис. Преди няколко години той пастируваше в Далас. Една неделна сутрин проповядвал върху 1 Петрово. Когато приключил проповедта, един от членовете на църквата (ще го нарека Брайън) отишъл при него със спешна нужда. „Пастор Брис – казал той, - аз съм изпълнителен директор в огромна застрахователна компания. Годици наред работих здраво и предстоеше да ме повишат във вицепрезидент. Всички мои колеги знаеха, че съм си заслужил тази позиция. Но когато мястото се оваканти, компанията го предложи на друг.”

„Защо се случи така?” – попитал пастир Ал.

„Понеже другият човек е бял, а аз съм чернокож. Пасторе, това е дискриминация. Убеден съм, че мога да го докажа. Дори се готвех да започна съдебна процедура идната седмица. Но тази сутрин чух проповедта ти и се обърках!”

Пастир Брис погледнал Брайън и казал: „Искаш ли да постъпиш по Божия начин или държиш да направиш онова, което си си наумил?”

Без да се поколебае, Брайън заявил: „Пасторе, обичам Бога с цялото си сърце. Искам да постъпя по Неговия начин; затова съм тук и разговарям с теб. Би ли се помолил с мен?”

Ал се съгласил, те склонили глави и поверили случая му в ръцете на Бог Отец, който отсъжда справедливо.

На следващата сутрин Брайън отишъл на работа с намерението пръв да поздрави човека, който бил получил повишението. Отишъл в неговия офис, протегнал ръка и

с широка усмивка на лицето казал: „Искам да те поздравя за повишението и да те уверя, че ще бъда най-добрият член от екипа ти.“ Може да си представите колко неловко се е почувствал този човек, понеже и той знаел, че повишението е било дадено не на когото трябва. Ако нещата не се били стекли така, Брайън щял да бъде на мястото на шефа си и да седи зад същото бюро.

Изминали няколко седмици и всичко си вървяло по старому. Нужно е да разберете – често става точно така. Божият съд или избавление идва, но обикновено по-късно, отколкото ни се иска! Но Брайън не се фокусирал върху обидата. Избрал пътя на почитта. Продължил съвестно да изпълнява задълженията си.

Един ден той получил обаждане от някакъв конкурент – изключително голяма международна застрахователна компания, която имала клон в Далас. Човекът от другата страна на линията казал: „Наблюдавахме как се отнасяте към общите ни клиенти. Много сме впечатлени. Бихте ли дошли да работите за нас?“

Брайън почти не се замислил. „Не, не проявявам интерес - отвърнал той. - Не искам да си сменям работата. От години съм с тази компания. Получавам доста бонуси и имам много клиенти. Моите клиенти и колеги ме уважават и знаят що за човек съм. Чувствам се добре. Никак не обичам промените. Благодаря, но действително не проявявам интерес.“

Човекът от другата компания настоявал: „Моля ви, нека само да седнем да обядваме заедно и да поговорим. Съвсем неангажиращо.“

Брайън се опитал да бъде още по-категоричен. „Казвам ви – губите си времето. Не проявявам интерес.“

Другият човек сякаш не искал да чуе. „Хайде, де! Само един обяд?“

От нема и къде Брайън се съгласил: „Добре, нека се видим.“ Уговорили се за определен час и ето че дошъл

денят за въпросния обяд. Брайън и останалите се здрависали и си поръчали нещо за хапване. Един от директори-те на голямата застрахователна компания казал: „Брайън, следим работата ти и сме впечатлени от начина, по който управляваш своите сметки. Нашите хора много биха искали да работиш за нас.”

Брайън поклатил глава: „Казах ви и по телефона. Губите си времето. Не искам да си сменям работата. Обичам стабилността. Получавам страхотни бонуси. Инвестирах съм страшно много в компанията си. Просто не искам да се местя.”

„Добре, Брайън, разбираме. Но ще те помолим нещо. Прибери се у дома и разговаряй със съпругата си. Поговорете каква заплата бихте искали да получаваш. А после нека се срещнем тук отново след седмица, за да го обсъдим.”

Едва и не против волята си, Брайън въздъхнал и казал: „Е, добре.”

Отишъл си. Не взел случилото се кой знае колко насериозно. Дори почти не говорили със съпругата си за това до вечерта преди следващия обяд. Докато си почивали, той най-накрая казал: „Никак не искам да си сменям работата. Казаха ми да помислим каква заплата бихме искали да вземам. Вече ми писна да се занимавам с това. Ето какво ще направя. Ще повдигна въпроса за заплатата и ще им поставя неизпълними условия. Ще поискам заплата три пъти по-висока от онова, което взимам сега! Те ще ми се изсмеят и бързичко ще ми покажат вратата.”

Написал им кратко писмо, с което искал заплата три пъти по-висока от настоящото си възнаграждение. Имайте предвид, че той вече заемал доста висока позиция в компанията. Посочването на подобна цифра изглеждало абсурдно.

На следващия ден Брайън отишъл на обяда. След като си поръчали храна, директорът на застрахователната компания го попитал дали е помислил за заплатата.

Брайън отговорил отвърдително. Посегнал към джоба

на самото си, за да извади писмото, но другият човек го спрял. „Не, не. Няма нужда да ни запознаваш с твоето решение. Първо искаме да ти покажем какво ние сме решили да ти предложим!“

Човекът плъзнал към него писмото по масата. Брайън го взел и едва не припаднал след първите няколко реда. Цифрата, която му предлагали, надвишавала *четири пъти* тогавашната му заплата! Брайън бил толкова стъписан, че не знаел какво да каже. Само стоял взирайки се в писмото. Но хората от другата застрахователна компания неправилно изтълкували мълчанието му и си помислили, че може би предложението им не е достатъчно високо. Затова добавили още бонуси!

Най-накрая Брайън дошъл на себе си и казал: „Господа, аз съм християнин и затова искам да споделя вашето предложение със съпругата си, за да се помолим заедно по въпроса. Ще ви се обадя отново.“

„Разбира се, ще те изчакаме“ – реагирали другите.

Брайън се прибрал у дома си и разказал на своята съпруга за случилото се. Започнали да се молят и Святият Дух проговорил и на двамата: „Сине, ти повери делото си в Моите ръце. Аз те защитих. Това повишение е от Мен. Приеми го!“

Сега, години по-късно, Брайън вече не живее в Далас. Той е главен изпълнителен директор в тази огромна застрахователна компания в международната централа във Вирджиния. Тази компания далеч превъзхожда предишната компания на Брайън, където са се отнесли с него несправедливо и не са му дали повишението, което заслужава.

Какво заключение можем да си направим от тази история? Брайън със сигурност е можел да се защити или дори да търси възмездие. Имал е законно основание да отстоява правата си. С него са постъпили неетично и несправедливо и той вероятно би спечелил делото. Но дори да бе станало така, Брайън едва ли би заемал позицията,

на която се намира в момента. Би пропуснал отреденото му благословение! Той избрал да се покори на хората в позиция на власт дори когато към него се отнесли несправедливо. Решил да не си отмъщава, а да повери делото си в Божиите ръце, което му донесло пълна награда!

Разликата между подчинение и покорство

Третата причина, поради която ни е заповядано да се подчиняваме на суровите власти, е, че когато се доверяваме на Бога, вместо да защитаваме себе си, в нас се изгражда богоугоден характер. Петър продължава: **И така, понеже Христос пострада по плът, въоръжете се и вие със същата мисъл, защото този, който е пострадал по плът, е оставил греха** (1 Петрово 4:1).

В контекста на конкретното послание, страданието за Христос се изразява в лошо отношение от страна на властта. Трябва да се въоръжим със същата мисъл. Защо? Необходимо е да почитаме властите дори когато се отнасят с нас несправедливо. Петър заявява, че ако постъпваме така, ще оставим греха.

С други думи, ще стигнем до позиция на духовна зрялост. Павел го потвърждава с думите: **Можем и да се радваме, когато се сблъскаме с проблеми и изпитания, понеже знаем, че те са за наше добро – помагат ни да се научим да издържаме. А издръжливостта изработва сила на характера в нас** (Римляни 5:3-4, букв. превод от NLT).

С изработването на сила на характера в нас, ни става по-лесно да почитаме онези, които не се държат по начин, заслужаващ уважение. Можем да ходим в по-голям страх от Господа, което, от своя страна, ни донася по-голяма награда.

Нека сега да внесем необходимия библиейски баланс в онова, което коментирахме до момента. Библията ни инструктира безусловно да се подчиняваме на властта, но

не ни учи на безусловно покорство към властта.

Съществува разлика между подчинението и покорството. Подчинението касае действията ни, а покорството е свързано с нашето отношение. Ето защо ни се казва: **Ако слушате на драго сърце, ще ядете благото на земята** (Исая 1:19). Спомням си как веднъж Светият Дух ме коригира. Бях обезсърчен от факта, че нещата не вървят добре. В продължение на шест месеца не получавах нищо от Бога в моята църква; посланията на пастира не ме хранеха. В молитва Бог насочи вниманието ми към горния стих и ми каза, че това е причината, поради която не получавам нищо.

Възразах: „Но аз съм покорен! Правя всичко, което пастирът ми казва да правя!”

Светият Дух веднага отвърна: „Не съм казал: ‘Ако слушате, ще ядете благото на земята’, а по-скоро: ‘Ако слушате драговолно, ще ядете благото на земята.’” Покорството е свързано с твоите действия; а готовността ти да слушаш драговолно – с отношението ти. А твоето отношение не е никак добро!”

Внезапно осъзнах колко е важно отношението на сърцето ми. Да не забравяме, че там пребъдва страхът от Господа, а почитта е израз на святия страх.

Откриваме същото и в Новия завет. Павел заявява: **Покорявайте се на ръководителите си и бъдете послушни, защото те ще отговарят за вашите души; нека с радост да вършат това, а не с въздишки, понеже това не е полезно за вас** (Евреи 13:17, наклоненият шрифт е добавен от автора). Обърнете внимание как конкретно се казва да се покоряваме и да бъдем послушни на онези, които са поставени над нас. Покорството е свързано с нашето отношение, а подчинението касае действията ни към властта. Отново виждаме, че ако не почитаме хората над нас, това няма да е полезно за нас, не за лидера. Ще изгубим наградата си.

Както вече казахме, Библията ни учи на безусловно под-

чинение към властта, но не и към безусловно покорство. Има само един случай – подчертавам, само един случай – в който Библията ни казва да проявяваме непокорство към властта; и това е, ако властта ни каже да съгрешим (да направим нещо в противоречие с писаното Слово на Бога).

Има много библейски примери в тази връзка; ще се спрем само на един от тях. Вавилонският цар Навуходоносор издаде указ всички хора да паднат на колене и да се поклонят на един златен образ, когато засвирят музикалните инструменти. Указът предвиждаше наказание за онези, които откажеха; щяха да бъдат хвърлени в огнена пещ.

По онова време в царството му имаше трима млади мъже – Седрах, Мисах и Авденаго. Царят бе благоразположен към тези мъже, понеже бяха надарени и мъдри. Те обаче се бояха от Бога, тъй като указът на техния лидер директно противоречеше на втората заповед от Тората, която Бог беше дал на Моисей.

Тримата мъже съзнателно не се покориха на указа на царя. Не след дълго цар Навуходоносор узна за тяхното непокорство. Той се разгневи и прати да ги повикат, за да ги разпита. Чуйте какво беше тяхното обяснение: **О, Навуходоносоре, не е нужно да защитаваме себе си пред теб. Ако бъдем хвърлени в огнената пещ, Богът, на Когото служим, може да ни спаси. Той ще ни избави от ръцете ти, Ваше величество. Но дори да не го направим, искаме да знаеш, Ваше величество, че никога не бихме служили на боговете ти и не бихме се кланяли на златния образ, който си поставил (Даниил 3:16-18, букв. превод от NLT).**

Те останаха покорни на Божията заповед, но отвърнаха на царя почиттелно. Обърнаха се към него с „Ваше величество“, а не: „Ти, тиранин такъв, никога не бихме направили онова, което казваш!“ Подобно неуважително отношение би било израз на непочтителност към Бога, който бе издигнал този човек за цар. Ние трябва да се подчи-

няваме (да почитаме) властта дори когато се налага да проявим непокорство към заповедите ѝ.

Седрах, Мисах и Авденаго почетоха Бога и своя цар. Първо, те проявиха почит към Бога, като отказаха да съгрешат, при все че знаеха, че ги очаква огнената пещ. Второ, почетоха царя, като се съобразиха с позицията му на власт и се обърнаха към него с подобаващо уважение дори когато той им говореше с нескрита омраза. Те по никакъв начин не отвърнаха присмехулно, подигравателно или заплашително. Съблюдаваха принципа на почитта. Наградата им щеше да бъде голяма и пълна, при все че в началото не изглеждаше така.

Царят заповяда те незабавно да бъдат хвърлени в пещта. Всъщност се бе разгневил дотолкова, че нареди пещта да бъде нагорещена седем пъти повече от обикновеното. След което накара няколко силни мъже от войската си да хванат младите юдеи, да ги вържат с дрехите им и да ги хвърлят в пещта.

Пещта бе толкова нагорещена, че уби мъжете, които ги бяха завели до входа ѝ. След което четем:

А тези трима мъже, Седрах, Мисах и Авденаго, паднаха вързани сред пламтящата огнена пещ. Тогава цар Навуходоносор, ужасен, стана бързо и продума на съветниците си: Не хвърлихме ли сред огъня трима вързани мъже? Те отговориха на царя: Вярно е, царю. Той каза: Ето, виждам четирима развързани мъже, които ходят сред огъня, без да са засегнати от пламъците; и по изгледа си четвъртият прилича на син на боговете. Тогава Навуходоносор се приближи до вратата на пламтящата огнена пещ и проговори: Седрах, Мисах и Авденаго, слуги на всевишния Бог, излезте и елате тук. Тогава Седрах, Мисах и Авденаго излязоха изсред огъня. И като се

събраха сатрапите, наместниците, областните управители и царските съветници, видяха, че огънят не беше оказал въздействие върху телата на тези мъже, косъм от главата им не беше изгорял и дрехите им не бяха се изменили, нито даже миризмата от огън беше преминала върху тях (Даниил 3:23-27).

Тези трима мъже не само избегнаха ужасната агония на огъня, но имаха и небесна компания. Бяха хвърлени в пещта завързани, но вътре се разхождаха напълно свободни. Вържетата бяха изгорени, но дрехите им останаха непокътнати. След като излязоха, по тях дори не се усещаше миризмата на пушек. Наградата им стана явна, след като вече бяха навън. Ето какво четем: **Тогава царят повиши Седрах, Мисах и Авденаго във Вавилонската област (ст. 30).**

Те бяха повишени! Когато някой, който е в позиция на власт, се отнесе с нас несправедливо, но ние проявим уважение към него, ще бъдем възнаградени също като застрахователния служител или тримата юдейски младежи, за които четохме току-що. Това е духовен закон: когато почитаме онези, които Бог е поставил над нас, ние почитаме Бога; в замяна Бог почита нас. Щом започнем да гледаме отвъд обстоятелствата и се фокусираме върху този духовен закон, никога няма да се разочароваме.

Ето защо по-нататък Петър пише: **И кой ще ви стори зло, ако сте ревностни за доброто?** (1 Петрово 3:13). С други думи, щом веднъж възприемеш принципа на почитта дълбоко в сърцето си, какво може да ти стори някой човек? Проявата на лошо отношение, особено от страна на онези, които са в позиция на власт спрямо вас, е предпоставка да получите повишение или награда, ако реакциите подобаващо на лошото отношение. Затова е добре да си зададем въпроса: колко ли награди или повишения сме пропуснали, понеже не сме съблюдавали принципа на почитта?

ПОКАЗВАНЕ НА ПОЧИТ КЪМ ГРАЖДАНСКИТЕ ЛИДЕРИ

Защото владетелите не причиняват страх на добротвореца, а на злотвореца. Искаш ли да не се боиш от властта? Върши добро и ще бъдеш похвален от нея; понеже владетелят е *Божи служител* за твое добро. Но ако вършиш зло, да се боиш; защото той не носи напразно меч, понеже е *Божи служител* и въздава заслуженото с гняв на този, който върши зло. Затова е необходимо да се покорявате не само поради страх от гнева, но и заради съвестта. Понеже по тази причина и данък плащате. Защото владетелите са *Божии служители*, които постоянно се занимават с тази длъжност. Отдавайте на всички дължимото: на когото се дължи данък – данъка; на когото мито – митото; на когото страх – страха; *на когото почит – почитта* (Римляни 13:13-17 - наклоненият шрифт е добавен от автора).

Обърнете внимание, че в горния стих гражданските лидери са наречени „Божии служители”, на които трябва да отдаваме дължимата почит и уважение. Също така забележете, че Павел подчертава

как такова трябва да е отношението ни към *всички* тях, а не само към някои. Това усещане ме изпълва всеки път, когато видя полицаи, пожарникар, общински съветник, кмет, щатски законодател, губернатор, съдия, конгресмен, сенатор или някой друг правителствен служител. В мен се надига чувство на уважение и почит, когато посещавам градски, държавни или федерални офиси. Разбрал съм, че това се дължи на страха от Господа в сърцето ми.

Неотдавна бързах за една важна среща на екипа. Учебната година бе започнала през същата седмица, като предходните два месеца и половина, по време на лятната ваканция, можех да шофирам с 55 км/ч в нашия квартал. Но когато учениците са на училище, ограничението за скоростта пада до 35 км/ч в определени часове. Бързайки да успея за срещата, не съм забелязал примигващата светлина, предупреждаваща шофьорите, че навлизат в зона с ограничена скорост, и продължих напред с 50 км/ч. Видях как скритият в храстите полицаи включва сирената на мотоциклета си, при което незабавно отбих встрани.

Той беше сериозен и строг, подобно на повечето полицаи, когато поиска шофьорската ми книжка и документите за застраховка. Аз се отнесох уважително и го уверих, че напълно осъзнавам защо ме е спрял и че съжалявам. Разменихме си още няколко реплики относно моето нарушение. След което той сподели как повечето хора се оплакват, търсят си оправдания и негодуват, че ги е спрял.

Моят отговор беше: „Господине, виновен съм.”

Той каза, че глобата за превишена скорост в училищна зона е 220 долара. Но за моя изненада, само ми върна шофьорската книжка и документите за застраховка, пожела ми приятен ден и се запъти обратно към мотоциклета си.

Бях шокиран. Извиках след него: “Няма ли да ми издадете фиш?” Той само се усмихна и ми помахна. Аз си продължих по пътя с усещането, че към мен е проявена невероятна милост. Малко е да се каже, че бях благодарен.

Нещата не винаги са се нареждали по този начин. През годините са ми връчвали няколко фиша, въпреки че съм се отнасял към служителите със същото уважение. Спомням си как веднъж карах към летището с един нов служител. Не обърнах внимание на скоростта и ме спряха, отново в моя квартал. Асистентът ми, мислейки си, че ще ме впечатли, изстреля някакъв груб епитет, съчетан с унизителен коментар към полицаия, преди той да е стигнал до колата ни. Беше се ядосал на полицаия, понеже бях превишил лимита за скорост само с няколко километра в час; друг служител на негово място можеше и да си затвори очите.

Аз се отнесох любезно и уважително към този полицаи, но той далеч не беше толкова мил и снизходителен като другия. Отнесе се с мен доста строго и ми издаде фиш с пълния размер на глобата. Нарочно изчаках и едва след като ми връчи фиша казах: „Господине, съжалявам за случилото се; знам, че съм виновен. Благодаря ви, че си гледате работата и служите на нашата общност.”

Поведението на полицаия напълно се промени, а тонът на гласа му омекна. Това стана, след като той усети уважението ми към неговата позиция на власт. Започна да се държи така, сякаш му се искаше да анулира фиша, но и двамата знаехме, че това е невъзможно. Искях да благословя този човек, когото виждах като служител на Бога, според Римляни. Разделихме се с приятелски разговор.

Щом полицаият си тръгна, аз се обърнах към моя служител и заявих: „Ако си мислеше, че ще ме спечелиш, като наруга полицаия, не си познал.” След което продължих да го инструктирам.

Той скоро разбра, че начинът, по който е възпитан, не насърчава подобно уважение към полицаите и че неговото отношение, което бе считал за нормално, беше в пълно противоречие с онова, което Божието слово ни учи относно гражданските власти. След случилото се, той възприе принципа на оказване на почит към властите.

Наградата за почитане на гражданската власт

Бих искал да споделя с вас едно свидетелство, което изтъква каква е наградата за почитане на гражданските власти. Започнах да пътувам към края на осемдесетте години. В началото на този период няколко пъти говорих в една църква в Средния изток. Тя наброяваше около сто и петдесет члена и не нарастваше. Продължавах да ходя година след година, но бройката не помръдваше. Най-накрая престанах да ги посещавам. След няколко години получих покана за годишната им конференция (нещо, което не бяха провеждали преди). Забелязах, че ще са поканени няколко известни говорители, а също така ни информираха, че ще присъстват над осемстотин души. Бях, меко казано, изненадан.

Обхвана ме любопитство. След като се помолих, казах на асистента си да приеме поканата. Отново предприех пътуване до този град и действително, когато се насочих към паркинга на новата им сграда, веднага забелязах, че е пълно с коли. Щом влязох в залата, останах изумен от факта, че вътре имаше между осемстотин и деветстотин души. Божието присъствие на това място бе по-силно от всякога и имаме невероятна служба. Никога преди не бях усещал Божието присъствие толкова силно на това място и богослужението беше страхотно.

След службата, когато останах насаме с пастира, го попитах: „Какво се случи? Годици наред нямаше нови хора – как така църквата нарасна толкова бързо? Минали са само три години от предишното ми идване.“

Той без колебание посочи кой е бил повратният момент. Каза ми: „Джон, толкова ми омръзна да слушам оплакванията на хората относно плащането на данъци и недостатъците на нашите граждански лидери, че трябваше да направя нещо по въпроса. Застанах в молитва пред Бога и Той ми даде идея.“

Пастирът отишъл при градските управници и ги попитал каква е най-голямата им нужда. Те му споделили, че пожарната се нуждае от специални маски, които да помагат на пожарникарите да виждат в задимени пространства. Повечето смъртни случаи при пожари се дължат на вдишването на дим, а не на изгаряне. Често проблемът е, че пожарникарите не са в състояние да видят някого, който е само на метри пред тях. Тези специални маски им помагат да виждат лесно жертвите пред себе си и бързо да осъществяват спасителната операция. Това била най-голямата нужда на града, но не била включена в бюджета им. Само една маска струвала дваайсет и пет хиляди долара.

Пастирът застанал пред амвона следващата неделя сутрин и проповядвал по тринадесетата глава от Римляни. С любов порицал хората от църквата, че се оплакват от градските управници. Казал на хората си, че управниците са Божии слуги и че вярващите няма как да бъдат благословени, ако се опитват да укриват данъци и проявяват непочтителност към гражданските лидери. След като положил стабилна библейска основа, той обявил нуждата на града от пожарникарска маска и че ще има специално дарение в полза на града за закупуването на такава маска. Казал на събранието, че това е добър начин да почетат онези, които Бог е определил да им служат относно гражданските дела.

Църквата приела изобличението, като се покаяла за отношението си и дала дарение в размер на дваайсет и пет хиляди. Пастирът се свързал с кмета и го попитал дали е възможно да събере градските управници същата седмица, за да може църквата да им предаде парите за закупуването на маската. Когато отишли в кметството, пастирът и неговите лидери с изненада установили колко много управници и служители са се събрали, за да станат свидетели на този изключителен жест на проява на почит.

Преди да връчи чека, пастирът прочел няколко стиха от Римляни 13 и споделил, че неговите църковни членове много ценят градските управници и служители и че ги считат за Божии служители. Благодарил им за всичките им усилия да защитават и да служат на хората от общността. Тези хора били трогнати от проявената към тях почит и щедрост от страна на църквата. (Често изразяваме почитта си чрез финансови дарения. Не забравяйте, че да почитаме означава да ценим. Ние влагаме финанси в онова, което ценим).

Пастирът продължи да ми споделя: „След няколко месеца беше посвещението на новата ни сграда. Присъстваха десетки градски служители и управници. Много от тях бяха спасени и взеха решение да посещават нашата църква. Ето каква е причината общността да се отвори към нас.”

Да не забравяме какво каза Исус: **Който приема (почита) пророк в име на пророк, награда на пророк ще получи.** Той говори конкретно за църковната власт, но, както вече споменахме, духовните закони за властта често се отнасят за всички области на властта. Затова бихме могли също така да кажем: „Който приема гражданска власт в името на гражданска власт, награда на гражданска власт ще получи.”

Каква е тяхната награда? Отговорът е ключът към общността. Те са естествените вратари на нашите градове, държави и нации; дадено им е от Бога. Колко общности и нации биха се отворили за Евангелието, ако всички църкви се обединяха, показвайки почит на правителствените водачи, вместо да ги критикуват и се опитат да се измъкнат от плащането на данъци?

Преобразяване

Имам един добър приятел на име Дани. Преди време той беше пастир на голяма църква в Аделаида, Австралия (която бе поверена на грижите на друг феноменален ли-

дер, а самият той пътува и изгражда млади лидери). Когато за първи път послужих на негова конференция, Дани сподели с мен една забележителна история. Изправил се пред църквата си и споделил със събранието своето желание да почете хората в града, чиято работа е да служат на гражданите и да ги защитават. След сериозен размисъл и молитва, усетил, че най-голямата нужда е свързана с държавната гимназиална система. Затова намерил най-порутената гимназия в града; сградата и дворът били в ужасно състояние. Разговарял с лидерите и ги попитал дали църквата би се организирала някоя неделя за едно голямо „преобразяване“.

Той се изправил пред църквата и споделил видението си да почете града. Помолил всички дърводелци и занаятчици да съдействат с талантите си в рамките на уречения ден. А останалите членове на църквата били поканени да се включат с труда си. Църковните лидери организирали мащабното начинание в рамките на няколко седмици. Закупили материалите и осигурили нужното оборудване, за да стегнат училището като ново.

После Дани ми показва видео от големия ден. Гледах как дърводелците свалят стари облицовки и други изгнили и очукани части; как работниците изнасят старите шкафчета и ги заменят с нови; как десетки мъже и жени шкурят, подлепват и боядисват. Гледах как поставят нови тебеширени дъски, инсталират ново оборудване, разкопават градинките, изсипват нова пръст и засаждат дръвчета, храсти и цветя. Бе направено подробно видео, отразяващо състоянието на училището преди извършването на работата, и друго - в деня непосредствено след реновирането. Резултатът бе изумителен; всичко изглеждаше чисто ново.

Църквата била много доволна, че е успяла да послужи на града. Едно е сигурно: сърцето ти винаги се изпълва с радост, когато почетеш онези, които не са го очаквали. Усетили как наградата им е удовлетворението, че са ус-

пели да помогнат на града в името на Исус Христос. Но имало и друга, по-голяма награда. Тогавашият министър-председател на Австралия Джон Хауард чул как тази църква е благословила града и заявил, че ще я посети, за да благодари на хората лично. Гледах видеозаписа от посещението на лидера на нацията в църквата, при което той изразяваше най-искрената си благодарност. В резултат на всичко това конкретната църква е една от най-уважаваните общности в града. Репутацията и влиянието ѝ са нараснали неимоверно много сред местните хора и в цялата нация.

Но това не е всичко! Когато пастир Дани започнал да споделя историята за реновирането, се задействал ефектът на примера. Вследствие на което много други църкви създали свои собствени проекти – към момента са реновиранни над двеста училища в Австралия, Англия, Швеция, Сингапур и Малайзия.

Църквата на пастир Дани също продължава да съдейства на общността, като реновира местния женски затвор. При осъществяването на проекта църквата развила работни отношения с Отдела за изправителни служби, благодарение на което на затворничките се отпуснали „дневни посещения“ за ходене на църква - сега много жени са спасени и имат служби в затвора.

Добра репутация

Може да се чудите защо е толкова важно да имате добра репутация в града. Причината е проста. Преди всичко, това е библейско. Апостол Павел заявява, че църковните лидери **трябва да имат добра репутация и да се ползват с добри отзиви от страна на външните [тези извън църквата], за да не се забъркат в злословие, да си навлекат укор и да попаднат в капана на сатана** (1 Тимотей 3:7, букв. превод от АМРС). Ние навличаме укор на Евангелието, ако не се ползваме с добра репутация сред

онези, които са извън църквата; това, от своя страна, възпрепятства разпространението на Евангелието и ни вкарва в капана на дявола.

Ето какво е писал един невярващ в Рим за християните от Църквата през първи век: „Прекарват дните си на земята, но са граждани на небето. Подчиняват се на писаните закони, но в същото време превъзхождат законите чрез своя живот” (Писмо до Диогнетий, част 5).

Книгата Деяния съдържа следното твърдение за църквата в Ерусалим: **Хората (извън църквата) ги уважаваха много, хвалеха ги и имаха високо мнение за тях** (Деяния 5:13, букв. превод от АМРС, наклоненият шрифт е добавен от автора). Защо гражданите ги уважаваха много? Заради по-възвишения им начин на живот. Един от аспектите на светостта е способността да се издигнеш до ниво на мислене и живот, съответстващо на Царството.

Някой може да попита: „Но, Джон, трябва ли да правим компромис с Евангелието в стремежа си да почетем и да достигнем гражданските власти?” В никакъв случай! Йоан Кръстител предупреди Ирод за неговото беззаконие, изразяващо се в това, че спи с жената на брат си. Всъщност точно по тази причина Йоан беше обезглавен.

Познавам един Божии служител, който се срещна с президента Клинтън по време на мандата му и го предупреди за надвисналия над живота му и над живота на нацията съд, ако той и останалите лидери продължат да узаконяват убиването на невинни деца (абортите). Служителят го направи по такъв начин, че президентът се отнесе съвсем сериозно към предупреждението, както се получи и при Ирод и Йоан.

Ирод се боеше от Йоан като пророк. Мнозина се изправят пред управниците с отношение на превъзходство, критичност и осъдителност, лишено от всякаква почит. Седрах, Мисах и Авденаго се обърнаха почитателно към царя, при все че изобличиха идолопоклонството му.

Контраст

Съпругата ми имаше сън, който никога няма да забравя. По време на мандата на президента Клинтън, една нощ тя ме събуди разтреперена. Каза ми: „Джон, имаш сън, който трябва да ти разкажа.” (Бог често говори на Лиза чрез сънища.)

Тя продължи: „Ти и аз бяхме в една огромна зала и слушахме някакъв Божи служител. Не знам кой беше служителят, но беше известна личност сред християните. Говореше лоши неща за президента Клинтън. Не преставаше да сипе хули срещу него. Болшинството от присъстващите ентусиазирано му пригласяха с шумно “Амин”. Дватамата с теб се чувствахме доста недоволни.”

Тя продължи: „После в сумрака видях някакъв човек да се изправя и да излиза от задната врата на голямата зала. Почувствах, че трябва да го последвам. Когато стигнах във фоайето на сградата, той се обърна и ме погледна; беше президентът Клинтън! Изглеждаше много наскърбен и тъжен, съкрушен; после припадна.”

Лиза добави: „Джон, в съня си знаех, че той е дошъл в църквата за подкрепа и помощ. Но църквата се отнесе с него презрително и не му показа истинска любов и съчувствие. Бог ми показваше, че ние го караме да закорави сърцето си и да се отвърне от онова, което е нужно както лично за него, така и за нацията.”

Нека да сравним този сън със съня на един мой приятел, който бе пастир на голяма църква в западна Америка. Той също така ръководеше *Националния молитвен център* в столицата на страната. Занимаваше се с това години наред, понеже Бог беше вложил в сърцето му желание да служи на Сената, на Камарата на представителите, както и на други лидери във Вашингтон. Докато беше пастир, той пътуваше до столицата Вашингтон през около двайсет и две седмици в годината, без това да попречи на многохилядната му църква да процъфтява и да нараства.

Споделял е с мен: „Джон, срещам се с тези лидери с една-единствена цел - да им благодаря, че служат на страната ни и да ги попитам дали искат да се моля за тях.”

Казвал ми е, че много пъти се е налагало да инструктира пастирите и църковните представители как трябва да се отнасят към членове на правителството, преди да се срещнат с тях. Често се е сблъсквал с осъдително отношение към лидерите; хората считат себе си за либерални, но това ги заслепява за факта, че Бог казва да почитаме тези лидери и да се молим за тях.

По думите му, представителите на Църквата често остават изненадани от милото и отзивчиво отношение на държавните служители. То е следствие от факта, че християните са им показали почит, вместо да искат нещо от тях или да им дават съвети.

Бих искал да споделя с вас две свидетелства, които съм чул от този пастир. Докато ги четете, моля, вземете под внимание факта, че двамата лидери, за които става въпрос, са считани за доста либерални.

„Бях се срещал с този конгресмен два пъти преди това. Бяхме с група млади хора от една църква, които бяха музиканти. Конгресменът ни покани в офиса си, за да се срещнем с него и още няколко души от екипа му. Започнахме разговора с нашето стандартно представяне. То включваше отправяне на благодарност към него, че служи толкова вярно на хората от своя щат и на нашата нация.

После той ни каза някои неща и ни зададе няколко въпроса.

След което аз го попитах дали би имал нещо против да попеем и да се помолим за него. Той прие с охота.

Когато започнахме да пеем, можеше да се усети как помазанието в стаята нараства и скоро в очите на присъстващите се появиха сълзи. След като изпълнихме една патриотична и една евангелска песен, завършихме с молитва. Беше толкова въздействащо, че след края на

молитвата никои не можеше да каже нищо, включително и конгресмена.

Най-накрая той се обърна към мен и се опита на своя език да опише какво е почувствал и как е бил докоснат. Но не успя. В крайна сметка, каза: „Пасторе, у дома имам две малки деца. Май ще е добре да ги водя на църква, нали?”

След тези думи той изрази благодарността си за нашето посещение.”

Същият пастир сподели с мен още една история за някакъв конгресмен:

„Когато най-напред се запознах с този конгресмен, бяхме въведени в офиса му заедно с група от около петнадесет ходатаи от една църква и с техния пастир. От езика на тялото му можех да заключа, че не е сигурен какво искаме, тъй като бяхме църковна група и представлявахме *Националния молитвен център*.

Беше много благосклонен и ни попита какво би могъл да направи за нас. Отговорих му, че не сме там, за да искаме нещо от него, а че просто желаем да му благодарим за неговата служба към страната ни, а после да се помолим за него, преди да си тръгнем.

Той с облекчение се отпусна на стола си и каза: „Това е подарък за мен.” После започна да ни обяснява на какво е подложен всеки ден, когато хората не престават да ходят в офиса му и да искат пари. Каза, че си представя как на стената има дигитален четец, отчитащ сумите, които искат от него ден след ден. После се обърна към нас и каза: „Но вие сте дошли тук днес, за да ми дадете нещо. Това никога не се е случвало преди.”

След като се помолихме за него, той ни попита: „Ще може ли да се помолите и за членовете на моя екип?” Хората му дойдоха и ние се помолихме и за тях.

Когато приключихме, той погледна към часовника си и каза: „Току-що се отложи една моя среща. Бихте ли искали

да ви разведе из Капитолия?” (Това не е задължение на конгресмените. По принцип се прави от стажантите или от служителите с по-нисш ранг.)

Той ни заведе в Капитолия, където ни развежда около половин час. В края на срещата двамата с конгресмена си разменихме визитки и се разделихме.

След около две седмици ми се обади пастирът на оная църква, който звучеше притеснен, но в същото време приятно развълнуван. Каза ми, че току-що му се обадил конгресменът, с когото се бяхме срещнали, и го попитал дали може да посети църквата му същия уикенд. Обсъдихме някои детайли по подготовката.

Действително конгресменът отишъл на служба, съпроводен от съпругата си и от началника на своя екип. След хвалението пастирът ги представил и той и съпругата му споделили някои неща. След това църквата се помолила за тях, което доста ги докоснало. Всичко това се случило благодарение на почитта, която показали към конгресмена, и на молитвата им за него при визитата в офиса му.”

Моят приятел пастир има десетки подобни свидетелства. Може би сега се питате: „Трябва ли да казваме истината на нашите лидери?” Да, подобно на Йоан Кръстител, на служителя, който предупреди Бил Клинтън и на много други, които са постъпвали и ще постъпват по подобен начин. Но ако нашите лидери не съзрат в Църквата любовта и състраданието на Исус Христос или отношението на почит към тяхната позиция на власт, те няма да чуят нашите думи. Необходимо е да говорим истината, но изпълнени с любов и със страх от Господа.

Понякога Бог ще изпраща своя слуга/слуги при даден граждански лидер с тежко слово, както старозаветните пророци отиваха при царете. Но каква е ползата, ако по домовете си, в малките групи и по време на църковните служби критикуваме нашите лидери и подкрепяме онези, които го правят? Това си е чисто злословие. Трябва да

сме готови да кажем същите неща в лицето на лидерите, но със сърца изпълнени с любов и почит. В противен случай това ще действа като отрова за духа ни и ще се изяви в присъствието на лидерите ни.

Почитайте царя

Чуйте думите на апостол Петър. Ето какво казва той: ... **от Бога се бойте, царя почитайте** (1 Петрово 2:17).

Един вид ни казва: „Как може да казвате, че се боите от Бога, Когото не виждате, когато не можете да почитате лидера, върху когото почива Неговата власт и когото виждате?“ Ако се боим от Бога, ние ще почитаме и лидерите – било че са представители на градската или обществената власт, на семейството или Църквата.

Както споменахме в предишната глава, хората в Америка биха се обърнали към лидера с думите: „Ти трябва да заслужиш уважението ми.“ Но страхът от Господа казва: „Разпознавам властта, която Бог ти е поверил, затова ти вече имаш моето уважение.“

Направих проучване относно конкретния цар, когото Петър има предвид. Разбира се, Словото не е обект на лично тълкуване; неговите думи са насочени към всички вярващи от всички времена да почитат лидерите на своята нация. Но в случая с Петър става въпрос за Ирод Агрипа I, много корумпиран и себелюбив водач.

Този човек идва на власт през 37 г. сл. Хр., вече след възкресението на Исус. Успява да го постигне чрез хитрост и тактически ходове. Прявява предвидливост и предприема нужните действия, които да доведат до собственото му издигане. Като ключова политическа маневра, той помага на Клавдий да се добере до престола след убийството на римския император Калигула. Клавдий възнагражда хитрия му политически ход, като утвърждава Агрипа на управленската му позиция и му прибавя териториите на Юдея и Самария. Той става владетел на царство с разме-

рите на това на дядо му, Ирод Велики.

По време на управлението си, Ирод Агрипа I е принуден да вземе страна в борбата между юдаизма и християнската секта. Без да се поколебае, той застава в позицията на върл противник на християните. В Новия завет четем: **Около това време цар Ирод сложи ръка на някои от църквата, за да им стори зло. Уби с меч Йоановия брат Яков; и като видя, че това се понрави на юдеите, той освен това хвана и Петър** (Деяния 12:1-3). Този владетел се отнасяше жестоко към вярващите заради политическите си интереси и желанието си да угоди на юдеите. Беше убил Яков, един от тримата най-приближени апостоли на Исус, и възнамеряваше да убие и Петър.

Плановите на Агрипа да убие Петър бяха осуетени от молитвите и покорството на църквата (ст. 5-19). Освобождаването му доста насърчи вярващите. Ето каква е наградата за тяхното покорство според Словото: **А Божието слово нарастваше и се разпространяваше** (ст. 24).

Постоянните молитви на светиите и покорството им в почит към властта изиграха по-важна роля за развоя на събитията. По-нататък четем, че Ирод Агрипа I определи ден, в който седна на престола си, облечен в своите царски одежди, и държа реч пред народа. **А народът извика: Глас Божий, а не човешки! И понеже не въздаде слава на Бога, в същия миг един ангел от Господа го порази и беше изяден от червеи, и умря** (ст. 22-23).

Дойде съд, но от меча на Господа, а не от Божиите хора. Бог е Този, Който извиква съд върху властите. Ние сме призвани да се молим за тези лидери и да ги почитаме. Ако има нужда от съд, трябва да отстъпим, за да може Бог да го извърши. Ние възпрепятстваме Неговото обещание за справедлив съд чрез непокорството си да се молим и да почитаме нашите лидери. Вследствие на което лишаваме нашата нация или общност от единственото нещо, от което се нуждаят – божествена намеса.

Пример от нашето съвремие

Същото се е случило и в нашето съвремие с нигерийската нация. Корумпираният лидер Сани Абача идва на власт през 1993 г., като анулира резултатите от общите избори и праща в затвора предполагаемия победител Мошуд Абиола. След което екзекутира много от демократичните лидери и поставя началото на диктаторското си управление. Много невинни хора са избити под неговото ръководство и близо три милиарда долара са насочени към личните му сметки в Европа. Един мой близък приятел пастир на име Марк често пътува до Нигерия. Сприятелил се е с двама водещи нигерийски пастири - Е. А. Адебой и епископ Дейвид Ойедепо, които отговарят за мащабно християнско движение. Техните месечни молитвени събирания обикновено се посещават от около един милион вярващи. Два пъти в годината организират специални молитвени служби, една през юни и една през декември, като и на двете има над два милиона души.

Моят приятел, подобно на други хора, които постоянно посещават тази нация, ми споделя как вярващите в Нигерия уважават и дълбоко почитат своите граждански власти. От друга страна, те усърдно се молят за лидерите си и за това в тяхната нация да царува правдата.

Пастир Марк ми разказа как по време на месечното молитвено събиране в началото на 1998 г., трети известен нигерийски пастир от севера, пастир Емануел Куре, видял облаците да се разделят и да се появяват два огромни ангела с гигантски мечове. Бог му показал, че дните на Абача са преброени; всъщност пророкувал, че това ще се случи до три месеца. Нямало да може да се избави, ако не се покае.

До президента стигнал слух за казаното от пастир Куре. При което Абача изпратил „умилостивителен дар“ – огромна сума пари – с надеждата да обърне пророчеството. Пастир Куре споделил с Марк, че Бог му е казал: „Не ги

докосвай, да не би неговата [на Абача] проказа да дойде върху теб.” След което пастир Куре изрекъл слово, че този човек трябва да се покае и да се обърне към Господа.

Бог отворил врата за пастира, който води молитвената служба – Е. А. Адебой – да разговаря с президент Абача. Той също го предупредил, че ако не се покае, ще бъде отстранен от поста си чрез смърт.

По време на голямото молитвено събрание през юни 1998 г., три месеца след като Куре видял ангелите, пастир Адебой казал на хората да се поздравят с Новата година. Присъстващите били малко озадачени. Той им казал, че хомотът е разчупен и че по улиците ще има танцуване.

В рамките на двайсет и четири часа след тази прокламация президентът умира внезапно от сърдечен удар. Новината (за която прочетох в интернет) е отразена по следния начин: Според Би Би Си, държавното радио цитира местни новини, отразяващи факта как “нигерийците празнуват по улиците в цялата страна при новината за смъртта му”. Хората на молитвената среща разбират, че Адебой има предвид игото на управлението на диктатора.

Не след дълго Нигерия е благословена с президент християнин, който зачита двамата главни пастири като духовни лидери. Нацията преживява голямо съживление от Бога. В интерес на истината, евангелизаторът Райнхард Бонке не е допуснат в страната при управлението на Абача. След смъртта на лидера, новият президент, Олусегун Обасанджо, кани Райнхард на церемонията по встъпването му в длъжност. Тогава президентът отново отваря вратите на нацията пред него.

Първата евангелизация на Райнхард Бонке се провежда през октомври, 1999 г. До октомври 2006 г. четиридесет и два милиона души са предали живота си на Исус Христос като Господ и Спасител по време на неговите евангелизации. Това се потвърждава от попълнените картони за вземане на лично решение, както и от информацията,

която получих от един мой приятел – по онова време изпълнителен директор на служението на Бонке.

През 2000 г. населението на Нигерия е 123 337 822. Така че, на практика, четиридесет и два милиона покаяния са общо една трета от нацията! Без тази цифра да включва плодовете от труда на местните пастири, други евангелизатори и вярващи, които са служили в Нигерия след 1999 г. (интересно е да отбележим, че населението на Нигерия съставлява една четвърт от населението на целия африкански континент). Бих нарекъл това изумителна жътва на души. Спомнете си стиха относно времето след смъртта на Ирод: **А Божието слово нарастваше и се разпространяваше** (Деяния 12:24). Защо Ирод бе умъртвен? Отново ще повторим, че за това допринесе страхът от Господа, в който ходеха светиите (което включва почитта към лидерите), както и общата молитва на църквата. Когато Божиите хора почитат онези, които са на власт, молят се за тях и ходят в покорство към Божието слово, ще виждаме голямо изливане от Божия Дух върху нашите градове и нации. Какво чакаме?

ПОКАЗВАНЕ НА ПОЧИТ КЪМ СОЦИАЛНИТЕ ЛИДЕРИ

Които са слуги под игото на робството, нека смятат господарите си достойни за всяка почит, за да не се хули Божието име и учението (1 Тимотей 6:1).

В този стих Павел говори за социалните власти. Това включва нашите работодатели, началници, учители, треньори и т.н. Както бе цитирано в една от предходните глави, **които са наети като служители, нека смятат работодателите си достойни за всяка почит.** Или бихме могли да го формулираме така: „Които се обучават като ученици, нека смятат учителите си достойни за всяка почит.” Същото би се отнасяло за спортистите и треньорите или за друг вид взаимоотношения, изискващи покорство спрямо някого в някакъв социален контекст.

Обърнете внимание, Павел казва да почитаме социалните власти, **за да не се хули Божието име и учението.** В Разширената Библия това звучи по следния начин: **Така че Божието име и учението [за Него] да не бъдат опозорени и похулени** (наклоненият шрифт е добавен от автора). Думата *опозорен* се определя като “състояние, при което не се ползваш от уважението на обществото”. Думата *похувам* се определя като “да се отнасям към Бога или святите неща неуважително”.

Поставени една до друга, тези две думи означават, че когато вярващите не зачитат своите работодатели, учители или други лидери, обществото не проявява уважение към Божието царство; може дори да се стигне до непристойно отношение към Бога и Божиите неща.

В какво се изразява непристойното отношение на нашето общество към Божиите неща? Молитвата вече липсва в училищата ни; Десетте заповеди ги няма в съдилищата; голяма част от забавленията ни са опорочени, дори атеистични; много от музикалните изпълнения открито хулят Бога; образователната ни система обявява онези, които вярват в Сътворението, за тесногръди и дори застрашаващи напредъка на науката и списъкът продължава. Дали и ние като вярващи не сме започнали да пригласяме на безбожното поведение на нашето общество чрез проявата на незачитане към социалните власти? Според думите на Павел в горния стих, се случва точно това, когато не показваме истинска почит.

Трагично представяне на Евангелието

Бих могъл да ви дам много примери в тази връзка, но онова, което се случи с мен преди няколко години, най-добре илюстрира думите на Павел. Качих се на борда на един самолет, за да отпътувам от някакъв голям град, и заради статута ми на редовен пътник, ме преместиха в първа класа. Седнах до някакъв добре облечен бизнесмен, който си пиеше коктейла. Усетих, че трябва да се запозная с него и да му споделя Евангелието и затова веднага завързах разговор. Разговорът потръгна с лекота и последва бърз и стимулиращ обмен на мисли и информация. С две думи, допаднахме си.

Той беше много интелигентен и още преди да го попитам директно, знаех, че е лидер. Поинтересувах се с какво се занимава и той сподели, че е собственик на втората най-голяма таксиметрова компания в града. Започнах да

го разпитвам какви са методите му на управление. След като доста подробно обсъдихме неговата работа, той ме попита с какво се занимавам аз. Отговорих: „Работя за Бога като служител на Евангелието.“

Дружелюбното му изражение веднага бе изместено от кисела физиономия, той изсумтя и отвърна поглед от мен. Бях шокиран. Този човек, който изглеждаше толкова благоразположен, внезапно ме отрязва и започна да се държи така, сякаш не иска да има нищо общо с мен. Но понеже разговорът ни до този момент бе протекъл толкова добре, аз си позволих да проявя настойчивост. Казах с непринуден тон: „Леле, това май доста те афектира. Какъв е проблемът?“

Той се обърна към мен със сериозно изражение и каза: „Знаеш ли, симпатичен си ми и затова ще ти кажа защо не искам да имам нищо общо с Божии служители или с християни.“

Това събуди любопитството ми.

Той продължи: Имах една служителка. Беше от онези, „новородените“ [просто си замълчах]. Часове наред в работно време говореше на останалите служители как трябва да бъдат „спасени“. Не само че не си вършеше работата както трябва, но пречеше и на останалите да бъдат ефективни.

Най-накрая напусна, като си присвои неща, принадлежащи на компанията, и остави неплатена сметка от осем хиляди долара за международни телефонни разговори със сина си, който живееше в Германия.” (Това беше през 90-те, когато международните разговори бяха много скъпи).

Бях съкрушен. Всички в тази компания щяха да имат предразсъдъци към Евангелието заради компрометиращото ѝ поведение. Тя бе проявила неуважение към този собственик и служителите, като е проповядвала във времето, когато е трябвало да работи, и като е извършила

явна кражба. Тя би трябвало да бъде най-надеждният работник. Ето защо Павел казва на служителите:

[Кажете] на слугите да се покоряват на господарите си, да им угаждат и да удовлетворяват желанията им във всичко. [Предупреди ги] да не отвръщат и да не противоречат, нито да крадат неща с малка стойност, но да се доказват като истински лоялни и напълно надеждни и верни във всичко, така че във всяко отношение да бъдат украшение и да свидетелстват за учението [което е] от Бога, нашия Спасител (Тит 2:8, 10, АМРС).

Тя е компрометирала точно онова, за което е проповядвала. (Начинът, по който живеем, говори много по-силно от онова, което говорим). Тази жена е опозорила Евангелието. Ако се бе подчинила на онова, което казва Словото – да почита своя работодател – тя би подходила към работата си по коренно различен начин. Да почиташ означава да цениш, да се покоряваш, да считаш за скъпоценен. Нейното отношение и поведението ѝ щяха да са много по-различни, ако сърцето ѝ бе изпълнено с почит. Тя щеше да е мотивирана да си върши добре работата, което, съчетано с интегритет, би допринесло за разпространението на Евангелието.

Опитах се да се извиня на собственика за стореното от нея. Той ме изслуша, но не се успокои особено. Бе нанесена сериозна вреда, трудна за овладяване. Това повлия на нашия разговор през останалата част от полета.

След няколко години споменах тази случка в своя проповед. Един от нашите финасови партньори по-късно я чул на запис и се свърза с нашето служение с молба. Молеше ни да му дадем името и адреса на компанията на въпросния човек. Искаше да напише извинително писмо да изпрати чек за осем хиляди долара до този работода-

тел като свидетелство за Божията любов.

Толкова бях трогнат от молбата на този човек да оправи нещата, като се свърже със собственика на компанията, че лично се ангажирах. Когато се обадох в компанията, разбрах, че собственикът е починал от сърдечен удар няколко месеца по-рано. Бях съкрушен. Питам се дали е чул нещо от онова, което му казах в самолета, но, честно казано, не бях стигнал твърде далеч, тъй като духът му бе затворен за Евангелието. Само можех да се надявам в живота му да се е появил друг работник, който да го спечели. Доста дълго се чудех *дали се е помирил с Бога чрез Исус Христос*. Знаех, че за целта бе необходимо чудо поради стореното от оная служителка.

Само колко по-лесно би било да споделя Евангелието с този собственик на бизнес, ако бе имал служител, който е показвал почит към него и компанията му. Сърцето му щеше да е отворено. Защо? Щеше да каже: „Джон, разбирам какво имаш предвид. Най-добрите ми служители бяха християни. Животът ми е много объркан. Имам нужда Исус да ми даде вечен живот. Да, искам да се помоля с теб.”

До мен са стигали положителни отзиви от страна на невярващи началници за това как виждат проява на истинско християнство в своите служители не защото последните са им проповядвали, а понеже са демонстрирали Христовия характер в трудни ситуации и в работната си етика. Казвали са ми: „Те се трудят по-усърдно от останалите служители” или: „Никога не спорят, не се оплакват и не ми отвръщат”.

Какво отличава стила на работа на такива вярващи от този на жената, за която говорихме? Отговорът е просто страхът от Господа, пораждащ истинска почит в сърцата ни към онези, за които Бог е загрижен и които обича.

В класната стая

През годините съм чувал десетки свидетелства и ис-

тории за това как вярващите или са представяли в добра светлина, или са компрометирали Евангелието чрез показването на почит или незачитане в светска среда. Аз за пръв път преживях това, и от двете страни, още в училище.

Приех Исус като мой Господ докато учех в Университета *Пърдю*. Бях възпитаван в католическата вяра и редовно посещавах църква, но отчаяно се нуждаех от спасение. Спомням си как моят брат от студентското братство привлече вниманието ми. На първо място, аз наблюдавах неговия любящ, но същевременно твърд характер и поведение. Той бе невероятен спортист, изключително дисциплиниран в живота. Забелязах, че си тръгваше по-рано от партитата на братството, преди останалите да се напият до козирката и нещата да излязат от контрол. По време на партитата разговаряше мило с момчетата и момичетата и консумираше само безалкохолни напитки.

Той забеляза, че съм религиозен, но всъщност не познавам Бога. Затова първо се сприятели с мен, а после една вечер похлопа на вратата ми. Докато споделяше Божието слово, той ме попита: „Джон, знаеш ли кой е президентът на Съединените щати?”

Отговорих: „Да, разбира се – името му е Джими Картър, съпругата му се казва Розалин. Той е бившият губернатор на Джорджия, а преди това е отглеждал фъстъци.”

Каза: „Добре, а знаеш ли кой е Исус?”

Отговорих: „Разбира се – роден е от девица, името на доведения Му баща е Йосиф, имал е дванадесет ученици и е умрял на кръста.”

Той продължи: „Страхотно. А я ми кажи - познаваш ли президента Картър толкова добре, колкото познаваш майка си?”

Бързо отговорих: „Не.”

Попита ме каква е разликата.

Казах: „Тя ми е майка. Познавам я лично. Никога не

съм се срещал с президента на Съединените щати.”

„Значи имаш лични взаимоотношения с майка си, но въпреки че знаеш много неща за президента, всъщност не го познаваш; нямаш лични взаимоотношения с него.”

Отговорих: „Точно така.”

Той продължи: „А познаваш ли Исус така, както познаваш майка си?”

Стъписах се. Стоях и не знаех какво да отговоря. Тогава той ми разясни, че Бог е изпратил Исус не за да ни превърне в църковни посетители, а за да има лични взаимоотношения с нас, понеже копнее да бъде с нас и ни обича. С огромно вълнение открих защо всъщност съм бил създаден.

През следващата година прекарвах часове в изучаване на Библията. Не можех да се наситя. Искях да познавам Божието слово. Преди да предам живота си на Исус, гледах на Библията като на сборник с истории и правила. Сега тя беше Божието слово лично за мен, понеже бе оживяла в сърцето ми.

Като студент по инженерство, можех да взема няколко избираеми курса. В списъка фигурираха курсове, предлагани чрез *Notre Dame*, като в кампуса на *Пърдю* имаше техен преподавател. Реших да взема *Преглед на Стария завет 101*. Като млад вярващ, ми беше трудно да разбере някои от поученията в Стария завет и сметнах, че ще бъде чудесно да добия обща представа.

Карахме по три часа всеки понеделник. Първият час преподавателят се изправи пред нас и направо ме шокира. Заяви, че в Словото има над шестотин противоречия, че липсват базиращи се на Библията исторически доказателства, че Христос е възкръснал от мъртвите и че когато Моисей е прекосявал Червено море с децата на Израел, то е било блато. Библията представя нещата по-драматично, тъй като докато историята се предавала от поколение на поколение, хората все повече преувеличавали случилото

се, докато накрая започнали да говорят за огромно море.

Определено нямаше да ми бъде лесно през този семестър. Спомням си как водехме доста противоречиви дискусии с преподавателя и с останалите студенти. В един от часовете с професора влязохме в дебат, който продължи два-три часа. През цялото време аз отстоявах вярванията си, но запазах уважителност към позицията му на преподавател.

В началото на семестъра ни възложиха задание, включващо обстойно изследване, което трябваше да предадем към края на семестъра. То щеше да съставлява една трета от окончателната ни оценка. Аз много се постарях. През последния час преподавателят ни върна оценените писмени разработки. На моето нямаше никаква оценка, а голям знак "I". Бях, меко казано, озадачен. В края на часа отидох при него и той ми каза: „Джон, ела в офиса ми, за да поговорим за оценката, която съм ти поставил.”

Няколко дни по-късно се срещнах с него в офиса му. Той ме посрещна с думите: „Джон, ти и аз сме от два различни свята. Ето защо прецених, че няма как да оценя писмената ти работа и поставих „I”, което на практика означава, че няма да бъде включено в крайната ти оценка. Ще оформя семестриалната ти оценка въз основа на двата изпита, които ще имате.”

После добави: „Джон, в часовете ми са влизали доста „фундаменталисти”, които са ми създавали немалки главоболия. Почти всички те са постъпвали по един от следните три начина: предизвиквали са безредие в часовете ми, отпадали са от курса или дори са отстъпвали от вярванията си.”

Тонът му омекна: „Джон, ти си по-различен. Не се колеба ни най-малко. Отстояваше своите позиции, без да проявиш непочтителност към мен. Също така спечели уважението на състудентите си. Много съм благодарен за твоята смелост и за проявеното уважение.”

Бог ми показва нещо чрез разговора ни. Когато сме здраво стъпили върху откровението на Неговото слово, без да сме непочтителни към нашите лидери, ще видим как Той действа в полза на истината. Останалите „фундаменталисти“ в класа по всяка вероятност бяха новородени вярващи. Но тяхното свидетелство беше точно обратното на това, което се опитваха да правят: да изявят Исус Христос пред своите състуденти и този преподавател. Всъщност те представяха истинското Евангелие в лоша светлина чрез свадливото си и неуважително поведение в часовете на този човек. Пропускаха страхотна възможност, понеже не следваха принципа на почитта.

Никога не бива да правим компромиси с онова, което казва Божието слово. Необходимо е да отстояваме вярванията си. Трябва обаче да опонираме на противниците си с кротък и нежен дух. Било че става въпрос за нашите началници, треньори или учители, е нужно да даваме добър пример с живота си. Ако се отвори възможност, трябва да говорим истината с любов и уважение към нашите лидери.

Показване на почит към социалните власти

Как показваме почит към социалните власти? Нека още веднъж да си припомним какво означава думата „почитам“. Означава да ценя, да считам нещо за скъпоценно и стойностно, да подхождам с уважение, да се подчинявам и покорявам, стига това да не противоречи на Божието слово.

Ако се опитаме да вникнем в това определение и да го издигнем в молитва, нашето поведение ще повлияе положително на работните ни места, класните ни стаи и спортните игрища. Ако помолим Бога да изпълни сърцата ни с почит към социалните власти, ние ще се отнасяме към тях подобаващо. Вместо да се борим за правата си, ще поста-

вяме техните желания над нашите. Ще ги подкрепяме независимо дали ни забелязват или получаваме адекватно възнаграждение за труда си. Как можем да го постигнем? Словото ни казва:

Слуги (служители), покорявайте се на земните си господари (работодатели или началници) с дълбоко уважение и страх. Служете им искрено, както бихте служили на Христос. Опитвайте се да им угаждате постоянно, не само когато ви наблюдават. Като слуги на Христос, изпълнявайте Божията воля от все сърце. Работете с ентузиазъм, като за Господа, а не за хората. Не забравяйте, че Господ ще възнагради всеки от нас за доброто, което вършим (Ефесяни 6:5-8, NLT, думите в скоби са добавени от автора).

Обърнете внимание на изречението: „Работете с ентузиазъм като за Господа.” Ако имаме такава нагласа, вече няма да сме роби, а слуги. Може да възразите: „Аз не съм роб.” Но преди да си правите прибързани заключения, нека ви кажа каква е разликата между роба и слугата. Робът покрива минималните изисквания, слугата изпълнява максимално възможното. От роба се краде, слугата дава; робът е длъжен, слугата проявява инициатива. Слугата търси възможности, а не чака да му бъде наредено. Той се досеща какви са нуждите на този, на когото служи, и ги задоволява, преди да бъде помолен.

Ако смятате, че началникът ви се отнася несправедливо и грубо с вас, трябва да действате, а не да се противопоставяте. Човекът, който се противопоставя, всъщност се оплаква, че е онеправдан, изпада в униние и е непродуктивен. Този, който предприема действия, атакува злото с добро (Римляни 12:21). Може например да предложи на началника, който е груб към него: „Господине, виждам, че

има доста работа за вършене. Затова аз съм готов да дойда два часа по-рано следващата седмица и да я свърша, без да очаквам някакво заплащане.”

Ако подходите към конфликта по този начин, ще спечелите Божието благоволение и впоследствие и човека. Откъде го знам? Притчи 3:3-4 ни казва, че когато изписваме милост и истина на плочите на сърцата си, **ще намерим благоволение и добро име пред Бога и хората.**

Ако не намериш благоволение пред началника си с подобно уважително поведение, Бог ще отвори врата на друго място, където ще получиш благоволението, подобно на застрахователния служител, за когото говорихме в една от предходните глави. Той се е отнесъл уважително към своя работодател дори когато към него са показали незачитане. В крайна сметка, Бог му е отворил врата в по-голяма компания и сега той се радва на пълна награда като един от главните изпълнителни директори.

Това е закон. Ако почитате социалните власти в живота си, Бог ще почете вас и ще бъдете напълно възнаградени. Наградата може да не дойде от вашия началник, учител или треньор, но ще дойде. Бог е верен да изпълни Словото Си.

ПОКАЗВАНЕ НА ПОЧИТ КЪМ АВТОРИТЕТИТЕ В СЕМЕЙСТВОТО

Нека да насочим вниманието си към семейството. Най-напред ще поговорим за децата. Словото ни казва: **Почитай баща си и майка си (което е първата заповед с обещание), за да ти бъде добре и да живееш много години на земята** (Ефесяни 6:2-3).

Да показваме почит към родителите си не е предложение, нито препоръка, а заповед. Да не би някои да са забравили, че като новозаветни вярващи ние трябва да спазваме Божиите заповеди? Това е доказателство, че любовта на Бога действително пребъдва в нас. Исус заявява: **Който има Моите заповеди и ги пази, той Ме обича** (Йоан 14:21). Апостол Йоан потвърждава: **И любовта е това: да ходим по Неговите заповеди** (2 Йоан 6).

Щом веднъж приемем Исус Христос като Господ, ние се променяме; човекът, който преди това сме били, вече не съществува. Буквално ставаме ново творение. Сърцата ни се обновяват чрез страха към Бога и Неговата любов в нас. Желанията ни вече са насочени към Бога; копнеем да Му угодим, понеже такава е нашата природа. Стремим се да живеем така, че **най-важното да е пазенето на Божиите заповеди** (1 Коринтяни 7:19).

И обратното, онези, които редовно пренебрегват заповедите на Бога, не са имали истинска среща с Исус Христос чрез Святия Дух. Може да твърдят, че са християни,

но, както ни наставлява Исус, по плодовете им ще ги познаем (Матей 7:20). Ако не зачитат или гледат лековато на Божиите заповеди, значи нямат Неговото сърце. Йоан пише: **Който казва: Познавам Го (Исус Христос), а не пази заповедите Му, е лъжец (заблуден) и истината не е в него** (1 Йоан 2:4, думите с наклонен шрифт са добавени от автора). Йоан ясно заявява, че такъв човек не е дете на Бога; той е заблуден. Може да си мисли, че е спасен, но всъщност не е.

Нека отново да си припомним значението на думата *почитам*: да ценя, да зачитам, да уважавам, да се отнасям благосклонно, да имам високо мнение за някого. Когато гледаме родителите си с очите на почитта, ние ще се отнасяме към тях с уважение и любов. Не забравяйте, че почитта може да се изяви чрез действия, думи и дори мисли, но истинската почит винаги произтича от сърцето. Така че, ако младите мъже и жени говорят с родителите си по пренебрежителен, нехаен и неподобаващ начин, те външно изявяват липсата на истинска почит към тях. Защото устата говори от онова, което препълва сърцето (Матей 12:34). Тяхното незачитане може да се забележи и в поведението им, като например в тона на гласа, завъртането на очите, възмутения поглед, влаченето на краката, когато са помолени да направят нещо, оплакването и т.н.

Незачитането на родителите се е превърнало в нещо нормално в Америка. То е навлязло в нашата култура. Има редица „семеини филми“, които не бих позволил на децата си да гледат. Някои се ползват с много висок рейтинг и са създадени от „реномирани филмови компании“. Често бихме ги сметнали за безобидни. Сюжетът обикновено е вълнуващ. Но начинът, по който децата разговарят с родителите си, е нещо съвсем различно. Третират майка си и баща си така, сякаш те са глупави и неадекватни. Проявяват открито незачитане към правилата, наложени от родителите, но в края на филма същите тези деца са

представени като герои или пък получават онова, за което са си мечтали, въпреки че са се отнасяли с презрение към родителите си.

Може да си мислите, че реагирам крайно, но чуйте какво казва Божието слово: **Проклет, който не зачита баща си или майка си. И целият народ да каже: Амин!** (Второзаконие 27:16, АМРС).

Разбирате ли колко силна е думата *проклет*? Да бъдеш проклет от Бога е нещо много сериозно. Бихме очаквали да чуем: „Проклет, който убива, краде, извършва сексуални грехове или чародейство.“ Но Бог казва, че е проклет този, който не зачита баща си и майка си. Нека отново да се спрем на значението на думата *не зачитам*: да третирам като обикновен, елементарен или нисш. Посилна форма на незачитането е да се отнесат с теб срамно или да те унижат.

Проклятие, което е засегнало следващите поколения

В Словото има няколко примера за това как хората са нанесли проклятие върху семействата си, незачитайки своите родители. Сред тях се откроява случилото се с най-малкия син на Ной, Хам.

След потопа Ной се захвана със земеделие. Една вечер той се напи. Защо го направи? Вероятно се бореше с депресивни чувства, тъй като беше единственият баща по лицето на земята; или пък му беше дошла в повече отговорността да изгради всичко наново след потопа. И в двата случая той очевидно бе притеснен и търсеше разтуха, но чрез погрешните средства. След като се напи, Ной се дотътри в шатрата си, съблече дрехите си и се строполи на земята.

Хам влезе в шатрата, където лежеше баща му, видя голотата му, ахна и отиде и разгласи на всеослушание (по онова време нямаше кой знае колко хора, на които да каже – само Сим и Яфет). Мога да си го представя как се е

подхилвал и с подигравателен тон е казал: „Хей, момчета, няма да повярвате; татко се е напил и сега е гол-голеничък, както го е майка родила! Елате да го видите.”

Когато чуха подигравателния коментар на брат си, Сим и Яфет реагираха по различен начин. Взеха дреха, метнаха я на раменете си, влизайки заднешком в шатрата, и покриха голотата на Ной. Не искаха да видят срама на баща си.

На следващата сутрин Ной се събуди и разбра какво е направил Хам, след което прокле потомството на Ханаан, синът на Хам:

Проклети да са ханаанците! Нека да бъдат най-низши слуги на потомците на Сим и Яфет. Ной каза още: Нека Господ моят Бог да благослови Сим; и нека Ханаан да бъде негов слуга. Нека Бог да разшири територията на Яфет и нека той да благоуспява като Сим; и нека Ханаан да бъде негов слуга (Битие 9:25-27, NLT).

Тези пророчески думи, изречени от Ной, се изпълняваха за няколко поколения. Ханаанците, които бяха наследници на Хам, бяха проклети и в крайна сметка, завладени от израилтяните по заповед от Бога.

Хам опозори баща си, като така навлече проклятие на себе си и на семейството си. Интересно е да забележим, че поведението на Хам доведе до тежки последствия за него, докато Словото не споменава нищо за такива, произтичащи от напиването на Ной.

Всъщност един от героите на вярата, споменати в Евреи 11 глава, е Ной - да, човекът, който се напи до козирката. Очевидно се е покаял за греха си и е получил прошка. За Хам обаче не се казва нищо в Евреи 11 глава; в интерес на истината, от този момент нататък Библията нито веднъж не го представя в добра светлина.

Моралното падение на Ной беше изпит за почит от

страна на тримата му синове; то разкри какво те носят в сърцата си. Единият не прояви почит и беше непокорен; останалите двама проявиха уважение и не си позволиха да осъждат нещо, за което не носят отговорност. Поведението на Ной не бе благочестиво, но Бог трябваше да се разправя с него, а не синовете му. Двамата, които разбраха това, продължиха истински да го почитат; синът, който си позволи да осъди действията на баща си и прояви незачитане, в крайна сметка, беше проклет.

Друг доста интересен факт, който трябва да отбележим, е, че Хам точно представи случилото се - баща му беше пиян и разсъблечен – и все пак Хам не беше прав по принцип. Логиката би извинила действията му; беше повторил само онова, което е видял; беше „честен“. И все пак принципът на почитта и властта в Царството говори нещо по-различно.

Незачитането нараства с времето

Друга библейска личност, която не почете баща си, е Рувим. Той беше първородният на Яков; майка му се казваше Лия. Как Рувим прояви незачитане спрямо баща си? Като спа с една от неговите наложници, Вала.

Аз обаче смятам, че тук не става въпрос само за това, че той прави секс с жена, която принадлежеше на баща му. Яков имаше две основни съпруги – Лия и Рахил, които също така бяха сестри. Вала беше слугиня на Рахил. Рахил и Лия се съревноваваха помежду си. Съперничеството все повече се разпалваше от факта, че Яков предпочиташе Рахил. Така беше от началото на брака им и продължи до смъртта на Рахил.

Когато Бог видя, че Лия не е обичана от съпруга си, Той отвори нейната утроба, тя зачена и роди Рувим. Реакцията при раждането на сина ѝ беше: **Господ погледна на неволята ми; сега мъжът ми ще ме обикне** (Битие 29:32).

След известно време тя роди и втори син, при което каза: **Понеже Господ чу, че не съм любима, затова ми даде и този син; и го наименува Симеон (което означава “чу”)** (ст. 33, думите с наклонен шрифт са добавени от автора).

Лия роди и трети син. Можем да доловим нарастващото ѝ отчаяние в думите, които изрича при раждането му: **Сега вече мъжът ми ще се привърже към мене, защото му родих трима сина; затова го наименува Левий (което означава “привързан”)** (ст. 34, думите с наклонен шрифт са добавени от автора).

Когато видя колко е благословена сестра ѝ, а самата тя не може да зачене, Рахил състави план как да стопи преднината, която Лия бе спечелила пред нея. Щеше да даде на Яков слугинята си. Каза: **Ето слугинята ми Вала, влез при нея и тя да роди на коленете ми, за да придобия и аз деца чрез нея (30:3)**. Когато бебето се роди, Рахил каза: **Силна борба водих със сестра си и надвих; затова го наименува Нефталим** (ст. 8).

Рувим, като първороден, бе свидетел на съперничеството и раздорите между майка си и Рахил. Беше достатъчно голям, за да усети болката на собствената си майка заради пренебрежителното отношение на баща му. Затова, когато излезе на полето, набра мандрагори за майка си. Щом ги даде на Лия, Рахил завидя, пожела мандрагорите и двете сключиха сделка. Рахил щеше да позволи на Лия да прекара една нощ с Яков.

Когато същата вечер Яков се прибра от полето, Лия го посрещна с думите: **Влез при мене днес, защото наистина те откупих с мандрагоровите ябълки на сина си** (ст. 16).

От случилото се става ясно, че Яков е прекарвал повечето нощи с Рахил и че единственият начин Лия да бъде с него е бил да го откупи.

Рувим с болка наблюдава всички тези конфликтни си-

туации в семейството си. Сигурен съм, че негодуванието му към студеното и нелюбезно отношение на баща му към майка му е нараствало с всеки изминал ден.

Не ставаше въпрос само за спалнята. Това се наблюдаваше във всички области. Времето минаваше и след като Яков вече имаше десет сина, Рахил роди дете – Йосиф. Негодуванието на Рувим се засили, виждайки как единственото дете на Рахил е любимец на баща му. Отношението към Йосиф бе по-специално, бе обичан повече от останалите братя и дори получи прекрасна дреха в знак на бащините си предпочитания.

Когато семейството избяга от Лаван, бащата на Лия и Рахил, до тях стигна слух, че Исав е тръгнал да пресрещне семейството заедно с четиристотин мъже. Яков бе завладян от страх, понеже добре си спомняше клетвата на брат си да го убие заради това, че е откраднал първородството му.

В опит да опази живота си и живота на близките си, Яков раздели семейството. Изпрати ги на групи пред себе си да се срещнат с Исав. Идеята беше, че ако Исав убие първата група, Яков би могъл да избяга, за да спаси себе си и онези, които са му най-близки. Нека да видим как раздели семейството: **Слугините и децата им сложи напред, Лия и децата ѝ – след тях, а Рахил и Йосиф най-назад** (33:2). Можете ли да си представите гнева и болката на Рувим? Той и майка му бяха пуснати пред Рахил, за да умрат, докато баща му предпочете да остави Рахил и сина ѝ в последната група заедно със себе си.

Времето минаваше; негодуванието все повече се засилваше. Рахил роди втори син и почина при раждането. Яков много скърби за загубата на Рахил и издигна на гроба ѝ стълб като спомен за идните поколения. Интересното е, че никъде не се споменава за стълб на Лия, а само за този на Рахилиния гроб. Което дава да се разбере, че този паметник е бил голям и впечатляващ. Вероятно Рувим вече е преливал от огорчение.

Библията казва, че веднага след смъртта на Рахил, **отиде и лежа с Вала** (35:22). Рувим живееше в агония, като гледаше нарастващото съперничество. Не можеше да приеме факта, че баща му предпочита Рахил, а не обича собствената му майка. Напълно възможно е той да е спал с Вала не само за да прави секс, а за да посрами шатрата на Рахил и донякъде да си отмъсти за болката, която бе изпитал заради действията на баща си.

Вижте какво казва Бог за Рувим дълго след смъртта на всички братя: **Най-големият син на Израил бе Рувим. Но понеже той оскверни леглото на баща си, като спа с една от наложниците му, неговото първородство бе дадено на синовете на брат му Йосиф. По тази причина Рувим не е включен в родословния списък като първороден** (1 Летописи 5:1 NLT, наклоненият шрифт е добавен от автора).

Интересно е да отбележим, че Яков не постъпваше добре, като насочваше любовта си към Рахил, а пренебрегваше Лия. Всъщност това не бе добро в очите на Бога, понеже четем: **А Господ, понеже видя, че Лия не беше обичана, отвори утробата ѝ** (Битие 29:31). Според *Amplified Bible, Classic Edition*, **Когато видя, че Лия е презряна**, Бог я благослови в областта на нейното страдание, предизвикано от съпруга ѝ.

Рувим беше забелязал правилно. Неговата преценка за поведението на баща му бе точна. Но онова, което той допусна да се надигне в сърцето му, го отрови. Загърби почитта, която Бог влага в сърцето на всяко дете, и се настрои враждебно, което доведе до незачитане. Позволи то да нарасне дотолкова, че неговото непочтително поведение към баща му да му се стори оправдано. Това му струваше скъпо. Той загуби първородството си.

Спомнете си онова, което коментирахме в една от предходните глави за Анна – как свещникът Илий я засегна, но тя не допусна неуважителното му поведение да ѝ по-

пречи да изпълни Божията заповед да почитаме тези, които са в позиция на власт. Тя получи пълна награда. Рувим, от друга страна, изгуби наградата си, своето наследство. Преценката му беше съвсем точна, но реакцията му беше напълно погрешна.

Не допускайте нечие погрешно поведение да ви повлияе

През последните няколко години все повече се убеждавам как не бива да позволяваме на погрешното поведение на останалите да влияе на разбирането ни за това как е редно да постъпваме. Тази истина се вижда ясно в живота на Моисей.

Израилтяните, също като Яков, живееха по начин, който не беше угоден на Бога. При Яков това се изразяваше в презрително отношение към съпругата му; при тях – в постоянно оплакване.

Подобно на Рувим, Моисей страдаше заради неподобаващото им поведение. В продължение на четиридесет години той не можеше да влезе в Обещаната земя и бе принуден да се скита в пустинята заради онова, което бяха направили.

Сега те отново се оплакваха, понеже нямаха вода. Затова Бог каза на Моисей да говори на канарата, за да потече вода. Но тяхното поведение дотолкова бе дотегнало на Моисей, че той събра израилтяните и извика: **Чуйте сега, вие, бунтовници! Да ви извадим ли вода от тази канара? Тогава Моисей вдигна ръката си и с жезъла си удари канарата два пъти** (Числа 20:10-11).

Поведението на Моисей го лиши от привилегията да въведе израилтяните в Обещаната земя. Чуйте какво пише псалмистът години по-късно: **Също и при водите на Мерива те Го разгневиха, така че нещастие сполетя Моисей заради тях; защото се разбунтуваха против Духа Му и Моисей говори несмислено с устните си** (Псалм 106:32-33).

Моисей се повлия от лошото им поведение и не се съобрази със Словото на Бога. Това му струваше скъпо! В личната си Библия съм си записал до този стих: „Не бива да извиняваме лошото си поведение с лошото поведение на останалите.” Това е труден урок, който всеки от нас трябва да научи.

Бащата на Рувим не показваше уважение към майка му, но това не извиняваше непочтителното отношение и поведение на Рувим към баща му. Бог ни казва да почитаме баща си и майка си, независимо колко добри или лоши са те в нашите очи и колко почтително или непочтително е поведението им.

Отново бих искал да вметна колко е важен принципът, който разгледахме в предходната глава. Винаги трябва да почитаме властта, да проявяваме към нея покорство и подчинение. Ако обаче от нас се изисква да направим нещо в противоречие на Божието слово, ние не сме длъжни да се подчиняваме на властта. Ако например родителят каже на детето си да излъже своя учител, детето може уважително да отговори: „Мамо или татко, уважавам ви и ви почитам, но не мога да лъжа, понеже това е грях срещу Бога.” Или да вземем за пример много по-тежка ситуация, при която бащата сексуално насилва детето си – синът или дъщерята трябва да потърси помощ от други власти. В случая то не проявява незачитане към бащата, понеже търси помощ - както за него, така и за себе си.

Двойна награда

Нека отново да погледнем началния стих: **Почитай баща си и майка си (което е първата заповед с обещание), за да ти бъде добре и да живееш много години на земята** (Ефесяни 6:2-3).

Наградата за почитта е двойна и е много ясно представена в този стих. Първо, ще ти бъде добре. Ще имаш успех в живота, съпроводен с мир, радост, любов и здра-

ве. Обещано ти е, че няма да си отидеш преждевременно заради някаква смъртоносна болест, катастрофа или друг непредвиден инцидент.

Може да възразите: Но аз познавам човек, който почита-ше родителите си, но почина на млада възраст. Може и да е така. Тогава навярно ще ме попитате: „Защо това обещание не се е изпълнило за него?“ Казано простичко, Божиите обещания не са автоматични; те трябва да бъдат придобити чрез вяра. Може и да сте шокирани от твърдението ми, но нека ви дам примери за тази истина от Словото.

Бог даде заветно обещание на Авраам, че обещаното Семе ще дойде чрез неговия син Исаак. Конкретното слово от Бога беше: **С него ще утвърдя завета Си за вечен завет, който ще бъде и за потомството му след него** (Битие 17:19). В потвърждение на това, четем: **В Исаак ще се именува твоето потомство** (Римляни 9:7). Щом е така, Исаак определено трябваше да има деца.

Кой избра съпруга за Исаак? Отговорът е Самият Бог. Спомнете си как слугата на Авраам отиде да търси съпруга за Исаак сред Авраамовите роднини. Когато пристигна, той се помоли:

Господи, Боже на господаря ми Авраам, дай ми, моля, добър успех днес и покажи благост към господаря ми Авраам. Ето, аз стоя при извора на водата и дъщерите на града излизат да си наливат вода. Нека девойката, на която кажа: Я наведи водоноса си да пия, и тя отвърне: Пий, и ще напоя и камилите ти – нека тя е онази, която си *отредил* за слугата Си Исаак (Битие 24:12-14, наклоненият шрифт е добавен от автора).

Много специална молитва наистина; едва ли би могло последвалото след това да е случайност. Камилите пият огромни количества вода и много малко непознати биха

си направили труда да извадят от кладенеца толкова много вода, ако Бог не ги е подтикнал да го направят. Слугата на Авраам трябваше да е сигурен и затова поиска нещо специфично и трудно. Също така обърнете внимание как казва, че тази, която изпълни задачата, ще е отредената; с други думи, тя ще е избраната от Бога съпруга за Исаак.

Още преди да е завършил молитвата си, се появи Ревека, дъщеря на Авраамовите роднини, с водонос на рамо. Слугата на Авраам се забърза към нея и я помоли: **Я ми дай да пия малко вода от водоноса ти** (ст. 17). Забележете, той изобщо не спомена камилите. Молбата му към нея беше точно според неговата молитва. Тя с радост се съгласи и му даде малко вода. Нека да прочетем какво стана след това: **И като му даде достатъчно да пие, каза: И за камилите ти ще наляя, докато се напоят** (ст. 19).

Случи се точно онова, за което слугата на Авраам се беше помолил. Той остана изумен и преливаше от радост. Беше много доволен, че толкова бързо е получил отговор на молитвата си.

Но мисията не беше приключена. Оставаше още едно условие, чието изпълнение щеше да потвърди Божия избор за Исаак. Дали семейството ѝ щеше да я пусне да тръгне с човек, когото никога преди не бяха виждали, за да отиде в страна, която те не познаваха?

Щом Авраамовият слуга обясни на семейството на Ревека за какво става въпрос, мъжете в дома реагираха: **От Господа стана това; ние не можем да ти кажем нито зло, нито добро** (ст. 50). На следващия ден семейството ѝ се раздели с нея, слугата на Авраам я отведе при Исаак и те се ожениха.

Ето какво е удивителното в цялата история. Бог избра тази жена за Исаак по чуден начин. Но след като се ожениха, стана ясно, че Ревека е бездетна; тя не можеше да има деца. Какво? Как е възможно Бог да избере неплодна жена за Исаак, след като бе обещал, че Семето ще дойде

от неговото потомство! Отговорът се крие във факта, че Божиите обещания не са автоматични; те трябва да бъдат придобити и получени чрез вяра. Ето какво четем: **И Исаак се молеше на Господа за жена си, защото беше бездетна; Господ го послуша и жена му Ревека зачена** (Битие 25:21).

В *Amplified Bible, Classic Edition* се казва: **Исаак се моли много на Господа за съпругата си, понеже тя не можеше да има деца; и Господ отговори на молитвата му и Ревека, неговата съпруга, забременя.** За какво се молеше той? Издигаше глас: „Боже, Ти обеща, че нации и царе ще произлязат чрез мене и че Семето ще дойде от моето потомство. Как ще се случи това, ако съпругата ми не може да има деца? Моля се, о, Боже, отвори утробата на Ревека, за да може да се появи Семето според обещанието Ти.”

Духовен закон

Съществува духовен закон, който трябва да познаваме и да разбираме. Словото заявява следното: **Господи, Твоето слово е утвърдено на небето довека** (Псалм 119:89).

Обърнете внимание, не се казва: „Твоето слово е утвърдено на небето и на земята довека.” Не, ясно се казва, че Словото Му е утвърдено довека на небето; за земята не се споменава нищо. Как тогава Неговото слово се утвърждава на земята? На друго място в Словото се казва: **От устата на двама или трима свидетели ще се потвърди всяка дума** (2 Коринтяни 13:1, наклоненият шрифт е добавен от автора). Забележете как думите се потвърждават от устата на двама или трима. Вижте какво казва Бог: **Така ще бъде словото Ми, което излиза от устата Ми; няма да се върне при Мен празно, а ще извърши волята Ми и ще благоуспее в онова, за което го изпращам** (Исая 55:11, наклоненият шрифт е добавен от автора).

Как се връща Словото Му при Него? Отговорът е прост

– чрез нашите усти. Бог е първият; ние сме вторите. Когато изговаряме със собствените си усти Словото, което вече е излязло от Неговата уста, ние го утвърждаваме на земята! Виждате ли тази изумителна истина? Бог обеща, че Семето ще се наименува в Исаак, но беше необходимо Исаак да изговори това с устата си, за да се утвърди то на земята – за него и за семейството му.

Бог казва, че ако почитаме родителите си, Той ни обещава дълъг живот. Ако изговорим това обещание с вяра, ние утвърждаваме в собствения си живот онова, което Той вече е изговорил. Ние сме втората уста, която го утвърждава тук на земята. Не мога да опиша колко много се вълнувам! Това означава, че можем да погледнем болестта право в лицето и да изповядаме Божието заветно обещание за дълъг живот, при което тя трябва побегне. Можем с увереност да изговорим безопасност за нашите пътувания, домове и навсякъде, където дебнат опасности. Можем смело да заявим: **Няма да се убоя от десетки хиляди от народа, които навред са се изправили против мене (Псалм 3:6), ще ме насити с дългоденствие и ще ми покаже спасението, което върши (Псалм 91:16).**

Можем също така да изговаряме обещанието, че ще ни бъде добре. Ако сме изправени пред трудности, пред ситуации, които изглеждат мрачни и безнадеждни, можем смело да заявим: „Почитал съм баща си и майка си и Божието заветно обещание към мен е, че ще ми бъде добре! В името на Исус заповядвам на крепостите на недоимък, неразбирателство, депресия, негативни обстоятелства и т.н. да отстъпят и да се махнат от пътя ми.”

Бихме могли да подходим така с всяко заветно обещание на Бога. Единствената разлика между тези, които се радват на изобилен живот, и онези, които страдат от недоимък, е в онова, което са изговорили с устите си. Бог казва: **Днес викам небето и земята за свидетели против вас, че положих пред вас живота и смъртта, благо-**

словенията и проклятията; затова изберете живота, за да живееш, ти и потомството ти (Второзаконие 30:19). Трябва да изберем живота. Защо? Защото ако не изберем живота (заветните благословения), смъртта вече действа на земята. Как тогава да изберем живота? Отново четем: **Смърт и живот има в силата на езика и онези, които го обичат, ще ядат плодовете му** (Притчи 18:21).

Можем да се съгласим или с Божиите заветни обещания, или с проклятията на сатана за недоимък, болест и смърт. Тази истина е толкова простичка, че мнозина се препъват в нея. Ето защо Яков заявява:

Ние всички допускаме много грешки; но който владее езика си, може да се владее във всяко друго отношение. Можем да накараме един голям кон да се обърне и да отиде там, където пожелаем, чрез една малка юзда в устата му... Така и езикът е нещо малко, но може да нанесе огромна вреда. Една малка искра е в състояние да подпали цяла гора (Яков 3:2-3, 5, NLT).

Една малка искра е в състояние да подпали цяла гора. Значи думите, изречени със страх, могат да донесат разруха в живота ви. Добрата новина е, че разполагаме с Божиите заветни обещания; щом веднъж те влязат в сърцето ни, устата ще говори подобаващо. По-нататък Яков казва, че езикът е като извор; от него не може едновременно да извира и горчива, и сладка вода. И все пак въпросът не е в езика, а в източника – т.е. в онова, което е в сърцето ни. Понеже Исус заявява: **От онова, което препълва сърцето, говори устата** (Лука 6:45).

Бог казва, че ще имате добър и дълъг живот, ако почитате родителите си. Докато четете тези думи, Святият Дух засажда тази истина в сърцето ви и вие ще започнете да говорите според нея. Не полагайте вярата си в Бога върху нечий чужди преживявания, а единствено върху Божия ин-

тегритет. Аз знам, че няма да умра преждевременно; това обещание е дълбоко заложено в сърцето ми и Бог бди над Словото Си, за да го изпълни.

Призивът на съпругата да показва почит

Относно ролята на съпругата четем: **Нека съпругата да се старее да уважава и почита съпруга си [да го забелязва, да го зачита, да го почита, да го предпочита, да го тачи и цени; да му отстъпва, да го хвали, да го обича и да му се възхищава извънредно много]** (Ефесяни 5:33, АМРС).

Леле, това се казва здраво увещание! Павел красноречиво говори как съпругата трябва да почита своя съпруг. (По-нататък в книгата ще наблегна на почитта, която съпрузите трябва да отдават на съпругите си).

Съпругът е главата на дома. И това не е шовинистична измислица; Бог е отредил да бъде така. Не е възможно да има истински мир и благословение в дом, където съпругът не е почитан като глава. И обратното, когато една Божия жена цени своя съпруг като лидер в дома, тя ще получи наградата за почитта. Не е задължително това да стане директно чрез него.

Неотдавна служих в много голяма църква в Европа. Една жена ми каза: „Джон, благодарение на теб аз съм в тази църква.”

Бях малко озадачен. Тогава тя ми разказа историята си. Преди няколко години лидерите в църквата се сменили. Двамата със съпруга си изминавали доста дълъг път, за да посещават службите, и затова моментът им се видял удобен да се насочат към други църкви, намиращи се поблизо до дома им. След като посетили няколко различни църкви, жената харесала една, която била близо до техния квартал. Съпругът обаче не смятал, че това е мястото за тях; според него трябвало да се върнат в първоначалната църква. Съпругата го направила с неохота, но продължа-

вала да посещава другата църква в неделя вечер.

Тя се привързала повече към новата църква и била потададена там. В крайна сметка, лидерите я провокирали: „Кога най-после ще се изправиш пред съпруга си и ще му кажеш, че трябва да се подчиниш на Божието водителство да посещаваш нашата църква?“ (Подобен вид лидерство ме ужасява.)

Техните думи наклонили везната. Тя съобщила на съпруга си за своето решение да смени църквата; след което си уговорила среща с пастира на първата църква, за да го информира, че смята да напусне, въпреки че съпругът ѝ ще продължи да посещава тази църква. Вечерта преди срещата в ръцете ѝ попаднала моята книга *Под прикритие*, в която разглеждам Божия модел за властта.

Жената ми каза: „Джон, цяла нощ четох. Плаках през цялото време, осъзнавайки своето непокорство към Бога и към съпруга си. На следващия ден се покаях както пред съпруга си, така и пред пастира.“

Тя с готовност се върнала в старата си църква. След няколко месеца съпругата на пастира я запознала с някаква жена в църквата. Оказало се, че двете имат сходно видение за определено бизнес начинание и не след дълго стартирали общ проект. Днес те са много успешни и влагат значителни суми от бизнеса си в Божието царство.

Тя ми каза: „Джон, ако бях останала в другата църква, в крайна сметка щях да напусна съпруга си и никога нямаше да вляза в призива да развивам бизнес, който е върху живота ми.“ После ми сподели, че църквата, чийто лидери я убеждавали да пренебрегне водещата роля на съпруга си, вече не съществува. Тя бе почела съпруга си, което ѝ бе осигурило защита ѝ награда.

Съпруги с неспасени съпрузи

Апостол Петър се изразява по начин, сходен с този на Павел:

Вие, омъжени жени, бъдете покорни на собствените си съпрузи [подчинявайте се като второстепенни и зависими от тях и се приспособявайте към тях], така че дори и някои да не се подчиняват на Словото [на Бога], да бъдат спечелени не чрез говорене, но чрез [благочестивия] живот на техните съпруги, като наблюдават чистия и скромен начин, по който се държите, наред с вашето уважение [към вашия съпруг; вие трябва да изпитвате към него всичко онова, което уважението включва: да го зачитате, да му отстъпвате и да го тачите - да го почитате, цените, оценявате високо и, казано по човешки, да го обожавате – т.е. да му се възхищавате, да го хвалите, да сте му отдадени, да го обичате дълбоко и да се наслаждавате на съпруга си] (1 Петрово 3:1-2, АМРС).

Петър показва, че дори нечий съпруг да не е спасен, той може да бъде спечелен чрез уважителното отношение на съпругата си, а не чрез нейното проповядване или поучение. Познавам мъже, които са бивали спечелвани за Господа чрез самото поведение на жените си. Голям пример за това е Смит Уигълсуърт, един от великите Божии мъже в Европа в началото на миналия век.

Уигълсуърт бил водопроводчик, който с времето доста охладнял към Бога. Не искал да има нищо общо с християнството.

Поли, неговата съпруга, от друга страна, била много отдадена вярваща. Всъщност ревността ѝ за Господа ставала все по-голяма. На фона на нейното посвещение, разпуснатостта на Уигълсуърт още повече изпъквала и той започнал да се дразни от присъствието ѝ.

Той остро я нападал заради вярата ѝ и съвсем категорично ѝ забранявал да ходи на църква. Тя не се е съ-

образявала с изискванията му, тъй като противоречали на Божията воля (както вече казахме, ние трябва да се подчиняваме на властта, при условие, че тя не нарушава писаното Божие слово).

Поли му приготвяла вечеря и отивала на вечерната неделна служба. Веднъж се прибрала от църква по-късно от обикновено. Когато прекрачила прага, Смит заявил: „Аз съм господарят в този дом и не ти позволявам да се прибираш толкова късно!“

Поли тихо отговорила: „Знам, че ти си ми съпруг, но Христос е моят Господар.“

Изключително раздразнен и разгневен, Уигълсуърт отворил задната врата и избутал жена си навън, като заключил след нея. Когато на сутринта се събудил и отворил вратата, за да си вземе вестника, тя се търкулнала вътре (цяла нощ била спала, облегната на вратата). Веднага скочила и с усмивка попитала: „Смит, какво би искал за закуска?“ След което се захванала да му я приготвя.

Става така, че решимостта на Поли да се покорява на Бога и да почита съпруга си, оказва силно въздействие върху Уигълсуърт. В крайна сметка, той усеща сериозно изобличение за грях и се предава изцяло в служба на Исус Христос, като хората и до ден-дневен зачитат и говорят за онова, което е направил. Мнозина са били спасени, изцелени и дори възкресени от мъртвите чрез неговото служение. Поли ще получи огромна награда пред Христовото съдилище заради стотиците хиляди, които са били повлияни чрез неговото служение. Нейната награда е не само един променен съпруг, но и богата жътва за бъдещия живот.

Стават ли нещата по-ясни? Инструктирани сме да показваме почит не само заради онези, които почитаме, но и заради Царството и самите себе си. Ние ще изгубим, ако въздържаме почит от онези, на които тя се полага.

ПОКАЗВАНЕ НА ПОЧИТ КЪМ ЦЪРКОВНИТЕ ЛИДЕРИ

Както казах по-рано, Божието царство е точно това - Царство. Ето защо в църквата ще има поставени авторитети и йерархия. Когато почитаме даден църковен лидер ние всъщност почитаме Исус, а почитайки Исус, ние почитаме Бог Отец (Матей 10:40-41). Начинът, по който действаме, говорим и мислим спрямо даден лидер, е начинът, по който се отнасяме към Онзи, Който е изпратил лидера.

Бог казва: **Защото онези, които славят Мен, тях ще прославя (почета) и Аз, а онези, които Ме презират, ще бъдат презрени** (1 Царе 2:30). Нашето отношение към Бога се отразява в поведението ни към църковните лидери. Няма как да кажете, че имате страх от Господа, ако не уважавате авторитетите в Църквата.

„Аз имам страх от Бога, а не от хората“

Никога няма да забравя една среща в църква, която много ярко описва тази истина. След като поучавах защо е толкова важно да сме свободни от обидата, много хора откликнаха на призива ми да дойдат отпред за молитва. В тази голяма група хора за мен се открие един младеж, за когото усетих, че има много нараняване в живота си. Повиках го на сцената, за да му послужи лично. Когато той се качи, един мъж изскочи от тълпата и дойде и застана до нас.

Този мъж имаше дълга опашка и беше облечен с дънки, черен кожен елек и тениска и освен това ръцете му бяха покрити с татуировки. Гледаше диво и си личеше, че е „на ръба“. Забелязах, че младежът, когото бях повикал, веднага се стегна и вече не беше свободен да приема.

Обърнах се към мъжа и учтиво го помолих да слезе от сцената.

Той ме погледна гневно и грубо каза: „Не!“

След първоначалния шок от неговото грубо пренебрегване на молбата ми, аз бързо подредих мислите си и казах: „Господине, няма да продължа докато не слезете.“

Той отново каза: „Не!“

Вече бях леко раздразнен и се чудех защо уредниците не ми съдействат, за да го свалим от сцената. Тогава ми просветна, че всички те бяха ужасени от него. Сега вече ми беше съвсем ясно, че трябва да се заема с един бунтар, който не зачита авторитетите. Трябваше да бъда твърд, да стоя в моя авторитет и да се доверя на Бога. Знаейки, че няма да мога да достигна до този човек по начина, по който нещата се развиваха, аз настоях: „Господине, нареждам ви да слезете от тази сцена.“

Той отново ме погледна гневно и каза: „Не!“. След неловка пауза троснато каза: „Аз имам страх от Бога, а не от човеците!“

Всъщност този човек не се страхуваше от Бога. Той се страхуваше от образа на Бога, който си беше изградил в собствения си ум и сърце и който не беше в съответствие с истинския Бог на небето и земята. Ако наистина се страхуваше от Бога, този мъж щеше да ме почете като Божи служител и щеше да се покори на молбата ми.

Нямах намерение да се отказвам, така че потърсих помощта на Святия Дух. Изведнъж, все едно че някой ми беше казал, аз просто знаех, че този мъж беше бащата на момчето. Попитах го и той потвърди, че е така. Казах: „Господине, ако искате синът ви да получи помощ от Бога,

трябва да слезете от сцената, ако не го направите, вие ще носите отговорност за това, че сте попречили на изцелителната сила на Бога, която тече към вашия син.”

Тези думи успяха да пропукат упорството му достатъчно, за да слезе с неохота от сцената, като все още ме гледаше гневно. След това синът отново отвори себе си, за да му послужи и беше мощно докоснат от Бога. Беше наистина удивително какво Бог направи за него. Той просто започна да плаче.

След като събранието приключи аз се срещнах с бащата в офиса на пастора. Той членуваше в една банда на мотоциклетисти в града. Мъжът беше корав и изглеждаше недосегаем, но аз нямах намерение да отстъпвам. Въпреки че разговарях внимателно с него, нашата конфронтация беше толкова обтегната, че в един момент си помислих, че ще ме нападне физически.

Казах му, че е невъзможно да се страхува от Бога, а в същото време да не зачита Неговите служители. Да се страхуваш от Бога означава да уважаваш властите, които Той е поставил. Споделих с него защо беше неправилно да откаже на молбата ми да слезе от сцената.

В края той малко поомекна, но дори и тогава аз не отстъпвах и след като настоятелно се фокусирах върху истината на Божието слово, той накрая не издържа и започна да плаче. Оказа се, че неговият баща го беше наранил дълбоко и заради това гледната му точка за живота, авторитетите и Бога беше повлияна от преживяванията му. Тъй като този мъж не беше простил на баща си, той повтаряше част от оскърбителното поведение и към своя собствен син. Преди да си тръгна той вече тихо ридаше като малко дете.

След като осъзна грешката си и зачете лидерството и авторитета на мен и пастора като дойде и ни се извини, той вече можеше да приема от Бога. Иронията на нашата среща се състоеше в това, че накрая този мъж се отнася-

ше към мен като към един от неговите герои. Този човек, който първоначално се държеше така все едно щеше да ме нападне, в крайна сметка, много ме хареса.

Прикрито непочитане

Горепосоченият пример е доста краен, но всъщност този корен е разпространен сред вярващите повече отколкото можем да си представим. Поведението и неуважението на този мъж бяха безцеремонни. Той не прикриваше нищо и поради това беше лесно да достигна до него. Отношението му беше напълно ясно. Има много други обаче, които са в същата лодка, но изразяват своето неуважение по различен начин. Поради страх да не бъдат мислени за невъзпитани и непокорни, те си слагат маска и говорят по начин, който ще се хареса, но всъщност вътрешно са изпълнени с непочитане и неуважение. Това се отразява и външо, но в по-лека форма.

Тези, за които говоря, почитат лидерите си с устните си, но сърцата им са далеч от почитането на поставените от Бога служители. Това се показва външно чрез начина, по който откликват на призивите за дарение, промяна на посоката или други различни молби, които лидерството има. Пасторът помолва членовете на църквата да присъстват на специална хвалебна вечер, но само една десета от хората идва. Друга ситуация: пасторът помолва членовете на църквата да вземат участие в ежемесечната евангелизация, но отново идват много малко хора.

Посещавам много църкви, които са доста големи - имат няколко хиляди члена и между две и четири неделни служби. Обикновено на почти всички тези служби залата е пълна, но ако пасторът организира общо молитвено събрание в понеделник вечер, много пъти ще видите, че присъстват едва няколкостотин. Защо? Поради липсата на почит към пастора.

Може би си мислите: „Джон, това е малко крайно.“ Нека

да ви дам друг пример, който ще ви помогне да разберете, че това не е така. Представете си, че една неделя пасторът казва на членовете на църквата следното: „Този месец ще имаме специални молитвени събрания в понеделниците. Следващите четири понеделника ще се събираме от 7 до 8 вечерта.” До тук съобщението не е привлекателно поне за 80% от присъстващите, тъй като съвпада с понеделничната футболна вечер.

Тогава пасторът казва следното: „На края на последната молитвена вечер една богата жена от града ни ще даде чек за 500 хиляди долара на всеки, който е присъствал и на четирите молитвени събрания.”

Каква би била посещаемостта? Мога да си представя, че няма да има достатъчно място за всички. Хората ще започнат да идват рано, за да са сигурни, че ще могат да намерят място в залата.

Как бихте откликнали на това? Не се самозаблуждавайте, защото така само ще прикриете истинските мотиви на сърцето си.

Задайте си тези два въпроса и си отговорете честно: първо, щяхте ли да присъствате на тези молитвени събрания, ако нямаше парична награда? Второ, щяхте ли да присъствате на събрания с обещание за половин милион долара? Помислете за това - ще имате възможност да платите къщата и колата, освен това ще ви останат пари и за други ваши интереси.

Ако сте отговорили с „не” на първия въпрос и „да” на втория, тогава просто сте разбрали до каква степен цените думите на пастора си. Запомнете, че почитта е оценяване.

Бог казва: **Слушайте водачите си и им се подчинявайте, защото те бдят за душите ви и ще отговарят за вас** (Евреи 13:17). Това е Божията заръка към Неговите хора. Ние трябва да се покоряваме на църковните лидери. Така че, ако сте честни със себе си и сте открили, че

бихте посещавали молитвените събрания заради парите, но не и защото пасторът ви е помолил, тогава кой е вашият господар? Исус казва, че има само двама господари, на които можем да се покланяме - или на Бога, или на парите (Матей 6:24).

Нека ви задам някои от трудните въпроси: Пристигате ли навреме за богослужение? Когато пасторът направи призив за допълнително дарение, усещате ли вътрешна съпротива? Игнорирате ли призивите за служене и помощ в църквата и общността ви? Търсите ли си извинения, за да не присъствате на специалното събрание в неделя вечер? Сега задайте си следния въпрос: ако беше дадено обещание за спечелването на 500 хиляди долара за откликването на всяка една от тези молби, щяхте ли да вземете различно решение? Ако да - защо? Ще ви оставя да си отговорите на този труден въпрос, но помнете, че трябва да бъдете честни. Докато формулирате отговора си мислете за думите на Исус: **Който приема вас, Мен приема; и който приема Мен, приема Този, Който Ме е пратил** (Матей 10:40). Това може да бъде казано и по следния начин: *„Който почита вас, Мен почита; и който почита Мен, почита Този, Който Ме е пратил.“* Когато цените думите на пастора си, вие цените думите на Бога, защото Бог го е изпратил при вас.

Сега вече можем да разберем защо толкова много хора не благоуспяват в живота. Четем: **насадените в дома Господен, ще цъфтят в дворовете на нашия Бог** (Псалм 92:13). Когато сме посадени в църквата, ние ще цъфтим в живота, както сега така и пред Христовото съдилище. Забележете, че псалмистът не казва: „онези, които посещават Господния дом“. Вие може да посещавате дадена църква, но да не бъдете посадени. Да си насаден някъде означава, че това е мястото където полагаш живота си, за да служиш на Бога. Това е мястото, където даваш, служиш и се покоряваш на лидерството. Когато сме насадени ние

ценим нашата местна църква, точно както едно дърво е свързано с почвата, от която се храни и чрез която придобива живот.

Може да имате силни моменти на благоденствие, успех и щастие без да сте посадени в църквата, но всъщност вие няма да имате тези благословения в дългосрочен план. Не трябва да желаем спорадични благословения, а по-скоро неща, които ще устоят и ще донесат голяма наслада и удовлетворение в последните години от живота ни, а най-вече пред Христовото съдилище, където всичко ще бъде разкрито.

Ако сте посадени в църквата, вие ще цените думите на вашите лидери там. Няма да приемате лековата онова, което те искат от вас. Вие ще имате страх от Бога и поради това ще почитате лидерите, които Той е поставил. Когато почитате поставените от Него лидери, вие ще получите пълната награда, която Господ е приготвил за вас.

Почитайте ги много

Заръчано ни е: **И ви молим, братя, да признавате тези, които се трудят между вас като ваши настойници в Господа и ваши увещатели и да ги почитате твърде много с любов заради делото им. Живейте в мир помежду си** (1 Солунци 5:12-13).

През изминалите почти 40 години на служение, 7 от които в местни църкви, а останалите прекарани в пътуване и служене, съм установил, че вярващите, които са най-удовлетворени, щастливи, благоуспяващи, успешни и изпълнени с мир, са онези, които показват голяма почит и сърдечна любов и посвещение към своите църковни лидери. Това е нещо, което Бог ни заръчва да правим, така че няма ли логика това свидетелство да е вярно? Обратното също е вярно.

През годините съм срещал хора, които са били в двата края на този спектър. Попадам на някои, които си

мислят, че са подготвени на нивото на своите пастори, но просто ги търпят, защото той или тя са заели тази позиция. Тези хора си мислят, че ще се справят също толкова добре, или дори по-успешно, в ръководенето на църквата или служението. Много често те чакат времето докато Бог ги „повиши“ в тяхното служение. Те гледат на своя пастор като на някой, който може лесно да бъде заменен и се отнасят към него както към всеки друг.

В същата категория могат да попаднат и хора, които нямат амбиции за служение. Те си имат свои бизнеси и посещават църква, защото така е редно. Тези хора, за разлика от първите описани по-горе, гледат на пастора като на някой, който изпълнява роля, която почти всеки би могъл да изпълнява - особено самите те, но те просто са избрали кариера в корпоративния свят. Тези хора гледат на пасторите като на хора с по-ниска интелигентност, което се е превърнало в причината те да се озоват в служение.

И при двата случая няма да срещнете хора, които са успешни в мярата на пълния си потенциал. О, те може да се справят доста добре в бизнеса или служението, но всъщност дори и не се доближават до мащаба, който биха достигнали, ако бяха посадени в църква и високо ценяха Божия дар там - а именно техния пастор. Тези хора много често имат трудности в брака и с децата си; те страдат здравословно, финансово, както и в много други области от живота си.

Една сърцесъкрушителна история

Мога да дам толкова много примери за хора, които не ценят и не показват почит към своите лидери (ще говорим и за позитивната страна на този спектър малко по-нататък), обаче има един конкретен случай, който много ярко изобразява трагичните последствия за няколко човека, които познавам. Имам приятел, който пастирува голяма църква. Служил съм редовно при него над 25 години, но го

познавам повече от 35 години.

Той е уважаван от хората в църквата си, както и от много национални и световни лидери.

Преди много години, той помогна на един младеж да открие посоката, която Бог имаше за живота му. Този младеж, когото ще нарека Бил, пораснал в деноминация, която не вярвала в много от ценните истини на Божието слово. Моят приятел, когото ще нарека Ранди, водил Бил към изпълването със Святия Дух и бил мощно използван от Бога, за да упъти младия човек към един плодоносен път на служение.

Скоро след това заради кръщението в Святия Дух изгонили Бил от църквата му. Пастор Ранди отишъл с един екип и опаковал вещите на Бил, които били изхвърлени на улицата от неговата деноминация, и също така наел апартамент за Бил и неговото семейство.

Накрая Бил станал пастор на една процъфтяваща църква в друг град. Той започнал с малко, но поради силната Божия дарба в живота му, църквата бързо пораснала. След няколко години той закупил едно кино, което обновили и църквата вече не била под наем, а се събирала на новото място. Той поканил пастор Ранди да дойде и да му помогне с посвещаването на сградата, тъй като Ранди имал голямо влияние в живота му. Това бил един прекрасен и много значим повод.

Църквата продължавала да процъфтява, но Бил страдал от силна прогресираща зависимост, която добре прикривал. Тя обаче продължавала да ескалира докато накрая църковните лидери разбрали за неговото пристрастяване.

Бил регулярно се обаждал на Ранди, за да му каже, че ще се оттегли от лидерството, но не му казвал причината. Пастор Ранди насърчавал Бил да продължава и да не се отказва, докато веднъж един от лидерите се обадил на Ранди и му казал за зависимостта на Бил. Ранди ведна-

га купил самолетен билет, за да дойде при Бил и да му помогне. За съжаление, въпреки че лидерите знаели за зависимостта на Бил, те все още го искали на амвона.

Когато Ранди чул думите на църковните водачи казал: „Ако се опитате да позволите на Бил да остане на амвона, още на службата в неделя публично ще разкрия тази ситуация. Не ви е грижа за семейството му - интересувате се единствено от самите вас и църквата. Ако му позволите да се оттегли, аз ще мога да помогна на църквата да премине през това.”

През онзи ден пастор Ранди спасил Бил и семейството му, платил всички разходи по преместването им близо до неговата църква, която била в друг щат, и намерил на Бил добре платена работа. След време Бил успял да се възстанови под служението на Ранди.

По-късно Ранди поканил Бил да стане част от неговия екип като един от помощник-пасторите, за да му помогне да се върне обратно в призива, който Бог имал за живота му. Междувременно, християнските медии започнали да пишат публикации относно освобождението на Бил от неговата зависимост и поради това популярността му се увеличила. След време Бил получил предложение да стане част от друго служение заедно с идеята и насърчението да започне свое служение на пътуване и проповядване. Пастор Ранди усетил, че Бил не бил готов да направи тази стъпка и го посъветвал да не го прави. Бил чувствал, че пасторът контролира и пречи на призива му, така че той игнорирал съвета на Ранди и продължил напред.

Мина време и Бил и аз имяхме възможността да вечеряме заедно с още няколко други лидери. През по-голямата част от времето Бил се оплакваше от пастор Ранди. Той критикуваше начина, по който Ранди управляваше църквата, отношението, което Бил беше получил докато беше част от екипа и несъгласието на бившия си пастор относно неговото заминаване. Много ясно си спомням аларми-

рация сигнал, който усетих в сърцето си. Знаех, че Бил беше обиден, което водеше до рязък спад в начина, по който той гледаше на Ранди - човекът, който беше направил толкова много за него.

Защитавах Ранди, но виждах, че не стигам до никъде. Знаех, че е неправилно да обсъждаме тези неща, когато Ранди не е тук, за да сподели и своята гледна точка в тази история. Така че аз завърших нашия разговор, като казах на Бил, че Ранди е негов баща във вярата и дори и да е бил в грешка (което изрично внимавах да не кажа), Бил не беше прав до го критикува по този начин и да не му показва почит. Споделих с него други библейски примери, които вече описях в тази книга, но Бил беше непреклонен в неодобрието си към пастор Ранди.

Няколко месеца по-късно получих обаждане от пастор Ранди. Все още чувам тъгата в гласа му. Звучеше все едно някой беше починал. Бил беше публикувал книга и в една от главите се занимаваше с отклика към контролиращи църкви и лидери. Ранди каза: „Джон, искам да ти прочета четири страници от новата книга на Бил.” Той прочете клеветите, които Бил беше написал относно Ранди, неговия екип и църквата му. Въпреки че не бяха споменати имена, беше очевидно за кого пише, тъй като, в крайна сметка, църквата на Ранди беше единствената, където Бил беше помощник-пастор и поради националния статут на църквата на Ранди, много от хората, които четяха книгата, щяха да знаят за кой лидер става въпрос. От онова, което беше написано в книгата на Бил, сигурно щяхте да си мислите, че пастор Ранди е бил чудовищно контролираща откачалка. (Интересен е фактът, че през годините, когато посещавах църквата на Ранди, имаше много малко текучество в големия му персонал. Всички са много отдадени и много го обичат.)

След като приключи с четирите страници Ранди каза: „Джон, мога да приема това на личностно ниво, обаче бол-

ката ми идва заради членовете на църквата [хиляди на брой], които може да прочетат това, а ти знаеш, че много от тях ще го прочетат, тъй като той е бил пастор тук. Това може много лесно да ги отрови, което ще стопира способността им да приемат от Бога докато са в нашата църква.”

Бях съкрушен. Не можех да повярвам на ушите си. Ран-ди спаси Бил от ситуация, с която малцина биха се заели. Той взе Бил под крилото си, погрижи се за него и го възстанови. Как можа Бил да постъпи по този начин? Аз знаех, че той беше посял семена на непочитане и жътвата нямаше да е хубава. Всъщност, ако нямаше покаяние от негова страна, резултатите щяха да бъдат опустошителни.

След няколко години Бил зае друга пасторска позиция. Църквата отново порасна поради дара, който той имаше. (Божият дар ще има известна доза успех дори и да не сме в синхрон с Божието сърце и воля.) За съжаление, жътвата от предходните му постъпки беше на път да дойде. Бил отново изпадна в своята зависимост. Този път беше още по-лошо, тъй като това доведе до директното разрушаване на друго семейство. Последствията се разпространиха в църквата и общността. Църквата беше осакатена; много хора бяха обидени и объркани.

Ако Бил беше показал почит към своя духовен баща, вярвам, че щеше да встъпи в своето собствено служение на правилното време; нямаше втори път да изпадне в своята зависимост и до днес щеше да бъде ярко свидетелство за това как Бог може да ни освободи и възстанови от греха. Поради непочитането на своя духовен баща, сега имаме трагедия, която нарани мнозина. Това можеше да бъде избегнато. Разказвайки тази история, аз се надявам, че подобна трагедия може да бъде избегната в живота на много други.

Бил има невероятния дар да поучава върху Божието слово. Всъщност аз се удивявах от откровенията, които

му се даваха. Чувал съм коментарите на хора, които го познават и които са били в неговото служение, относно силата на поученията му. Колко трагично! Ако Бил беше почел своя духовен баща, всичко с него щеше да е наред, както и с онези, на които той влияеше.

Апостол Павел казва: **Защото, ако имахме десетки хиляди наставници в Христос, пак мнозина бащи нямате** (1 Коринтяни 4:15). Не трябва да забравяме, че Бог казва, че ако не почитаме баща си, ние падаме под проклятие. Това не се отнася само до земните ни бащи, но и до духовните бащи също. Аз лично вярвам, че много трагични злополуки биха могли да бъдат избегнати, ако тези, които са били участници в тях, бяха култивирали истинска почит в сърцата си и се пазеха от обида, особено по отношение на духовните им бащи и майки.

Двама или трима свидетели

Човекът, който първоначално ме постави в служение, изгуби цялата си църква от 8 000 души. Днес вече тази църква не съществува, защото пасторът изостави съпругата си заради една по-млада жена. Той каза на събранието, че се развежда със съпругата си и ако те не харесват това, могат просто да си тръгнат и да отидат в друга църква. Това беше един разрушителен удар. За съжаление, много мъже в църквата последваха примера му и се развеدهа със своите съпруги.

Мнозина от хората, които служеха заедно с мен, когато работех в тази църква, станаха много критични към този човек. И аз тръгнах по същия път. Бях много ядосан и разочарован. Почитта, която имах в сърцето си към него като мой духовен баща, бързо се стопяваше. Бях излязъл от тази църква преди 5 години. Той изпрати Лиза и мен, благославяйки позицията ни в служение в друг щат, но въпреки че вече не бяхме в църквата аз ставах все по-ядосан и разочарован.

Тогава в продължение на две седмици имах четири съня за него. Аз рядко помня сънищата си, така че да сънувам четири съня в рамките на две седмици и да ги помня беше напълно нетипично. Малко ме е срам да кажа това, но едва след четвъртия сън накрая осъзнах, че Бог ми казваше нещо. Помолих се и попитах: „Татко, какво ми показваш чрез тези сънища?“

Веднага чух един строг глас, който ми каза: „Той е Мой служител. Спри да съдиш Моя служител!“

Не беше моя работа да критикувам или да съдя моя бивш пастор, който ми беше духовен баща. Когато осъзнах това, аз се покаях и му написах едно писмо, в което му се извиних.

Няколко месеца след като се беше развел с жена си, той се ожени за една млада жена и скоро след това църквата се стопи до 400 члена. Той се опита да спаси църквата, но беше само въпрос на време преди вратите ѝ да се затворят завинаги. Трябва ли да напуснете църква, в която пасторът открито живее в грях и не се покаява? Отговорът е: категорично да. Павел пише:

Писах ви в моето [предишно] писмо да не се сдружавате [да не сте в близки и в постоянни взаимоотношения] с неморални (нечисти, блудници) хора - което, разбира се, не означава, че изцяло трябва да избягвате неморалните хора в този свят, или алчните грабителите, измамниците, крадците и идолопоклонниците, тъй като би трябвало да излезете от света и от цялото човешко общество! Но сега ви пиша да не се сдружавате с никой, който се нарича брат (християнин), ако е блудник или алчен (сребролюбец), или идолопоклонник [чиято душа е посветена на вещ, която заема Божието място], или е човек с мръсен език [който ругае, клевети, злослови, оскърбява и

обижда], или е пияница, мошеник или грабител. С такъв човек дори не трябва да ядете (1 Коринтяни 5:9-11, Разширена Библия).

Павел ясно заявява, че не трябва да бъдем в близки взаимоотношения с „християнин“, който живее неморално. Този лидер постъпи неморално, тъй като се разведе със съпругата си само защото не се разбираха, а през това време имаше връзка с млада жена, която го чакаше, за да се оженят. Според Исус нещата са много ясни: **И ви казвам: Който напусне жена си, освен поради прелюбодеяние, и се ожени за друга, той прелюбодейства** (Матей 19:9).

Така че ако не трябва дори да ядем с „християнин“, който самоволно живее в грях, ние не трябва да бъдем под влиянието на техния дух; не трябва да стоим под властта и служението на човек, който е в такова състояние. Ако той се покае, тогава ние отново можем да приемаме от него.

Сега може да попитате: „Но, Джон, по този начин ние не го ли осъждаме?“ Отговорът ми е, че ние всъщност съдим плода му - действията на човека, а не мотивите на сърцето. Павел казва: **Не е моя отговорност да съдя външните, но със сигурност е наша отговорност да съдим онези, които са вътре в църквата, които грешат по тези начини** (1 Коринтяни 5:12, NLT).

Без да навлизам в детайли ще кажа, че аз бях започнал да съдя мотивите в сърцето на моя пастор и по тази причина Бог трябваше да ме предупреди чрез сънища. Единствено Бог може да съди мотивите на даден човек. Павел казва:

Затова недейте съди нищо преждевременно, докато не дойде Господ, Който ще извади на светло скритото в тъмнината и ще изяви намеренията (мотивите) на сърцата (1 Коринтяни 4:5, думата в скоби е вмъкната от мен)

По тази причина аз съм изпълнен с надежда за живота на моя бивш пастор.

За да доизясня това, ще споделя следното. Веднъж разговарях с един човек в служение, който беше смутен от проповедта на друг служител на една конференция. Този мой приятел ми преразказваше проповедта по телефона и цитираше стихове, за да ми покаже ясно грешката в това послание. Бях съгласен с всичко, което той каза по отношение на проповедта (други служители също споделиха подобни съображения). Обаче по телефона той продължи и каза: „Мисля, че този служител проповядва това само за да има различно и интересно послание, което да му отвори врати за много по-големи църкви и конференции.”

Веднага го прекъснах и му казах: „Сега вече съдиш мотивите му, а това е погрешно.”

Казах на моя приятел, че няма проблем в това да съди плода, т.е. онова, което беше казано и направено - в този случай това беше самата проповед - но не и мотивите. Само Бог може да прави това. Аз правех точно това спрямо моя пастор (съдех мотивите му) и точно затова Бог ми даде строго предупреждение.

Онези 400 човека, които останаха под лидерството на моя бивш пастор след като той се ожени за младата жена, се озоваха в една много изкривена ситуация. Тяхната преданост не беше библийска. Те стояха в атмосферата на един неправилен дух и това не беше Святият Дух.

И до днес аз все още почитам предишния си пастор, въпреки че той не се е покаял публично (вече е женен за трети път). Ако имаше църква аз не бих седял под неговото служение, но до края на живота ми в сърцето ми той винаги ще бъде почитен. Спомнете си, че дори и след като Бог осъди Саул, Давид все още го почиташе като пееше песни и учеше мъжете от Юдея да правят същото.

Ако моят бивш пастор ми звънне и помоли за помощ, ще му помогна с всичко, което мога, по възможно най-бър-

зия начин. Той ме е научил на толкова много прекрасни истини от Божието слово, на чиито ползи се наслаждавам и до днес. Той повярва в мен и ми даде възможност, когато никой друг не го направи. Когато бях млад и зелен и допусках много грешки, той ми прощаваше и ме насърчаваше. Винаги ще го почитам. Докато пиша това, което правя само за да помогна на останалите, в сърцето си скърбя заради болката, която той и много други преживяха поради неговите избори. Надеждата ми е, че той ще се покае и отново ще стане онзи велик лидер, който беше преди. В Словото се казва, че Божията любов на всичко се надява и всичко търпи (1 Коринтяни 13:7).

Има и друга страна. Днес много хора напускат църквите, защото чуват слухове, че пасторите им извършват грехове. Не, хиляди пъти не! Ние не трябва да слушаме слуховете. Казано ни е: **Против презвитер не приемай обвинение, освен ако е отправено от двама или трима свидетели** (1 Тимотей 5:19).

Свидетелят е някой, който има неоспоримо доказателство, което може да устои в съда. Тук не става въпрос за двама човека, които заговорничат заедно, или за няколко човека, които разпространяват един и същи слух. Тук се говори за двама или трима души, които имат отделни независими доказателства. Защо Павел пише това? За да ни предпази.

Замислете се - ако вярваме в слуховете за някой лидер, то ние отваряме вратата на подозрението и погрешните предположения. Непочитането много бързо навлиза в сърцата ни. Ако не се отнасяме с почит към даден лидер, ние вече не можем да получим наградата, която Бог иска да ни даде чрез този лидер. По тази причина много хора от западния свят се затрудняват да приемат от Бога. В нашето поколение в служението като цяло е имало много скандални случки, което е породило недоверие в сърцата на хората. Мнозина в църквите днес са уморени и

изпълнени с подозрение - това е отношение, което не е благоприятно за култивирането на почит. Това е сюжетът на врага - да ни възпре и да ни попречи да приемаме от небесните проводници, които са Божиите лидери.

Анна можеше да приеме от Илий, въпреки че накрая лакомият и алчен живот, който той водеше, щеше да излезе наяве, а след това щеше да последва и съд. Тя пазеше сърцето си от подозрително и недоверчиво отношение, въпреки че усети лошия характер на Илий, който я нарече „пияна“. Тя действа, вместо да реагира и да се огорчи. Много хора днес са със съкрушени сърца, защото виждат провалите в служението, в които, за съжаление, са паднали много от лидерите на западната Църква.

През годините ми в служение съм чувал многобройни негативни коментари за лидери, но аз имам едно лично убеждение, основано на горния стих от 1 Тимотей, което напътства живота ми. Аз автоматично отхвърлям негативен коментар ако той идва само от един човек или ако няма конкретно доказателство от поне двама души. Трябва да имам отделни доказателства от поне двама човека, за да повярвам на това, което съм чул. Ако аз предам тежест на нещата, които съм чул, това ще блокира моята способност да приемам от Небето. Всички лидери носят награда от Небето. Аз лично не искам да пропусна нещо, което Бог е приготвил за мен и вярвам, че и при вас е така.

Другата страна на спектъра

Гледайки от другата страна на спектъра, аз съм се запознал и съм заобичал много хора в Църквата, които показват почит и са дали цялата си искрена любов и посвещение на лидерите си. Някои са в персонала на различни църкви, някои са помощници на лидери, а много други са членове на църкви или партньори на тези служения.

Наслада е да гледам как Бог издига тези хора през годините. Понякога изглежда, че те не се изкачват нагоре

спрямо отговорностите, които получават или че не се издигат бързо, но след като съм ги наблюдавал десет, двадесет, тридесет и дори четиридесет година, съм установил бавно, но стабилно израстване в живота им във всеки добър аспект.

Спомням си, че много хора бяха разстроени от предишния ми пастор, за когото говорих по-рано. Те развиха едно отношение към него, при което почитта липсваше. Те станаха критични и пострадаха от трагични последствия. Някои се разведах, някои преживяха ужасни неща с децата си, а други преминаха през финансов срив. Други поеха църкви или създадоха нови църкви, които, в крайна сметка, след много години труд, не процъфтяваха.

Има един екстремен случай. Спомням си жена, която работеше заедно с мен - отиде в телевизията и говори срещу моя пастор (този, който изгуби цялата си църква). Тя имаше съвършено здраве, но два месеца по-късно почина внезапно от масивна мозъчна аневризма. Дали мисля, че това беше съвпадение? Само Бог знае отговора. Но аз знам думите на Павел, че много вярващи **не разпознават Господното Тяло и затова са слаби и болни, а доста са и починали** (починали преждевременно) (1 Коринтяни 11:30, думите в скобите са добавени от мен). Павел пише това по отношение на Господната вечеря. Обаче тази истина също се прилага и в другите области на християнския живот. Разпознаването на Господното Тяло се състои в много повече от това просто да вземем свято причастие.

От друга страна, видях и много хора, които страдаха за моя бивш пастор, защото в сърцето си имаха любов и почит към него, точно както и Давид. И днес всички те са много успешни! Виждам как благоустояват в служението, в бизнеса и в живота. Браковете им останаха стабилни; децата им обичат Бога и благоустояват. Те живеят богати и пълноценни живот, защото ходят в почит и почтеност. Те пазят сърцата си и поставят стража на устата си. Те рад-

ват Божието сърце.

Защо някой не би искал добрия живот, който Бог желае за нас? Струва ли си да станем критични, изпълнени с подозрение и изтощени от всичко това? Какъв плод дава това? Когато гледам резултатите в дългосрочен план, не искам да имам нищо общо с подобно отношение, без значение как съм бил третиран от даден лидер. Просто не си струва. Но най-важният извод от всички е следният: тези хора в Библията, които показаха почит към своите лидери, бяха онези, които останаха близо до Божието сърце. Това за мен е най-голямата от всички награди - да познаваме сърцето Му и да имаме дълбоко взаимоотношение с Него. В този живот няма нищо по-велико от това.

ДВОЙНА ПОЧИТ

Презвитерите, които управляват добре, нека бъдат удостоявани с двойна почит, особено онези, които се трудят в словото и поучението, защото Писанието казва: „Да не обвързваш устата на вола, когато вършее“, и: „Работникът заслужава заплата си (1 Тимотей 5:17,18).

Това е единственото място в цялото Писание, където ще намерите израза „двойна почит“ съотнесен към духовен авторитет. Ние трябва да удостояваме служителите на Евангелието с два пъти повече почит отколкото други лидери.

Но как на практика да приложим това? Нашето поведение и говорене към християнските лидери трябва да бъде с пълното ни уважение и респект. Трябва да се обръщаме към тях по-официално с думите „пастор“, „господин“, „госпожо“ и др., освен ако те не ни кажат да се обръщаме по друг начин. Докато говорим с тях трябва постоянно да ги гледаме в очите и да не си тръгваме, ако не сме сигурни, че те са приключили разговора с нас.

Когато някой лидер поучава Словото, ние трябва да слушаме внимателно. Ако позволяваме на ума си да блуждае, ние всъщност не го почитаме. Не забравяйте, че почитта се изразява не само с действия и думи, а и с

мислите и отношението ни. По тази причина Павел ни наставлява: **Внимавай в прочитането, в увещаването и в поучението** (1 Тимотей 4:13).

Когато разговаряме с човека до нас по време на църковното богослужение, това е проява на неуважение към човека, който говори, а още повече и към Святия Дух. Всякакви лични разговори трябва да се случват след приключване на богослужението. Също така, докато събранието не е приключило официално не трябва да си проверяваме профилите в социалните мрежи, да пишем съобщения, да използваме телефоните си или да си тръгваме. Не трябва да закъсняваме за богослуженията. Как биха реагирали нашите работодатели, ако всяка сутрин закъсняваме с 15 минути? Дори не бихме си помислили за този вариант. Тогава защо да правим това на богослуженията, които нашите лидери са организирали в точно определен час?

Ние трябва да търсим начини, по които да служим на нашите лидери, дори без те да са ни помолили за това. Планирайте и бъдете готови за всякакви непредвидени обстоятелства. Ние винаги трябва да се стремим да правим нещата все по-добре и с по-висок стандарт. Трябва да даваме най-доброто от себе, когато ги представяваме.

Ако вашият лидер ви е помолил да изпълните поръчка, бъдете бързи и го направете по най-добрия начин. Не отивайте с неподходящо облекло или с мръсен автомобил. Трябва да представяте вашия лидер в добра светлина. Преди време са ме вземали от летището с автомобили препълнени с боклуци и отпадъци. Мислех си: *Как би се почувствал лидерът на това служение ако знаеше, че член от неговия екип взема гост от летището по този начин? Този служител проявява неуважение не само към мен, но и към пастора, който го е помолил да ме посрещне.*

Лиза и аз имаме около петдесет прекрасни служители. Удивен съм от начина, по който се отнасят към нас. Винаги когато пристигна в офиса, на бюрото ми има чаша с

пречистена вода. Много пъти, дори когато не забелязвам, те вземат ключовете на колата и я зареждат с бензин, въпреки че в резервоара вече има достатъчно количество гориво. Грижат се колата винаги да е чиста. Години наред аз нямах лично мое паркомясто пред нашия офис, но екипът от служители винаги оставяше най-близкото до входа място свободно за мен или за Лиза.

Те се изправят когато вляза в някой от техните офиси или в конферентната зала и се обръщат към мен със „сър“. Преди да ми съобщят нещо, те винаги внимателно проучват въпроса предварително.

Те очакват моите въпроси и още преди да съм попитал вече имат отговорите. Всяка молба, която отправя към тях, винаги се изпълнява много бързо, а ако на пътя им се изпречи препятствие, те просто напористо продължават напред и не спират докато работата не се свърши. Само ако задачата е невъзможна, тя не е изпълнена. Но преди да ми съобщят такава новина, те със сигурност са опитали всеки възможен вариант и са готови да предложат алтернативни варианти на първоначалната молба.

Почитта, която ни показват, е наистина голяма и осъзната от тяхна страна. За да държа всичко в правилния баланс в ума си, първо, аз винаги си припомням, че когато почитат мен, тези хора всъщност почитат Исус. Второ, аз съм напълно наясно с наградата, която те ще получат. И трето, винаги си напомням защо те ни служат - те не искат ние да използваме енергията си за неща, които ще ни разфокусират от главната ни цел. Колкото повече двамата с Лиза можем да се съсредоточим върху онова, което Бог ни е призовал да правим, толкова повече хора са обгрижени от нашето служение. Всичко се свежда до това да служим в Царството, а когато ние си отдаваме почит един на друг (ще говоря за това как ние почитаме нашия екип от служители в следващите глави) всеки може по-ефективно да угажда на Бога.

Двамата с Лиза не търсим почит. Когато един лидер

търси или изисква почит, това е в противоречие със сърцето на Бога. Исус казва: **Аз не копнея за човешка почит** (Йоан 5:41, Разширена Библия). Той търсеше единствено почитта, която идва от Неговия Баща. Исус смъмри тогавашните лидери като им каза: **Как можете да повярвате вие, които приемате слава един от друг, а не търсите славата, която е от единствения Бог** (Йоан 5:44). Тези лидери търсеха славата и почитта на човеците, за да хранят егото, гордостта и контролиращите си характери. Исус получаваше почит от мъже и жени, което беше в тяхна полза, но най-вече това беше почит, която беше отправена към Небесния Баща.

Като вярващи, ние също трябва напълно да осъзнаем, че почитта, която ни е дадена в сърцата ни, трябва да бъде предадена на Исус и на Небесния Баща и трябва да се радваме за тези, които я отдават. Ние сме напълно убедени, че Небесният Баща ще почете тези, които почитат нас; те ще получат награда. Не знам как мога да наблегна на това достатъчно: без значение кой си, ако търсиш почит с каквато и да била друга цел, то ти си се запътил по един път надолу, който не води до живот и благочестие.

Двойни финанси

Има множество истории, които мога да дам относно удостояването с „двойната почит“ на различни служители на Евангелието. Все още обаче не съм засегнал конкретните неща, които Святият Дух казва чрез апостол Павел в 1 Тимотей 5:17-18. Ако продължим да четем пасажа, ще открием, че той говори точно за финанси. Павел завършва своята мисъл с думите: **Работникът заслужава заплата си**. Преводът на NLT го казва по следния начин: **Старейшините, които вършат работата си добре, трябва да получат и добро заплащане**. Съвременният английски превод казва: **Църковните лидери, които вършат работата си добре, заслужават да им се плати двойно**

повече, особено ако полагат много труд в проповядването и поучението. Преводът *Блага вест* го казва по следния начин: **Старейшините, които се справят добре като водачи, трябва да бъдат считани за достойни да получат двойна заплата.** И накрая, преводът на Разширената Библия казва, че старейшините, които добре извършват своите задължения, трябва да бъдат сметени за двойно достойни за „адекватна финансова подкрепа”.

Отново виждаме, че този духовен принцип може да бъде открит в думите на Исус към Неговите ученици: **Истина, истина ви казвам: Който почете онзи, когото Аз пращам, Мене почита; и който почита Мене, почита Този, Който Ме е пратил** (Йоан 13:20, думата *приема* е заменена с *почита*). Обърнете внимание на думите „когото Аз пращам”. Може да видите по какъв начин Исус съотнася нещата лично до Себе Си. Също така виждаме това и когато Павел описва по какъв начин са дадени дарбите от петкратното служение:

И Неговите (на Исус Христос) **дарби бяха** (разнообразни; които сам Той определи и постави и ги даде на нас хората) **някои да бъдат апостоли** (специални пратеници), **някои пророци** (вдохновени проповедници и тълкуватели), **някои евангелизатори** (проповедници на Евангелието, пътуващи мисионери), **някои пастори** (пастири на Неговото стадо) **и учители** (Ефесяни 4:11 - Разширена Библия).

Обърнете внимание на думите „които сам Той определи”. Исус лично дава дара на петкратния служител. Това са старейшините в Тялото Христово **особено онези, които се трудят в словото и поучението** (1 Тимотей 5:17). Бог конкретно заявява, че те трябва да бъдат почетени като им се заплати „двойно повече” (Съвременен английски превод).

Пътувайки вече над 35 години, мога да кажа, че никога не съм срещал изключение относно тази заповед. Посещавал съм църкви, в които пасторът и помощник-пасторите не са били добре заплатени. В същото време много от членовете на тези църкви живеят в хубави домове, карат нови коли, децата им посещават престижни училища и др. Иронията се състои в това, че когато проучите финансовото състояние на тези хора, ще откриете, че повечето от тях имат затруднения. Собствениците на бизнеси постоянно претърпяват неуспехи и дори загуби в дългосрочен план. В резултат на това много от тях са потънали в дългове. Много от семействата често се сблъскват с проблеми, които изяждат спестяванията им. Изглежда, че никой няма излишни пари, за да помогне на някого в нужда. Възможно ли е всичко това да е резултат от факта, че вярващите пренебрегват Божията заповед да плащат на лидерите си добре?

Може да се кажат доста неща и относно другия вид ситуация. Ходил съм в много църкви, в които пасторите и помощниците са много добре заплатени. Много пъти хората от църквата правят специални неща за тях: купуват им подаръци, канят ги на хубави вечери и правят и други жестове на уважение. Наблюдавайки тези семейства в подобни църкви, като цяло мога да кажа, че ако са били членове на църквата за определен период, то те благоустояват и живеят успешен живот. Собствениците на бизнеси постоянно се захващат с нови начинания и имат голям успех. Те винаги са бързи да помогнат на вдовиците, самотните майки и семействата в нужда, защото имат допълнителни ресурси за това. Като цяло тези църкви са способни да помогнат на много повече хора и да дават повече за мисии, отколкото църквите, които описах по-рано. Никога не съм виждал дори и едно изключение. Това не трябва да ни изненадва - всичко това е в съответствие с принципа на почитта.

Така че помислете за това. Първият вид църкви, за ко-

ито споменах, се хвалят с това, че не харчат финанси за адекватно заплащане на пастора и помощниците му. Те мислят, че по този начин ще могат да правят повече неща за Царството: да дават за мисии, да помагат на бедните и така нататък. Но тъй като пренебрегват Божията заповед да плащат добре на своите старейшини, те съвсем не могат да достигнат до бедните така, както го правят другите църкви, защото собствениците на бизнеси имат затруднения и нямат добри постоянни печалби. Защо не можем да осъзнаем, че Божията мъдрост винаги ни води в пътя на успеха? Когато ние не изпълняваме онова, което Бог казва в Словото Си, понеже си мислим, че можем да извършим повече, за да помогнем на делото Му, ние всъщност изпадаме в гордост - фалшиво смирение. Все едно казваме, че знаем повече от Бога, тъй като не разбираме как Бог обича бедните, а в същото време ни казва да плащаме двойно на онези, които се трудят за Словото Му.

Осъзнавам, че тази истина е изкривена, особено от един малък процент служители в Америка. Скърбя когато лидерите постоянно говорят за пари и материални неща. Те живеят в охолство и са по-загрижени за временните неща и за един начин на живот изпълнен с удоволствия, отколкото за това да достигат изгубените и наранени души. Те са пропуснали онова, за което Божието сърце тупти и са се отклонили по пътя на наемниците. Сега проповядването им е изкривено и те са изгубили своята ефективност. Чуйте онова, което Бог казва на такива лидери:

**Всичките му стражи са слепи, те са невежи;
те всички са неми кучета, които не могат да
лаят, които сънуват, лежат и обичат да дре-
мят. Да! Лакоми кучета, които никога не се
насищат – те са овчари, които не могат да
разсъждават, всички са се обърнали по своя
си път, всеки за печалбата си, всички до един
(Исая 56:10-11 - ВРВ).**

Обърнете внимание на последните думи - „всеки за печалбата си, всички до един”. В друг превод се казва: „Вие сте овчари, които лъжат собствените си овце, за да придобият лична печалба за себе си.” Има някои лидери (радвам се, че не са много), които са използвали жени, пари и други налични активи за подпомагане на служението, за собствено удоволствие. Те са взели истината за почитта и са я изкривили. Стигнали са до един замъглен начин на мислене - целта им се е променила; те смятат, че служението е дадено, за да служи на тях. Те са отстъпили от истинския фокус на служението, който е да се служи на Божиите хора адекватно и да се достигат изгубените. Ако тези лидери не се променят, техният край ще бъде много тъжен.

Да, през годините прекарани в служение, както и в Библията, можем да видим, че с принципа на почитта се е злоупотребявало; но ние трябва да се запитаме дали тези злоупотреби ще ни накарат да се отклоним от библейската заповед да отдаваме двойна финансова почит на Божиите служители? Това, че някой е злоупотребил с даден принцип, не трябва да става оправдание за нас да нарушаваме този принцип.

Един невероятен обрат

Най-яркият пример, на който съм бил свидетел, относно последствията от задържането на финансова почит към църковен лидер, беше още в първите ни години, когато започнахме да пътуваме и да служим. Спомням си, че със съпругата ми шофирахме към една църква, където щяхме да послужим на около 120 човека. Църквата съществуваше от години и членовете в нея варираха между 35 и 120, но ефективността ѝ не можеше да се увеличи, за да се достигне градът и околностите, където живееха около 250 000 души.

Ние щяхме да проведем 4-дневно служение. Пасторът ни попита дали бихме могли да отседнем в дома му, тъй

като за църквата би било в тежест, ако ни настанят в хотел. Съгласихме се, тъй като те бяха наши приятели още преди да започнем да пътуваме.

Пристигнахме събота вечер и тогава видях, че те не живееш в своя собствена къща, а бяха под наем в малко жилище. Имаха една стара кола и не разполагаха с много, но ни предоставиха всичко, което имаха. Гостоприемството на съпругата беше изключително и те наистина бяха една мила и състрадателна двойка. Бях изненадан, когато разбрах, че жената все още работеше като стюардеса в голяма авиокомпания. Тя отсъстваше от града между 15 и 18 дни в месеца.

Събранията протекоха сравнително добре, но въпреки това в атмосферата се усещаше напрежение. Просто не можехме да имаме пробив в Божието присъствие, сила и помазание. Усещаше се, че има нещо, което блокира и пречи на хората да приемат от Небето. Членовете на църквата бяха много сърдечни и изглеждаше, че немалко от тях наистина обичат Бога. Бях объркан.

На третия ден от нашите събрания аз прекарах доста време в молитва. Духът ми беше развълнуван, но не можех нито да посоча проблема, нито да се отърся от него. Докато се молах не можех да спра да мисля как този пастор и съпругата му не бяха финансово обгрижени. Накрая чух Бог да казва: „Трябва да се справиш с този проблем на вечерното събрание.“

Попитах как и Бог ми откри, че начинът да разчупя тази бариера е да поучавам хората относно важността да благославят пастора си финансово. Силно усетих, че трябва да събера дарение лично за тях. Все още не знаех как ще извърша това в детайли.

Същия следобед пасторът ми каза „Джон, тази вечер няма да събирам дарение за твоето служение. Бих искал ти да го направиш.“

Усмихнах се, защото знаех, че сега имам отворена вра-

та. Вместо да събирам дарение за нашето служение, щях да го събера за пастора и съпругата му. Когато през онази вечер ме представи, той ми прошепна: „Не забравяй, Джон, имаш пълната свобода за дарението.“

Просто се усмихнах. Знаех, че той щеше да бъде крайно изненадан от моите действия. Заставах зад амвона и помолих църквата да отвори библиите си на 1 Тимотей 5:17. През следващите 45 минути продължих да говоря за важността да се грижат финансово за своя пастор.

Пишейки това не искам да звуча високомерно, но избличих това събрание по доста суров начин. В един момент просто им казах: „Защо се налага съпругата на вашия пастор да отсъства през половината време от месеца? Тази двойка трябва да бъде достатъчно стабилна финансово, за да може тя да стои вкъщи и да служи рамо до рамо със съпруга си.“

Лицето на пастора се изчервяваше все повече. Той беше притеснен от тази конфронтация. Страхуваше се, че хората щяха да си помислят, че той ме е накарал да говоря тези неща и се тревожеше, че няколко семейства можеха да напуснат църквата. (Искам да изясня нещо. Не бих проповядвал неща - тук изключение правят основополагащите доктрини - ако знам, че лидерът не е съгласен с онова, което казвам. В този случай не знаех как стоят нещата. Просто забелязах как на лицето на пастора се изписваше тревога докато споделях Словото.)

С радост мога да кажа, че през онази вечер църквата прие онова, което Бог беше поставил в сърцето ми. В края на проповедта завърших със следните думи: „Тази вечер бях помолен да събера дарение за нашето служение. Обаче няма да направя това. Дарението тази вечер ще бъде лично за пастора и неговата съпруга. И между другото данъците за това дарение няма да бъдат приспаднати. Искам да покажете, че оценявате Божия дар, който имате - вашия пастор.“

Събрахме дарението и богослужението приключи. След това разговарях с няколко човека, а пасторът неусетно се оттегли в офиса на църквата. Веднага щом разбрах, че е излязъл от залата, аз се запътих към офисите. Когато го открих нямаше как да не забележа, че лицето му вече не беше червено; беше станало бяло. Знаех, че новините бяха добри. Усмихнах се широко и попитах: „Колко е дарението?“

Той ми каза сумата. Едва не припаднах. Беше повече от три пъти най-голямата сума събирана на богослужение в неделя сутрин. Знаех, че ще е добра сума, но онова, което чух, беше отвъд всичко, което можех да си представя за такава църква.

Следващия понеделник получих обаждане от пастора. С развълнуван глас той ми каза: „Джон, ще ти изпратя запис от неделното богослужение.“

Хвана ме неподготвен с това, което каза, и отвърнах, че ще изслушам проповедта му.

Той бързо отвърна: „Джон, аз не проповядвах. В продължение на два часа хората спонтанно идваха отпред и свидетелстваха за невероятни финансови чудеса, които са се случили тази седмица в техните домове и бизнеси. Бях възхитен, но не бях изненадан. Знаех, че Бог щеше да извърши нещо прекрасно, но не осъзнавах, че щеше да се случи толкова бързо.“

Три години по-късно отново се върнах в тази църква. Те вече не се събираха в помещение на магазин, а бяха ремонтирали едно училище и провеждаха богослуженията си там, но това не е всичко! Църквата не беше там под наем - те бяха купили училището! Посещаемостта беше нараснала 5 пъти. Съпругата на пастора беше напуснала работа, защото той беше почетен финансово и в резултат на това семействата и собствениците на бизнеси в църквата също просперираха.

„Не казвай, че харесваш нещо”

Този принцип винаги работи. Ако почитаме духовните си лидери финансово, ние ще благоуспяваме в нашия собствен живот. Наблюдавам примера на доктор Дейвид Чо, пасторът на една от най-големите църкви в света в Сеул, Южна Корея. Той основава църквата си преди много години в една барака, а сега, докато пиша това, двама от членовете на борда му ми казаха, че в момента той има над 50 хиляди милионера в църквата си.

Няколко пъти бях негов домакин, играл съм голф с него и сме се хранили в ресторанти с него и хората, с които пътува. Той обикновено идва с няколко бизнесмени и сътрудници. Тези мъже се грижат за всички негови нужди; те му купуват всичко, от което се нуждае и внимателно съм наблюдавал как не седат да се хранят докато той пръв не седне. Те го удостояват с голяма почит. Възможно ли е причината, поради която основаната в беден квартал църква да има толкова много богати членове, да бъде почитта, която хората показват към своя пастор?

Имам един близък приятел на име Ал Брис. Той пастирува една прекрасна църква в Файетвил, Северна Каролина. През 1980 г. Ал игра в Американския голф-турнир за аматьори; той е безупречен играч. Доктор Чо обича да играе голф, както и много от неговите сътрудници и приятели, така че Ал наистина му допадна.

Имаше един случай, когато доктор Чо и сътрудниците му бяха тук в Щатите и щяха да играят голф с Ал. Един от мъжете, които пътуваха с доктор Чо, излезе от колата и извади стиковете за голф. Той тъкмо си беше купил чисто нова дизайнерска чанта за голф от Пето Авеню в Ню Йорк, която струваше хиляди долари. За да бъде учтив, Ал каза, че чантата е много хубава. Изведнъж, за негова изненада, мъжът започна да вади стиковете от чисто новата си чанта. Щом я изпразни, той грабна стиковете на Ал и започна да ги слага в чантата. Ал веднага откликна: „Не, спри, какво правиш?”

Мъжът отвърна: „Почитам те, искам да ти подаря тази чанта.“ Моят приятел се опита да го спре, но този човек от Корея не можеше да бъде разубеден.

Няколко месеца по-късно Ал беше отново в Корея и отново се приготвяше за игра заедно с доктор Чо и неговите сътрудници. Той видя един чифт хубави обувки в марковия магазин за професионални стоки и каза: „Еха, тези обувки изглеждат страхотно.“

Един от хората на доктор Чо веднага взе обувките от витрината и се запъти към касата. Ал му каза: „Не, не, нямам нужда от обувки. Само казах колко са хубави.“

Мъжът каза: „Не, господине, почитам ви, искам да ги имате.“ Когато Ал ми разказа за това, той се засмя чистосърдечно и каза: „Научих се да не казвам, че харесвам нещо, когато съм около хората на доктор Чо, защото те ще го купят за мен.“ Тези вярващи ходят във високо ниво на почит и са благословени поради това.

Благословен живот

Имам един друг приятел на име Джак, който вече е при Господа. Той живееше много успешен и значим живот. Стоици хиляди бяха силно повлияни от неговото служение.

Когато Джак беше млад и прохождаше в служението, неговият пастор също е имал добре уважавана църква в Америка. След като беше служил на пастора си в продължение на години, Джак беше изпратен в друга част на страната, за да основе църква.

Църквата достигна 5 хиляди души само за няколко години. Аз често проповядвах там и обичахме да прекарваме време заедно. Ясно си спомням как един ден той ми разказваше колко много обича, цени и уважава предишния си пастор. Той го наричаше негов духовен баща. Тогава Джак каза: „Джон, всеки път щом видя пастора си, намирам повод да му дам чек за 1 000 долара.“ Бях смаян от нивото на почит.

Това, което ми каза, ме накара да се замисля колко голяма награда беше получил. Членовете в църквата му го обичаха силно. Всъщност погребението му продължи над 4 часа и сградата беше препълнена. Над 5 000 души присъстваха и това не бяха само църковни членове, но и много други служители от града, които не бяха част от неговата църква. Толкова много хора в общността го уважаваха.

Църквата на Джак го почиташе. Те искаха да му плащат щедро, но тъй като той имаше добри инвестиции, не беше нужно да получава заплата от църквата. Той избра да върне тези пари на служението под формата на дарение. Не съм виждал много хора да ходят в благословението на Бог както този човек. Неговата съпруга и дъщерите му силно го обичаха. Той живееше в прекрасен дом и имаше много приятели. Джак финансово почиташе своя духовен баща. Това стана причината той да получи щедра награда в много други области от живота си.

Нашите богослужения

Възлюбени, ти вършиш вярна работа във всичко, каквото правиш за братята, и то за чужденци, които свидетелстваха пред църквата за твоята любов. Добре ще направиш да ги изпратиш, както подобава пред Бога; защото за Христовото име излязоха, без да вземат нещо от езичниците. Затова ние сме длъжни да посрещаме такива с радост, за да бъдем съработници за истината (3 Йоан 5-8).

Докато пътувам и служа по света, наблюдавам, че резултатите от служението ни са доста различни на онези места, където добре се грижат за нашия екип и показват изключително гостоприемство и там, където се отнасят към нас като обикновени посетители.

Бил съм на места, където съм се чудил защо са ме поканили. Настанявали са ни в западнали хотели и мотели, където е нямало нито вода за пиене, нито нещо за хапване, нито рум сървиз. В офиса на пастора не съм бил посрещнат с топлина и благодарност, че съм дошъл, а по-скоро с отношението: *Очакваме следните неща от теб...* А отношението на други е било: *Това, което ние правим е важно и трябва да се чувстваш привилегирован, че проповядваш тук.*

Когато са ме представяли, хората са ме гледали без да показват никакъв интерес. Почти можете да отгатнете мислите им: „Вече сме чували всичко; какво по-различно можеш да ни кажеш?“ Докато съм проповядвал там, съм имал чувството, че съм на изпит.

Излизайки от тези събрания съм се чувствал изтощен. През цялото време е трябвало духовно да разоравам съпротивлението, вместо да бъда привлечен от гладните сърца. Тогава обикновено пасторът ми е подавал чек с толкова малка сума, че ако членовете на църквата му получаваха подобно сума всяка седмица, те нямаше да могат да оцелеят. Радвам се да отбележа, че това не се случва често.

Спомням си един конкретен случай. Бях поканен да говоря на една конференция заедно с друг служител. Събитието беше цяла седмица. Пасторът сподели, че по време на конференцията са събрали над 250 000 долара от дарения. Много се зарадвах за тях. Въпреки всичко, когато си тръгнах те ми дадоха чек за 600 долара за нашето служение. Това все едно беше някакъв бакшиш и то не добър (бел.пр. - за стандартен бакшиш се възприема стойността равна на 10% от крайната сума); 10% от общата сума възлизаше на 25 000 долара. И така всъщност сумата, която ни дадоха, беше малко повече от две десети на един процент (т.е 0.2%).

Научих, че това не влияе на нашето служение, защото

Бог винаги ни дава това, от което се нуждаем по други различни начини. Всеки път в миналото, когато църкви са ни давали суми, които дори не можем да наречем бакшиш, тъй като не покриват стандарта за бакшиш, същата седмица сме получавали голямо дарение от някой човек или сме отивали в друга църква, където сме получавали огромно дарение. Обичам това, защото все едно Бог ни казва: „Знам.“

Виждал съм Божията вяност и как Той ни снабдява и никога не съм се тревожил за това. Скърбя за онези, които са дали трохи. Те са пропуснали възможност да получат голяма награда, почитайки онези, които Исус им е изпратил.

От друга страна, ходил съм на събрания, където от момента, в който ме вземат от летището, до момента, в който ме върнат там отново, съм бил посрещан с вълнение, голяма любезност и сърдечно гостоприемство.

Пристигайки в хотелската ми стая съм намирал огромна кошница пълна с плодове, напитки и други леки неща за хапване, които могат да стигнат за цяла седмица. Църквата е попитала в офиса ни какви храни обичам да хапвам. Когато съм пристигал в хотелската стая съм намирал дори подаръци като хубава химикалка, риза, топки за голф или парфюм. Настанявали са ме в най-хубавите хотелски стаи и са се уверявали, че имам рум сървиз, както и други удобства, които дават усещането, че съм у дома.

Когато стъпя на амвона, в знак на поздрав хората са ставали, за да ме аплодират. Те са благодарни на Бога, че им е изпратил един от Неговите служители и с вълнение очакват да чуят Божието слово. Слушат проповедта внимателно; никой не се движи, нито говори по време на богослужението, защото не искат да пропуснат нищо. Приветстват Божието присъствие докато се молим за тях и накрая бързо се отправят към щандовете с литература, за да научат още повече от книгите и учебните материали.

Тези църкви поддържат връзка с мен или офиса ни дори години по-късно и споделят: „След като дойдохте, преминахме критичния момент и започнахме да напредваме” или „Нашите служители и църква вече не са същите. Усещаме, че се качихме на друго ниво.” Понякога вътрешно се смея, защото може би точно предходната седмица съм бил в църква, която се е отнасяла към нас като към обикновени посетители. Бях служил със същото слово и имам същата цел, но резултатите бяха минимални и след това не е имало никаква обратна връзка. Това отново показва, че резултатът няма нищо общо с мен, а с това как съм приет.

Исус казва: **Онзи, който приема вас, приема Мен, а онзи, който приема Мен, приема Онзи, който Ме е пратил.** Как бихте искали Исус да бъде посрещнат, ако Той беше пасторът на вашата църква или ако беше в църквата ви, за да послужи през някой уикенд? Истината е, че начинът, по който се отнасяме към онези, които Той е изпратил, е точно начинът, по който се отнасяме към Него, както и начинът, по който се отнасяме към Небесния Баща.

Почитай Господа

Нека отново да погледнем принципа на почитта. Бог казва: **Защото онези, които славят Мене, тях ще прославя и аз, а онези, които Ме презират, ще бъдат презрени** (1 Царе 2:30; бел. пр. - в английския превод е използвана думата „honor” - почита вместо славя).

Словото трябва да бъде гравирано в душите ни. Онези, които почитат Бога, са почетени от Него. Кажете на глас: „Ако почитам Бога, Той ще почете мен.” Повтаряйте това отново и отново, размишлявайте над него, нека да се вкорени дълбоко в сърцата ви. Когато почитате Бога вие приличате Неговата почит към вас. Това е една удивителна реалност! Нека още повече да вникнем в тази истина. Четем следното:

**Почитай Господа от имота си
и от първото на целия доход (Притчи 3:9).**

Казано ни е, че трябва да почитаме Господа с имота си. *Разширената Библия* казва следното: **Почитай Господа от своя капитал и изобилие (от честен труд) и с първите плодове на всичките си доходи.** В *Съвременния превод* четем: **Почитай Господа като му даваш своите пари.** Един от начините да почитаме Бога е като Му даваме нашите пари. Въпросът ми е как можем да Му дадем пари? Той не използва нашите валути. Отговорът е много прост - като ги даваме на онзи, който Той е изпратил.

Ако внимателно изучавате десетъците и даренията в Библията, ще откриете, че те се използват за три главни цели. Първата е да има заплата за поставените служители, които ни служат и както по-рано видяхме в тази глава, те са достойни за двойна почит. Втората е да се снабдят нуждите на служителите, за да могат да вършат делото на служението и третата - да може да се помага на бедните, вдовиците, сираците и чужденците.

Искам да ви посоча по един от многото стихове, които са свързани с всяка една от тези цели. Първата цел е откритоена в думите на Павел към коринтяните: **Ако ние сме посели у вас духовното, голямо нещо ли е, ако пожънем от вас телесното?... Така и Господ е наредил проповедниците на благовестието да живеят от благовестието** (1 Коринтяни 9:11,14).

В друг превод (NLT) четем следното: „Господ нареди онези, които проповядват Благовестието, да бъдат подкрепени от онези, които се облагодетелстват от това.” Този принцип може да бъде открит и в Стария завет. Наследството на свещениците и левитите идваше от десетъците на народа. На тях не им беше дадена земя, която да обработват, както на другите племена.

Втората цел можем да открием в думите на Павел към църквата във Филипи:

А и вие, филипяни, знаете, че когато излязох от Македония и почнах делото на благовестието, нито една църква, освен единствено вие, не влезе във връзка с мене за даване и вземане; защото и в Солун един-два пъти ми прашахте за нуждата ми. ... Но получих всичко и имам изобилно; наситих се, като получих от Епафродит изпратеното от вас, благоуханна миризма, жертва приятна, благоугодна на Бога (Филипяни 4:15-16,18).

Тук можем да видим, че финансовите дарения на църквата помогнаха на Павел да извърши делото, за което беше призван. Казано с прости думи, нужни са пари, за да се извършва служение, което достига да много хора/публично служение. Според неговите собствени думи, Павел се беше наситил изобилно. Чрез даването хората станаха негови партньори в достигането на изгубените.

Относно третата цел, в Стария завет можем да видим, че Господ нареди десетъците да се дават на левита (служителя), чужденеца, сирака и вдовицата (Второзаконие 26:12). В Новия завет всички лидери се съгласиха: **Искаха само да помним сиромасите – същото, което и аз желаех ревностно да върша** (Галатяни 2:10).

Бедните включваха чужденците, сираците и вдовиците. Когато даваме финанси на служители, чрез тях ние можем да помогнем на онези хора в нужда, които може би никога няма да срещнем.

Както вече казах, ние почитаме Бога с нашите финанси като даваме на онези, които той е избрал за служение. Така че ние трябва да си зададем въпроса: Колко хора днес не почитат Бога като задържат финанси от делото на служението? Мнозина не дават десетък и дарения на работниците, които сеят духовни истини в живота им. Те се оплакват, че слушат как служителите искат пари и казват следните неща: „Защо не ми проповядват без да ми гово-

рят за дарение? Напоследък нещата при мен не вървят добре.” Възможно ли е това да е причината, поради която тези хора изпитват финансови затруднения? Не са поставили Божието дело на първо място? Всъщност по този начин те почитат себе си повече отколкото почитат Бога.

Сега така казва Господ на Силите:

Помислете за постъпките си.

**Посяхте много, но малко събрахте;
ядете, но не се насищате; пиете, но не се
напивате; обличате се, но на никого не му е
топло; и надничарят приема заплата, за да я
сложи в скъсана кесия.**

Така казва Господ на Силите:

Помислите за постъпките си.

**Качете се в гората и докарайте дърва,
и постройте дома; и Аз ще благоволя в него
и ще се прославя, казва Господ.**

**Очаквахте много, а, ето, излезе малко;
и когато го донесохте у дома си, Аз духнах на
него. Защо? – казва Господ на Силите.**

**Поради Моя дом, който остава пуст,
докато вие тичате всеки в своята къща (Агей
1:5-9, ВРВ).**

Колко по-ясно от това би могло да бъде? Представете си, че някои от хората в Словото, на които днес се възхищаваме, имаха отношението, което много хора имат днес, когато чуят служители да говорят за пари в трудни времена. В дните на Илия е имало много вдовици, които са умирали, поради жестокия глад. Въпреки всичко знаем за една, която оживя, защото спазваше принципа на почитта. Тя и нейният син имаха брашно и масло само за едно последно хранене и след това щяха и двамата да умрат. Въпреки това пророкът ѝ каза да направи пита първо за него. Еха, в наши дни той щеше да бъде обвинен и преследван,

както в църквите, така и в социалните медии. Много хора щяха да го критикуват: „Как може да искаш такова нещо от бедна жена, която скоро ще умре от глад? Всъщност ти си този, който трябва да дадеш на нея.” Но виждаме, че Словото на Бога заръча на пророка да каже на жената да сложи Бог на първо място като нахрани пророка му. Ако тя почетеше Бог по този начин, то и Бог щеше да почете нея. Тя го направи и Бог извърши онова, което беше обещал - нейното брашно и масло никога не свършиха по време на цялата суша в Израил (3 Царе 17).

Когато ние задържаме десетъка или даренията от онези, които Бог ни изпраща, вредим единствено на себе си, защото по този начин не почитаме Господа. Самият Бог ни говори чрез пророка:

Ще краде ли човек от Бога? Вие, обаче, Ме крадете. И казвате: В какво Те крадем? В десетъците и в приносите (Малахия 3:8).

Ако можех да избирам, бих предпочел да ограбя банка, отколкото да крада Бога. Защо? Защото се боя от Бога повече отколкото от хората. Радвам се, че не ми се налага да правя такъв избор; никога не бих искал да ограбвам каквото и когото и да било. Но Бог казва: „Вие ме крадете!” Забележете, че Той не казва: „Вие крадете Моите служители!” Не, ние крадем Бога, когато не даваме десетъци и дарения на лидерите, които Той е поставил, защото когато задържаме финанси от служителите, които Той ни изпраща, ние не почитаме Бога. Чуйте какво се казва след това: **Донесете всички десетъци в съкровищницата, за да има храна в дома Ми, и Ме опитайте сега за това, казва Господ на Силите, дали няма да ви разкрия небесните отвори да излея благословение върху вас, така че да не стига място за него (ст.10).**

Обърнете внимание, че самият Бог казва, че благословието от даването на десетък ще бъде толкова голямо,

че „да не стига място за него”. И така, всъщност благословението ще бъде нещо, което не може да бъде побрано. В продължение на години съм слушал служители, които казват, че Бог ще благослови нашите финанси и материални неща толкова много, че няма да имаме достатъчно място, за да ги поберем. Бих искал да оборя това. Парите са нещо измеримо, което може да се побере. Ако имам всичките пари в света, мога да ги побера и изброя. Така че за какво всъщност говори Бог, когато казва, че няма да имаме достатъчно място, за да поберем тези благословения? Отговорът се намира в Притчи:

Почитай Господа от имота си (това са вашите дарения към служители и служения)

и от първото на целия доход (това е вашият десятък).

Така ще се изпълнят житниците ти с изобилие и линовете ти ще преливат от ново вино (3:9-10 - думите в скоби са мои).

Житниците представляват вашите места за съхранение, т.е. това са чековата ви книжка, килери, резервоари, гараж и др. Това са местата, където съхраняваме всички наши вещи. Така че истина е, че Той благославя нашите финанси. И все пак кое е това благословение, което няма да можем да поберем? Отговорът ще открием като продължим да четем: „линовете ти ще преливат от ново вино”. Линът е огромен съд, в който се съхранява вино. Забележете, че в този пасаж, това е, което не може да побере Божието благословение, защото се казва, че прелива. На какво е преобраз новото вино? В Библията новото вино винаги изобразява присъствието на Святия Дух. Бог казва, че когато го почитаме давайки на църковните лидери - давайки на техните църкви и служение - ние ще получим пълната награда на Неговото преливащо присъствие! Това е най-вълнуващото обещание от всички.

Отново и отново ставам свидетел, че хората, които щедро благославят своите духовни лидери с финанси, са хората, които са благословени материално и които разполагат с достатъчно, за да могат да вършат всякакви добри дела. Но това не е всичко. Друго наблюдение, което имам, е, че те ходят в преливащото Божие присъствие. Защо това трябва да ни изненадва? Та това е Божие обещание. Когато проумях това аз разбрах защо не можех да усетя силно Божие присъствие на събрания, където липсваше почит, където пасторът изпитваше финансови затруднения или където бях посрещан просто като обикновен посетител. Хората на такива места не бяха щедри. Но в момента, в който нещо в тях се обърнесе и те ставаха щедри и постоянстваха в това, Божието присъствие ставаше много по-осезаемо в тяхната църква.

Ако приемете истините споделени в тази глава и прочете цялата Библия, ще откриете, че когато Божиите хора даваха щедро, чудесата, свободата, спасенията, Божието присъствие и благоуспяването изобилстваха. Ние не можем да купим Божиите благословения, но все пак това е духовен принцип, който Бог е вплел в Своята благодат. Чуйте какво казва Павел на вярващите в Македония: **При това, братя, известявам ви за Божията благодат, дадена на църквите в Македония, че макар и да търпят голямо утеснение, пак великата им радост и дълбоката им беднотия дадоха повод да преизобилва богатството на тяхната щедрост. Защото свидетелствам, че те дадоха доброволно според силата си и даже вън от силата си (2 Коринтяни 8:1-3, ВРВ).**

Павел каза, че тяхната щедрост е в резултат от Божията благодат. Божията благодат им е дала възможността да дадат „вън от силата си“. Точно както не можем да си купим благодат, така не можем да си купим и благоволение, но това, което със сигурност можем да направим, е да застанем в позиция, където можем да ги получим.

Когато отдаваме двойна финансова почит на онези, които носят Божието слово към нас, ние заставаме в позиция, където можем да бъдем удостоени с почит от Бога; в тази почит са включени благодат и благоволение - това е духовен закон.

ПОКАЗВАНЕ НА ПОЧИТ КЪМ ОНЕЗИ, С КОИТО СМЕ РАВНОПОСТАВЕНИ

Който почита вас, Мене почита; и който почита Мене, почита Този, Който Ме е пратил.

Който почита пророк в името на пророк, награда на пророк ще получи; и който почита праведник в името на праведник, награда на праведник ще получи.

И който почита един от тези, малките, само с чаша студена вода, в името на ученик, истина ви казвам, никак няма да изгуби наградата си (Матей 10: 40-42 - авторова перифраза).

Сега се обръщаме и поглеждаме не към онези, които имат духовен авторитет над нас, а към онези, които са на нещото ниво - онези, с които сме равнопоставени. Нито ние сме над тях, нито те са над нас. Тук се съотнасяме до втората група, за която Исус говори: **и който почита праведник в името на праведник, награда на праведник ще получи.**

Двойна награда

Позволете ми първо да започна с едно свидетелство, което онагледява почитта на това ниво. В продължение

на няколко години, редовно ходех със семейството си на круиз. През цялото това време, когато синовете ни живяха с нас, те никога не се оплакваха от многобройните пътувания, които двамата с Лиза предприемахме, за да разнасяме Божието слово по целия свят. Те не просто ни подкрепяха, но се вълнуваха за нашия призив. Бяхме много благодарни за Божието снабдяване, защото така в края на всяка година можехме да ги наградим с тази специална почивка. Нашите момчета се наслаждаваха на тези круизи, защото тогава не отговаряхме на обажданията по мобилните телефони и не можехме да изпращаме и получаваме имейли. Бяхме решили компютрите ни да бъдат изключени през цялата седмица - да не вършим никаква работа. Бяхме изцяло на разположение на децата си.

Една година, когато тъкмо бяхме приключили с круиза, аз реших да звънна на директора на нашия екип от служители. За поздрав той ми съобщи няколко много разочароващи новини. Докато бяхме на почивка, пастор от нашия град, когото познавах лично, тайно беше наел един от ключовите ни служители. Тази жена отговаряше за всички международни права свързани с превода на книгите ни. Нейната позиция изискваше доста дълго и прецизно обучение и познания, тъй като тя работеше с издатели от цял свят. Изграждането на добри и стабилни взаимоотношения с тях беше съществено и отнемаше време.

Аз бях, меко казано, разстроен. Борех се с неприятните чувства, които изпитвах към този пастор. Беше ни отнело 9 месеца, за да я обучим, а той дори не прояви уважение да ми звънна, за да попита по какъв начин фактът, че той я отнема от нас и я наема да работи за него, би се отразил на нашата организация. Бих разбрал тази постъпка, ако той не беше спасен и работеше в светска компания, но когато един Божи служител тайно наема някого от чуждо служение без първо да го обсъди с лидера на служението, е нещо, което няма нищо общо с принципите на Царство-

то. Освен това, този пастор беше и наш приятел.

В продължение на няколко дни се справях с гневните си чувства в молитва. Как ще можем да намерим някой, който да я замени толкова бързо? Ужасяхах се при мисълта за времето, което трябваше да изгубя, за да обуча нов човек. Борех се с мисли на критикуване. Искях да намеря смисъл в това, което той беше направил, но нямаше никаква логика. Как можеше да бъде толкова несъобразителен? След два или три дена, докато се молах, Господ ми говори: „Сине, искам да му дадеш новия си часовник.”

Докато бях на круиза, в един магазин в Ямайка попаднах на изискан часовник. Беше чисто нов eco-drive Citizen, който изглеждаше наистина добре. От няколко години не бях купувал часовник и бях много развълнуван за този нов изискан дизайн.

След като Бог ми говори не ми отне дълго време да схвана Неговата мъдрост. Той ми даваше възможността да се освободя от всички погрешни мисли, които таях в сърцето си спрямо този пастор и да ги заместя с почит. Бог ме предпазваше от това да трупам обида в себе си и освен това искаше да опази взаимоотношението ми, както със самия Него, така и с пастора. По време на молитвата започнах да се усмихвам и накрая просто се смеех. Бях удивен от мъдростта и любовта на моя Баща. Той се движеше и действаше и за двамата си сина. Аз с ентузиазъм казах „да” на Неговата молба и веднага целият гняв и негодувание спрямо онова, което пасторът беше направил, изчезнаха от мен. Това беше едно бързо освобождение. Сега аз се вълнувах да дам нещо ценно на моя брат в Христос.

На следващата вечер говорихме по телефона. Вече бях готов да разговарям, тъй като негодуванието го нямаше. Оказа се, че той просто е направил неволна грешка. Пасторът ми сподели, че всъщност не го е обмислил добре и се извини. Поради конфронтацията, той разбра, че неговите действия не бяха правилни. Въпреки всичко, ако Бог

не беше обърнал моето сърце преди това, позвъняването ми можеше да се превърне в едно грозно и разрушително обаждање. Тонът на гласа ми и отношението ми биха могли да разпалят огън от проблеми в нашите взаимоотношения.

Искам да кажа следното: конфронтацията е добро нещо, но тя трябва да бъде подплатена с правилно отношение на сърцето. Тя трябва да бъде направена за доброто на другия човек, а не за наша лична полза. Споделих с него защо постъпката му беше неправилна, но всичко беше облечено в искрена любов към него и поради това той прие с лекота онова, което му казах. След нашия разговор, попитах дали мога да отида до офиса му. Той се съгласи и се уговорихме за конкретен час.

Когато пристигнах, пасторът беше изпълнен с любопитство. Вече бяхме решили проблема и той се чудеше защо бях решил да го посетя. Споделих му за желанието си да му дам часовника. Учуден той каза: „Джон, трябва ми часовник, нямам никакъв.“ Толкова бях благословен, когато разбрах това. Извадих часовника от кутията и той го пробва. Не му стана, защото моята китка е по-малка от неговата. Проблемът беше, че бяхме оставили допълнителните пластини за удължаване в магазина в Ямайка. Казах му, че ще поръчам други. Той се опита да ме убеди да го оставя той да ги поръча, но не исках да му давам незавършен подарък.

От тогава ние станавме много по-близки, отколкото някога сме били. И двамата показваме голямо уважение един към друг. Сърцето ми се радва, когато знам, че той носи часовника. Много повече се радвам, когато го виждам на него, отколкото на мен. Няколко пъти се срещнах и с нашата бивша служителка и винаги се вълнувам за нейния прогрес.

Въпреки всичко, все още бях изправен пред факта, че имаме липса в нашия персонал, но знаех, че Бог ще се погрижи. Бях действал по начин, по който вратата за Неговото снабдяване беше останала отворена.

Сега, нека да ви разкажа за наградата, която получихме в замяна на почитта, която показахме. Няколко седмици по-късно служителят от "Човешки ресурси" нае една жена на име Дарси, която щеше да замести дамата, която преди това се занимаваше с международните права. Думата, с която мога да опиша Дарси, е "човек-тигър". Виждал съм много малко хора, които притежават такъв огън да видят Божието слово в ръцете на вярващите по целия свят. Тя се качи на борда с голям замах. Другите ни служители бяха свикнали да чакат нещата да се случат, но не и Дарси. Тя се молеше и след това се свързваше с международни издатели, които да издават книгите ни.

Предишната служителка се справяше добре. За девет месеца тя увеличи преводите на книги от 18 на 23 езика. През своите първи 9 месеца, Дарси увеличи езиците за превод от 23 на 40! Да, правилно прочетохте. Другата дама разпространи нашите книги на 5 нови езика; за същото време Дарси постигна три пъти по-голям резултат - 17 нови езика. Сега, докато пиша тази книга, вече издаваме на над 100 езика, благодарение на Божията благодат. И не е само това - имаме възможността да раздадем над 20 милиона ресурси на пастори и лидери в над 200 страни.

Не вярвам, че всичко това щеше да се случи, ако не бях показал почит към пастора, който нае служителката, която работеше за нас. Ние получихме награда, която се състои в това, че Божието слово, което разпространяваме, докосва милиони животи. Някои от постиженията на новата ни служителка, Дарси, бяха инициативите да разпространим нашите книги в ръцете на хиляди лидери в страни, където светът е враждебно настроен към Евангелието. Всъщност не мога да назова някои от тези места дори и пред нашите партньори в служението, тъй като там има гонение, а ние искаме да запазим безопасността на местните лидери.

Не бих могъл да си представя по-голяма награда от възможността да докосваме много повече животи с Божи-

ето слово. Но въпреки всички тези прекрасни неща, Бог не беше приключил до тук. Имаше и друга награда, която беше на път и за която нищо не подозирах.

Няколко месеца по-късно бях в един град и проповядвах в неделя сутрин. След богослужението пасторът ме покани на обяд. Един бизнесмен също беше поканен. Докато бяхме в мъжката тоалетна на ресторанта, бизнесменът ме попита: „Джон, какъв часовник би искал да имаш?”

Няма нужда да казвам, че ме хвана неподготвен с този въпрос. Започнах леко да заеквам, но накрая ясно казах: „Надали искаш да знаеш.”

Той настоя: „Не, Джон, наистина искам да знам. Какъв часовник би искал да имаш?”

Когато видях колко настоятелен беше той, му казах: „През последните няколко години си мечтая за часовник на “Брайтлинг.”

Часовниците “Брайтлинг” се произвеждат от дъщерна компания на *Бентли Мотър Къмпани*. Те са много скъпи и трудни за намиране; няма ги във всеки град. Преди много години бях видял такъв часовник на ръката на един мъж и моделът много ми хареса. Дизайнерът наистина ми допадна и си представях колко щеше да е хубаво ако имам такъв. Обичам да летя (въпреки че не съм пилот), а този часовник първоначално е бил създаден за пилоти. Все пак успяхме да намерим такъв магазин в един голям град, но с Лиза малко се разколебахме заради цената и аз бях решил да не харча толкова пари за такъв часовник, но все още много го харесвах.

След като чу отговора ми, бизнесменът повдигна ръкава на палтото си и свали от ръката си наскоро купен, най-люксов от линията, часовник “Брайтлинг Нейвитаймър”. Той го сложи на ръката ми и каза с усмивка: „Джон, докато говореше по време на богослужението тази сутрин, Бог ми каза да ти дам този часовник.”

Бях едновременно объркан и стъписан, и в същото вре-

ме нямах какво да кажа. Той нямаше как да знае, освен ако Господ не му беше казал, че “Брайтлинг” бяха любимите ми часовници и освен всичко друго, тук ставаше въпрос за най-луксозният от линията *Авиатор*. Какви бяха реалните шансове той да има точно този часовник на китката си?

Няколко часа след първоначалния шок, се сетих как преди няколко месеца бях подарил чисто новия си часовник на пастора, за да покажа почит към него. Сега осъзнах, че Бог вършеше онова, което беше казал, че ще направи - Той ме почиташе, защото аз бях показал почит. Нека да си спомним какво казва Той: **Онези, които почитат Мене и Аз ще почета** (1 Царе 2:30). Може да кажете: „Но Джон, ти не си почел Бога, ти си почел пастора.” Спомнете си какво каза Исус: **Онзи, който почита моя слуга, почита Мен, а който почита Мен, почита Моя Баща** (Матей 10:40, авторова перифраза).

Всеки път когато погледна този часовник - и дори сега докато пиша е на китката ми - го виждам като един красив подарък от моя Баща. За мен сега означава много повече отколкото ако си го бях купил сам. Също така означава много повече от това, ако този човек просто ми беше дал някакъв скъп часовник като подарък. Не става въпрос за самия часовник, а за сантимента към него, което за мен означава много. Бог ще направи същото, но по различни начини, за всички онези, които почитат Него, почитайки служителите Му.

Любов, съчетана със свят страх

Надявам се, че дотук стана ясно, че показването на почит е белег за искрена любов. Нужни са и свят страх и безусловна любов, за да се ходи в истинска почит. Казано ни е:

Любовта да бъде нелицемерна; отвращавайте се от зло и се привързвайте към доброто. Бъдете мили един към друг като

към близки роднини, с братска обич; изпреварвайте да си отдавате почит един на друг (Римляни 12:9-10).

Тези стихове са толкова съдържателни! Първо, Павел казва, че в истинската любов не присъства лицемерие. Дефиницията за лицемерие е „прикриването на истинския характер и мотиви на даден човек” (Уебстър, 1828). Това биха били характеристики на някой, който с действията си демонстрира почит, но вътре в себе си този човек ви критикува, завижда ви или дори ви презира, а във ваше отсъствие ви злослови и клевети. В южната част на Щатите се е развила култура, която много лесно може да доведе до това. Всички сме чували за гостоприемството на южняците, за южняшките джентълмени и за южняшките красавици. Всички тези термини намекват, че хората в тази част на страната показват голяма почит и милосърдие. Но това, което се случва с някои от тях, отгледани по този начин, е, че в стремежа си да отговорят на тези очаквания, те започват да се преструват и действат повърхностно вместо да ходят в истината.

В миналото съм ставал свидетел на няколко случая, когато хора, които са от южната част на страната, са се изказвали грубо за други хора в тяхно отсъствие, а само малко по-късно съм виждал същите тези хора да си придават вид, че показват голяма почит, любов и уважение. От друга страна, има региони в страната, които са различни. Хората не живеят според нечий чужди очаквания, така че те имат тенденцията да са доста директни. Аз наистина се радвам на хората от Североизтока. Много често, ако не те харесват, те просто ти го казват директно в лицето. Те не са научени да се преструват, а са по-скоро реалисти или, казано по-друг начин, просто са откровени.

За да ходим в истинска почит, трябва да отхвърлим всяко лицемерие, а това не може да се случи чрез преструване, защото би довело до заблуда и със сигурност за такава имитация няма награда. Павел продължава да говори по

темата: **Любовта да бъде нелицемерна; отвращавайте се от злото и се привързвайте към доброто.** Отвращаването от злото и привързването към доброто представляват страха от Господа. Притчи 8:13 казва: **Страх от Господа е да се мрази злото.** Страхът от Господа ни пази от заблуди. Той ни пази от заслепяване чрез едно лицемерно поведение. Нека отново да видим Божието наставление. В Исая четем: **Господ каза: Този народ се доближава до Мен с думи и с устни Ме почита, но държи сърцето си далеч от Мен и благоговението му пред Мен почива на добре научени човешки наредби** (Исая 29:13).

Думата „наизуст” (бел.пр: в английския текст е използвана думата „рот”, което означава „научавам наизуст”) означава „постоянно повторение на думи или звуци, без да се отдава значение на смисъла или принципите, зложени в тях”. Бог казва, че хората го почитат с устните си, а в други части от книгата Исая се казва “и с делата си”, но сърцата им са далеч. Това е лицемерна почит, което въобще не е почит. Защо са възприели такъв тип поведение? Поради липсата на страх от Господа „благоговението му пред Мене” се е превърнало в рутина - нещо, което е станало обикновен навик.

Това се наблюдава доста често в църковните среди. Толкова се стараем да бъдем учтиви, че губим умението да говорим от сърце. Нека да ви дам един пример. Стив бърза за среща. Закъснява с 5 минути, а е много важно да бъде навреме. Докато върви по оживената улица, той с бърз поглед мярка Джим - един брат от църквата, когото не е виждал от няколко седмици. Той върви в обратна посока от другата страна на улицата. Стив си мисли: „О, не, надявам се Джим да не ме види. Нямам време да говоря, нито пък той е един от любимите ми хора.”

Изведнъж обаче Джим и Стив срещат погледите си и Джим веднага тръгва да пресича улицата, за да поздрави своя брат в Христос. Сега Стив осъзнава, че ще трябва да

отдели малко време на Джим, иначе той би си помислил, че Стив е груб. И така, Стив тръгва към своя брат в Христос, който пресича улицата, за да го поздрави. Стив започва да говори пръв, защото бърза и иска да приключи с тази среща бързо: „Джим, слава на Бога, прекрасно е, че те виждам.”

Джим отвръща на поздрава и пита Стив как е.

Той отвръща: „О, добре съм, но знаеш ли, закъснявам за една среща, искаш ли да ти се обадя и да обядваме заедно?” Двамата се разделят.

Нека да разгледаме репликите на Стив в този кратък разговор с Джим. Първо, той казва: „Слава на Бога, прекрасно е, че те виждам.” Стив дори не си мислеше за Бога в онзи момент; това са просто заучени фрази, за да покаже вълнението и вярата си, когато срещне друг християнин. Второ, не е било прекрасно, че вижда Джим; надяваше се да не го забележи. Така че дори само с първото си изречение той вече се преструва и лъже, без да усеща дори грам изобличение.

Финалните думи на Стив са: „Искаш ли да ти се обадя и да обядваме заедно?” Всъщност той няма никакво намерение да се обади на Джим и да обядва с него. Това е просто начин, чрез който да се измъкне от неудобната ситуация, в която се е озовал - още една лъжа.

Стив би ли излъгал нарочно? Най-вероятно не. Защо тогава не усети тежестта на изобличението? Защото се е научил да обича неискрено поради липсата на страх от Господа в живота си. Това го води до един начин на живот, в който всичко е наизуствено, където привидно той показва любов и почит, но всъщност те са само повърхностни.

Страхът от Господа не ни позволява да забравяме факта, че Бог знае в подробности всяка мисъл и намерение, както и всяка дума, която изговаряме. В деня на Съда ще отговаряме за всяка празна дума (Матей 12:36). В Псалми четем следното: **Елате, синове, послушайте мене; ще ви науча на страх от Господа. Пази езика си от зло и устните си от лъжливо говорене. Отклонявай се от**

злото и върши доброто, търси мира и се стреми към него (Псалм 34:11,13-14).

О, колко много трябва да ходим в истинска любов, а това може единствено да се случи, когато силно копнеем да ходим в страх от Господа! Колко ужасно е да бъдем заблудени и да живеем в преструвки; единствено страхът от Господа може да ни предпази от този капан.

Да считаме другите за по-горни от себе си

В Римляни Павел продължава: **Обичайте се един друг сърдечно като братя, стремете се всеки да окаже по-голяма почит към другите! (12:10).** Почитта дава предимство на другите, защото ги цени и уважава. Павел отново казва това в друго свое послание:

И така, ако има някое насърчение в Христос или някоя утеха в любовта и общение в Духа, или някое милосърдие и състрадание, направете радостта ми пълна, като имате една мисъл, като стоите в една и съща любов и бъдете единомислени. Не правете нищо от съперничество или от тщеславие, но нека всеки със смиреност дрие смята другия по-горен от себе си. Не гледайте всеки само за своето, а всеки и за чуждото. Имайте у себе си същото съзнание, което беше и у Христос Исус (Филипяни 2:1-5).

Да считаш някого за по-горен от себе си означава да го почиташ. Ние трябва да размишляваме и да се молим над тези стихове като вземаме под внимание всички области от живота си - всички дейности и неща, с които се занимаваме. Ако се научим да правим това и да вкореним този принцип дълбоко в сърцата си, ще ходим в големи благословения, както и в истинска почит.

Забележете, че Павел казва: **Имайте у себе си същото съзнание, което беше и в Христос Исус.** Никога няма да забравя думите, които Господ ми каза още когато бях млад във вярата. Веднъж докато шофирах автомобила си Го чух да казва: „Джон, знаеш ли, че те считам за по-горен от Себе Си?”

Когато чух тези думи бях в шок, мислех, че врагът се опитва да посее семена на богохулство и гордост в сърцето ми. Как е възможно Този, Който е направил цялата вселена и всичко в нея, да каже на мен, един малък слуга, че Той ме счита за по-горен от Самия Него? Почти изрекох: „Махни се зад Мене, сатано; ти си ми съблазън.” Но някак си, дълбоко в духа ми, знаех, че това е гласът на Исус. Все пак трябваше да се уверя, защото още от малка духовна възраст знам, че Словото на Бога ни заповядва да **изпитваме духовете** (1 Йоан 4:1).

Събрах си мислите и отвърнах: „Господи, не мога да повярвам това, освен ако не ми дадеш три потвърждения от Новия завет.” Треперех докато изговарях тези думи, но знаех, че това беше правилното нещо.

В сърцето си усетих, че моята молба не беше пречка за Бога; всъщност усетих, че Той се удовлетва в това, че Го попитах. Чух Го почти веднага да ми казва: „Какво казва Филипияни 2:3?”

Знаех този стих наизуст и веднага го казах на глас: „Не правете нищо от съперничество или от тщеславие, но нека всеки със смиреност смята другия по-горен от себе си.”

Господ ми каза: „Това е първото потвърждение.”

Бързо оспорих: „Но, Господи, не това казва Павел. Той казваше на вярващите от Филипи помежду си да смятат другия за по-горен от себе си; той не говореше за това как Ти ме виждаш и колко ме цениш.”

Господ веднага ми отвърна: „Не казвам на децата Ми да правят неща, които Аз Самият не правя!”

Бях потресен.

Тогава Той ми каза: „Това е проблемът в толкова много семейства. Родителите казват на децата си да правят неща, които самите те не правят, или им казват да не правят неща, които те правят. Много родители казват на децата си да не се карат, а всъщност родителите постоянно се карат пред тях. След това родителите се чудят защо децата им се карат толкова много. Аз не действам по този начин.”

Все още бях малко недоверчив, така че казах: „Това е един стих, а имам нужда и от другите два.”

Тогава чух: „Кой умря на кръста - ти или Аз?”

Бях зашеметен.

Тогава го чух отново: „На кръста Аз понесох твоите грехове, болести, заболявания, бедност и осъждане, защото Аз те счетох за по-горен от Себе Си.” (Препратката, която Той ми даде, е 1 Петрово 2:24).

Сега вече осъзнах, че наистина бях чул гласа на Господа. Той наистина ме почиташе (считаше за по-горен) повече от Себе Си - ако не беше така Той нямаше да понесе моето осъждане и да умре вместо мен. Знаех, че щеше да дойде и трето слово-потвърждение и дори без да помоля за това, в сърцето си чух: „Третото потвърждение е: **В братолюбието си обичайте се един друг, като сродници; изпреваряйте да си отдавате един на друг почит** (Римляни 12:10). След това Той говори в сърцето ми: **Аз съм първородният от много братя** (Римляни 8:29), а Аз почитам моите братя и сестри и ги считам за по-горни от Себе Си.”

Разбира се, това е приложимо за всяко Божие дете, а не само за мен. Той буквално счита всеки един от нас за по-горен от Себе Си. Звучи твърде прекрасно, за да можем да го схванем. Но това всъщност е истинската Божия любов.

Може би ще кажете: „Но, Джон, това е Исус Христос. Ние никога няма да можем да обичаме по този начин.” Ами ето един удивителен факт - всъщност можем. Казано ни е, че Святият Дух е излял любовта на Бога в сърцата ни

(Римляни 5:5). Доказателството за това се намира в думите на Павел. Нека да чуем какво казва той по отношение на своите сънародници:

Казвам истината в Христос, не лъжа, и съвестта ми свидетелства с мене в Святия Дух, че имам голяма скръб и непрестанна мъка в сърцето си. Защото бих желал сам аз да съм анатема {Сиреч: Отлъчен,} от Христос, заради моите братя, моите по плът роднини
(Римляни 9:1-3 - ВРВ).

Все още ме побиват тръпки от думите на Павел. Апостолът казва, и в думите му със сигурност няма преструвка, че предпочита самият той да бъде отлъчен от Христос, от спасението, за цяла вечност, за да види своите сънародници (мъже и жени) спасени. Как е възможно един обикновен човек да показва такава любов и почит? Това е невъзможно да се случи чрез човешка любов; единствено Божията любов, която мотивираше Исус, може да ни даде силата да показваме почит по подобен начин. Павел вкоренява тази любов и почит толкова дълбоко в сърцето си, че резултатът ясно се откроява в неговите думи. И нека да продължа и да кажа следното: Святия Дух никога не би му позволил да напише подобни неща освен ако той наистина не ги мисли. Няма как да лъжете, т.е да съчинявате заблуди, докато пишете Божието слово.

Виждате ли потенциала във всички нас, които сме новородени? В Римляни 5:5 се казва: **Защото Божията любов е изляна в сърцата ни чрез Святия Дух, който ни е даден** (Разширена Библия). Точно затова Исус ни казва: **Нова заповед ви давам, да се обичате един друг; както Аз ви възлюбих, така и вие да се обичате един друг** (Йоан 13:34). Това беше нова заповед, защото хората не можеха да ходят в този вид любов в Стария завет. Тогава любовта на Бога все още не е била изляна в сърцата им. Забележете думите „както Аз ви възлюбих”. Той изцяло даде Себе

Си за нас. Исус беше отделен от Небесния Баща и извика: **Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?** (Матей 27:46). Той съзнателно избра да стане беден и отделен от Бога, за да можем ние да имаме вечен живот. Той ни почете на най-високото ниво и Павел можеше откровено да каже същите думи относно своите сънародници.

О, Татко, помогни ни да ходим в такава любов! Ти си ни дал този потенциал; сега ние трябва да го развием чрез помощта на Святия Дух.

Това, скъпи мои братя и сестри, е истинската почит: да считаме другите вярващи, както и онези, които се нуждаят от Исус, за ценни, важни и значими. Това ще ни мотивира да се предадем на делото на служението по всякакъв начин - служене, молитва или финанси. Това ще ни мотивира да направим онова, което македонците направиха. Тяхната почит беше Христова и Павел използва любовта им, за да мотивира вярващите в Коринт:

А сега, братя и сестри, искаме да знаете за Божията благодат, дадена на църквите в Македония. Вярващите там бяха подложени на сурови изпитания в нещастията, които преживяха, и въпреки крайната си бедност те дадоха изобилно поради бликащата от тях радост. Аз съм свидетел, че дадоха толкова, колкото можеха, и дори повече от това и го направиха по своя собствена воля. Те много настойчиво ни молеха да им окажем привилегията да участват в служението за Божиите хора. И дадоха не така, както бяхме очаквали – първо дадоха себе си на Господа и на нас според Божията воля. Ето защо помолихме Тит, който беше вече започнал това милосърдно дело, да ви помогне да го завършите. И както сте богати с всякакви дарове – с вяра, със слово, с познание, със загриженост за всичко, с любовта, която научихте от нас, така да сте

богати и с този дар – да бъдете милосърдни. Не казвам това като заповед, а чрез загрижеността на другите изпитвам искреността на вашата любов. Знаете благодатта, която нашият Господ Исус Христос прояви: въпреки че беше богат, той стана беден заради вас, за да станете вие богати чрез неговото обедняване. Ето какво ви съветвам да направите и то е във ваш интерес. Миналата година вие бяхте не само първите, които искаха да дадат, но и първите, които дадоха. Завършете сега онова, което започнахте, и дайте от това, което имате, за да бъде делото ви равно на голямото ви желание за него. И ако сте готови да дадете, дарът ви ще бъде приет въз основа на това, което имате, а не на онова, което нямате. Защото искаме да има равенство: не вие да сте затруднени, а другите – облекчени. Сега вие имате много и можете да помогнете на другите да имат и те онова, от което се нуждаят, така че по-късно, когато те имат много, да ви помогнат във вашите нужди, за да има равенство.
(2 Коринтяни 8:1-14 - ERV-BG).

Павел даде за пример почитта, която македонците показаха към онези, които бяха в нужда, за да насърчи вярващите в Коринт да живеят според любовта, която Бог е вложил в сърцата на всички вярващи. Любовта на Бога е в сърцата ни. Ние трябва да работим заедно със Святия Дух, за да се усъвършенстваме в нея. Не казвайте: „Ами аз не съм такъв характер и не действам по такъв начин.“ Това единствено ще ви попречи да ходите в път, който ще донесе истинско удовлетворение в сърцето ви, радост на хората около вас и голяма награда, не само в този живот, но и в живота, който предстои. Не задържайте нищо - почитайте другите вярващи около вас. Цяла вечност ще се радвате, че сте го направили.

ПОКАЗВАНЕ НА ПОЧИТ КЪМ ОНЕЗИ, КОИТО СА ПОВЕРЕНИ НА НАШАТА ГРИЖА

Който почита вас, Мен почита; и който почита Мен, почита Този, Който Ме е пратил.

Който почита пророк в името на пророк, награда на пророк ще получи; и който почита праведник в името на праведник, награда на праведник ще получи. И който почете един от тези, малките, само с чаша студена вода, в името на ученик, истина ви казвам, никак няма да изгуби наградата си (Матей 10:40-43 - авторова перифраза).

Сега ще погледнем към онези хора, които са ни поверени или, с други думи, хората, които са поставени под ръководството на нашия авторитет. Тази група е спомената в думите на Исус: **И който почете един от тези, малките, само с чаша студена вода, в името на ученик, истина ви казвам, никак няма да изгуби наградата си.**

Малките

В Словото думата „малките” може да се отнася или за малки деца или за онези, които са поставени под влас-

тта на нашия авторитет. Ще се фокусираме върху втората група, което в контекста на семейството представлява нашите деца. Много от малките са получили несправедливо отношение и дори са били насилвани от онези, които имат власт над тях. Това разгневява Божието сърце, а Исус много ясно предупреждава:

А който съблазни едно от тези, малките, които вярват в Мен, за него би било по-добре да се окачи на врата му един воденичен камък и да потъне в морските дълбочини.

Горко на света поради съблазните, защото е неизбежно да дойдат съблазните; но горко на онзи човек, чрез когото идва съблазънта!

Внимавайте да не презирате нито едно от тези, малките, защото ви казвам, че техните ангели на небесата винаги гледат лицето на Моя Отец, Който е на небесата (Матей 18:6-7, 10, ВРВ).

Това е едно доста отрезвяващо предупреждение. Когато Исус казва „горко“, това наистина означава, че ще бъде много тежко и ужасно. Защо тук Той говори толкова строго? Бог е Този, Който делегира властта; Той е любов и дава власт, но първоначалната цел на властта, която Той дава, си остава любов и закрила. Ако вместо това властта се използва за насилие, злоупотреби или нараняване на малките, то тя директно се превръща в оскърбление за Бога. Може би си мислите: „Това не е директно оскърбление към самия Бог, а по-скоро към Неговите хора“, но това не е така, защото Исус казва: **Истина ви казвам: По-неже сте направили това на един от тези най-малки Мои братя, на Мене сте го направили** (Матей 25:40 - аз лично поставих наклонения шрифт). Начинът, по който се отнасяме с тези, които са под властта на нашия авторитет, е начинът, по който се отнасяме към Исус. Вземето

това под внимание в поведението си спрямо вашите деца, партньор, служители, ученици и други.

Онези, на които е дадена власт, имат отговорността да внасят поправление и да дисциплинират. Някои лидери стават причина малките да се препъват и падат, защото пренебрегват поправлението, когато то е необходимо. Когато едно дете е оставено да расте само, без надзор и наставление, то няма как да се изгради като качествена личност. Павел показва важността на богоугодното дисциплиниране в своето писмо до коринтяните. **Вие може да си мислите, че преувеличавам с властта, която ми е дадена от Него, но аз няма да отстъпя. Всичко, което правя, има за крайна цел да ви изгради, а не да ви събори** (2 Коринтяни 10:8 - *The Message Bible*). Докато четем двете писма до коринтяните не е трудно да открием твърдостта, с която Павел ги дисциплинира. Чрез поправлението и наставлението той показваше колко цени малките. В същото време Павел ясно заявява, че властта е дадена с цел изграждане, което включва служене и закрила. Вие, в качеството си на лидер, трябва да попитате себе си: Това ли е моят мотив? Ако почитате малките, то това наистина ще бъде вашият мотив и ето защо вие ще наставлявате и ще внасяте поправление, когато е необходимо.

От другата страна на спектъра стоят тези, които правят точно обратното. Тези хора стават причина малките да падат, защото използват своята власт за егоистичните си цели. Тяхното поправление е разрушително. Любовта в сърцата на тези лидери не се е увеличила, тъй като не са се предали на молитва и размишление за хората, които са поставени под властта на техния авторитет. Сърцата ни трябва да горят да видят как онези, които са ни поверени, благоуспяват. Ще правят ли грешки? Разбира се. Просто си спомнете времето, когато вие бяхте млади и незрели или може би сте забравили това твърде бързо? Аз бях голямо предизвикателство за хората, които имаха авторитет

над мен. Правех глупави грешки и извършвах грехове. Бях импулсивен, действах без да премисля нещата и правех несъобразителни и нелепи изказвания, особено в неподходящия момент. Толкова съм благодарен, че моите лидери не се отказаха от мен.

Спомням си времето, когато преди много години със съпругата ми изграждахме нашия екип от служители. В началото имахме шепа хора (в момента докато пиша тази книга служителите ни вече са над 50). Много се разстройвахме от техните грешки. Спомням си как казах на Лиза нещо, което вярвам, че беше пророческо слово и което донесе поправление и разбиране и за двамата ни. Казах ѝ: „Лиза, ако хората, които Господ е поставил под наше ръководство, не се нуждаеха от нищо от нас, то тогава защо Бог би ги поставил да работят за нашата кауза?“ И двамата кимнахме с разбиране.

Църковно лидерство

Имайки възможността да посетя хиляди църкви по време на моите пътувания, съм ставал свидетел на различни модели на лидерство. Особено много се вълнувам от лидери, които мислят креативно. Те изграждат Божия дом по нетрадиционни начини. Така нашите методи могат да станат по-познати и достъпни за тези, които не са спасени. Създава се атмосфера, в която невярващите се чувстват „добре дошли“ и това замества атмосферата на старите традиции и порядки, които са много чужди за хора, които никога не са посещавали църква. Постепенно се отърсваме от типичното църковно официално облекло, от 20-годишните песни и църковния жаргон. Все повече и повече използваме мултимедията като средство за комуникация - всички тези неща са една малка част от голямата картина. Лично аз вярвам, че това е мъдрост, дадена от Бога.

Искам да вметна нещо странично. Не забравяйте, че Бог не е против използването на подходящи и съвременни

методи, с цел достигане на невярващите. В 1 Коринтяни 10:33 апостол Павел казва: **Както и аз угаждам на всички във всичко, като търся не своята полза, но ползата на мнозина, за да се спасят. Бъдете подражатели на мене, както съм и аз на Христос.** Когато казва „всичко“, той говори за методи. Той подражаваше на Исус, за да може да достигне до изгубените. Но нека не забравяме, че въпреки че Бог одобрява новите методи, Той е срещу послания, които само „гъделичкат“ ушите и имат за цел да угодят на онези, които ги слушат, а всъщност са далеч от истината. По отношение на това, същият човек, Павел, ясно казва: **У хора ли търся сега благоволение или у Бога? Или на хора искам да угаждам? Ако бях още угаждал на хора, нямаше да бъда Христов слуга** (Галатяни 1:10). В стремежа си да привлечем повече хора, ние никога не трябва да правим компромис и да проповядваме непълно Евангелие. Ако правим това, то ще изградим фалшиви ученици, които един ден рискуват да чуят следните думи от Исус: **Аз никога не съм ви познавал; махнете се от Мене** (Матей 7:20-23). Тяхната кръв ще бъде по нашите ръце. Павел каза на една група лидери: **Затова ви свидетелствам в този ден, че аз съм чист от кръвта на всички; защото не се въздържах да ви изявя цялата Божия воля** (Деяния 20:26-27). Не можем да проповядваме само избрани пасажии от Словото, които звучат позитивно. Освен всичко, ние трябва да наставяваме и поучаваме. (Колосяни 1:28).

Исус ясно ни казва, че Святият Дух ще **изобличи света за грях** (Йоан 16:8). В едно събрание на вярващи, където няма изобличение за онези, които живеят с грях, защото проповядваните послания само „гъделичкат ушите“, то по нищо не се различава от Лаодикийската църква от книгата Откровение. Тази църква беше на ръба да бъде „повърнатата“ от Исус, защото те не Му позволяваха да извърши божествено пречистване чрез присъствието на Святия

Дух. В резултат на това Той каза на тази църква: **Ето, стоя на вратата и хлопам** (Откровение 3:20). Това ни показва огромната опасност от послания, които единствено „гъделичкат“ ушите и имат за цел да угодят на хората.

По отношение на подобни поучения нека да погледнем какво друго казва апостол Павел:

Въпреки че съм свободен от изискванията и очакванията на всички, аз доброволно станах слуга на всички, за да мога да достигна до по-широк кръг от хора: религиозни, нерелигиозни, педантични моралисти, разпуснати и неморални хора, съкрушените, изгубили-те надежда - всички. Не водя техния начин на живот. Аз държа вярата си в Христос, но влязох в техния свят и се опитах да преживея нещата от тяхната гледна точка. Станах слуга на всички в опита си да доведа онези, които съм срещнал, до Божието спасение (1 Коринтяни 9:19-22 - *The Message Bible*)

Чуйте думите му: „Влязох в техния свят, за да се опитам да преживея нещата от тяхната гледна точка.“ Наскоро говорих пред много пастори и ги помолих да отидат на своите богослужения просто като обикновени посетители, за да усетят какво е преживяването от гледна точка на човек, който не е част от църквата. След това им казвах: „Ако сте наистина честни и открити, то много от вас биха направили големи промени в църквите си.“

Като част от Тялото Христово ние трябва да сме на върха на комуникациите и технологиите. Светът трябва да бъде вдъхновен от нашата креативност и иновации. Защо трябва в светските среди всичко да се върши с професионализъм, а в Божието царство нещата да се вършат посредствено? Не, точно както Даниил и другите евреи, които бяха по-мъдри от синовете на най-великото царство

в света - Вавилон, така и ние трябва да бъдем търсени заради иновативните си идеи и креативност.

Нека да проповядваме и поучаваме Божието слово в силата на Святия Дух без никакви компромиси, но нека да го опаковаме по такъв начин, че да може да бъде възприето от хората извън Църквата. Нашето послание трябва да носи силно изобличение в сърцето на непокорните и неспасените. Трябва да призоваваме за пълно покорство към Исус Христос, което означава покаяние за греховете, покаяние от небогоугоден начин на живот и светски желания, в съчетание с това да дадем 100% от живота си, за да Го следваме. Можем да правим това с радост в живота си и с послания, които са съчетани с иновативни идеи. Да сме християни не означава да изгубим ентусиазма и креативността си. Не, всъщност в Христос ние можем да намерим всичко това в изобилие.

Ако показваме почит към малките, то ние ще прекарваме време обмисляйки креативни начини, по които да ги достигнем. Това радва сърцето на Бога.

Подобряване на живота или изтощение

Нека да чуем какво казва Петър на лидерите в църквата:

Предупреждавам и увещавам старейшините между вас (пасторите и духовните водачи на църквата) като един старейшина като вас... Грижете се (подхранвайте, предпазвайте, напътствайте и завръщайте) Божието стадо, което е ваша отговорност, не по принуда или с нежелание, но с желание; не непочтено, мотивирани от облаги и печалба (които са част от длъжността), а с трепет и радост; не доминирайте (като арогантни, диктаторски и властни личности) над тези, които са ви

поверени, а бъдете примери (модели за подражание в християнския начин на живот) за стадото (събранието) (1 Петрово 5:1-3, Разширена Библия).

Можем да използваме много различни думи, за да опишем разнообразните модели на лидерство, които се срещат в Църквата на 21-и век: традиционен, прогресивен, легалистичен, изграждащ екипи, диктаторски, овластяващ, микромениджмънт и списъкът може да продължи. Но ние ще скъсим този списък до две основни категории: лидерство, което подобрява живота и такова, което води до изтощение. Това, което разграничава тези два типа лидерство, е сърцето на самия лидер.

Някои лидери външно постигат наистина много неща, но след себе си оставят изтощени, ранени и дори мъртви последователи. От друга страна, има и такива, които също постигат много, но в същото време те изграждат тези, които водят. Много от тези неща се свеждат до почитта или липсата на такава в сърцето на един лидер.

Мъже и жени, които са визионери, могат да подхождат към изграждането на служение по един от двата начина. Лидерът, който не показва почит и който оставя малките да паднат, гледа на хората като на средство, което може да послужи на видението му. Истинският лидер, който изгражда животи, гледа на видението си като средство, чрез което да служи на хората. Този лидер почита онези, които са поверени на неговата грижа. Невероятно е как чистотата на този мотив може да доведе до толкова различни резултати у хората. Исус казва: **Но пак мъдростта се оправдава от делата си** (Матей 11:19). В някои църкви съм виждал емоционално-прегорели хора (радвам се да кажа, че тези случаи са малко), докато в други църкви съм срещал хора и семейства в добро духовно състояние. Всичко се свежда до почитта.

Лидерът, който показва почит, насърчава развитието

на хората. Неговата или нейната най-голяма радост е да види как онези, които са му поверени, ходят в близост с Бога и разцъфтяват в призива си. Комбинацията от тези два аспекта в християнския живот е част от ходенето в истина. Обърнете внимание на думите на Йоан относно онези, за които той се грижи: **Защото много се зарадвах, когато дойдоха някои братя и засвидетелстваха за твоята вяност, че ти ходиш в истината. Няма по-голяма радост за мен от това, да слушам, че моите чедата ходят в истината** (3 Йоан 1:3-4).

Ходенето в истина включва и познаването и служенето на Бога. Исус казва, че в Деня на Съда ще има хора, които са извършили велики дела в Негово име, но Той ще им каже: **Махнете се от Мен, никога не съм ви познавал.** Те са пропуснали най-важния аспект от спасението - да познават Бога лично. Добрите лидери наблягат на взаимоотношението с Бог.

Но има и други, които въпреки че са познавали Бога, не са угодили на сърцето Му. Били са им дадени дарби, за да изпълнят ролята си в изграждането на Неговия дом, но те са пренебрегнали тази отговорност. На този ден, Господарят ще каже на онези, които са заровили талантите си: **Лукав и ленив слуга!** (Матей 25:26).

Всеки вярващ има призива да изгражда Божия дом. Ефесяни 2:10 ясно казва това: **Защото сме Негово творение, създадени в Христос Исус за добри дела, в които Бог отнапред е наредил да ходим.** Ние не сме създадени само за да бъдем личности, а и за да извършим неща. Трагично е когато хората започват да проповядват небалнасираны учения. Чувал съм проповедници да правят следните гръмки изказвания: „Не е важно какво правим, а кои сме; ние не сме човешки дела, ние сме човешки същества.” Това на пръв поглед е забавна игра на думи, но всъщност е едно много небалансирано представяне на християнския живот. Ние наистина се отказваме

от собствените си дела и усилия, когато станем вярващи, но Словото ни показва, че когато се спасим ние всъщност започваме да вършим Неговите дела. Трябва да принасяме плод и това е доказателството, че вярата ни е искрена (Яков 2 глава).

Поучението, което набляга много на това “кои сме” за сметка на това “за какво сме призовани”, всъщност насърчава хората просто да посещават църквата, но да се въздържат от активно участие в Божия дом. Когато хората са „посадени” в дадена църква, те ще разцъфват в призива си, което ще им донесе по-големи вечни награди пред престола на Христос. Ние сме сътворени в Христос Исус, за да извършим конкретни дела; тези дела са планирани още преди да бъдем формирани в майчината си утроба; ние ще носим отговорност за нещата, които са били приготвени за нас предварително (Псалм 139:16).

Целта на лидера, който показва почит, е да види как малките ходят в истина и стигат дори по-далеч. Истинските майки и бащи желаят децата им да надминат техните успехи. Исус заяви Своето желание за нас: да вършим по-велики дела от самия Него. Ние трябва да имаме същото сърце за онези, които ни следват. Лидерите трябва да горят да видят това в онези, които са под тяхното ръководство, точно както Йоан говори в своето писмо. Това трябва да е една от нашите най-големи радости.

Мислете за тези неща

Мъдрите и устояли във времето лидери са тези, които смело заявяват, че дължат успеха си на онези, които им служат (Разбира се, цялата слава, почит и благодарности са за Бога, но не трябва да забравяме, че Бог употребява хора.) Лидерът изразява своята почит към екипа си като оценява тяхното старание и усилия, които полагат. Това е нещо, което не трябва да става по повърхностен начин, а от сърце. Като лидер винаги се старая да мисля високо за

онези, които ни помагат да извършим мисията си - те са дарове от Небето. Пазя се от негативни мисли към нашите служители. По този начин аз запазвам почитта към тях в сърцето си. Павел ни казва:

Братя, всичко, което е истинно, което е честно, което е праведно, което е чисто, което е любезно, което е благодатно, което е добродетелно, което е похвално – мислете за тези неща. Насочете мислите си към тях (Филипийци 4:8, Разширена Библия).

Спомням си за един период в брака ми, когато бях много разочарован от Лиза и ако трябва да съм честен, въобще не бях щастлив с нея. С всеки изминал месец лошото ми отношение към нея се натрупваше. Нещата не ставаха по-добре, а по-зле. Имаше момент, в който след един наш спор аз просто излязох от дома ни и тръгнах към полето. Не исках да съм близо до нея. Оплаквах се от Лиза на себе си и на Бога през цялото време. Когато стигнах до полето, ясно чух в сърцето си: „Сине, искам да мислиш за нещата, които Лиза прави добре и да Ми благодариш за тях.”

Разбира се, в онзи момент въобще не бях позитивно настроен. Въпреки това, все пак успях да се сетя за едно нещо - че тя беше добра майка. Но в разочарованието си, не мислех, че ще има още много други положителни качества. Щом благодарих на Бога, че тя беше добра майка, се сетих за друго нейно качество. Когато благодарих на Бога за тази област от живота ѝ, се сетих и за нещо друго. Това продължи доста време и накрая просто бях удивен от прекрасната съпруга, която имах. Случи се нещо интересно: започнах да виждам нашата ситуация от много по-различен ъгъл. Това ме накара да осъзная, че през цялото време, докато бях разочарован от нея, всъщност аз бях един много лош съпруг. Дойдох на себе си и вече виждах

нещата ясно, а именно през Божията гледна точка.

Върнах се вкъщи и започнах да говоря за всички нейни качества, които оценявах - не спирах да говоря. Думите просто извираха от сърцето ми. Когато през онзи ден се запътих към полето, тя наистина беше много ядосана и щеше да отнеме доста време, за да възстановим взаимоотношенията си, но тъй като аз ѝ показах почит, която идваше от сърцето ми, това доведе до моментално помирение. От онзи ден нататък ние започнахме да преживяваме изцеление и възстановяване в брака си и никога повече не сме се връщали там, до където бяхме стигнали по онова време.

Същото нещо може да се случи с нашите деца, служители, ученици и членове на църквата, ако правим това, което се казва във Филипяни 4:8. Да мислим доброто, благодарното и похвалното спрямо онези, които са поверени на нашите грижи. Мислете за това колко ценни са те за нашия Небесен Баща; те са Негови синове и дъщери. Ако не са спасени, просто мислете за факта, че са достойни Исус да умре за тях. Ако правим това, ние ще предпазим сърцата от пренебрежение и ще бъдем благословени.

И все пак искам отново да кажа - това не означава, че ние се въздържахме от поправление и корекция, ако това е необходимо, но когато се стигне до там ние сме кратки, ясни и ефективни. Нашите деца и служители знаят, че не задържахме злоба у себе си. Те са казвали, че когато се налага сме строги, но щом приключим с корекцията много скоро след това ние започваме да се смеем и шегуваме с тези хора. Научил съм този урок от самия Бог. Когато ни дисциплинира и ние приемем поправлението Му, Той много бързо ни прощава и забравя. Нашият Баща не държи в Себе Си обида. Той не оставя след нас дири от срам, които да ни следват навсякъде - това го направи врагът. Бог, от Своя страна, хвърля нашите грешки в морето на забравата. Всичко, което иска от нас, е да си вземем поука

от Неговото поправление, за да не повтаряме грешките си отново. Мислите на любов, почит и надежда на Баща ни към нас са по-многобройни и от пясъка (Псалм 139).

Когато един лидер показва почит към малките, това освобождава Божиите дарби в техните животи. Когато тези дарби разцъфнат, лидерът също е благословен от това, защото чрез дарбите на всички тези хора, взети заедно, неговото или нейното видение (т.е. на лидера) може да бъде изпълнено. Учуден съм от начина, по който някои пастори, които съм срещал, говорят на своите служители. Те им говорят грубо, със заповеднически тон и се държат с тях така, че все едно са глупави. След това съм чувал същите тези лидери да казват: „Просто не мога да намеря компетентни хора. Трябват ми по-добри служители.” Не съм изненадан. Тези лидери не оценяват хората си и тъй като не показват почит към тях, то те не получават награда за нея.

Финанси

Точно както почитаме лидерите финансово, така трябва да почитаме и малките. Преди няколко години помагах на асистентката на Лиза с личните ѝ финанси. Разглеждахме месечния ѝ бюджет. По онова време плащахме на служителите си стандартни заплати, които бяха установени от служения в Колорадо Спрингс. Когато сметнах нейните разходи, видях, че нещата не бяха цветущи. Възкликнах: „Не можеш да живееш добре с тази заплата.” Съпругата ми, която беше до мен, веднага се съгласи с моите думи.

Незабавно звъннах на главния ни финансов директор и казах: „Току-що приключих с разглеждането на бюджета на асистентката на Лиза. Не ѝ плащаме достатъчно. Никой от нашия екип не бива да получава толкова ниски доходи. Искam всички наши служители да получават следната годишна заплата (казах сумата). Не ме интересува дали изпращат пратки или отговарят на телефонни обаждания.”

От другата страна за момент настана мълчание. Тогава главният финансов директор каза: „Ако направиш това, твоето служение ще се превърне в най-желаното работно място в града ни.“

Отговорих: „Не това е причината да искам това. Нашите служители дават живота си, за да служат на Бога с нас; те трябва да получават добра компенсация за това.“

Много хора от екипа ни получиха големи повишения през онзи ден. Това за тях беше пълна изненада и много се зарадваха на тези новини. Едно младо момиче планираше да си подаде молба за напускане през същата седмица. Тя щеше да се върне при родителите си, които живееха в друг щат, защото финансовото ѝ положение беше станало твърде тежко. През онзи ден тя получи годишно повишение от 5 000 долара. И не напусна.

След този случай момичето остана с нас още много години, а скоро след това беше повишена в супервайзор на цял отдел. Тя стана един от нашите най-продуктивни и ценни служители. През следващите години докато беше с нас тя напредваше с гигантски стъпки. Побиват ме тръпки, когато мисля за ползите, които и тя, и служението биха пропуснали, ако ни беше напуснала заради оскъдните финанси.

Нашата награда за почитта, която показахме, не се изяви само в лицето на това момиче, ние я видяхме в цялото служение. От онзи момент нататък продуктивността на целия екип като цяло се повиши. Достигнахме до едно ново ниво на ефективност. Ние показахме почит към нашите служители, а резултатът беше по-голяма продуктивност.

Има нещо обаче, за което трябва да внимаваме. Както казах по-рано, не е според Божието сърце да изискваме да бъдем почитани. Трябва да искаме почит по две причини: първо, за да можем в сърцата си да я предадем на Бога и второ, за да е в полза на онези, които я показват към нас, защото те ще получат награда. В ранните дни на

моето служение, работех като помощник-пастор в една голяма църква. Плащаха ми минимална заплата. Общия ни доход на месец се равняваше на разходите ни и не ни оставаше нищо допълнително за дрехи или мебели. Бяхме се съгласили на тази заплата, защото това ни бяха предложили. Не искахме да бъдем просто някакви капризни и недоволни служители.

След първата година не ни беше предложено повишение. След две години все още нямаше нищо, а с Лиза вече имаше не едно, а две деца. Ежедневните разходи се увеличаваха, а приходът ни все още беше същият като в началото.

По време на тези две години един от другите помощник-пастори, мой приятел, беше идвал при мен няколко пъти и ме молеше да се присъединя към него и други помощник-пастори, които щяха да поискат повишение от администратора и главния пастор.

Отговорът ми беше, че не искам да участвам в това и им препоръчах и те да не го правят. „Не е моя работа да им казвам как да ме почитат“, беше моят отговор.

Моят приятел възрази: „Джон, двамата със съпругата ми трябва да искаме пари от родителите си, за да живеем. Налага се да ни дават пари всеки месец, за да свържем двата края.“

Казах му, че много съжалявам за това, но аз щях да продължа да се доверявам на Бога. Опитах се да му послужа с вяра като му обясня, че Бог беше нашият Източник на снабдяване, а не месечният чек, но като че ли той не чу думите ми.

Не мога да кажа, че семейството ми не беше под напрежение, защото не би било вярно, но имашме мир и никога нищо не ни липсваше през тези години. В началото в дома си имашме много малко мебели: рамка за легло, но без таблата, две малки табуретки, няколко малки масички и лампи, кухненска маса и столове - това бяха всичките

ни мебели на първия етаж. Но в рамките на една година видяхме как Бог по чуден начин напълни нашия дом с мебели и повечето от тях бяха дизайнерски, направени по поръчка. Бяхме смаяни от Божието снабдяване.

След малко повече от две години, нашият пастор ни каза, че вече ще започнем да пътуваме по различни църкви и да служим. Това означаваше, че вече няма да получаваме месечна заплата, а ще разчитаме на това, което ще получим от църквите, в които ще служим. Имахме само 300 долара спестявания, а в същото време имаме да разходи за къщата и автомобила, които възлизаха на 1000 долара на месец. И за да стане още по-интересно, по време на молитва Господ ме инструктира да не се обаждам или да пиша на пастори, за да търся място, на което да послужа. Той ми каза да се доверя на Него.

В края на ноември 1989 г. имам само две уговорени места, на които щях да послужа. Първото беше една малка църква от 100 човека, които се събираха в едно погребално бюро в Северна Каролина. Щях да бъда там първата седмица на януари. На другото място щях да бъда в края на февруари - това беше една малка църква от 200 човека в Тенеси, а следващата сметка щеше да дойде през последната седмица на декември. Наистина трябваше да вярваме на Бог.

Ако не се бях научил да се доверявам на Бог за нашите финанси докато бях помощник-пастор, нямаше да мога да се справя с това напрежение, когато бяхме освободени в другото служение. Това щеше да бъде твърде голяма пречка за мен. Щях да търся моето снабдяване от хора, вместо от Бога. Вероятно щях да започна да правя схеми, за да мога да събера парите, от които се нуждаехме, а това щеше да погълне всичките ми усилия и нямаше да мога да търся Бога за посланията, които Той искаше да предам на Неговите хора.

Ниската заплата, която получавах от моята църква, се

обърна в голямо благословение. Ако бях послушал моя приятел, който искаше да каже на главния пастор колко да ни плаща (почита), не знам дали бихме стигнали да мястото, на което сме днес. През първата година от активното ни служение, трябваше да вярваме, че всеки месец Бог ще ни снабдява с 1000 долара. Ето и прекрасната новина. Не съм си позволил да се тревожа за финанси дори и 30 секунди през последните 30 години на нашето служение.

Ако работите за някой друг, работете с цялото си сърце за заплатата, за която сте се съгласили. Ако вие почитате вашия работодател като вършите отлична работа, полагайки 100% старание, Бог ще ви възнагради. Това ще стане или чрез вашия работодател, или по други начини, които Бог нарежда. Всичко се свежда до това, че ще бъдете възнаградени. Когато нашата църква ни плащаше ниска заплата, Бог ни показваше голяма почит: домът ни беше пълен с мебели, имахме кола и достатъчно храна на масата си. Живеехме много по-добре от възможностите, които доходите ни ни позволяваха. Словото: **Малкият имот на праведния е по-желателен от богатството на мнозина нечестиви** (Псалм 37:16) стана много реално за нас. Бог ни показваше почит.

Какво е заключението от всичко до тук? Ако сте служител, нека следното оживее в сърцето ви: ако почитате Бога давайки най-доброто от себе си на вашия работодател, вие ще получите награда. От друга страна, ако сте работодател, трябва да знаете, че ще бъдете благословени от дарбите, които процъфтяват у вашите служители, понеже сте показали почит към тях. Работодатели и пастори, вие имате голяма награда от Бога, която е скрита във вашите хора - извадете я. Показвайте им почит по всякакъв начин.

ПОЧИТ В ДОМА - ДЕЦАТА

След 7 години на служба в местна църква и почти 30 години пътувания с цел служение, установих, че най-голямата нужда от почит не е в църквата или на работното място, а в нашите домове. Истината е, че социалните, обществените и църковните среди биха били много благословени, ако бащите и майките показваха почит в домовете, тъй като това неминуемо би се разпространило и сред хората около нас.

Силата на родителските думи

В една от предишните глави обсъдихме колко важно е децата да почитат родителите си, но обратното също е истина. Да почиташ означава да цениш. Ако ние ценим децата си, ще им говорим по начин, който ще ги накара да разцъфнат в този живот.

Много често чувам как родители се обръщат към децата си по толкова унизителен начин, че започвам да се чувствам неловко. Това може да е баща, който говори грубо на крехката си дъщеря или друг, който критикува способностите на сина си на футболния терен. Може би това е майка, която чрез поведението си показва, че се срамува от децата си и заради това публично ги унижава и така списъкът си продължава.

Когато съпругата ми била тийнейджърка, в ума ѝ се развива един деструктивен начин на мислене, който лесно би могъл да бъде предотвратен, но за съжаление това не се е случило. Лиза била активна тийнейджърка, която ни-

как не била вманиачена в теглото си. Тя била претегляна на летни лагери, както и на медицински прегледи. Всяко повишение в теглото ѝ било част от нормалната функция на растежа.

Почти една цяла година Лиза едновременно била част от два отбора по плуване. Това ѝ позволявало да яде каквото си поиска, защото тренирала много и изразходвала енергията. Но претърпяла контузия, която не ѝ позволявала да плува през първата година в гимназията. Нивото ѝ на активност се понижило, но тя продължила да приема същото количество храна както когато тренирала.

Един ден, когато се прибрала от училище, баща ѝ я извикал. Огледал я отгоре до долу, от всички страни, по неодобрителен начин и когато бил готов с преценката си, казал: „О, тези дънки са наистина тесни! Колко тежиш?“ Тя му казала теглото си от летния лагер.

Той я контрирал: „Няма начин да тежиш толкова! Ти си поне 60 килограма. Отивай да се претеглиш!“

С чувство на огромен срам и объркване, тя отишла в банята на родителите си и се претеглила. С изненада открила, че тежи почти 65 кг.

Лиза се върнала и казала колко тежи. Баща ѝ по много директен начин ѝ показал, че според него теглото ѝ е наднормено. Това не било привлекателно и момчетата нямало да я харесват и да я канят на срещи щом тежала толкова. Когато „лекцията“ му приключила, Лиза отишла в банята, съблякла се, огледала се добре и за първи път изпитала омраза към тялото си.

От онзи момент нататък теглото ѝ се превърнало в движеща сила в живота ѝ. Тя станала изключително загрижена за размера дрехи, който носела, и била погълната от мисли свързани с теглото ѝ. Започнала да бяга и намалила количеството храна. Усилията ѝ се отплатили. Момчетата започнали да я забелязват, а вниманието им ѝ харесвало. В крайна сметка, в ума ѝ се развил един ми-

словен модел: ако съм слаба, аз съм силна и достойна да приемам любов и внимание, а ако не съм слаба - не съм достойна.

Този начин на мислене я поставил на един спираловиден хлъзгав път надолу, докато не стигнала до анорексия и булимия. Появило се противоречиво отношение към храната. Обичала да яде, но не харесвала факта, че е с наднормено тегло. Започнала да приема слабителни и диуретици, за да пречиства тялото си, но в края на първата си година в гимназията организъмът ѝ вече бил привикнал към тях. Накрая трябвало да я приемат в болницата, защото не можела да се изходи повече от месец. На 22-годишна възраст Бог напълно изцели Лиза от всичко и нейното силно свидетелство може да бъде прочетено в книгата ѝ *“Ти си по-ценна от килограмите си”*.

Трябва да се замислим за следното: дали голяма част от това не би могло да бъде избегнато, ако нейният баща беше подходил към ситуацията на Лиза по различен начин? Какво би станало, ако той ѝ беше говорил с думи на утвърждаване и приемане вместо да я унижава заради начина, по който изглежда? Какво би станало, ако той беше избрал по-конструктивен подход, за да ѝ каже, че е добре да има здравословно тегло и здравословен начин на хранене? Възможно ли е Лиза да имаше различно виждане за себе си?

Виждал съм как подходът на утвърждаване действа в нашия брак. Когато се ожених за Лиза, тя тежеше 52 килограма. Бях решил постоянно да ѝ казвам, че е красива и че изглежда прекрасно в тоалетите, които подбира. Никога не спирах да хваля и да утвърждавам съпругата си, дори и след като вече беше изминала една година от брака ни, както и когато тя беше бременна и кърмеше.

Просто продължавах да ѝ казвам: „Прекрасна си” или „Ако на 20 някой ми беше казал, че след толкова много години брак съпругата ми ще изглежда толкова добре,

щих да вдигна купон!”, или „Еха, изглеждаш по-добре от деня, в който се оженихме!”. Наистина мислех всички тези неща, защото я виждам по този начин. Знам, че това е моя силна черта, тъй като аз винаги търся начини, по които да насърчавам и утвърждавам Лиза. Като неин съпруг, това е една от моите отговорности.

Павел обяснява това подробно: **По този начин и мъжете трябва да обичат жените си така, както обичат собствените си тела. Който обича жена си, обича себе си. Защото никой никога не мрази собственото си тяло, а го *храни* и се грижи за него, както Христос *храни* и се грижи за Църквата** (Ефесяни 5:28-29, наклоненият шрифт е от мен). Забележете думата „храни”. Това означава да даваш онова, което е необходимо за растеж. Аз постоянно търся начини, по които „да подхранвам” и да изграждам съпругата си с моите думи. Това е нещо, за което ще говоря повече в дълбочина в следващата глава, защото всичко това е част от почитта.

Докато насърчавах своята съпруга, Лиза продължаваше да вярва в мъдростта и обещанията, които Бог ѝ даде, когато беше изцелена. Бог продължаваше да работи над тези неща, които я тревожеха. Чрез моята подкрепа, аз създадох атмосфера, в която Лиза можеше да вярва на Бога без да има никакви пречки. След 37 години брак и 4 деца, тя все още тежи толкова, колкото когато се оженихме. Тя не тренира, така че някои биха казали, че просто е благословена с такъв ген. Но аз знам през какво преминахме и ясно си спомням уплашеното, несигурно момиче, което се бореше с теглото си в началото на двадесетте си години.

Децата са награди

Родителите не показват почит към децата си не само чрез грубите и негативни думи, с които им говорят, но също така като не отправят към тях думи на похвала и

приемане в подходящите моменти. Децата имат нужда от често насърчение, насока и утвърждаване. Те имат нужда да чуят и да видят, че са обичани и ценени. Ако не получат това от родителите си, има големи шансове да започнат да го търсят на погрешните места. Синовете и дъщерите търсят одобрение, но ако родителите се фокусират върху незрелите черти от характера им и недостатъците им, те изпращат погрешното послание и жънат точно обратното на онова, което е необходимо за растежа и съзряването на децата им.

Нараняването и болката могат да бъдат избегнати, ако корекцията в поведението се случи чрез думи на утвърждаване. Иронията във всичко това е, че родителите не успяват да видят своята роля в крайния резултат. Уплашени, те се оплакват на приятели колко трудни са характеристиките на децата им; но доста често точно тези черти, които те критикуват, много лесно биха могли да бъдат коригирани чрез почитане.

Думите на бащата и на майката имат голяма тежест в живота на синовете и дъщерите. Когато на едно дете се говорят думи на провал, слабост и неуспех, последствията в живота му могат да варират от изпитването на малки трудности до сериозни проблеми. Често родителите много се обезсърчават от поведението на децата си, защото то се влошава и така започва един порочен кръг. Ако не се обърне внимание, това отношение ще отдалечи родителите от наградата, която Господ им дава чрез техните деца. Четем:

Ето, наследство от Господа са синовете и награда от Него е плодът на утробата (Псалм 127:3).

В този стих виждаме директна препратка към наградата, която идва чрез децата. Защо повече родители не се наслаждават в обещанието относно взаимоотношението

родител-дете? Всъщност нещата са по-скоро обратните. Много често чувам родители да се оплакват от своите юноши: „О, ако можех да затворя тийнейджъра си вкъщи, докато той или тя не навърши двадесетте си!“ Или: „Защо просто не можем да прескочим тийнейджърските години?“ Спомням си, че започнах да чувам подобни коментари, когато момчетата ни бяха още много малки. Това започна да ме тревожи. Мислех си: „В чудовища ли ще се превърнат нашите момчета, когато станат юноши?“

Но чрез опит аз придобих знание, което други родители не винаги успяват да придобият, така че позволете ми да споделя това с вас, за да ви е от полза. Когато най-големият ни син беше 2-3-годишен аз служех като младежки пастор. На тази позиция имах близък контакт с много семейства, тъй като участвах и в пастирското съветване и не ми отне дълго време, за да открия един модел, който се повтаряше. Открих, че родителите, които влагаха енергията си в това да критикуват неправилното поведение на децата си, виждаха как нещата стават по-зле. Но когато родителите изговаряха Божиите обещания над децата си, тези деца накрая израстваха в онова, което беше изговорено над тях. В контекста на второто послание на Павел до коринтяните, това придобива голям смисъл: **които не гледаме на видимите, а на невидимите неща; защото видимите са временни, а невидимите – вечни (4:18).**

Божиите обещания се намират в измерението на невидимите истини, изговорени в Неговото непроменимо Слово, което трябва да бъде нашата прицелна точка. С Лиза редовно изговаряме Божиите обещания над децата си. Преди още да могат да говорят ние сме ги наричали **ученици (поучавани от Господа и покорни на волята Му), които ще имат голям мир и съвършено спокойствие (Исая 54:13, Разширена Библия).** Изповядвали сме и че те са наши стрели (Псалм 127:4), родени за знамения и чудеса (Исая 8:18), както и други прекрасни обещания,

които се намират в Божието слово.

Ние внимателно избрахме имената им като първо разучихме корена и значението и след това се молахме за Божието водителство. Искяхме да изговаряме над тях онова, което щяха да станат. Името на нашия първороден син - Адисън Дейвид, означава „възлюбен, заслужаващ доверие“. Името на втория ни син - Остин Майкъл, означава „царствен човек, който е като Бог“. Името на третия ни син - Джошуа Александър, означава „Бог спасява и защитава хората“. Четвъртият ни син се казва Ардън Кристофър, което означава: „Ревностен и пламенен човек, който е подобен на Христос“.

Всеки път, когато изричаме имената им, ние сме наясно какво е изговорено над тях. Като техни родители имаме дадена ни от Бога привилегия и власт да освобождаваме благословение в животите им. Всеки син израства в характеристиката на своето име, не само защото ние просто сме го изповядали, а защото наистина вярваме в онова, което сме казали.

Има ли ли сме възможности да вярваме в обратното на онова, което сме изповядали? Би било наивно да си мислите, че не сме имали такива ситуации. Имало е случаи, в които синовете ни са действали по начини, които са били напълно противоположни на имената им. Налагало се е да коригираме поведението им и да ги дисциплинираме, но внимавахме за онова, което изговаряме относно характера им. (Искам да вметна нещо: когато се случи конфликт с цел усъвършенстване и чистота, това е добро нещо, но когато атакуваме характера вместо да се занимаем с поведението, резултатите от нашите усилия са по-скоро разрушителни.)

Една семейна трагедия

Докато бях младежки пастор научих и друг урок: трагедия е да не се упражнява дисциплина, когато това е необ-

ходимо. Преди да говоря за нещата, на които лично съм бил свидетел, нека първо да ви дам пример от Словото.

Цар Давид имаше много синове от различни съпруги. Ще насочим вниманието си към двама от тях: най-големият, Амнон, и третият му син, Авесалом. Амнон беше извършил едно много зло дело спрямо своята полусестра Тамар, която беше кръвна сестра на Авесалом. Амнон се престорил на болен и помолил баща си да му изпрати Тамар, за да му занесе храна. Когато тя влязла, той изпратил слугите навън, след което я изнасилвил. След това презрял вида ѝ и я изхвърлил от покоите си. Амнон беше опозорил една принцеса-девица, беше опропастил живота ѝ и тя вече носеше срама върху себе си.

Нейният брат, Авесалом, бил разгневен от злината на Амнон. Той намразил своя полубрат, защото опозорил сестра му. Той тихо и търпеливо чакал, защото със сигурност цар Давид щял да въздаде справедливост.

Времето минавало, а нямало действие от страна на царя - въпреки че не одобрявал постъпката, той не предприел нищо. Авесалом бил крайно разочарован. Той отвел сестра си Тамар в своя дом и се грижел за нея.

Преди тя носела кралските одежди, предназначени за дъщерите на царя, които били девици, а сега вече била облечена със срам. Едно красиво младо момиче, което било високо уважавано от хората си, вече живеело в самота далеч от всички. Кой би искал да се ожени за нея, щом вече не била девица? Това било толкова несправедливо! Животът ѝ вече нямал смисъл, а в същото време мъжът, който извършил тази варварщина, си живеел все едно нищо не се било случило. Тамар носела тежестта на всичко това върху себе си, безцелно скитаща се в един живот изпълнен с разруха.

Ден след ден Авесалом виждал как сестра му скърби. Мечтата на една принцеса вече се била превърнала в кошмар. Авесалом чакал една година, но все още баща

му нищо не предприемал. Заедно с омразата към Амнон, в сърцето на Авесалом се вкоренила и неприязън към баща му.

След изминаването и на втората година омразата към Амнон се превърнала в мисли за убийство и Авесалом внимателно планирал как ще отмъсти за сестра си. Защо да не го направи след като тези, които имат легална власт за това, избрали да не правят нищо? Авесалом устроил угощение за всички Давидови синове и когато Амнон най-малко очаквал, Авесалом го убил и избягал в Гесур. Желанието му за отмъщение било удовлетворено, но въпреки това, докато бил в изгнание, силната обида, която таял към баща си, се разгаряла все повече, тъй като баща му не предприел никакво действие. За да налее масло в огъня, той попитал: „Защо баща ми не изпрати никой да ме повика?“ В крайна сметка, тази обида се превърнала в омраза.

Тъй като огорчението все повече отравяло мислите на Авесалом, той станал експерт относно слабостите на Давид. Авесалом бил затворен в черупката на критикуването и ненавистта. Въпреки това той все още се надявал баща му да го извика. Давид не го направил. Това разпалило омразата на Авесалом още повече.

Представете си мислите му: Баща ми е почитан от народа, но хората са слепи за истинската му същност. Той е човек, който търси собствена облага и който използва Бог като прикритие. Та той е по-лош от предшественика си Саул! Саул изгуби престола си, защото отказа да убие царя на амаликчаните и запази за себе си някои от най-хубавите овце и волове. Моят баща извърши прелюбодеяство с жената на един от най-верните си мъже, след това прикри греха си като го уби. Той е убиец; той е прелюбоделец - точно затова не наказва Амнон!

Авесалом прекарал 3 години в Гесур. Давид вече се бил утешил от смъртта на Амнон и Йоав убедил царя да

върне Авесалом в Ерусалим.

Минало време. Омразата на Авесалом нараствала и той започнал да привлича към себе си онези, които също като него били недоволни от баща му. Той постигнал това като се поставил на разположение на цял Израел. Авесалом изслушвал оплакванията на хората като в същото време добавял, че ако той бил цар, би могъл да им помогне, но, уви, това не било така. Отсъждал онези случаи, за които царят нямал време. Може би Авесалом се занимавал с тези случаи, защото в собствения си живот не беше получил справедливост. Той си придавал вид, че наистина го е грижа за хората. Библията казва, че Авесалом откраднал сърцата на израилтяните от баща си Давид. Но наистина ли го било грижа за тях или просто търсел начин да свали от престола баща си, когото мразел?

Авесалом привлякъл Израил към себе си и се надигнал срещу баща си. Конфликтът станал толкова усилен, че цар Давид побягнал за живота си. За известно време изглеждало, че Авесалом ще се утвърди като новия цар, но всичко се обърнало когато той бил убит докато преследвал Давид. Присъдата била изпълнена, въпреки че Давид наредил никой да не се докосва до сина му.

Авесалом бил погълнат от собствената си омраза и огорчение. Той бил този, който имал огромен потенциал - бъдещият наследник на престола, който умрял в разцвета на силите си. Възможно ли е това да не се беше случило, ако баща му беше изобличил Амнон? Много е вероятно. Ами Тамар? Най-вероятно тя е продължила да живее в самота и огорчение. Възможно ли е животът ѝ да беше по-различен, ако баща ѝ беше наказал Амнон? Със сигурност. Вярвам, че тези трагедии биха могли да бъдат избегнати, ако Давид беше почел своите деца чрез богоугодна дисциплина. Когато Давид отказа да изобличи и дисциплинира сина, който беше съгрешил, той всъщност пренебрегна всички други свои деца и не им показва почит.

Въздържането от дисциплиниране е липса на почит

Нека да се върнем и да разгледаме моите наблюдения от работата ми като младежки пастор. Много родители, които идваха в офиса ми, защото имаха проблеми с децата си, не вярваха в дисциплинирането. Точно както цар Давид, те не наказваха децата си. Вярваха, че трябва да „показват любов“ на децата си дори и в тяхното непокорно поведение, но подходът им не работеше. Децата им бяха в ужасно състояние: бяха непокорни и неуважителни и това лошо отношение се пренасяше във всяка област, в която имаше авторитети: училище, работа, младежка група и така нататък.

Интересно е, че откликът на тези младежи, които бяха „обичани“ от своите родители вместо да бъдат дисциплинирани, беше презрение към родителите. Това беше едновременно иронично и трагично - иронично, защото нещото, което родителите се опитваха да направят, т.е. да спечелят любовта на децата си - беше изгубено и всъщност се случваше точно обратното; трагично, защото тези деца вземаха пагубни решения, които щяха да струват скъпо на семействата им години наред.

Спомням си ясно как изобличавах едно младо момиче за начина, по който говори на родителите си, тъй като и те бяха в офиса ми. Помислих си: „Защо правя това? Защо нейната майка или нейният баща не я дисциплинират?“ Те бяха посветени на своята кауза да „обичат“ децата си в злото им поведение, когато на практика Словото на Бог ни казва нещо различно. Там пише, че родителите, които не дисциплинират своите деца, всъщност ги мразят:

**Който щади тоягата си, мрази сина си, а който
го обича, го наказва навреме (Притчи 13:24).**

Наблюдавах как тези младежи израстваха с разрушени

животи. Преминаха през много трудности и неприятности, които биха могли да им бъдат спестени, ако бяха получили добро наставление в ранните си години. Защо? Защото: **Тоягата и изобличението дават мъдрост, а пренебрегнатото дете засрамва майка си** (Притчи 29:15). Защо тези родители не послушаха съвета на Божието слово? Мислеха си, че са по-мъдри и всъщност по този начин те не почетоха нито Бог, нито своите деца.

Моделът се повтаряше: когато родителите не дисциплинираха децата си, децата започваха да ги презират. От друга страна, когато родителите биваха твърде строги и непочтителни към своите деца, децата се противяха на родителите си. Много често те бяха наранени в душите си, което водеше до разстройства на личността. Много от тях се бореха с проблеми със страха.

Когато нашите деца не са се държали прилично, ние разбрахме, че дисциплината е най-ефективна когато е кратка и ясна. След това всичко приключваше. Не е здравословно да таим обида и неприязън. Скоро след моментите на изобличение и поправление може да се чуе смях и да се видят прегръдки. Когато всичко е простено, все едно нищо не се е случило. Когато Бог ни прощава, Той вече не помни греха ни. Дисциплината е уверение, че те ще се научат от грешките си, но без да носят вина у себе си.

Лиза особено много почиташе децата ни чрез любов, грижа и обич. Аз бях по-силен в последователната и богоугодна дисциплина. Научихме се да използваме силните си черти. Чрез примера на Лиза аз се научих да показвам обичта си физически и чрез думи, а чрез моя пример Лиза осъзна важността на дисциплината. В резултат на обединяването на силните ни черти, които Господ е дал на всеки от нас, ние виждаме как благословението Му обгръща живота на децата ни.

Награда, пристигнала по-рано от очакваното

Нашият най-голям син, Адисън, завърши гимназията с много висок резултат и постижения и беше приет в един от 10-те най-добри бизнес-университета в страната ни. Трябваше да започне обучението си през септември 2005 г.

В продължение на няколко години през лятото Адисън беше работил в нашето служение и сега, преди да започне университета, отново работеше при нас. В началото на юли той ми се обади. Звучеше малко нервен, когато попита: „Татко, мога ли да поговоря с теб за нещо?“

Веднага разбрах, че това е нещо сериозно и се подготвих. Отговорих: „Разбира се, за какво искаш да говорим?“

Той каза: „Татко, не искам да отивам в университета през септември. Искам да продължа да работя за служението. Искам да помогна на теб и мама за разпространението на посланията.“

Не ми отне дълго време да отговоря. Знаех, че той ходеше близко с Бога и не би ми казал това, освен ако не се беше молил. В сърцето ми това изглеждаше правилно - бях развълнуван и почетен. Отговорих: „Би било прекрасно; бихме се радвали да си член на екипа ни на пълно работно време.“

Сега, нека да ви разкажа какво се случи през следващата година и половина. Само след няколко месеца от започването на Адисън, нашият директор на персонала дойде при мен и препоръча Адисън за позицията супервайзър на църковните контакти. Този отдел съществуваше от няколко години и работеше с църквите и пасторите като им осигуряваше програми за обучение и работни тетрадки, които съпътстват много от нашите книги. Докато пиша това, в Америка има приблизително 25 хиляди църкви, а в Австралия над - 1 000, които използват тези допълнителни материали.

Препоръката за това повишение не дойде защото Ад-

исън е наш син. Аз изрично помолих да няма специално отношение към децата ни. Всъщност мисля, че много често за тях е по-трудно, защото те трябва да се справят с динамиката на семейството и с динамиката на работните взаимоотношения. Началникът на персонала одобри моята молба, така че аз знаех, че неговото предложение за повишение е изцяло базирано на работата на сина ми и лидерските му умения.

Съгласих се с неговата препоръка и все още съм удивен от резултатите. През следващата година, този отдел нарасна три пъти. Навсякъде където пътувах, ме посрещаха с истории за пастори, които са създали прекрасни взаимоотношения с хората, които работеха в отдела на Адисън. Той има дарбата да мотивира и изгражда екипи и неговият ентузиазъм е заразен. Докато Адисън беше лидер на този отдел, пасторите, които се свързваха с нас, получаваха молитва, множество въпроси намериха своя отговор и много молби бяха изпълнени в кратки срокове.

Открих, че почитайки сина си, Бог възнагради не само мен, но и цялата ни организация чрез него. Исус ни е казал, че ако почетем един от малките, ние никак няма да изгубим наградата си. Моят най-голям син отне един товар от нас и разшири мрежата ни по начин, по който никога не бих си представил. Всъщност той стана източник на прекрасни взаимоотношения в Царството. Кой би си помислил, че един 20-годишен младеж носи толкова потенциал в себе си? И не само това, но и много църкви, които може би никога няма да успея да посетя, са получили Божието слово чрез допълнителните материали и ресурси. Това означава, че повече животи са повлияни за вечността!

Дойде денят, в който директорът на персонала ни се пенсионира. Всички наши лидери силно усетиха, че Адисън беше правилният човек, който трябва да заеме тази позиция. Той прие и само след няколко години видяхме такова единство и ефективност в целия екип, че просто

бяхме смаяни. Като организация постигнахме много повече от това, което някога съм си мислел, че е възможно. Станахме изключително продуктивни и имаме атмосфера на забавление, радост и огромна ефективност.

Вторият ни син, Остин, само след една година, в която се дипломира и се присъедини към екипа ни, стана нашия маркетинг-мениджър. Още от самото начало той имаше нови свежи начини, чрез които да разпространяваме посланията ни. Изгради екип, който направи книгата на съпругата ми *Живот, който няма равен* бестселър и я прати в класацията на в. *Ню Йорк Таймс* (New York Times), а една от моите книги - *Да убиеш криптонит*, достигна до много национални и интернационални класации, включително и *USA Today*. Когато Лиза написа следващата си книга, издателят дори предложи да наеме екипа на Остин, за да се занимае с маркетинга.

Третият ни син - Алек, се присъедини към нашия екип след като се беше занимавал с инженерство. Той има уменията да вижда света по различен начин, което му дава възможността да създава късометражни филми, които докосват сърцата на хората и в същото време показват тежки истини. Тези видеа са много въздействащи и имат милиони гледания в You Tube и Facebook и влияят на много животи по един дълбок начин. А докато пиша това, той ръководи продуцентската ни компания *Messenger Studios*.

Четвъртият ни син - Ардън, също се присъедини към нашия екип след като беше служил в местни църкви в щата Вирджиния и в Австралия. Откакто се присъедини той стартира нова програмна линия на "Месинджър Интернешънъл", която се казва *Синове и Дъщери* (Sons and Daughters), която изпраща послания до децата родени след 2000-та година и тези от поколение Z, на ниво "приятел на приятел". Където и да отида, постоянно слушам за тази програма на *Месинджър* и се радвам да видя ентузиастични млади мъже и жени, които са готови да завладеят

света за Исус като наблягат на чистотата и единството.

Удивен съм от синовете си. Години наред съм се молил: „Татко, тези момчета не са мои момчета, те са Твои момчета; аз съм само настойник на тези, които Ти принадлежат. Така че, Господи, прави каквото желаеш с тях. Ако ги искаш от другата страна на планетата, нека бъде така. Аз само се моля да изпълнят волята Ти в своя живот.”

Наистина стоя зад това, за което се моля. Знам, че има шанс един ден разстоянието да ни раздели, тъй като те търсят нови начинания, но досега Бог ни е дал привилегиата да работим в тясно сътрудничество със синовете ни. Всички ние обичаме да влияем на животите на хората, използвайки разнообразните дарби, които Господ ни е дал.

Към края на 50-те, с Лиза започнахме да гледаме към наследството, което оставяме, и в момента се радваме да видим как следващото поколение процъфтява по начини, за които дори и не сме си мечтали. Двама от синовете ни подписаха много важни договори с издателски къщи и сме просто удивени от посланията, които Бог им дава, за да благославят хората Му.

Виждам същия резултат и при други родители, които са показвали почит към синовете и дъщерите си. Ако децата са оценени, те ще цъфтят и в тяхното цъфтене Бог има награди, приготвени за онези, които са ги почели. Тези награди ни правят по-продуктивни, за да можем да докосваме повече животи. Това е Неговото Слово, Неговият план и Негов духовен закон, изговорен от Самия Исус. Когато родителите дисциплинират децата си добре и ги обичат, всъщност те им показват почит и стоят в покорство пред Бога и за тях има обещана божествена възвръщаемост. В последните ни дни ще има радост, а не скръб. В златните ни години, обещани от Бога, ще бъдем заобиколени от сила и подкрепа.

ПОЧИТ В ДОМА - СЪПРУГАТА

В един дом не само децата са под авторитет, но и съпругата също. В една от предишните глави говорихме за важността съпругата да показва почит към съпруга си. Тук отново, както при децата, обратното също е вярно.

Почитайте съпругата си

Петър казва:

Също и вие, мъже, живеете благоразумно с жените си като с по-слаб съд и им отдавайте почит (1 Петрово 3:7).

Петър изрично казва, че съпругите трябва да се почитат. Интерпретацията на някои мъже е, че жената стои по-долу от мъжа по отношение на духовните неща. Не, „по-слаб съсъд“ не означава, че съпругата ви стои по-долу от вас; това означава единствено, че тя не може да вдигне от леганка същите килограми като вас! Физическата сила на една средностатистическа жена е по-малка от тази на един средностатистически мъж. В Разширената Библия този стих звучи по следния начин **почитайте жената като (физически) по-слаба**. Чуйте думите на Петър в превода на NLT: **По същия начин и вие, мъже, трябва да почитате жените си. В съвместния си живот се отнасяйте към нея с разбиране. Тя може да е по-слаба от вас, но тя е ваш равен партньор в Божия дар на нов живот. Ако не се отнасяте с нея както трябва, молитвите ви няма**

да бъдат чути (наклоненият шрифт е добавен от мен).

Ние сме равнопоставени партньори - сънаследници в наследството на благодатта. Но в последната част на този стих виждаме едно стряскащо и приковаващо вниманието ни твърдение, свързано с отговорените молитви: ако един съпруг не почита жена си, неговите молитви няма да бъдат чути. Еха, това е доста отрезвяващо! Представете ли си колко жалък и нещастен би бил животът на такъв човек?

Просто си помислете за това: молитвите ви няма да бъдат чути в Тронната зала, думите ви дори няма да достигнат до Божиите уши, ако не почитате съпругата си. Това е достатъчно, за да грабне цялото ми внимание. Изисква се дълбоко размишление от страна на съпрузите. Добрата новина е, че противоположното също е вярно, т.е., ако почиташ съпругата си, ти може да имаш увереност в молитвата си пред Бога.

Нека за момент се обърна директно към съпрузите. Отнасяте ли се към вашата съпруга като към нещо ценно? Слушате ли думите ѝ или я отбягвате като си мислите: „Тя е просто една емоционална жена!“ Този урок си го научих по трудния начин. В началото на брака ни омаловажавах съветите на жена ми. Но с времето забелязах, че нещата, които казваше, в крайна сметка, се оказваха мъдрост от Бога. Виждах себе си като по-духовния... о, в каква грешка бях само!

След няколко случки, в които в дадените ситуации Лиза се оказа права, аз представих този въпрос в молитва. Негодувах: „Боже, понякога се моля по два часа на ден, а тя се моли само по 10-20 минути и много често тези молитви са под душа.“ (Относно това също бях в грешка; съпругата ми имаше силен молитвен живот; във всекидневното си общуване с Бога тя редовно вземаше причастие - нещо, което аз по-късно научих как да правя.)

Продължих: „Защо тя толкова често се оказва права по отношение на важни въпроси, а аз съм в грешка?“

Отговорът от Господ дойде веднага: „Сине, нарисуй

един кръг на лист хартия.”

Направих го.

„Сега нарисуй малки хиксове на произволни места из целия кръг.”

И това направих.

Той продължи: „Сега направи една права линия, която да минава през средата на кръга (по този начин се образуваха две половини). Ще забележиш, че грубо 50% от хиксовете са в едната половина на кръга, а останалите са в другата половина.”

Съгласих се, че беше така.

Тогава Господ каза: „Хиксовете представляват Моята мъдрост и съвети - информацията, от която се нуждаеш, за да вземаш мъдри решения. Кръгът е един, но е разделен на две половини. Ти си едната половина, а Лиза е другата. Вие сте една плът, представена от целия кръг, но все пак сте две отделни личности, което е представено от двете половини на кръга, но кръгът не е пълен, ако гледаш само своята половина.”

Той продължи: „Ще забележиш, че половината от мъдростта и съветите са разположени в частта на Лиза, а другата половина мъдрост и съвети са в твоята част. Ти си вземал всички решения свързани със семейството, имайки предвид само половината информация, която Аз давам - само от едната страна. Ти не си черпил от информацията, която давам от страната на Лиза. Аз ще ти дам нужна информация, както ще дам нужна информация и на нея, но като един мъдър лидер ти трябва да се научиш да извличаш от Лиза онова, което ѝ показвам, и трябва да обсъждате проблемите заедно преди да вземеш финалното решение като лидер на своя дом.”

Тази среща с Бога напълно промени брачния ми живот. Тогава осъзнах, че когато бях необвързан, аз бях един цял кръг, а сега като женен мъж, който е една плът с жена си, вече не можех да живея по стария начин.

По-слабият съд

Нека отново да погледнем към думите на Петър: **Също и вие, мъже, живеете благоразумно с жените си като с по-слаб съд и им отдавайте почит като на сънаследници на дадения чрез благодат живот, за да не бъдат възпрепятствани молитвите ви.** Ние трябва да живеем с жените си благоразумно. Божието слово, което дойде към мен в молитва и което споделих с вас, ми даде нужното разбиране, за да живея успешно със своята съпруга.

Има още толкова много разбиране, което може да се извлече от Божието слово относно това как да съжителствате успешно със своята съпруга. Много разводи биха били предотвратени, ако мъжете отделяха време да потърсят мъдростта във факта, че те се различават от жените. Когато вземем мъжките и женските черти и ги комбинираме, ще открием пълното отражение на Божия образ. О, да, няма как да видите характера на Бога нито само в мъжката страна, нито само в женската. От къде знаем това? Словото ни го казва: **И Бог създаде човека (човешкия вид или човешките същества) по Своя образ; по Божия образ го създаде; мъж и жена ги създаде** (Битие 1:27, думите в наклонен шрифт са мои).

Казва се, че Бог „го“ създаде по Своя образ, но „го“ се отнася до „мъжа и жената“. Словото изрично казва, че са нужни и мъжът, и жената, за да представляват човешкия вид, а човешкият вид е създаден по Божия образ. По тази причина Павел казва: **Обаче нито жената е без мъжа, нито мъжът без жената в Господа** (1 Коринтяни 11:11).

Ако се върнем към думите на Петър, ще го чуем да казва, че мъжът трябва да почита съпругата си по два начина: първо, като по-слаб съд и второ, като сънаследник в благодатта на живота. Нека накратко да обсъдим първия начин. Ние трябва да почитаме съпругите си като по-слаби съдове. Това означава, че трябва да се отнасяме към тях като към дами. Мъжете са силни и ние като такива

трябва да използваме тази сила, за да предпазваме съпругите си. Тази инструкция се отнася и до малките неща като отварянето на вратите за нея, издърпването на стола в ресторанта преди тя да седне, предпазване от груби хора и така нататък.

Тъй като съпругът е главата на дома, ние трябва да даваме предимство на нашите съпруги. Това означава, че ако имате достатъчно пари само за един нов тоалет за специален повод, покажете, че я цените, като настоявате тя да е тази, която ще си купи нови дрехи, а не вие. Когато избирате дестинация за ваканция, ако тя иска да отиде на едно място, а вие на друго - съгласете се с нейния избор. Да бъдеш лидер в Божието царство означава да служиш, а не да доминираш. Като съпруг, единственият случай, в който решенията ви могат да пристъпват желанията на съпругата ви, е когато сте сигурни, че това е най-добрата опция за нея, за семейството или за Божието царство. Във всички други случаи, винаги предпочитайте нейните желания вместо вашите. Това е една от причините, поради която сте поставен за лидер над нея - за да дадете живота си за нея. Това всъщност представлява почитта към съпругата ви. Вие ще бъдете благословени и наградени и молитвите ви няма да бъдат възпрепятствани.

Сънаследници

Според Петър, другата конкретна причина, поради която трябва да почитаме съпругите си, е фактът, че те са сънаследници в дадения ни чрез благодат живот. Това означава, че тя е равна с нас в стоенето си пред Бога. Вие нямате предимство пред Бога само защото сте мъж. Някои дълбоко в сърцата си вярват на тази лъжа за мъжкото превъзходство и това е просто нелепо. Тази лъжа е измислена от мъже-шовинисти, които един ден ще стоят пред престола на Бога и ще отговарят за това. След 20 години на пътуване и служене, както и на изучаване на

Словото, за мен е вече очевидно, че Божието благоволение се оттегля от семейства или църкви, които гледат на жените като на духовно по-нисши от мъжете. Всъщност на такива места ще се сблъскате с духовна опресия, тежест и духовно робство.

Ние трябва да си зададем определени въпроси. Защо в някои църкви жените не са включени в лидерските екипи? Защо на жените не се позволява да проповядват на неделните събрания? Защо в определени църкви жените не са включени в пастирските екипи? Защо в лидерството се чуват гласовете на бащите, но не и тези на майките? Една църква без глас на майка е като едно семейство, в което няма майка, а има само баща, който отглежда децата. Това е възможно, но липсва така необходимото присъствие на майката и децата страдат от това. В семействата, където майките са починали при трагична смърт или са си тръгнали поради някакви други причини, Бог дава благодат на мъжа да отгледа здрави и добри деца, но когато църквите пренебрегват гласовете на майките, благодатта липсва, защото те всъщност пренебрегват мъдростта на Бога.

Може да възразите и да кажете: „Но в Библията се казва, че лидерът трябва да е мъж на една жена.” Нека да видим какво пише Павел: **Обаче епископът трябва да бъде непорочен, мъж на една жена** (1 Тимотей 3:2).

Това твърдение наистина назовава конкретен пол, не е полово неутрално; един лидер трябва да има само една жена. Но въпреки това ние трябва да разгледаме казаното в светлината на контекста на цялото Слово. Павел пише на хора, които са свикнали да четат старозаветните писания. В Стария завет ще срещнете много случаи, в които мъжете са имали повече от една съпруга: Авраам, цар Давид, Соломон, Яков, Елкана (съпругът на Анна и Фенина) и това са едва няколко от многото примери.

Обаче в Стария завет няма да намерите случай, в кой-

то една жена има повече от един съпруг. Това не е било обичай и дори не е било позволено, тъй като е било в противоречие със закона. Така че защо би било нужно Павел да пише, че жената трябва да има само един съпруг, за да може да бъде църковен лидер? Това не е било необходимо. Може би си мислите, че размивам нещата, но ако трябва толкова стриктно да се придържаме към буквата на това, което е написал, означава, че трябва да премахнем необвързаните мъже от лидерските позиции в Църквата, защото и те също не са съпрузи на една жена. Ако наистина това се имаше предвид Павел би отстранил и себе си от лидерска позиция в Църквата, което е нелепо. Някои от нас са доста тесногръди в това отношение.

Тук не става въпрос за пола, а за призива и дарбата в живота на отделната личност. Мъжете, които са обезсърчили съпругите си или жените в църквата да не служат в своите призвания, до голяма степен са затворили небесния прозорец над домовете и служенията си. Да, може да има области, които са благословени, но пълното благословение идващо от небето, липсва.

Тялото Христово е осакатено при липсата на почит към жените, но добрата вест е следната: нещата няма да останат така, защото и пророк Йоил, и апостол Петър чрез Божия Дух пророкуваха, че ще има пълно възстановяване на жените в служение в последните дни на Църквата.

Тези мъже са написали: **И в последните дни, казва Бог, ще излея от Духа Си на всяка твар; и синовете ви, и дъщерите ви ще пророкуват, юношите ви ще виждат видения и старците ви ще сънуват сънища. Още и на слугите Си и на слугините Си ще изливам от Духа Си. В онези дни ще пророкуват** (Деяния 2:17-18). Забележете, че и мъже, и жени ще прогласяват Божието слово.

Това също така е предречено и от псалмиста: **Господ издава дума за победа; известителките за нея са голямо множество** (Псалм 68:11). Кои точно са тези, които

прогласяват Божието слово? Трябва да проверите различни преводи на Библията. В Разширената Библия се казва: **Господ дава слово** (което е слово на сила); **жените, които го разпространяват и прогласяват това слово, са много добри настойници** (Псалм 68:11, Разширена Библия).

Псалмистът не говори за мъже и жени, а изрично споменава само жените. Нека да споделя с вас и други преводи: **Господ издаде заповед и много жени разнесоха новината** (GNT); **Господ обявява победа и тълпи от жени провъзгласяват радостните новини** (NLT). Жените трябва да прокламират Божието слово и не само на други жени, но и на мъжете също. Виждаме, че тази истина е потвърдена от Исус. Не е ли интересно, че първият евангелизатор беше Мария Магдалена? Самият Исус я изпрати. Четем: **Исус ѝ каза: Не се допирай до Мене, защото още не съм се възнесъл при Отца; но иди при братята Ми и им кажи: Възнасям се при Моя Отец и вашия Отец, при Моя Бог и вашия Бог. Мария Магдалена дойде и извести на учениците, че е видяла Господа и че Той ѝ казал това** (Йоан 20:17-18).

Нека да отидем още по-далеч. В евангелието от Лука ще откриете, че Мария беше главният говорител. Исус изпрати не само нея, но цяла група жени, за да разкажат за възкресението на Господ Исус на апостолите. Четем: **А това бяха Мария Магдалена, Йоанна и Мария, майката на Яков, и другите жени с тях, които казаха тези неща на апостолите** (Лука 24:10). И така, тук жени говореха Божието слово на мъже и самият Исус ги беше изпратил!

Не е ли интересен фактът, че първият човек, който говори на мъже и жени в храма относно пристигането на Месия, беше пророчицата Анна? Симеон беше първият, който говори на Йосиф и Мария, но първата, която говореше на множествата в храма, беше Анна. Четем: **И тя, като се приближи в същия час, благодареше на Бога и говоре-**

ше за Него на всички, които очакваха освобождението на Ерусалим (Лука 2:38).

Не е ли интересно, че Филип имаше четири дъщери, които говореха Божието слово? Четем: **А той имаше четири дъщери девици, които пророкуваха** (Деяния 21:9). Под влиянието на Божествено вдъхновение те говореха Божието слово. Как можем да изпълним Великото поръчение, ако повече от половината от Тялото Христово не е почетено и насърчено да изпълни призива си? Когато мъжете подхранват призива в живота на своите съпруги, те ще получат голяма награда. Видял съм това в собствения си живот.

(Бележка: има няколко стиха в Новия завет, които в първия момент може да ви се стори, че са в противоречие с това, което съм написал. Казвам отново, че тези стихове трябва да бъдат изучавани, за да се разбере с какво намерение и цел са били казани, а целта на настоящата книга не е да се задълбочава в тази тема. Но има отлични материали, които са достъпни; те са написани от уважавани лидери, които в дълбочина са изучавали тези стихове. Един от тези ресурси е книгата *А защо не жените?* от Лорен Кънингъм и Дейвид Джоуъл Хамилтън.)

Моята съпруга

Едното око на Лиза било извадено, когато е била на 5 години. Тя имала заболяване, наречено ретинобластом, което, казано с прости думи, е рак на ретината. Още от училищните ѝ години дясното ѝ око всъщност е протеза. Както вероятно може да си представите, в училище търпяла много подигравки. Някои от прякорите, с които я наричали, били Циклопът и Еднооката. Имало е случаи, когато по средата на училищния ден тя се прибирала вкъщи, обляна в сълзи. Майка ѝ мъдро я насърчавала да остане силна и да игнорира подигравките, но въпреки това Лиза усещала болката и била наранена.

В гимназията в програмата на Лиза имало два предмета, които я ужасявали и предизвиквали повече от всичко друго. Единият бил публично говорене, а другият - машинопис. След като присъствала и на двата предмета, но без никакъв успех, тя се срещнала със съветника по училищно ориентиране и помолила да бъде освободена от тези предмети. Как би могла да застане пред хора и да комуникира ефективно? Машинипосът бил почти невъзможен, защото тя изгубила чувството си за пространствено ориентиране. Съветникът я разбрал и освободил Лиза от тези два предмета, като на тяхно място добавил други два.

Както казах в предходната глава, Лиза повярва в Исус Христос в края на обучението си в колежа. Скоро след това вече бяхме женени и се преместихме в Далас, Тексас, където бяхме част от една голяма църква. По онова време тя беше доста резервирана и въобще не беше общителна. Жените в църквата възприемаха маниерите ѝ като надменни и заядливи. Но действителността беше много по-различна от сигналите, които Лиза изпращаше. Тя все още носеше много от страховете, които се бяха вкоренили в нея, заради изваденото ѝ око и подигравките, които беше претърпяла в гимназията.

В началото на брака ни ние се нуждаехме от доходите и на двама ни, така че Лиза подписа договор за директен маркетинг с компания за козметика за кожа и гримове. Присъствах на някои от нейните уроци и открих, че съпругата ми беше много надарена в тази област и имаше добри познания за продуктите. Но Лиза беше уплашена. Тя се страхуваше да разказва на хората за продуктите, затова аз трябваше да инициирам контакти и презентации за нея.

Година по-късно минахме през луксозен магазин в един търговски център в Далас. Аз казах: „Лиза, трябва да кандидатстваш за позиция тук. Ти си много по-добра от всички тези жени, които продават гримове и козметика.”

Тя спореше с мен, но точно през тази седмица трябваше да работи в друг магазин в същия мол и всеки път, щом мине през вратите, моите думи кънтели в ушите ѝ. Така че тя тайно кандидатствала за позицията и за нейна изненада получи работата!

Беше наета за представител на марката *Елизабет Арден*. Момичето, което преди това било на тази позиция, изпитвало затруднения. Лиза дойде зад щанда и продаде почти всичко налично само за няколко седмици. Един ден тя чула звук от удрянето на куфарче по бюрото. Това бил директорът на компанията. Той казал: „Отиваме на обяд, Лиза. Няма да стоиш тук повече!“

Те провели интервю по негово настояване и Лиза била повишена в главен кординатор-клиенти, което означавало, че ще отговаря за 16 магазина в Далас и Форт Уърт, един в Ню Мексико и един в Оклахома. След по-малко от две години отново беше повишена в рекламен представител на компанията и ѝ беше дадена територия в 8 щата. Тя получи голямо увеличение на заплатата, както и други облаги, които включваха чисто нов фирмен автомобил “Форд Тъндърбърд”. Познайте кой се возеше в колата и понякога шофираше? И кой се облагодетелства от увеличението на заплатата ѝ? Аз. Това се нарича награда за почитта!

След няколко години се преместихме във Флорида, където станах младежки пастор в една много голяма църква. След няколко месеца казах на младежите, че Лиза ще послужи вместо мен идната седмица. Виждах, че Господ беше вложил толкова много в Лиза, а и въкъщи тя можеше да поучава и комуникира много добре. Знаех, че ще се справи с това и пред група хора.

Няма нужда да казвам, че тези планове бяха срещнати със съпротива - не от страна на младежите, а от страна на Лиза. Тя протестираше цяла седмица: „Не можеш да ме накараш да направя това! Не мога да говоря на младежите. Нямам какво да им кажа.“ Аз я уверих, че има какво

да им каже и че Бог ще ѝ помогне да го направи. Виждах дарбата в нея и не исках тя да бъде приспана.

Седмица по-късно Лиза проповядва и се справи чудесно. Младежите се вълнуваха когато я слушаха. Направих това още няколко пъти през следващите месеци. Всеки път имаше една и съща съпротива, всеки път тя спореше: „Вече съм им проповядвала за всичко, което знам.”

Аз се засмях и казах: „На мен ми се случва всяка седмица и затова трябва да разчитам на Бога за слово всяка следваща неделя.” Тези думи не я утешиха много. Въпреки това, всеки път когато говореше, посланието ѝ ставаше все по-богато и по-богато. Младежите много я харесваха.

След като бяхме освободени от тогавашните ни отговорности и бяхме пренасочени в служението, което сега имаме, аз започнах да правя същото нещо отново. Когато служех на малки конференции, периодически обявявах, без да се консултирам с Лиза, че тя ще поеме следващата сесия. Първия път когато направих това Лиза беше толкова разстроена, че ме държа буден през половината нощ. „Не мога да повярвам, че ме накара да поема сесията. Това не е твоята младежка група, това е конференция в друг град! Няма да проповядвам - ти ще го направиш.”

След това ме попита за какво съм проповядвал, тъй като тя беше в стаята и слагаше децата да си легнат и не можеше да чуе проповедта ми. Когато ѝ казах, тя откачи. „Ти си проповядвал единственото послание, което имам, така че какво да говоря утре сутрин?”

Аз просто ѝ казах: „Скъпа, има толкова много неща, на които Господ те е научил, и тези хора трябва да чуят това.”

Тя продължи да спори до 3 часа сутринта. Накрая аз просто започнах да се смея и казах: „Скъпа, ще говориш в 9.00, а дотогава има само 6 часа - по-добре поспи малко.” На следващата сутрин Лиза беше като фурия. Посланието ѝ беше невероятно и хората го приеха много добре. Продължавах да правя това и в други градове, а тя продължа-

ваше да служи все по-мощно.

Сега, нека ви кажа нещо. Всичко това не означава, че за нея беше лесно. Първия път когато говори пред смесена аудитория от колежани и работещи млади хора, малка част от мъжете станаха и шумно напуснаха залата, отказвайки да бъдат поучавани от жена. Трябва да осъзнаете, че в онзи момент Лиза също искаше да напусне залата. Тя никога не се е стремяла да поставя себе си на предна линия. Лиза правеше това от покорство към Бога.

Същото нещо се случи и с писането

Постъпих по същия начин и с писането на книги. Бях написал 3 книги, а Лиза ми помогна с редакцията им. Третата ми книга, *Примамката на сатана*, стана национален бестселър. Разпознах, че съпругата ми имаше дарбата да пише. Говорих с издателя и му казах: „Съпругата ми има свидетелство как Бог я е освободил от страха и контрола в определени области от живота ѝ. Трябва да говориш с нея за написването на книга, но не го прави чрез мен, а отиди директно при нея.”

Няколко седмици по-късно издателят дойде вкъщи. Но Лиза не знаеше, че той не идва при мен, а при нея. Тя погледна към мен и очите ѝ казваха: „Какво става тук?”

Той направи конферентна връзка с хората от офиса си, така че и те да могат да чуят какво тя има на сърце да сподели. След известно време той каза: „Съпругът ти вярва, че носиш едно много важно послание, което трябва да бъде написано. След като те изслушах, аз вече също мисля така.”

Към днешна дата Лиза има написани няколко книги, като някои от тях са бестселъри, а една е бестселър в класацията на в. *Ню Йорк Таймс* (New York Times). Чрез влиянието на своите книги, тя е докоснала животи по целия свят. Сега Лиза говори пред десетки хиляди хора всяка година.

Помислете за следното - това е жена, която се беше отказала от предметите “публично говорене” и “машинопис”. А с какво всъщност се занимава в момента? Говори на хиляди хора чрез различни платформи, говори по телевизията, както и на други места и пише книги! И как се справя с това? Тя се изправи срещу страха си чрез силата на Божията благодат. Тъй като нейният съпруг разпознаваше и почиташе Божия дар в нея като Божия дъщеря, той я насърчаваше в дарбите ѝ и много животи сега са благодословени от това. И така, какво би се случило, ако всички съпрузи в Църквата започнат да почитат жените си?

Каква награда имам от това, че почитам съпругата си? Има толкова много, че е почти невъзможно да запиша всички. Животът на Лиза процъфтява на всяко едно ниво, а не само в служението. Когато някой е освободен, той е наистина свободен. Точно както Божията благодат в живота ми отвори врати за Лиза, сега нейният дар прави същото за мен. Много врати по целия свят (и то такива, които са от голямо значение) са отворени за мен заради Лиза. Канен съм на много места, където лидерите са ми казвали: „Съпругата ти докосна животите на жените много дълбоко, така че решихме да поканим и теб.”

Друга награда, която имам, е че живея с една доволна и щастлива жена. Когато човек не живее в призива на Бога за живота си, този човек е с натезало сърце, защото не дава израз на онова, което Господ го е създал да прави. Такъв човек е потиснат и обременен. Когато обаче сте в Божията воля, Исус казва, че неговото бреме е леко (Матей 11:28-30). Има радост, когато се трудим за Господа. Въпреки че атаките са по-силни и по-чести, нещата са много по-лесни, когато сме в Божия план. Моята съпруга е много по-щастлива и ентусиазирана като дъщеря на Бога, съпруга, майка и служител на Евангелието. Ако един от тези елементи липсваше, то и другите области щяха да страдат. Тя много внимава да държи приоритетите си в

правилен ред - семейството ни е преди служението, а от страна на семейството има удивителна благодат за пътуванията на Лиза и изпълнението на нейния призив. Бракът ни никога не е бил толкова пълноценен, нито любовта ни толкова силна, както когато се покоряваме на Божия призив за живота ни.

Друга награда, която вярвам, че е най-голямата, са хилядите животи, които са докоснати за вечността в резултат от това, че Лиза проповядва Божието слово. Един ден когато сме пред Божия престол ще имаме привилегията да видим величината на широкообхватния ефект от нейния труд. Веднъж попитах синовете си: „Момчета, смятате ли, че пътуванията на родителите ви с цел служение са нещо негативно? Имате ли усещането, че нещо е отнето от вас или виждате това като нещо позитивно, като вашата част в служението, т.е да посявате майка си и баща си в живота на нуждаещите се хора по цял свят?”

Най-големият ми син се изказа първи: „Татко, ние гледаме на това като на нашата част от служението. Това е нашият начин да се докоснем до животите на хората, за да бъдат и те в Царството.” Другите трима категорично се съгласиха с тези думи.

В онзи момент Лиза и аз се спогледахме с голяма радост. Осъзнахме колко голяма е Божията благодат над Неговите служители, когато просто Му се покоряват. Нашите момчета ще получат голяма награда не само в този живот, но също и пред престола на Христос. Колко прекрасно е да видим наградата за почитта. В началото не можехме да я видим, но благословенията започнаха да ни придружават, точно както е обещано в Божието слово: **Ако слушаш добре гласа на Господа, твоя Бог, и старателно изпълняваш всички Негови заповеди, които днес ти заповядвам... И всички тези благословения ще дойдат върху теб и ще те придружават, ако слушаш гласа на Господа, твоя Бог (Второзаконие 28:1-2).**

Ние не показваме почит само за да получим награда; показваме почит, защото това е Божието сърце, а за нас е удоволствие. Всъщност наградата е по-сигурна дори от семето, което дава плода си. Наградите са последствие от истинската почит. Така че, съпрузи, не закъснявайте. Нека показването на почит към вашата съпруга да бъде ваш начин на живот. Наградата, която Господ има да ви даде чрез нея, е много по-голяма от това, което можете да си представите.

ПОЧИТАЙТЕ ВСИЧКИ

Нека накратко да поговорим за почитта към онези, които са извън нашия дом, църква или офис. С други думи, това са хората, които срещаме в нашето ежедневие.

Почитайте всички (1 Петрово 2:17).

Няма как това да е казано по по-ясен начин. Нека да погледем и някои други преводи: **Показвайте уважение към всички хора** (отнасяйте се към тях с почит)” (Разширена Библия); **Отнасяйте се достойно към всеки, когото срещнете** (Message Bible) и **Показвайте уважение към всички** (NLT). Това са хората, които Исус с любов посочва като наши „ближни”. Вероятно сте чували тази добре позната история, която сега ще цитирам от превода на *Message Bible*:

Имало един мъж, който пътувал от Ерусалим до Ерихон. По пътя бил нападат от разбойници. Те взели дрехите му, ранили го и си заминали, оставяйки го почти мъртъв. За щастие, един свещеник вървял по същия път, но когато видял човека, го заобиколил и минал от другата страна. След това един левит, религиозен човек, се задал по пътя, но той също отминал ранения.

Тогава по същия път минал и един самарянин. Когато той видял окаяното състояние на човека, сърцето му се изпълнило със състра-

дание. Той му оказал първа помощ, почистил и превързал раните му. След това го качил на магарето си и го отвел в една гостилница, където го настанил на удобно място. На сутринта самарянинът дал на гостилничаря две сребърни монети и му казал: Погрижи се добре за него. Ако има допълнителни разходи, пиши всичко на моя сметка, ще ти доплатя на връщане. Как мислиш? Кой от тримата се е показал като ближен на нападения от разбойниците? Онзи, който му е показал милост, отговорил законникът. Исус му каза: Иди и ти прави същото (Лука 10:30-38).

Свещеникът и левитът не погледнали на умиращия човек като на някой, който е ценен. Но самарянинът, който бил чужденец, постъпил по различен начин. В Словото много ясно се казва, че той се смилил над пострадалия. Тук отново виждаме, че истинската почит произлиза от сърцето. Самарянинът отделил време, за да осигури на този умиращ човек всичко, което било необходимо, за да оживее и дори повече от това - той го настанил в гостилница. Въсъщност, той дал пари равни на двудневен надник, за да осигури грижа за някой, който никога повече няма да срещне. За самарянина не било нужно нито да чува слово от Бога, нито да се моли за тази ситуация, но тъй като сърцето му било изпълнено с любов, състрадание и уважение към останалите, той направил онова, което било необходимо. Това е класически пример, който онагледява какво е почитта.

Примери от нашето съвремие

Една съвременна история, която онагледява показването на почит, е случка с моя приятел Бил Уилсън. Когато бил малко 11-годишно момче, майка му го завела до един голям водосток. Казала му да седне и да я чака докато

се върне, но всъщност това не се случило - тя никога не се върнала. Тогава един християнин намерил Бил и го пратил на християнски лагер като заплатил цялата такса. Този безкористен акт задвижил нещо.

Години по-късно, Бил Уилсън основава служението *Метро Министрийс*, което ръководи и днес и което достига до 20 хиляди деца седмично в Ню Йорк. Той все още шофира автобус и заедно с неговия персонал и други доброволци достига до окаяни квартали, където Евангелието се проповядва чрез думи и дела. Това е едно удивително служение, което е спасило хиляди животи, както в Ню Йорк, така и на други места. Бил е вдъхновил хора не само в страната, но и извън нея, които да показват на безпомощните деца, че са ценни и които да стартират служения *Метро Министрийс* по целия свят, за да им помагат.

Има много други като Бил, които помагат на хора в неравностойно положение и на такива, които са безпомощни. Ние можем да им асистираме. Но как? Един от най-добрите начини е като подкрепяме служението им чрез молитва и финанси. Можете ли да си представите какво би станало, ако всеки човек, който изповядва християнството, всеки месец даряваше определена сума на такъв вид служение? Можете ли да си представите колко много хора ще влязат в Царството? Сега си представете, че нападният от разбойници човек от притчата, която Исус каза, е грешник, а самарянинът е истински вярващ. След като грешникът беше получил помощ и грижа, той с радост би изслушал Евангелието, което самарянинът споделил. Ако обаче олицетворение на християните бяха левитът и свещеникът, то пострадалият човек не би искал да има нищо общо с тяхното евангелие. Когато Божията любов гори в сърцата ни, ние ще ценим всички хора и ще участваме финансово в подобни служения, които помагат на отчаяни хора в нужда и заедно с това им проповядват добрата вест на Евангелието.

Друг начин за подпомагане на тези служения е като се присъедините към техните екипи. Не е необходимо да се местите да живеете в Бруклин, Ню Йорк или друг далечен град, където са ситуирани служенията на Бил - можете просто да се присъедините към някоя инициатива на местната ви църква. Дори това да се случва веднъж в месеца, то по един организиран начин вие ще се докосвате до различни животи и ще можете да достигнете до хората в нужда. Заедно можем да постигнем много повече отколкото сами, но това не означава, че трябва да спрем да помагаме лично на хората, точно както направи и самарянинът. И все пак Словото набляга на факта колко повече можем да извършим, когато си сътрудничим с други хора: **Петима от вас ще гонят стотина, а стотина от вас ще гонят десет хиляди; и неприятелите ви ще падат пред вас от меч** (Левит 26:8, Разширена Библия).

Нашата ефективност нараства, когато обединим силите си. Трябва да помним, че Бог така е изградил Църквата, че да се нуждаем един от друг, за да бъдем ефективни. Павел казва, че Тялото Христово ще расте, когато всичките му части работят заедно (Ефесяни 4:16). Това е друга причина, поради която трябва да сме „посадени“ в местна църква. Изводът от всичко е следният: ако всеки вярващ извърши своята част, както индивидуално, така и чрез организирано служение, то ние ще имаме много повече истории подобни на тази на Бил Уилсън!

Въпреки че служението на Бил е много важно, ние не можем да спрем до тук. Има много хора, които не са бедни и имат всичко необходимо и дори живеят в лукс, но въпреки това страдат и са окаяни в душите си. Някои от тези хора се намират в богатите квартали, а не само в запуснатите гета. Накратко, тези хора са навсякъде. Може да ги срещнете в супермаркета, в мола, на работа. Те са самотни или страдащи и също имат нужда да се почувстват оценени. Тези хора също са наши близки.

Ние попадаме на тях всеки ден, но понякога сме твърде съсредоточени върху работата и задачите си и не сме способни да разпознаваме техните нужди. На колкото повече години ставам, толкова повече осъзнавам колко е лесно да достигнем тези хора. Всичко започва, когато в сърцата си просто приемем отговорността да показваме почит към тях. Ако правим това, ние ставаме чувствителни и водени, много често несъзнателно, от Божия Дух и нашият всекидневен живот се превръща в наше постоянно служение.

Когато сърцето ви е изпълнено с почит към хората, вие няма да игнорирате или да говорите грубо на онези, които Бог изпраща на пътя ви; по-скоро ще вървите в Божествен поток, който носи живите води на небето към жадните сърца. Един от стиховете, които много обичам и към който се придържам по отношение на тези хора, е: **Господ Йехова ми даде език на учените, за да зная как да помогна с дума на уморения; всяка сутрин Той събужда, събужда ухото ми, за да послушам като учащите се** (Исая 50:4).

Можете да вярвате на Бог за това обещание. Мнозина не разговарят с хората поради страх, че може да кажат нещо глупаво. Ако просто вярвате на Божието слово в този стих, можете да бъдете уверени, че думите ви ще донесат живот, изцеление и сила на онези, които са уморени и бедни/окаяни в душите си.

Но все още не сме приключили с темата, тъй като тук става въпрос за доста по-голям обхват. Изразът „всички хора” не се отнася само за бедните духом. Всеки, с когото сме в контакт, ще разцъфва, ако ние му показваме почит. Всяка добра дума, която казваме от сърце, ще вдъхне живот в тези, с които разговаряме. До голяма степен това включва огромния брой хора, с които контактуваме ежедневно - много от които ще видим само веднъж. Това може да е човек, когото срещаме в асансьора, стюардесата в самолета или оператор, с когото разговаряме по телефона. Можем да ги почетем с топъл поздрав или просто с искрена усмивка.

Един случай, който изплува в съзнанието ми, е когато веднъж се разхождах в един лондонски парк. Срещу мен вървеше възрастна жена от Близкия изток, която беше свела глава. Изпълних се с голямо състрадание за нея. Представих си как тя не беше свикнала да бъде ценена, особено от мъже. Сърцето ми се изпълни с умиление за нея и така аз сърдечно и радостно казах „добро утро“. Тя ме погледна в недоумение. Почти можех да чуя мислите ѝ: „Защо един западняк говори с такова уважение и учтивост и то на жена, която освен това е чужденка?“

Но преди да оплете съзнанието си в тези въпроси, желанието ѝ да бъде оценена надделя, изражението ѝ се промени и тя плахо отвърна на поздрава. Най-вероятно аз никога повече няма да я видя в този живот, но вярвам, че любовта на Бога, която излезе от сърцето ми, пося едно вечно семе в нея, което един ден ще даде плод. Ние можем да имаме вяра за това. Нека да живеем в Духа и да вярваме, че не просто съществуваме на тази земя, но сме посланици, които живеят в свръхестествената сила на Бога, за да носят живот на хората.

Трудно ли е да се усмихваме? Толкова ли е трудно да кажем добра дума на някой непознат? Твърде тежко ли е да вярваме, че думите, които изричаме, могат да носят живот? Трудно е ако нямате вяра в силата на Бога и ако в сърцето ви липсва почитта към всички хора. Но ако се молите и поискате Бог да вложи искрена почит в сърцето ви към онези, за които е умрял, Той ще го направи, защото това е Неговото желание.

Начин на живот

Когато веднъж помолите Бог да вложи в сърцето ви почит към всички хора, животът ви ще се промени. Вие ще се отнасяте към сервитьора и сервитьорката много по-различно. Вече няма просто да гледате в менюто и да диктувате поръчката си, а ще гледате сервитьорите в очите

и ще ги поздравявате, когато дойдат при вашата маса; ще ги питате как се казват преди да сте поръчали. Всеки път, когато се обръщате към тях, ще ги наричате по име и най-важното, вие вербално и финансово ще им благодарите за обслужването. Не оставяйте 15% бакшиш - ако наистина ги цените, ще им оставите над 20% бакшиш.

Винаги правете повече от това, което е прието за стандартно. Не се примирявайте с посредствените неща. Задайте си въпроса колко ценен всъщност е този сервитьор. Би трябвало да знаете отговора достатъчно добре - той е достатъчно ценен, за да умре Исус за него.

Тъжно ми е да споделя за няколко случая, в които различни служители са ме канили на ресторант и съм ставал свидетел на нищожния бакшиш, който са оставяли на сервитьора, който ни е обслужвал. При един от тези случаи бакшишът беше толкова оскъден, че непременно трябваше да направя нещо. Пасторът и аз вече вървахме към паркинга, когато казах: „Върви към колата, аз трябва да се върна в ресторанта за малко.“ Докато той вземаше колата, аз се върнах и оставих по-голям бакшиш на масата. Защо трябваше този, който ни обслужваше и който знаеше, че идвахме директно от богослужение, да бъде третиран по този унизителен начин?

Спомням си друг случай. Лиза и аз бяхме оставили 50% бакшиш на момичето, което ни обслужваше в един ресторант. Тя знаеше, че сме в служение заради разговорите, които водехме. За нея ние бяхме посредника й с Бога; тя имаше нужда да знае, че Той я цени. Тръгнахме преди тя да разбере колко й бяхме оставили, но съм убеден, че беше докосната и усети аромата на Спасителя. Павел казва: **Защото пред Бога ние сме Христово благоухание за тези, които се спасяват, и за онези, които погиват** (2 Коринтяни 2:15). Вероятно сега нейната гледна точка за служението е по-скоро положителна и това ще я държи отворена в бъдеще да приема Благовестието споделено и от други хора.

Когато почитате онези, които ви сервират, много пъти вие ще получите благосклонно отношение - по-големи порции, допълнително храна, по-добро обслужване или други изненади. Вярващите не трябва да показват почит поради тази причина, но така или иначе това носи благословение. С Лиза много често използваме платения паркинг на летището. Тъй като пътуваме доста, служителите вече познават автомобила ни. Ако има няколко човека на смяна, те почти се надпреварват кой ще стигне пръв до нас, за да ни обслужи. Защо? Защото ние им даваме добри бакшиши. Освен това разговаряме с тях и ги питаме как вървят нещата с тях и близките им. На платения паркинг на летището има паркоместа, които са на закрито и са предпазени от негативното влияние на метеорологичните условия, както и други, които са на открито и там превозните средства са по-уязвими. Служителите винаги паркират моя автомобил на закрито. Това е награда за почитта.

В близкия хранителен магазин е по същия начин. Имали сме гости от други места, които са идвали до магазина заедно с Лиза и мен и след това са ни казвали: „Има ли въобще някой, който да не ви познава в този магазин?“ Това не е поради факта, че хората ни разпознават като автори и служители; всъщност повечето от тях дори не знаят, че се занимаваме с това. Причината за вниманието, което ни показват, е, че ние говорим с тях и се интересуваме от живота им. Някои от тях, които знаят с какво се занимаваме, в определени моменти са искали от нас да се молим за тях. Лицата на служителите в магазина светват, когато влезем и много често ни дават повече от това, за което сме платили или ни правят намаления, които не важат за другите клиенти. Искам отново да кажа, че ние не им показваме почит заради бонусите, които получаваме. Не, хиляди пъти не. Почитаме ги, защото Бог ни е възложил отговорността да почитаме всички.

Практически примери

Нека да ви дам някои практически примери за това как може да показвате почит към всички. Когато срещнете хора, гледайте ги в очите, обръщайте се към тях по учтив начин, покажете им, че са важни за вас. Недейте да мислите само за задачите, които имате да изпълните, като например поръчка, заявка, покупка и др., но отделете малко време и ги попитайте как са. Ако времето позволява, не задавайте само един въпрос, но разговаряйте и разберете какво е важно за тях. Веднъж когато човек разбере, че ви е грижа за него, вратата за вас вече е отворена, за да им дадете най-великия дар - Евангелието на Исус Христос. Обаче, ако не им покажете, че ги цените и в същото време се опитвате да им споделите Евангелието, хората често ще чувстват, че са използвани като още един евентуален привърженик на идеята ви, който ще прибавите към колекцията си.

Помислете за жестове, които можете да направите които са извън „очакваното“ - подаряване на малък подарък, даване на бакшиш, когато не е необходим или помощ с дадена задача. Предложете напитка на човека, който събира боклука или храна на някой, който работи в къщата ви. Изчистете снега от пътеката на съседите си; окосете ливадата и ги изненадайте. Забавно е когато показвате почит към хората, особено когато за тях това е неочаквано. Малките неща са тези, които ще ви отличат и които ще пробудят у хората желанието да чуят за Исус Христос.

Отново, най-важното нещо е да молите Бога да вложи в сърцето ви истинска почит към всички хора. Ако се опитвате да показвате почит без тя да е в сърцето ви, действието ви ще изглеждат престорени и плитки и всъщност това би имало обратния ефект. Неискреността не е нещо, което се забелязва трудно; повечето хора я усещат. В края на последната глава ние ще се молим заедно и ще поискаме Бог да вложи истинска почит в сърцата ни. Божието слово

в тази книга изгражда вярата ви и пробужда глада ви за почит - всичко, което трябва да направим, е да я поискаме. Обаче преди да направим това има още едно важно нещо, за което трябва да поговорим.

ПОЧИТ КЪМ БОГА

Последно, но не и на последно място, а всъщност дори най-важното нещо, е следното: единственият начин, по който можем да ходим в истинска почит, е когато преди всичко винаги почитаме Бога. Устойчивата почит се състои в това да ценим Него над всичко и над всеки друг. Притчи 3:9 ни заръчва: **Почитай Господа.**

Ние трябва да Го ценим, уважаваме, въздигаме и почитаме над всеки и над всичко. Ако ценим някой друг или нещо друго повече от Бога, ние всъщност не Го почитаме. Той е Великият Цар; Той е достоен да приеме цялата почит, която можем да Му отдадем, а не само част от нея. Единствено когато е насочена към Бога нашата почит може да прерасне в поклонение.

Запомнете, че крайната цел е да почитаме Бога. Почитта, която показваме към властите, към тези, с които сме равноставени и към „малките“ преминава към Исус и накрая достига до Небесния Баща. Следователно, когато почитта към хората заеме мястото на почитта и покорството към Бога, тя попада в категорията на неустойчивата и преходна почит или идолопоклонство, т.е. тя вече губи своята устойчивост.

Неустойчива почит

Илий беше главен свещеник. Той отговаряше за храма по време на детските години на Самуил. Синовете на Илий бяха зли хора, които нямаха респект нито към Господ и към Неговия народ, нито към своите задължения на свещеници. Те вземаха най-доброто от жертвите за себе си, а ако поклон-

ниците се оплачеха, те вземаха това, което искат, насила.

Илий бил наясно с вероломното поведение на синовете си и злоупотребата им с жертвите, както и с факта, че съблазнявали младите жени, които служели на входа на шатъра за срещане. Накрая той ги изобличил: **Защо правите такива работи? Понеже чувам лоши неща от целия този народ. Недейте така, синове мои, защото не са добри слуховете, които чувам. Вие карате Господния народ да стават престъпници** (1 Царе 2:23-24).

Въпреки че конфронтирал синовете си, Илий все пак продължавал да им позволява да служат като свещеници. Имало облага от това: неговото лакомство за храна се удовлетворявало поради действията на синовете му. Ако наистина почиташе Бога, Илий щеше да ги премахне от това служение и на тяхно място да постави праведни мъже, които да служат на Бог и на хората с чисто сърце. Сега чуйте словото на Бог, което дошло към Илий чрез един пророк:

Тогава при Илий дойде един Божи човек и му каза: Така каза Господ: Не съм ли се открил явно на бащиния ти дом, когато те бяха в Египет във фараоновия дом? И не съм ли избрал него измежду всички Израилеви племена за Мой свещеник, за да принася жертва на жертвеника Ми, да гори тамян и да носи ефод пред Мен? И не съм ли дал на бащиния ти дом всички приноси чрез огън от израилтяните? Ако е така, защо ритате жертвата Ми и приноса Ми, който съм заповядал да принасят в жилището Ми, *и почиташ синовете си повече от Мене*, за да се угодяват с по-доброто от всички приноси на народа Ми Израил? (1 Царе 2:27-29, BPB, наклоненият шрифт е поставен от мен).

Пророкът изложил на показ мотивите на Илий - вместо да живее в почтеност той предпочитал да се възползва от

най-доброто от жертвите, взето чрез манипулация и сила. Чрез пророка Бог ясно казал, че Илий *почита* своите синове повече от Него. Поради това той не само нямало да получи награда, а по-скоро обратното - щял да преживее голяма загуба. Чуйте онова, което Бог продължил да му говори чрез пророка:

Затова Господ, Израилевият Бог, каза: Аз на-истина казах, че твоят дом и домът на баща ти щяха да ходят пред Мен довека; но сега Господ казва: Далеч от Мен! Защото онези, които славят Мене, тях ще прославя и Аз, а онези, които Ме презират, ще бъдат презрени. Ето, идват дните, когато ще пресека мишцата ти и мишцата на бащиния ти дом, така че да няма старец в дома ти. И сред всички блага, които ще се дават на Израил, в жилището Ми ще видиш утеснение; и няма да има старец в дома ти довека. А онзи от твоите, когото не премахна от жертвеника Си, ще бъде изнуряване в очите ти и огорчение на душата ти; и всички внуци в дома ти ще умират на средна възраст. Това, което ще дойде върху двамата ти сина, върху Офний и Финеев, ще ти бъде като знамение. В един ден ще умрат и двамата. И Аз ще си въздигна верен свещеник, който ще постъпва според това, което е в сърцето Ми и в душата Ми. Ще му съградя непоколебим дом; и той ще ходи пред помазаника Ми до века. А всеки, който остане в твоя дом, ще идва да му се кланя за малко пари и за един хляб и ще казва: Назначи ме, моля, на някоя от свещеническите служби, за да ям едно късче хляб (1 Царе 2:30-36, ВРВ).

Бог казал, че ще издигне верен свещеник, който ще се

покорява на Бога вместо да угажда на себе си и на хората. Това е истинска почит. Наградата за този свещеник, който щял да замести Илий, е, че той и неговите потомци никога нямамо да изгубят своето място и щели да имат изобилие и благословения.

Почитта на Авраам

Авраам почел Бог по следния начин. Никой не бил важен за него от Исаак. Той чакал обещания си син над 25 години. Авраам го обичал повече от всичко и от всеки друг. Една вечер обаче Бог дошъл при Авраам и поискал от него да Го почете повече от сина си. Бог поискал Авраам да пожертва Исаак. Можете ли да си представите смущението и ужаса, които настанали в душата на Авраам? За него нямамо нищо по-трудно от това. Би му било много по-лесно да се откаже от всичките си вещи, отколкото да се откаже от онзи, чрез когото щели да дойдат идните поколения. Но въпреки това, при Авраам виждаме напълно противоположното от онова, което наблюдаваме при Илий. Четем: **Авраам стана сутринта рано** (Битие 22:3, BOB). Той не се поколеба; на следващата сутрин стана рано и тръгна на път, за да извърши онова, което Бог му беше заповядал.

Авраам почитал Бога повече от всичко друго. По тази причина точно преди да умъртви Исаак ангелът му извикал: **Да не вдигнеш ръката си върху момчето, нито да му направиш нещо; защото сега зная, че ти се боиш от Бога, понеже не пожали за Мен и сина си, единствения си син** (ст.12, BPB). Нека да повтора отново: всяка истинска почит е следствие от святия страх в сърцата ни. Сега, чуйте каква награда получил Авраам заради превъзходната почит, която показал:

Тогавя втори път ангел Господен викна на Авраам от небето и каза: В Себе Си се заклевам, казва Господ, че понеже си направил това нещо и не пожали сина си, единствения

си син, ще те благословя премного и ще умножа и преумножа потомството ти като небесните звезди и като пясъка на морския бряг; и потомството ти ще завладее портата на неприятелите си; в твоето потомство ще се благословят всички народи на земята, защото си послушал гласа Ми (Битие 22:15-18, ВРВ).

Запомнете, че почитта винаги носи награда, без значение дали почитате Бог директно или индиректно, показвайки почит към Неговите служители.

Погрешният избор на Моисей

Моисей бил на ръба да изгуби всичко, защото показал по-голяма почит към друг човек отколкото към Бога. Грешката му била жестока. Бог бил доста разгневен, всъщност толкова разгневен, че животът на Моисей щял да бъде погубен. Четем: **А по пътя в една страноприемница Господ посрещна Моисей и искаше да го умъртви (Изход 4:24, ВРВ).**

Преди да коментирам този пасаж, нека първо да обясня какво се случваше. Господ току-що се беше явил в горящия храст. Той беше заявил, че е избрал Моисей да освободи Израил от Египет. Моисей слезе от планината, взе съпругата и децата си и отпътува за Египет, за да изпълни онова, което му беше заръчано. През първата нощ, когато спрели, за да нощуват, Господ дошъл, за да убие Моисей. Какво? Да убие онзи, на когото каза, че ще освободи народа Му? Бог шизофреник ли е? Не, хиляди пъти не! Тогава какво всъщност се случваше?

Когато Моисей слязъл от планината след срещата до горящия храст, неговата съпруга била една от първите, които го посрещнали. Тя видяла, че Моисей бил преживял нещо дълбоко и го разпитвала за преживяното. Представям си разговора им по следния начин: „Скъпа!”, възкликва Моисей, „Господ ми се яви и ми каза, че трябва да се върна в Египет и да освободя народа Му от робството на

Фараон. Така че аз съм онзи освободител, за когото отдавна говорим.” Съпругата му, Сепфора, отговаря: „Удивително, с теб съм, скъпи. Кога тръгваме?”

Моисей отговаря: „Веднага, но преди това трябва да направим едно нещо. На планината Бог ми припомни завета, който беше дал на Авраам и ми каза, че трябва да обрежем двамата си сина.”

Тя отвръща: „Ами добре, добре, нека да започнем с Герсам, най-големия.”

След това Сепфора наблюдава как Моисей извършва обрязването.

Сега, нека тук да спрем за кратко, за да кажа следното. Бях свидетел на обрязването на третия ни син. Лекарят ни предупреди да се подготвим психически преди процедурата. Той ни каза, че никога повече няма да видим Алек да изпитва подобна болка. Когато лекарят направи разреза, видях как всяка фибра от съществото на Алек крещеше. Изпаднах в агония, когато виждах болката, която изпитваше.

Нека да се върнем при Сепфора. Тя гледала как най-големият син крещял и се гърчел и превивал от болка. Това най-вероятно я ужасило. Как е възможно съпругът ѝ да причинява това на техния възлюбен син? Тя недоумявала - за кого се била омъжила? Какво се беше случило с него на тази планина? Възможно ли е Бога, Когото беше срещнал, да е толкова кървав и жесток?

И така, мама взела нещата в свои ръце. Тя застанала между Моисей и най-малкия им син, Елиезер, сложила ръце на кръста, краката - здраво стъпили на земята и заела позиция в знак на протест. Позата и излъчването ѝ без съмнение казвали: „Не се приближавай.” Тя възрази: „Няма да направиш това отново с моето дете; стига ми, че бях свидетел на тази жестока, несправедлива и мъчителна постъпка спрямо Герсам. Какъв съпруг си ти?!”

Само мога да си представям семейния скандал, който се разразил. Тя спорила, след това крещяла и вероятно

дори заплашвала Моисей. Караницата продължавала цял ден, през нощта и на следващия ден. В къщата не се приготвяла храна и заканите ставали все по-големи и по-лоши. За Моисей това изглеждало безкрайно и го изтощавало.

Накрая, на него му писнало от упорството на жена му и си мислел: *Уморен съм от тези скандали, имам работа, която трябва да свърша, имам призив върху живота си да освободя цял един народ и трябва да започвам.*” Така че той отстъпил и казал: „Добре, нека просто да тръгнем.”

По пътя им към Египет, Господ дошъл, за да убие Моисей, защото той бил почел своята жена вместо да почете Бога. Бог не би приел такова отношение от лидера, който Той беше избрал. Щял да убие Моисей и да намери друг. Но когато жената на Моисей видяла какво било на път да се случи със съпруга ѝ, тя се вразумила и обрязала сина си. Четем: **[Сега, след като очевидно той се беше провалил в това да обреже един от синовете си, въпреки че съпругата му беше против това, след като видя, че животът му беше в опасност].** Тогава Сепфора взе кремък и обряза краекожието на сина си, допря го до краката на Моисей и каза: **Наистина ти си ми кървав младоженец** (Изход 4:25, Разширена Библия).

Когато тя направила това **Господ се оттегли от него** (ст. 26, ВРВ). Един ден докато се молех Господ ме попита: „Защо дойдох - да убия Моисей или да убия съпругата му?”

Аз ясно отговорих: „Моисей.”

Тогава Бог ми каза: „Да, защото Аз казах на Моисей да обреже синовете си. Той беше главата на този дом, но той предпочете да уважи исканията на жена си вместо Моите. Той беше отговорен.” Това ми показва важността на това да не правим компромис с истината само за да можем да угодим на онези, които са поставени под наше ръководство.

Моисей постъпваше като *миропазител*, а не като *миротворец*. Исус никога не каза: „Блажени са миропазителите” (Матей 5:9), но Той каза: **Блажени са миротворците**. Миро-

пазителят е някой, който ще направи компромис с истината, за да съхрани едно фалшиво усещане за мир. Лидерите много лесно могат да попаднат в този капан. Това в същността си е показване на почит към онези, които виждаме, вместо към Онзи, Когото не виждаме. Бог ненавижда такова поведение.

Миротворецът, от друга страна, е някой, който, ако има нужда, влиза в конфронтация, за да възцарува истинският мир. По тази причина Исус казва: **А от дните на Йоан Кръстител досега небесното царство насила се взема и които се насилят, го грабват [както една скъпоценна награда, делът в небесното царство се търси с пламенно усърдие и постоянни усилия]** (Матей 11:12). Божието царство е мир (Римляни 14:17) и за да царува истински мир има моменти, в които ние трябва да влизаме в конфронтация.

Обикновено миропазителите са мотивирани от егоистични интереси. Те или не искат да си създават неудобства, или просто харесват облагите, които получават от тези, които се налага да конфронтират, каквато беше ситуацията при Илий и синовете му.

Вероятно Моисей си взел поука от този случай и никога повече не направил компромис с истината, за да почете молбата на някой друг. Така че всъщност този провал в началото на служението му се превърнал в отправна точка, научен урок и преживяване, от което в сърцето му се установило едно дълбоко убеждение, което щяло да го превърне във велик лидер до края на живота му.

Илий бил различен. Той не бил толкова нов и незрял в лидерството както Моисей. Той по-скоро бил опитен ветеран и много добре знаел какво прави. А Моисей, от друга страна, вероятно просто се опитвал да бъде добър съпруг, но всъщност се оказал в голяма грешка.

Предизвикателство у дома

Ако внимателно разгледате примерите, които дадох в тази глава, ще забележите, че всички те се случват в рам-

ките на семейството. Илий и Авраам имат проблеми с децата си, а Моисей - със съпругата си. Точно в този момент думите на Исус по отношение на семействата стават ясни:

Да не мислите, че дойдох да донеса мир на земята; не дойдох да донеса мир, а меч. Защото дойдох да настроя човек против баща му, дъщеря против майка и снаха против свекърва; и неприятел на човека ще бъдат домашните му. Който обича баща или майка повече от Мен, не е достоен за Мен; и който обича син или дъщеря повече от Мене, не е достоен за Мен (Матей 10:34-37, думите в курсив са добавени от мен).

Когато правим компромис с Божията воля, както е и описано в Словото Му, за да почетем някой друг, дори и това да е човек в нашето семейство, ние всъщност съгрешаваме против Бога. Надявам се, че осмисляте това. Думите на Исус са директни и сурови. Можем да разберем защо това е така от примерите, изброени по-горе. За семейството на Илий нямаше да има избавление от осъждението, което беше отредено. Фактът, че почете синовете си повече от Бога, му струваше много скъпо.

В това се крие правилният баланс относно почитта. В цялата тази книга фокусът е върху важността на показването на почит, обаче почит, която не е отдадена на Бога, попада в категорията на безчестието и идолопоклонството срещу Него и много често това води след себе си жестоки последствия. Нищо и никой не трябва да бъдат почитани над Него. Той е Бог, Цар и наш Спасител. Ние винаги трябва да поставяме това на първо място във всичко, което правим.

Почитта се показва чрез покорството

Има много други случаи в Писанието, в които мъже и жени са почитали други хора повече от Бога. Нито едно

от последствията от тези действия не е било благоприятно. Ние показahme какви са резултатите, когато почитаме тези, които са поставени под нашата власт и ръководство. По отношение на тези, които са равнопоставени с нас, и тези, които са над нас, важи същото.

Един от примерите, който дълбоко ме отрезвява, се намира в книгата Царе, където става въпрос за един млад и един възрастен пророк. Младият пророк от Юдея бил инструктиран от Бог да отиде във Ветил и да плаче пред идолопоклоническия олтар, на който цар Еровоам жертвал. Той направил това и Бог разделил олтара на две; пепелта се разсипала точно както младият пророк казал.

Цар Еровоам бил озадачен от бързината, с която Божие то слово се сбъднало, както и от Божията сила, която изцелила ръката му. И така той поканил пророка в двореца си, за да обядва и да му даде подарък. Отговорът на пророка бил: **Дори и да искаш да ми дадеш половината от дома си, няма да вляза с тебе, нито ще ям хляб, нито ще пия вода на това място; защото това ми беше заръчано чрез Господното слово: Не яж хляб там, нито пий вода и не се връщай по пътя, по който беше отишъл** (3 Царе 13:8-9).

И така той си тръгнал по друг път и се запътил обратно към Юдея. Обаче един възрастен пророк го срещнал и го поканил в дома му да се нахрани. Младият пророк отново обяснил онова, което Бог му говорил, а именно да не яде или пие, нито да се връща по същия път и затова не продължил пътя си с него. Но тогава старият пророк отвърнал: **Аз също съм пророк като теб. Един ангел ми даде това слово от Господа: Върни го със себе си у дома си, за да яде хляб и да пие вода. Той обаче го лъжеше** (ст. 18).

Младият пророк почел думите на стария пророк и отишъл с него в дома му. Когато пристигнал и започнал да се храни, слово на Господа било изговорено към младия пророк: тъй като не се покорил, той нямало да бъде положен в гроба на бащите си.

След това той тръгнал за Юдея, но по пътя един лъв

го нападнал и го убил. Въпреки това лъвът не изял тялото му, нито нападнал осела, на който пророкът пътувал. Когато старият пророк разбрал каква била участта на младия пророк, той заявил: **Затова Господ го предаде на лъва да го разкъса и го уби според словото, което Господ му говорил** (ст. 26).

Младият пророк уважавал стария. Най-вероятно това уважение към по-възрастните било възпитано у него в най-ранна възраст. Дълбоко в себе си той знаел, че трябва да почита хората, които са служили по-дълго на Бога от него и това е една хубава добродетел, но все пак трябва да се поддържа правилен баланс. Фаталната грешка на младия пророк се състояла в това, че той показал по-голяма почит към думите на стария пророк отколкото към Божиите думи. Това му струвало много скъпо.

Пример за това в Новия завет можем да видим в живота на Петър. Апостол Павел пише:

А когато Петър дойде в Антиохия, аз открито се конфронтирах с него, защото се беше провинил. Ето какво се случи. По-рано, преди да дойдат някои от Яков, Петър редовно се хранеше заедно с езичниците, а когато тази консервативна група пристигна от Ерусалим, той се оттегли и се дистанцира от езичниците. Ето колко много се страхуваше от консервативните юдеи, които настояваха за обрязването. За съжаление, останалите юдеи от църквата в Антиохия също изпаднаха в това лицемерие, така че дори и Варнава беше увлечен в този фарс (Галатяни 2:11-13, Message Bible)

Защо Петър, Варнава и другите юдейски вярващи се отдръпнаха от езичниците, когато преди това те свободно се хранеха с тях? Отговорът е много лесен - те почитаха своите приятели повече от истината и резултатът от това беше страхливо и лицемерно поведение. Петър знаеше

истината; тя му беше открита по време на едно изстъпление докато беше в Йопия. Точните думи на Господа към него бяха: **Което Бог е очистил, ти не го смятай за мръсно** (Деяния 10:15).

Казвам отново: знам, че понякога е по-лесно да показваме почит към тези, които виждаме, отколкото към Онзи, Когото не можем да видим. Обаче това не трябва да е така. Трябва да поставим граници спрямо нашите убеждения, за да можем да регулираме отклика си към нещата, които се случват около нас. Така че ако някой, когото уважаваме или обичаме, ни моли, омайва или убеждава да извършим нещо, което е срещу Божието слово, този човек трябва да знае, че не можем да почетем неговите желания вместо Божиите.

Въздържане от показване на почит

Има случаи, в които трябва да се въздържим от показването на почит. Въпреки че това са редки случаи, ние трябва да ги адресираме и да посочим кои са, за да не изпаднем в грях. Четем:

Както сняг лятно време и както дъжд по жътва, така и почит не прилича на [самоуверения] безумец (Притчи 26:1, Разширена Библия).

Който удостоява безумеца с почит, е като онзи, който вързва камък в прашката (Притчи 26:8, букв. пр. NLT).

Вързането на камък в прашката няма да нарани никой друг освен вас. Как можем да приложим това в ежедневието? Първо, кой е безумец? Това е някой, който в сърцето си казва, че няма Бог (Псалм 53:1); разгласява клеветата (Притчи 10:18); върши зло за забавление (Притчи 10:23); винаги е прав в собствените си очи и не търси богоугодни съвети (Притчи 12:15); говори горделиво и надменно (Притчи 14:3); е самоуверен и презира мъдростта, зна-

нието и изобличението (Притчи 15:5; 18:2) - това са само някои от чертите на безумеца според Библията. Накратко казано, такъв човек в Новия завет много често се нарича антихрист, защото той живее напълно противоположно на учението и волята на Исус Христос.

Когато показваме почит към такъв човек поощрявайки безумието му, ние вредим на себе си; камъкът, който е в нашата прашка, удря самите нас. Във второто си послание апостол Йоан много добре изяснява това:

Ако някой дойде при вас и не носи това учение, [е нелоялен към онова, което Исус поучаваше] недейте го приема [не го приемайте, не го канете, не го допускате] вкъщи [във вашия дом] и не го поздравявайте, защото който му желае успех и го поздравява [който го насърчава], става участник в неговите зли дела (2 Йоан 10-11, Разширена Библия).

Неразумно е да се показва почит и уважение към непочтено поведение или вярвания, които противоречат на доктрината на Христос. Ако правим това, ние всъщност ставаме съучастници в греховете на тези хора.

Придобиване на почит

За финал, както казах и по-рано, не е според сърцето на Бога да изискваме почит към себе си. Ако един съпруг чуе проповед на тема почит, но завръщайки се вкъщи той започне да изисква почит от съпругата и децата си, всъщност той пропуска същината на това послание. Това се отнася и за всеки друг, който е в позиция на власт. От друга страна, Словото ни учи какво можем да правим, за да привлечем почитта в живота си:

Придобий мъдрост, придобий разум; не забравяй, нито се отклонявай от думите на устата ми. Не я изоставяй и тя ще те пази.

**Обичай я – и ще те предпазва. Главното е
мъдростта; затова придобивай мъдрост;
и при всичко, което си придобил, прибавяй
разум. Въздигай я и тя ще те въздигне; кога-
то я прегърнеш, ще ти донесе слава (*почит*)**
(Притчи 4:5-8, наклоненият шрифт е от мен).

Придобиването на мъдрост ще ви донесе почит. Началото на мъдростта е страхът от Господа. Когато имаме страх от Бога, ще вярваме и ще се покоряваме на Словото на Бога във всички области от живота ни. Ние желаем винаги да се покоряваме на Неговите заповеди и заръки. Откривам, че има хора, които се опитват да нагодят Словото според собствения си начин на живот и вярвания. Ето защо, когато те четат Библията, *четат онова, което вярват, вместо да вярват онова, което четат*.

Първото е измамно, а второто е страхът от Господа, който води до мъдрост.

Хората, които се стремят да живеят праведно, обичат милостта и ходят в смирение пред Бога, са онези, които бързо се покаяват и повярват. Това са онези, които ще приемат изобличението, когато е необходимо. Казано ни е: **Сиромашия и срам ще постигнат този, който отхвърля поука, а който внимава в изобличение, ще бъде почитан** (Притчи 13:18). Противоположното на срама е почитта. Ако отхвърляте поуката, вие отваряте вратата на срама, но когато обичате истината повече от личния комфорт и удоволствие, това ще ви донесе почит.

Всичко се свежда до това: **Наградата за смирението и за страха от Господа е богатство, слава (*почит*) и живот** (Притчи 22:4). Бог обещава почит ако ние се стремим да бъдем богоугодни. Тя може да не дойде веднага, но със сигурност ще дойде. След няколко десетилетия прекарани в служение съм имал възможността да наблюдавам онези, които ходят в непрестанните Божии благословения. При някои изглеждаше, че верността им няма да бъде наградена,

обаче след непоколебимото търпение, което са показали, те вече виждат голяма почит и благословения в живота си.

Съхраняване на почитта

За да съхраним почитта, ние трябва да останем смирени в духа си. Без значение колко изобилно Бог ни благославя, ние винаги трябва да помним, че всичко, което имаме, ни е било дадено. Когато с Лиза започнахме да пътуваме и служим ние нямахме много и не бяхме търсени. Целта ни беше да даваме всичко от себе си там, където Бог отваряше врати за нас.

След като години наред бяхме свидетели как Бог снабдява нуждите ни в последния момент, Той ми говори в молитва: „Сине, ще започна да благославям теб, твоето семейство и твоето служение отвъд това, за което си мечтал. Ще имаш изобилно снабдяване и влиянието на служението ти ще стане много по-голямо. Обаче това ще бъде и изпит за теб. По време на сухите периоди, ти ми се доверяваше за всичко - какво да говориш, как да харчиш парите си, къде да отидеш и така нататък. Когато те благословя изобилно, ще започнеш ли да поставяш мнението си на преден план или ще продължиш да търсиш Моето мнение? Ще харчиш ли парите си за каквото и да било или ще търсиш Моя съвет? Ще спреш ли да се допитваш до Мен къде да отидеш и какво да правиш? Ще забравиш ли откъде си тръгнал?”

Тогава Той ми каза: „Сине, повечето, които паднаха, паднаха по време на изобилие, а не в сухите периоди.”

Спомням си как се прибрах вкъщи (бях навън на едно усамотено място близо до дома ни) и споделих на съпругата ми какво Бог ми беше говорил в молитва. Тя ме погледна сериозно и каза: „Джон, ако ми беше казал само първата част, а именно, че Бог ще ни благослови, щях да танцувам от радост, но след като чух предупреждението ме обзе свят страх.”

Кимнах в съгласие.

През целия си живот Павел говореше за себе си като за

„най-нищожния от апостолите”, „най-нищожния от светиите” и „най-големия грешник”. Той никога не забрави откъде тръгна, както и тази вечна истина: че онова, което има, му е дадено от Бога. По тази причина той написа: **Защото кой те прави да се отличаваш от другите? И какво имаш, което да не си получил? Но ако си го получил, защо се хвалиш, като че не си го получил?** (1 Коринтяни 4:7). Когато живеем смирено пред Бога по този начин, ние няма да изгубим онова, за което сме се трудили. Спомнете си този стих от Словото, с който започнах в началото на книгата: **Бъдете бдителни към себе си, да не изгубите онова, което сте изработили, а да получите пълна награда.** За да не изгубим плода от труда си, ние сме предупреждени:

Гордостта на човека ще го смири, а смиреният ще придобие чест (Притчи 29:23, наклоненият шрифт е от мен).

Забележете думата *придобие*. Ние ще имаме почит и ще израстваме в нея ако живеем в страх от Господа и ходим в истинско смирение. Никога не забравяйте от каква смърт Исус ви избави. Също така, помнете любовта Му и че всеки, с когото общувате, е също толкова ценен. Така че почитайте тези хора, точно както и Той ги почете като даде живота Си. Така вие ще придобиете почит, ще получите награди и ще съхраните онова, което сте получили.

Заклучение

Много пъти повторихме, че истинската почит започва от сърцето. Един от най-ефективните начини, по които сърцето ни може да се промени, е чрез искрена молитва. Насърчавам ви да се молите всекидневно Божията любов, свят страх и почит да изобилстват в сърцето ви. И така, на финала на тази книга, но не и на посланието, което е достигнало сърцето ви, защото то ще продължава да носи плод в живота ви - искам да се моля заедно с вас Бог да излее в сърцето ви истинска почит към онези, които изпраща в живота ви. Ако вие сте

пренебрегнали някои хора като не сте им показали почит, ще започна молитвата с покаяние. Нека да се молим заедно:

Небесни Татко, благодаря Ти, че ми говориш чрез тази книга. Идвам пред Теб и преди всичко друго, Те моля за прошка. Моля Те прости ми, че не съм показал почит към хората, които си изпратил в живота ми; че не съм ги уважавал и не съм се покорявал на онези, които имат власт над мен; както и че не съм показал почит към тези, с които съм равнопоставен и за това, че не съм оценил тези, които са под моето ръководство. И накрая, прости ми за това, че не съм показал почит към всички хора, с които съм имал някакъв контакт. Моля Те да ме очистиш с кръвта на Исус, защото аз се покаявам, че не съм бил чувствителен към определени хора.

Моля Те да изпълниш сърцето и душата ми с истинска почит.

Искам сърцето ми да бъде изпълнено със страх от Господа и божествена любов. Искам сърцето ми да гори точно както Твоето сърце копнее да вижда как хората са оценени, обичани, уважавани и почитани. Моля се за това с вяра и го приемам точно сега. В името на Исус се моля. Амин!

Молете се с тези молитви всекидневно, ходете в покорство към Божието слово и наблюдавайте как ще бъдете преобразени в един по-добър посланик на Божието царство. Наградата ви ще бъде голяма и сърцето ви ще бъде изпълнено с радост и удовлетворение. Благодаря ви за вашата любов и служение към Царя.

А на Онзи, Който може да ви пази от препъване и да ви представи непорочни в радост пред Своята слава, на единствения Бог, наш Спасител чрез Исус Христос, нашия Господ, да бъде слава и величие, господство и власт преди всички векове и сега, и до всички векове
(Юда 1:24-25).

Приложение

*Защото ако изповядаш с устата си,
че Исус е Господ, и повярваш със сърцето си,
че Бог Го е възкресил от мъртвите, ще се спасиш.
Защото със сърце вява човек и се оправдава, а с
уста прави изповед и се спасява (Римляни 10:9-10).*

Бог иска да изживееш живота в неговата пълнота. Той горещо се интересува от теб и има план за живота ти. Но има само един начин да поемеш по пътя към реализиране на твоята съдба: като приемеш спасение чрез Божия Син Исус Христос.

Чрез смъртта и възкресението на Исус, Бог направи път, чрез който ти да влезеш в Царството като Негов възлюбен син или дъщеря. Жертвата на Исус на кръста ти дава свободен достъп до вечния и изобилен живот. Спасението е Божият дар за теб; не можеш да направиш нищо, за да го спечелиш или заслужиш.

За да приемеш този скъпоценен дар, най-напред трябва да признаеш своя грях, че си живял откъснат от Създателя си – понеже това е в основата на всички грехове, които си извършвал. Твоето покаяние е от жизненоважно значение, за да приемеш спасение. Петър разясни това в книгата Деяния в деня, когато броят на повярвалите достигна пет хиляди: **Затова покайте се и се обърнете, за да се заличат греховете ви** (Деяния 3:19). Словото заявява, че всеки от нас е роден като роб на греха. Това робство се корени в греха на Адам, който пръв прояви съзнателно непокорство. Да се покаеш означава да избереш да не се съобразяваш със себе си и със сатана – бащата на всяка лъжа, а да се обърнеш в покорство към своя нов Господар, Исус Христос – Този, Който е дал живота Си за теб.

Трябва да Му повериш господството над твоя живот. Да направиш Исус „Господ“ означава да Му дадеш собствеността над живота си (дух, душа и тяло) – всичко, което си и което притежаваш. Той да придобие абсолютна власт над живота ти. В мига, в който направиш това, Бог те избавя от тъмнината и те прехвърля в светлината и славата на Своего царство. Ти просто преминаваш от смърт в живот – ставаш негово дете!

Ако искаш да приемеш спасение чрез Исус, може да се помолиш със следните думи:

Татко небесни, признавам, че съм грешник и че съм се отклонил от праведните Ти стандарти. Заслужавам вечно наказание за своя грях. Благодаря Ти, че не си ме оставил в това състояние, понеже вярвам, че си изпратил Исус Христос, Твоя единороден Син, Който се роди от девицата Мария, за да умре заради мен и да понесе наказанието на кръста. Вярвам, че Той възкръсна на третия ден и сега седи от дясната Ти страна като мой Господ и Спасител. Затова днес аз се покайвам за това, че съм се отклонил от Теб и изцяло предавам живота си на господството на Исус.

Исусе, изповядвам Те като мой Господ и Спасител. Влез в живота ми чрез Своя Дух и ме направи дете на Бога. Отричам се от делата на тъмнината, които някога съм следвал, и от този ден нататък вече няма да живея за себе си. Но чрез твоята благодат ще живея за Теб, Който предаде Себе Си за мен, за да живея вечно.

Благодаря Ти, Господи; сега животът ми е изцяло в Твоите ръце и според Словото Ти, аз никога няма да се посрамя. В Исусовото име, амин.

Добре дошъл в Божието семейство! Насърчавам те да споделиш радостната новина с някой друг вярващ. Също така е важно да се присъединиш към местна църква, ко-

ято изповядва Библията и да общуваш с хора, които да те подкрепят в пътя на вярата. Чувствай се свободен да се свържеш с нашето служение (можеш да посетиш *MessengerInternational.org*), за да ти помогнем да намериш църква в твоя район.

Ти току-що се отправи на най-забележителното пътешествие. Пожелавам ти да израстваш в откровение, благодарат и приятелство с Бога всеки ден!

ДА УБИЕШ КРИПТОНИТ

*Можете ли да унищожите онова,
което краде силите ви*

Също като Супермен, който може да прескочи всякакво препятствие и да победи всеки злодей, така и последователите на Христос имат свръхестествена способност да побеждават предизвикателствата, пред които се изправят. Проблемът е, че както при Супермен, така и при нас има криптонит, който се опитва да открадне силата ни.

Разбира се, Супермен и криптонит са измислени герои. Духовният ни криптонит обаче не е.

Тази книга предоставя отговори защо толкова много от нас не са способни да преживеят божествената сила, която е очевидна в живота на вярващите от първи век.

В „Да убиеш криптонит“ Джон Бивиър разкрива какво точно представлява този криптонит, защо той компрометира общностите ни и как да се освободим от неговото робство.

Това не е книга за страхливите. „Да убиеш криптонит“ е всичко друго, но не и леко, сладникаво четиво. Тя съдържа сериозна истина за всеки последовател на Христос, който копнее да поеме по предизвикателния, но удовлетворителен път на трансформацията.

Налична на: [MessengerX.com](https://messengerx.com)

БОЖЕ, КЪДЕ СИ!?

Открийте силата и целта във вашата пустиня

Може би сте чували Бог да ви говори, но сега Той сякаш мълчи. Може би сте напредвали във вярата, но сега Неговото присъствие не може да бъде намерено никъде. Добре дошли в пустинята – мястото между получаването на едно обещание от Бог и неговото осъществяване.

Има и добра новина – това не е безцелна пустош. Бог използва пустинята, за да ви подготви и екипира да постигнете съдбата си, ако разбира се, правилно навигирате в нея. Противно на това, което повечето от нас си мислим, преминаването през този сезон не е само въпрос на чакане на Бог. Вие също имате роля, която трябва да изиграете в преминаването през нея. И ако не искате да си губите времето и да обикаляте в кръг, важно е да научите каква е тя.

В тази проникателна книга авторът на бестселъри Джон Бивиър ще ви разкрие ключови библейски прозрения и истински истории, които ще ви помогнат да преминете през своя сух или труден сезон, така че да пристъпите към всичко, което Бог има за вас.

Налична на: MessengerX.com

X

УМНОЖАВАЙ ПОТЕНЦИАЛА, КОЙТО БОГ Е ЗАЛОЖИЛ В ТЕБ

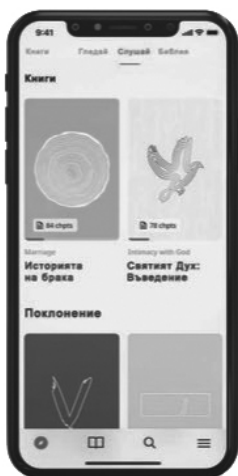
Понякога чувстваш ли се като зрител в Божието царство? Вероятно знаеш, че има нещо, което се очаква от теб, но просто не можеш да разбереш точно какво. Повечето от нас искат животът им да остави трайна следа, но си задават въпроси като:

- Как мога да бъда сигурен, че не пропускам Божията воля за мен?
- Каква роля играят моите уникални дарби в изграждането на Божието царство?
- Как да бъда сигурен, че живея според дадения ми от Бога потенциал?
- Дали призивът ми е по-маловажен, ако не съм в „служение“?
- Как да постигна баланс между това да си почивам в Божията благодат и да извършвам значими дела за Неговото царство?
- Как да преодолявам страха и да продължавам да се движа напред дори когато нещата изглеждат несигурни и рисковани?

Налична на: MessengerX.com

X MessengerX

Пътешествие в ученичеството за всеки, навсякъде

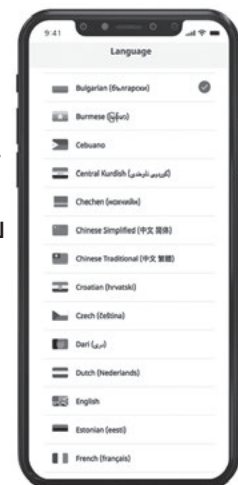
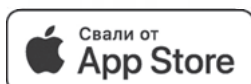

- **Безплатно достъпни на над 115 различни езика**
- Налични като приложение и онлайн
- Специално подбрани ресурси, които ще съдействат за твоя растеж
- Виж откъде си тръгнал и какъв път си извървял като Христов ученик

На твое разположение е цялата библиотека на *Messenger*, предоставяща материали в областта на ученичеството, в това число електронни книги, аудио книги, кратки филми, видео поучения, библии и други, които можеш да гледаш, четеш или слушаш на различни електронни устройства.

MessengerX.com

Достъпни от всяка точка на света от *App Store* и *Google Play*.

Набор от материали по темата за *Наградата за почитта*

Книгата, която държиш в ръцете си, е част от Учебната програма за *Наградата за почитта* на Джон Бивийър. С помощта на тази книга и на помощните учебни материали, които можеш да откриеш на приложения DVD ROM или да изтеглиш от **MessengerX.com**, ще успееш да изследваш всяка част от това динамично и трансформиращо поучение. При правилно изучаване, то ще повлияе и ще даде тласък на християнския ти живот и ще ти помогне да правиш повече неща за Бога.

Учебната програма за умножаването съдържа следните компоненти. Добре е всички те да бъдат изтеглени на електронните ти устройства.

Наградата за почитта – книга

Единствената част от учебната програма на хартиен носител. Също така е достъпна на DVD-то към учебната програма като електронна книга.

Наградата за почитта – DVD с учебната програма

Прикаченият диск съдържа всички материали по учебната програма в електронен формат. Този DVD ROM няма как да бъде възпроизведен на стандартно DVD устройство. Но всички файлове могат да бъдат свалени и четени на таблет, компютър или смартфон.

Наградата за почитта – аудиокнига

Всички части на книгата за умножаването, прочетени на твоя език във формат MP3.

Наградата за почитта – видеопоучения

И 8-те видео поучения във формат MP4.

DVD ROM-ът съдържа и други книги и материали като електронни книги.

Мултимедийни учебни материали, електронни книги и библии са достъпни за безплатно

изтегляне на:

MessengerX.com

ВСИЧКИ ТЕЗИ МАТЕРИАЛИ ПО УЧЕБНАТА ПРОГРАМА СА ПОДАРЪК ЗА ТЕБ!

Чувствай се свободен да копираш този DVD ROM, да правиш копия на останалите материали, да ги изпращаш по имейла на свои приятели, да копираш и да поставяш текста в документи на *Word*, да изпращаш поученията до членовете на своята църква и да ги качваш в интернет, за да бъдат използвани от други хора. Разпространявай тези ресурси навсякъде, където има глад за добро поучение по Божието слово и за изпълнен със сила християнски живот.

Допълнителна информация относно отделните компоненти на набора от материали за *Наградата за почитта*:

Файловете от този DVD ROM не могат да бъдат възпроизведени на стандартен видео плеър. Понеже са „разнородни по характер“, т.е. видео, аудио и текстови файлове, те биха могли да бъдат възпроизведени и гледани единствено на компютър или на дигитално устройство.

Видео файловете във формат MP4 могат да бъдат качвани и възпроизведени на таблет или компютър.

Аудиофайловете във формат MP3 могат да бъдат качвани на аудио медиа плеър, смартфон или компютър.

Електронните книги са подходящи за качване на телефон, таблет или компютър. Те могат лесно да бъдат четени, принтирани или размножавани. Чувствай се свободен да копираш части от текста на свои лични документи!

Налични са допълнителни учебни ресурси на различни езици на

MessengerX.com и на приложението **MessengerX**.

НАГРАДАТА ЗА ПОЧИТТА

Само за
компютър

Гледайте видео файлове
и сваляйте допълнителни
материали на

MessengerX app

ДИСК С МАТЕРИАЛИ

Да отключим силата на тази
забравена добродетел

ДЖОН БИВИЪР

Налични са допълнителни ресурси на български език
за безплатно видео изтегляне и видео стрийминг на
MessengerX.com и в приложението **MessengerX**

MessengerX.com

Допълнителни материали на много езици са налични
за гледане и сваляне на [youtube.com](https://www.youtube.com) & [Youku.com](https://www.youku.com)
и други сайтове за споделяне.

Джон Бивиър притежава редкия талант да изследва задълбочено библейския текст. Читателите ще бъдат изумени от някои от неговите свежи, проникновени наблюдения.
- *USA Publishers Weekly*

Никой християнин не иска да поставя ограничения на Бога, но мнозина от нас несъзнателно ограничават намесата Му в нашия живот, като пренебрегват един съществен духовен принцип: почитта.

Това е концепция, която до голяма степен е изгубена в нашата култура, но както ще видите на страниците на тази книга, тя е от ключово значение за утвърждаване на Божието царство във всички аспекти от живота.

В Наградата за почитта авторът на бестселъри Джон Бивиър разкрива как откликването на призива на почитта те доближава до Божиата ценностна система и те поставя в позиция, при която да приемеш всичко, което Той има за теб.

Като подкрепя дълбоките библейски прозрения с мощни истории, илюстриращи заложените в тях принципи, настоящата книга предлага свеж поглед към тази забравена добродетел – и, по-важното, поражда страст да я видим изявена във всяка област от живота.

С включен диск с материали *Наградата за почитта*

ДЖОН БИВИЪР е проповедник от международна величина и автор на бестселъри, известен с дръзкия си и безкомпромисен подход към Божието слово. Джон и съпругата му Лиза са основатели на *Messenger International* – служение, отдадено на изграждането на непреклонни последователи на Христос, готови да трансформират нашия свят. Когато си е у дома в Колорадо, можете да откриете Джон да играе на карти със семейството си или да се опитва да убеди Лиза да се захване с голф.

MessengerX

Свалете този и други материали на:
MessengerX.com

MESSENGER
INTERNATIONAL
Messengerinternational.org

Тази книга е подарък от автора
и НЕ Е за продажба!

За допълнителна
информация,
сканирайте тук.

